

Social- og Ældreministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Hørings svar om udkast til forslag til lov om ændring af lov om socialtilsyn og lov om social service (Styrkelse af socialtilsynet og styrkelse af det økonomiske tilsyn med sociale tilbud)

Social- og Ældreministeriet har den 5. juli 2021 sendt udkast til forslag til lov om ændring af lov om socialtilsyn og lov om social service (Styrkelse af socialtilsynet og styrkelse af det økonomiske tilsyn med sociale tilbud) i høring.

Ankestyrelsen henviser til vedlagte tidligere korrespondance og høringssvar af 9. juni 2021 vedrørende de økonomiske konsekvenser for Ankestyrelsen.

Ankestyrelsen foreslår i øvrigt, at Social- og Ældreministeriet overvejer, om det ikke bør fremgå af bemærkningerne, hvilken kompetence det kommunale tilsyn skal have.

Derudover har Ankestyrelsen ikke bemærkninger til udkastet til lovforslag.

Venlig hilsen

Pernille Fejfer
Ankechef

13. august 2021

J.nr. 21-29910

Ankestyrelsen
7998 Statsservice

Tel +45 3341 1200

ast@ast.dk
sikkermail@ast.dk

EAN-nr:
57 98 000 35 48 21

Åbningstid:
man-fre kl. 9.00-15.00

Social- og Ældreministeriet

Høring om økonomi for lovforslag om styrkelse af socialtilsynet

9. juni 2021

Social- og Ældreministeriet har ved mail af 3. juni 2021 bedt Ankestyrelsen om bemærkninger til de økonomiske konsekvenser for lovforslag om styrkelse af socialtilsynet.

J.nr. 21-23921

Ankestyrelsen
7998 Statsservice

Det fremgår af mailen, at departementet med aftalen om styrkelse af socialtilsyn og styrkelse af det økonomiske tilsyn med sociale tilbud har afsat 0,4 mio. kr. årligt fra 2022 (2022-pl) og frem til meropgaver i Ankestyrelsen.

Tel +45 3341 1200

ast@ast.dk
sikkermail@ast.dk

Departementet skønner, at aftalen årligt medfører, at socialtilsynene træffer afgørelse om yderligere ca. 350 forhold, hvoraf ca. 25 pct. af afgørelserne skønnes at blive påklaget til AST. Der er med aftalen afsat midler svarende til et dagsværk på 7,4 timer pr. påklaget afgørelse for en medarbejder med en gennemsnitlig timepris på ca. 625 kr. På den baggrund har departementet afsat 0,4 mio. kr. årligt til øget sagsbehandling i Ankestyrelsen

EAN-nr:
57 98 000 35 48 21

Åbningstid:
man-fre kl. 9.00-15.00

Økonomiske bemærkninger

Ankestyrelsen bemærker, at kompensationen på 0,4 mio. kr. ikke vil være tilstrækkelig i forhold til de meropgaver, lovforslaget medfører for Ankestyrelsen.

Det skyldes, at behandling af sager om de sociale tilsyn vægtes væsentligt tungere end den gennemsnitlige sagsbehandling, som departementet har taget udgangspunkt i ved Rigsrevisionens beretning fra 2018 om Ankestyrelsens sagsbehandlingstider og produktivitet.

Grunden til dette er, at sagerne fra socialtilsynene er af forskelligartet karakter, og at de vedrører lovområder og problemstillinger, som vi normalt ikke forholder os til. Dertil kommer, at sagerne ofte er meget omfangsrige og oplysningstunge, idet der f.eks. kan være uenighed om faktum i sagerne. Ifølge vores tidsregistreringer tager en klagesag om de sociale tilsyn i gennemsnit fem gange så lang tid som andre kommunale klagesager på socialområdet.

En sagstilgang af klagesager svarende til 25 % af 350 sager om social tilsyn vil medføre merudgifter på 2,1 mio. kr. for Ankestyrelsen.

Med venlig hilsen

Morten Starch Lauritsen

Fra: Sebastian Nielsen
Til: Ingeborg Gade; Trine Hede; Jacob Hess; Morten Starch Lauritsen; Rasmus Bremer; Pernille Fejfer; Maiken Christensen; Mirza Spahic; Martin Boelt Kristiansen
Cc: Ledelsessekretariat Ankestyrelsen
Emne: VS: Merudgifter i AST sfa. aftale om styrkelse af socialtilsyn og styrkelse af det økonomiske tilsyn med sociale tilbud (SIM Id nr.: 432104)
Dato: 9. juni 2021 18:29:30
Vedhæftede filer: image001.gif
Svar fra Ankestyrelsen - økonomi.docx

Til alles orientering.

Mvh.

Sebastian

Fra: Sebastian Nielsen

Sendt: 9. juni 2021 18:27

Til: 'magc@sm.dk' <magc@sm.dk>

Cc: Ledelsessekretariat Ankestyrelsen <lsekr@ast.dk>; Pernille Fejfer <pfe@ast.dk>

Emne: SV: Merudgifter i AST sfa. aftale om styrkelse af socialtilsyn og styrkelse af det økonomiske tilsyn med sociale tilbud (SIM Id nr.: 432104)

Kære Mathias

Vedlagt sendes Ankestyrelsens svar på høringen om de økonomiske konsekvenser af aftalen om socialtilsyn for Ankestyrelsen.

Venlig hilsen

Sebastian Nielsen

Specialkonsulent

Ledelse og økonomi

Direkte tlf. 61 89 74 27

Mail: sevn@ast.dk

Ankestyrelsen

7998 Statsservice, www.ast.dk

Mail: ast@ast.dk, Tlf.: 33 41 12 00

Åbningstid: 9.00-15.00 alle hverdage

Fortrolige og personfølsomme oplysninger

skal sendes til sikkermail@ast.dk

Fra: Mathias Grønnebæk Christiansen <magc@sm.dk>

Sendt: 3. juni 2021 15:54

Til: Pernille Fejfer <pfe@ast.dk>; Bjarne Djurhuus <bjdi@ast.dk>; Ankestyrelsen <ast@ast.dk>

Cc: Louise Skovgaard Petersen <lupe@sm.dk>; Lone Larsen <lla@sm.dk>

Emne: Merudgifter i AST sfa. aftale om styrkelse af socialtilsyn og styrkelse af det økonomiske tilsyn med sociale tilbud (SIM Id nr.: 432104)

Kære Pernille og Bjarne

I forlængelse af vores høring i AST vedr. aftale om socialtilsyn, høres Ankestyrelsen hermed ift. de økonomiske konsekvenser af aftalen for AST.

Der er med aftalen om styrkelse af socialtilsyn og styrkelse af det økonomiske tilsyn med sociale tilbud afsat 0,4 mio. kr. årligt fra 2022 (2022-pl) og frem til meropgaver i Ankestyrelsen.

Departementet skønner, at aftalen årligt medfører, at socialtilsynene træffer afgørelse om yderligere ca. 350 forhold, hvoraf ca. 25 pct. af afgørelserne skønnes at blive påklaget til AST. Der er med aftalen afsat midler svarende til et dagsværk på 7,4 timer pr. påklaget afgørelse for en medarbejder med en gennemsnitlig timepris på ca. 625 kr. (2022-pl & inkl. overhead). På den baggrund har departementet afsat 0,4 mio. kr. årligt til øget sagsbehandling i Ankestyrelsen

Såfremt Ankestyrelsen er enig i den foreslåede kompensation, indarbejdes kompensationen på FFL22.

Vi beder om jeres tilbagemelding senest onsdag d. 9. juni 2021, så vi kan sikre at AST kompenseres ifm. FFL22.

De bedste hilsner

Mathias Grønbæk Christiansen

Fuldmægtig

Koncernøkonomi, Departementet

Tlf: 41 85 14 79

Mail: magg@sm.dk

Social- og Ældreministeriet

Holmens Kanal 22

1060 København K

Tlf. 33 92 93 00

www.sm.dk

Sådan behandler vi personoplysninger

Landsforeningen
Arbejde Adler
Thorsgade 61
2200 København N
CVR nr. 31 69 16 64

Den 12. august 2021

Social- og ældreministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Att.: specialkonsulent Louise Skovgaard Petersen og chefkonsulent Lone Larsen

Høringssvar

Udkast til forslag om lov om ændring af lov om socialtilsyn og lov om social service

Landsforeningen Arbejde Adler tillader sig at komme med dette høringssvar, selvom vi ikke står opført på høringslisten vedr. udkastet til lovforslaget, hvilket vi undrer os over, da landsforeningen omfatter mere end en håndfuld tilbud, der er omfattet af socialtilsynets virksomhed.

Høringssvaret indeholder to konkrete betænkeligheder ved udkastet samt generelle bemærkninger til udsatteområdet, herunder civilsamfundets inddragelse i opgaveløsningerne.

Krav til virksomhedsform og sammensætning af bestyrelse

Private tilbud skal i henhold til forslagets § 12 b oprettes som selvejende institution, forening, aktieselskab, anpartsselskab, partnerselskab eller virksomhed med begrænset ansvar omfattet af lov om erhvervsdrivende virksomheder.

Når hensigten med lovforslaget er at styrke rammerne for socialtilsynets arbejde, herunder at føre et effektivt økonomisk tilsyn, så det sikres, at velfærdskroner ikke trækkes ud af tilbuddene men i stedet går til indsatsen og dermed det formål, som oprindeligt var tiltænkt, kunne man overveje, om det er hensigtsmæssigt at alle typer virksomhedsformer accepteres. I erkendelse af, at der ikke skal tjenes penge på at løse sociale opgaver ville det måske være hensigtsmæssigt kun at acceptere virksomhedsformer, der er non-profit til at supplere det offentliges egen indsats via egne institutioner. Denne bemærkning skal også ses i lyset af forslagets bestemmelser om sammensætning af bestyrelser, som i den grad vil være problematisk for en lang række selvejende institutioner, der er sammenknyttet i landsorganisationer. En væsentlig del af forsyningen på herbergsområdet (Servicelovens § 110) dækkes af selvejende institutioner, der er dele af landsorganisationer, fx Kirkens Korshær, Blå Kors, KFUMs Sociale Arbejde, KFUKs Sociale Arbejde, Arbejde Adler m.fl.

For disse landsorganisationer vil det have betydelige skadelige virkninger for bestyrelsesarbejdet, rekrutteringen af de frivillige bestyrelsesmedlemmer, udviklingsarbejdet på området og opretholdelsen af institutioner, der udvikles fagligt og bygningsmæssigt.

Det foreslås dels at overveje, om virksomhedsformen skal være så bred som anført, ligesom en nøjere analyse og forhandling vedr. bestyrelsessammensætninger bør gennemføres.

Offentlig – privat

Det er hensigten med lovforslaget at styrke socialtilsynenes virksomhed. Det kan Arbejde Adler fuldt ud tilslutte sig. Socialtilsynet er en vigtig samarbejdspartner for institutionerne, og en styrkelse hilses velkommen, idet vi også lægger vægt på ensartethed i tilsynets afgørelser mellem de forskellige tilsyn.

I den forbindelse kan oprettelsen af specialistilsyn, der specielt ser på institutioner, der er sammenhængende, fx i koncern eller koncernlignende struktur være et hensigtsmæssigt tiltag. At analysere pengestrømme m.v. hilser vi velkommen, og konstruktionen af non-profit organisationerne er netop indrettet på en måde, hvor der er fuld gennemsigtighed i alle led.

Om dette også er tilfældet i den del af den private forsyning, der er organiseret i selskabsform, er mere problematisk og måske årsagen til, at man ønsker mere omfattende kontrol.

Da det sociale område i vid udstrækning er taksfinansieret, og på denne måde omfattet af konkurrence mellem udbydere, er det også relevant at inddrage de offentlige udbydere under socialtilsynets økonomiske overvejelser og kontrolforanstaltninger og sikre sammenlignelighed mellem tilbud og priser.

Generelle bemærkninger

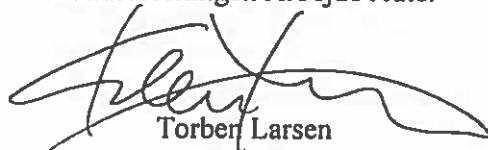
På det sociale område spiller civilsamfundsinstitutionerne en betydelig rolle. Det gælder for børnene på daginstitutionsområdet, for de unge med hensyn til botilbud, for ældre på plejehjemområdet og for udsatte med hensyn til herberger. På det sidste område tegner institutioner fra civilsamfundet sig for mere end halvdelen af det samlede antal institutioner.

Det civile samfund har siden slutningen af 1800-tallet bidraget betydeligt til etablering af et stadigt stigende socialt serviceniveau. I en lang periode som initiativtager og frontløber med hensyn til løsning af påtrængende opgaver. Siden som samarbejdspartner med det offentlige, både med hensyn til forskning, analyser og innovation og med hensyn til etablering af nye tilbud, hvor et konkret behov trænger sig på. Dette samarbejde er udbygget betydeligt og med højnelse af kvalitetsniveauet i forbindelse med etablering af socialtilsynet og samarbejdet med dette.

Civilsamfundsinstitutionerne har en særlig opgave og funktion i relation til udsatte borgere som fortalere i situationer, hvor borgerne føler sig urimelig behandlet.

Vi er enige med de indledende bemærkninger i lovforslaget om, at der skal ske en styrkelse af det økonomiske tilsyn med sociale tilbud "for at sikre sammenhæng mellem pris og kvalitet i tilbuddene samt øget transparens i tilbuddenes økonomi". Men vi forstår ikke, at dette skal ske ved at pålægge alle ikke-offentlige tilbud restriktioner, som i virkeligheden kun er tiltænkt kommercielle selskabskonstruktioner, hvor det er muligt at udtage profit. Man kunne nøjes med at målrette lovforslaget mod disse virksomheder og ikke foretage vidtrækkende indgreb overfor civilsamfundsorganisationer med 100 – 150 års tradition for at medvirke til løsningen af sociale opgaver i Danmark.

Med venlig hilsen
Landsforeningen Arbejde Adler

Torber Larsen
Formand

Social- og ældreministeriet
Att: Louise Skovgaard Petersen og Lone Larsen
Holmens Kanal 22
1060 København K

Vanløse, d. 13.8.2021

Sendt elektronisk til: lupe@sm.dk, lla@sm.dk
Kopi til: jurint@sm.dk

Behandlingsskolerne sender hermed bemærkninger til:

Høring over udkast til lovforslag om ændring af lov om socialtilsyn og lov om social service // styrkelse af socialtilsynet og styrkelse af det økonomiske tilsyn med sociale tilbud

Behandlingsskolerne ser positivt på aftalen fra april 2021, der sigter mod større åbenhed, større ensartethed og større sammenhæng mellem pris og kvalitet i socialtilbud. Men lovforslaget udmønter ikke aftalen fra april. Lovforslaget sikrer hverken større åbenhed, større ensartethed eller større sammenhæng på tværs af offentlige og private tilbud, da mange af de krav, der indføres, alene er gældende for private tilbud.

Den primære konsekvens af lovændringen – som den er beskrevet i det aktuelle aftaleudkast – vil være, at private virksomheder inden for socialområdet vil opleve en involvering fra Socialtilsynet, der peger kraftigt i retning af en nationalisering af private virksomheder. Det vil være meget ulykkeligt for en lang række udsatte borgere, hvis Socialministeriet gennem pågældende aftaleudkast overtager eller eliminerer de private tilbud pga. idealistiske årsager.

Behandlingsskolerne mener derfor, at lovforslaget skal revideres særligt med henblik på følgende generelle bemærkninger:

- A. Aftaleudkastet giver Socialtilsynet et mandat i forbindelse med de økonomiske tilsyn, der rækker langt udover den finansielle revision. Socialministeriet ønsker at bestemme sammensætning af bestyrelsen, vurdere, om ledelsens løn er rimelig, og hvornår de private virksomheder må foretage investeringer og vedligeholdelse. Samme krav stilles ikke til offentlige udbydere. Behandlingsskolerne opfordrer til, at der stilles de samme krav til offentlige og til private udbydere, således at der skabes gennemsigtighed i sammenhæng mellem pris og kvalitet samt ensartede krav på tværs af alle tilbud, hvad enten de måtte være offentlige eller private.
- B. Det er meget bekymrende, at Socialtilsynet skal varetage rollen som økonomisk tilsynsansvarlig. Her er der tale om kompetencer og viden, som ikke hidtil har ligget i Socialtilsynets formål og mandat. Blandt andet forudsætter adgang til fortrolige oplysninger, herunder finansielle data, at personerne er registreret i Erhvervsstyrelsen, der fører et offentligt register over godkendte revisorer og revisionsvirksomheder. Revisorloven beskriver, hvordan fortrolige oplysninger skal håndteres, opbevares og kommunikeres – disse regler vil også skulle gælde internt i Socialtilsynet. Behandlingsskolerne opfordrer til, at Socialministeriet og Erhvervsministeriet i tæt dialog vurderer og beskriver, hvorfor gældende regulering, revision og økonomisk tilsyn ikke er tilstrækkelig, og supplerer årsregnskabsloven med de krav, det måtte være nødvendigt at tilføje. Alternativt bør det beskrives, hvordan det sikres, at de kompetencer og den viden, der er nødvendige for at opfylde lovforslagets beskrivelse af økonomisk tilsyn, er til stede i Socialtilsynet.

- C. Når Socialtilsynet skal forholde sig professionelt til huslejeomkostninger, kræver det indsigt i benchmark pr. m², som i dag ikke er en del af Socialtilsynets kompetencer og viden. Behandlingskolerne opfordrer til, at det beskrives, hvordan det sikres, at de kompetencer og den viden, der er nødvendig for at udmønte lovforslaget professionelt, er til stede i Socialtilsynet.
- D. Lovforslaget forholder sig ikke til den grundlæggende forskel mellem private og offentlige virksomheder, at private virksomheder er nødt til at spare op for at kunne investere og sikre fortsat drift og solid økonomi ift. både tilbuddets brugere og medarbejdere – også i situationer, hvor der måtte være en nedgang i indtægter eller behov for afholdelse af større udgifter. Aftaleudkastet beskriver således, at Socialtilsynet skal vurdere og rådgive om private virksomheders økonomi, hvilket Socialtilsynet ikke har kompetencerne til. Behandlingskolerne opfordrer til, at det sikres, at lovforslaget tager udgangspunkt i de rammer og muligheder, der ligger inden for Socialtilsynets formål, mandat og kompetencer – eller at det beskrives, hvordan det sikres, at de kompetencer, der er nødvendige for at opfylde aftaleudkastet, er til stede i Socialtilsynet.

Behandlingskolerne ser meget gerne større åbenhed og større sammenlignelighed mellem pris og kvalitet på tværs af både offentlige og private tilbud. Dette er kun muligt ved at måle på en defineret kvalitet på socialområdet og ved at stille de samme krav til både offentlige og private socialtilbud.

Socialministeriet bør derfor definere kvalitet inden for de enkelte områder af lovforslagets anvendelsesområde jf. §4, således at der angives, hvilke objektive parametre til måling af kvaliteten der både kan og vil blive anvendt og offentliggjort for at skabe den ønskede forbedring og gennemsigtighed, som formålet med aftalen fra april 2021 tilsiger. Det ville muliggøre en objektiv vurdering af, om et offentligt eller privat tilbud forvalter deres ansvar godt eller dårligt – og det er en forudsætning for en optimal anvendelse af offentlige midler til socialt udsatte.

Desværre sikrer lovforslaget hverken større åbenhed eller større sammenlignelighed på tværs af eller indbyrdes imellem offentlige og private tilbud. Dermed sikrer lovforslaget ikke en optimal anvendelse af offentlige midler til socialt udsatte.

Hvis der er behov for uddybning af ovenstående, står Behandlingskolerne naturligvis til rådighed.

Bedste hilsner

Trine Damgaard

Adm. direktør

Behandlingskolerne

Hørings svar omkring ændring af Lov om Socialtilsyn

Blå Kors Danmark hilser det velkomment, at der kommer en revidering af Lov om Socialtilsyn.

Som nævnt i tidligere høringssvar til Lov om Social Service, ser vi det som en fordel at styrke Socialtilsynenes muligheder for at sikre fagligt og organisatorisk kvalitet i de enkelte tilbud. Dette er efter vores opfattelse også ambitionen med forliget og udkastet til ændring af Lov om Socialtilsyn.

Blå Kors bakker op omkring øget rolle til Socialstyrelsen, så vi med deres faglighed er med til at sikre en mere ensartet tilgang og kvalitet. Vi finder det også fornuftigt, at man strammer op omkring gennemsigtigheden, organisationsstrukturen og omkostningsniveauet i de enkelte tilbud, så vi bedre sikrer, at økonomien i de sociale tilbud kommer målgruppen til gavn og ikke bagvedliggende "pengemænd".

Blå Kors ikke optaget på høringslisten

Vi undrer os derimod over, at Blå Kors Danmark og en række andre centrale aktører på området ikke er medtaget på listen over høringsberettigede, som vi er i en række andre lovudkast. Vi bemærker, at Fonden NOVAVI er kommet på listen, men finder os på helt tilsvarende vis relevante som høringspartner. Vi er – ligesom Kirkens Korshær og KFUM's Sociale Arbejde og Arbejde Adler – centrale aktører på området med mange botilbud. Lovændringer kan potentielt få stor betydning for vores organisation og tilbud – således har Blå Kors alene 12 boenheder med over 300 pladser, som vil blive påvirket af lovforslaget. Vi vil derfor bede om, at Blå Kors og andre centrale aktører kommer på listen i fremtiden, så vi direkte er med til at bidrage med relevant information og input om praksiskonsekvenser af påtænkte lovgivningsændringer.

Civilsamfundets organisationer kommer i klemme ved lovforslaget

Vi har to hovedbetænkeligheder ved det fremlagte udkast:

1. Vi ser det som problematisk for civilsamfundets organisationer som Blå Kors, at man i §14, stk.3 pkt. 2 fremover vil afskære dobbeltmandater, f.eks. at et medlem af Blå Kors Danmarks Hovedbestyrelse (HB) ikke samtidig må sidde i en lokal bestyrelse eller modsat, idet Blå Kors Danmark udlejer ejendomme og grunde til lokale selvejende institutioner. Vi – og andre civilsamfundsorganisationer - har gennem mange år sikret koordination, kvalitet og en sammenhængskraft i organisationen, blandt andet ved at der sidder et hovedbestyrelsesmedlem i hver bestyrelse for en selvejende institution. Denne model sikrer en organisatorisk og kvalitativ sammenhæng, og kvalificerer beslutninger både centralt og lokalt.

Vi er enige i, at bestyrelserne ved de enkelte botilbud skal være uafhængige af ejer kredsen af ejendommen, men den nuværende formulering vil reelt afskære den værdifulde informationsudveksling og koordination.

Vi foreslår, at der i stedet indskrives, at der ikke må være et flertal i de lokale bestyrelser af medlemmer fra bestyrelser, der ejer ex. grunde og bygninger. Vi kan principielt set godt se, at der kan være interessekonflikter, men vil advare mod at ødelægge et godt organisatorisk virkemiddel med en så absolut begrænsning som angivet i lovforslaget

Frem for at forbyde dobbeltmandater, foreslår vi, at det sikres, at der i alle lokale bestyrelser er et flertal af medlemmer, der er uafhængige i den bagvedliggende organisation/koncern i henhold til

Anbefalingerne for god Fondsledelse, og at alle bestyrelsesmedlemmer "deklarerer" med udgangspunkt i Anbefalingerne for god Fondsledelse.

2. Der er lagt op til, at Social- og ældreministeren danner et specialistilsyn for koncernlignende konstruktioner med henblik på at sikre en ekstra grad af specialistviden og -kontrol, og dermed undgå u hensigtsmæssige sammenhænge og problematiske pengestrømme mellem et tilbud og den overordnede organisation/koncern.

Blå Kors anerkender sigtet at hindre tilbud og koncernlignende konstruktioner i mulig udtagning af og "misbrug" af offentlige midler. Men Blå Kors er – ligesom en række andre almennyttige organisationer - non-profit civilsamfundsorganisationer, hvor der i forvejen er fuld gennemskuellighed. Vore almennyttige organisationers midler går aldrig til en privat ejerkreds, men altid tilbage til opfyldelsen af et almennyttigt formål og dermed til gavn for udsatte-målgruppen. Tværtimod bruger vi og andre civilsamfundsorganisationer kræfter på at indsamle midler og drive genbrugsbutikker med henblik på at gøre mere godt for vores målgrupper – her udsatte medborgere. Vi udtager ikke midler fra området, men tilfører i stedet ekstra midler!

Vi frygter, at vi med forslaget bliver slået i hartkorn med de helt private koncerner, hvor driften er begrundet i private økonomiske incitamenter og hvor man ønsker mulighed for profitudtagning. Lovforslaget med bemærkninger indikerer således, at organisationer som Blå Kors vil skulle overføres til en ny specialistfunktion under et bestemt socialtilsyn. Det synes at ligge i opdraget, at denne specialistfunktion skal være "ekstra skarp" – for at undgå problematiske pengestrømme - og enheder således vil blive underlagt et varigt let "skærpet tilsyn". Dette vil dels betyde, at alle vore tilbud skal overføres til en ny afdeling – sandsynligvis under nyt socialtilsyn og dermed få betydelige administrative byrder, der ikke er relevante og som kan stille vore tilbud dårligere end de kommunale og regionale tilbud, som vi i det daglige sammenligner os med. Det synes i øvrigt ikke vurderet, hvor mange tilbud under socialtilsynsloven, der skal overføres til en ny specialistfunktion, men det vil formentlig være et betragteligt antal.

Vi foreslår derfor, at non-profit NGO'er/civilsamfundsorganisationer ikke omfattes af et sådant kommende specialistilsyn, idet den nuværende ordning fastholdes, hvor placeringen af hovedkontoret for de koncernlignede organisationer afgør, hvilket tilsyn alle tilbud i koncernen er underlagt. Det er nemlig stadig en god ide, at alle tilbud under den samme koncernlignende konstruktion har det samme tilsyn. En sådan ændring vil anerkende vore organisationer for ikke at være ligestillet med de rent private tilbud.

Vi står gerne til rådighed med uddybende kommentarer og dokumentation.

Christian Bjerre
Generalsekretær Blå Kors Danmark

Lars Thidemann Jensen
Vicegeneralsekretær Blå Kors Danmark

Til: Lone Larsen (lla@sm.dk)
Fra: Louise Skovgaard Petersen (lupe@sm.dk)
Titel: Fwd: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om socialtilsyn og lov om social service (Styrkelse af socialtilsynet og styrkelse af det økonomiske tilsyn med sociale tilbud) - ved BKF
Sendt: 09-07-2021 13:38

Mvh Louise

Start på videregendt besked:

Fra: Tina Høeg <hoeg@rudersdal.dk>
Dato: 9. juli 2021 kl. 10.28.23 CEST
Til: Lovekspeditionen <publikationer@sm.dk>, Louise Skovgaard Petersen <lupe@sm.dk>
Emne: SV: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om socialtilsyn og lov om social service (Styrkelse af socialtilsynet og styrkelse af det økonomiske tilsyn med sociale tilbud) - ved BKF

Kære Lars Simonsen

Børne- og Kulturchefforeningen (BKF) takker for muligheden for at afgive høringssvar vedr. udkast til forslag til lov om ændring af lov om socialtilsyn og lov om social service (Styrkelse af socialtilsynet og styrkelse af det økonomiske tilsyn med sociale tilbud).

BKF har ingen bemærkninger til lovudkastet.

Venlig hilsen

Tina Høeg
Cheffonsulent
Børne- og Kulturchefforeningen

Sekretariatet | Sekretariatet | Øverødvej 2 | 2840 Høtta
Tlf. 41 75 06 60
hoeg@rudersdal.dk | www.rudersdal.dk

Fra: Lovekspeditionen <publikationer@sm.dk>
Sendt: 5. juli 2021 13:32
Til: Udsendelse fra Børne- og Socialministeriet <dpudsend@sm.dk>
Cc: Louise Skovgaard Petersen <lupe@sm.dk>, Lone Larsen <lla@sm.dk>, Elsebeth Jensen <ej@sm.dk>
Emne: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om socialtilsyn og lov om social service (Styrkelse af socialtilsynet og styrkelse af det økonomiske tilsyn med sociale tilbud)

Social- og Ældreministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K
Tlf. 3392 9300
Fax. 3393 2518
E-mail sm@sm.dk

J.nr. 2020 - 12084

Dato 05.07.2021

Til høringssparterne på vedlagte høringsskema

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om socialtilsyn og lov om social service (Styrkelse af socialtilsynet og styrkelse af det økonomiske tilsyn med sociale tilbud)

Med venlig hilsen
Lars Simonsen

Læs om dine rettigheder og behandling af dine personoplysninger
Sådan behandler vi dine data

Børnerådet

Social- og Ældreministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

13.08.2021
J.nr. 3.7.27/amc

Styrkelsen af socialtilsynet skal være helhedsorienteret, hvis der skal ske en reel forbedring.

Forslaget sigter mod at styrke socialtilsynet. Det fokuserer på tilsynet med de sociale tilbuds økonomi og stiller krav om måden, tilbuddene organiseres på, så det blandt andet ikke kanaliseres midler væk fra borgerne.

Forslaget indeholder også en oprettelse af specialistfunktioner i de enkelte socialsyn, fokus på ensartethed i Socialstyrelsens auditfunktion samt en ny bestemmelse, der vil kunne anvendes til at fastsætte regler på bekendtgørelsesniveau om form, tilrettelæggelse og udførelse og socialtilsynets opgaver.

Generelt

Børnerådet glæder sig over fokuset på at styrke Socialtilsynet. Vi kan dog ønske os, at der bliver lavet en grundig afdækning af behov, opgaver og tilfredshed, før ændringer bliver gennemført. Så det sikres, at ændringerne får den ønskede effekt, og at de i realiteten bliver til gavn for de anbragte børn og unge.

Konkret

Ensartethed

Det særskilte fokus på socialtilsynsområdet er positivt, herunder at der skal skabes et mere ensartet og effektivt tilsyn.

Aftalen indebærer en øget national styring, som placeres hos Socialstyrelsens auditfunktion. Funktionen får dermed udvidet sine opgaver fra vejledning og aktiviteter til at omfatte udstedelse af bindende retningslinjer. Vilklårene for de anbragte børn og unge skal være ensartede og gennemsigtige, så lovgivningen ikke fortolkes forskelligt af forskellige socialtilsyn. Vi er derfor positive overfor øget national styring. Vi kan derudover ønske en evaluering af ændringen, så vi får belyst, om den opfylder målet om øget national styring.

Kontrol

Aftalen har fokus på kontrol og gennemsigthed. Børnerådet er positiv over for disse indsatser, der retter sig mod de brodne kar i branchen.

Børnerådet

Børnerådet ser dog gerne, at kontrollen ikke står alene, men at der også er fokus på initiativer, der skal fremme dialog og sparring. Socialtilsynet bør have en understøttende funktion for udvikling af fagligheden, og tilsyn handler ikke kun om kontrol, men også om vidensdeling og udvikling. Socialtilsynets dialog med anbringelsesstedet er udgangspunktet for et lærende og åbent samarbejde, og for at kvaliteten løftes gennem noget konstruktivt.

Vi vil advare mod at udelukke bestemte organiseringsformer, medmindre det er underbygget af solid forskning og dokumenteret erfaring. I den forbindelse vil vi opfordre til at udvide høringskredsen, så den også kommer til at omfatte organisationer med indsigt i erhvervsjuridiske og ledelsesmæssige problemstillinger.

Det pædagogiske tilsyn

Der er i aftalen fokus på det økonomiske tilsyn. Hvis socialtilsynet skal styrkes, skal tilsynet med den pædagogiske kvalitet løftes i tilsvarende eller endnu højere grad end tilsynet med det økonomiske. Det er positivt, at tilsynet får fokus på brugen af vikarer, men bekymrende, at dette tiltag alene udspringer af økonomiske hensyn. Ud fra et pædagogisk synspunkt kunne tilsynet med fordel også føre tilsyn med brugen af uddannet personale. Det pædagogiske tilsyn, og dermed kvaliteten af de sociale tilbud, kan styrkes ved at fremme brugen af fast personale med de rette pædagogiske kompetencer og uddannelser. Det er vores forventning, at dette område løftes i den kommende aftale om Børnene først/Barnets lov.

Det er afgørende, at hver af de 5 socialtilsyn har de fagspecifikke kompetencer, der gør, at de reelt kan vurdere indsætterne i forhold til børn med særlige behov. Derfor bør der også være fokus på, at der er de nødvendige socialfaglige og psykologiske kompetencer, kombineret med de juridiske og økonomiske.

Magtanvendelse

Når der nu gives øgede kræfter til socialtilsynet, havde vi gerne set, at socialtilsynets behandling af indberetninger om magtanvendelse fik et løft. Magtanvendelsesområdet er præget af mørketal, og ved at skabe dialog om de enkelte magtanvendelser kan der skabes åbenhed om emnet. En magtanvendelse er et voldsomt indgreb over for barnet eller den unge, og behandlingen af den enkelte magtanvendelsesindberetning burde afspejle sagens alvor.

Anbragte børn er i forøget risiko for overgreb og misbrug, og derfor er det væsentligt, at der er klare procedurer for behandling af sager om magtanvendelse. Inden voksenansvarsloven blev indført i 2015 var der i landets kommuner og socialtilsyn forskelligartede processer og procedurer for behandling af sager om magtanvendelser, og selv om loven har tydeliggjort procedurerne for *registrering og indberetning* af magtanvendelser, forsvandt processerne om efterbehandling, ligesom klagereglerne står uklart. Det bør derfor indføres, at Socialtilsynet er forpligtet til at sørge for at behandle og vurdere registreringer om magtanvendelse og give feedback til anbringelsesstedet samt underrette barnet, dets sagsbehandler og forældremyndighedsindehaver. Ved at indføre en sådan pligt kan stedet endvidere opnå læring og på sigt forebygge magtanvendelser.

Børnerådet

Børnerådet ser frem til at bidrage med yderligere forslag til regler for Socialtilsynets opgaver efter indførelsen af den nye bestemmelse.

Med venlig hilsen

Agi Csonka
Formand

Lisbeth Sjørup
Sekretariatschef

Svar på høring om lov om ændring af lov om socialtilsyn og lov om social service

Til: Social- og Ældreministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K
lupe@sm.dk, lla@sm.dk samt jurint@sm.dk

Civilsamfundets Brancheforening afgiver hermed svar på høring om lov om ændring af lov om socialtilsyn og lov om social service.

Civilsamfundets Brancheforening repræsenterer en bred vifte af organisationer på det frivillige sociale område og en række af disse driver tilbud, der er omfattet af lov om socialtilsyn og dermed vil en lang række af organisationer blive ramt af de nye lovgivningsmæssige tiltag.

Det er vores holdning, at der generelt set er behov for mere handlefrihed til civilsamfundsorganisationerne, så de kan udvikle sig og deres tilbud til gavn for de mange socialt udsatte borgere, som de er helt afgørende for. Hvis civilsamfundsorganisationerne pålægges nye krav og begrænsninger, tager det ressourcer fra andre opgaver og rammer i sidste ende mulighederne for at levere gode tilbud til målgruppen. Derfor har Civilsamfundets Brancheforening følgende specifikke kommentarer:

Krav til bestyrelsessammensætningen (§1.43)

Civilsamfundets Brancheforening er stærkt bekymrede for at de nye krav til bestyrelsessammensætningen i private tilbud, herunder også tilbud drevet af frivillige sociale organisationer. Det kommer til at ramme flere civilsamfundsorganisationer på socialområdet, der driver tilbud, der er godkendt af socialtilsynet, hvis det fremover ikke er muligt at have medlemmer af bestyrelsen, der jf. lovudkastet er "medlemmer af bestyrelsen i fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder, der udlejer ejendomme, andre større aktiver eller personale til tilbuddet, eller personer med bestemmende indflydelse i disse fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder." eller er ansatte i ledende stillinger samme sted.

Den foreslåede begrænsning bliver et stort problem for landsdækkende foreninger, der agerer som en form for paraply med foreninger herunder. Når foreningerne er forbundet med hovedorganisationen og driver herberger, krisecentre eller lignende og i nogle tilfælde eksempelvis lejer ejendomme af landsorganisationen eller interagerer økonomisk med den på anden vis, vil der af mange årsager være et ønske fra hovedorganisationen om at indgå i bestyrelserne i de enkelte tilbud herunder.

civilsamfundets brancheforening

Det sikrer både driftsmæssig og værdimæssig sammenhæng og er almindelig praksis i en lang række foreninger. Kravet om en repræsentation af hovedorganisationen i bestyrelsen kan eksempelvis være nedfældet i foreningens vedtægter mv. for at sikre kontinuitet og fælles retning på tværs af en lang række dele i organisationen.

I vores optik lægges der med den foreslåede lovændring op til en markant indskrænkelse af handlefriheden for organisationer på det frivillige sociale område-og deres – og dermed deres medlemmers - mulighed for selv at vælge ledelserne af deres organisationer.

Vi er uforstående over for hvorfor civilsamfundsorganisationerne skal omfattes af nye krav på dette område.

Krav til karensperioder (§1.44)

Civilsamfundets Brancheforening forholder sig skeptisk til den foreslåede karensperiode på 5 år for personer, der er indgået i den valgte og ansatte ledelse i tilbud, hvor socialtilsynet har truffet afgørelse om ophør af godkendelsen. Den foreslåede ordning vil kunne have den negative konsekvens, at talrige ledere og bestyrelsesmedlemmer vil have et incitament til at forlade tilbud, der er i vanskeligheder og under tæt opsyn af socialtilsynet for ikke at risikere at blive ramt af karensperioden. Det er ikke hensigtsmæssigt for kvaliteten af indsatserne og kan potentielt skabe endnu flere udfordringer for et tilbud, der på det pågældende tidspunkt i forvejen vil være udfordret.

Øvrige kommentarer

Civilsamfundets Brancheforening er bekendt med at Dansk Erhverv samt SelvejeDanmark afgiver høringssvar til lovudkastet. Brancheforeningen bakker op om de overordnede bekymringer, der adresseres i begge høringssvar.

Civilsamfundets Brancheforening stiller sig gerne til rådighed for uddybende kommentarer.

Venlig hilsen

Anne Sina

Sekretariatschef

Til: Louise Skovgaard Petersen (lupe@sm.dk)
Fra: Lovekspeditionen (publikationer@sm.dk)
Titel: VS: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om socialtilsyn og lov om social service (Styrkelse af socialtilsynet og styrkelse af det økonomiske tilsyn med sociale tilbud)
Sendt: 05-07-2021 13:42

Fra: Dansk Arbejdsgiverforening <DA@da.dk>
Sendt: 5. juli 2021 13:41
Til: Lovekspeditionen <publikationer@sm.dk>
Emne: SV: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om socialtilsyn og lov om social service (Styrkelse af socialtilsynet og styrkelse af det økonomiske tilsyn med sociale tilbud)

Kære Lars Simonsen

Ovennævnte falder uden for DA's virkefelt, og vi ønsker ikke at afgive bemærkninger.

Med venlig hilsen

Hjørdis de Stricker
Chefssekretær

Fra: Lovekspeditionen <publikationer@sm.dk>
Sendt: 5. juli 2021 13:32
Til: Udsendelse fra Børne- og Socialministeriet <dpudsend@sm.dk>
Cc: Louise Skovgaard Petersen <lupe@sm.dk>; Lone Larsen <lla@sm.dk>; Elsebeth Jensen <ej@sm.dk>
Emne: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om socialtilsyn og lov om social service (Styrkelse af socialtilsynet og styrkelse af det økonomiske tilsyn med sociale tilbud)

Social- og Ældreministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K
Tlf. 3392 9300
Fax. 3393 2518
E-mail sm@sm.dk

J. nr. 2020 - 12084

Dato 05.07.2021

Til høringsparterne på vedlagte høringsliste

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om socialtilsyn og lov om social service (Styrkelse af socialtilsynet og styrkelse af det økonomiske tilsyn med sociale tilbud)

Med venlig hilsen
Lars Simonsen

Social- og ældreministeriet
Louise Skovgaard Petersen og Lone Larsen
lupe@sm.dk; lla@sm.dk
jurint@sm.dk

Den 13. august 2021

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om socialtilsyn og lov om social service (Styrkelse af socialtilsynet og styrkelse af det økonomiske tilsyn med sociale tilbud)

Dansk Erhverv har modtaget høring over udkast til lovforslag om ændring af lov om socialtilsyn og lov om social service, der udmønter *Aftale om styrkelse af socialtilsynet og styrkelse af det økonomiske tilsyn med sociale tilbud* fra april 2021. Aftalen har til hensigt at ”styrke rammerne for socialtilsynets arbejde, så socialtilsynet får bedre muligheder for at føre et mere ensartet og effektivt tilsyn, så det sikres, at tilbuddene lever op til de kvalitetskrav, som stilles til dem”. Dansk Erhverv bakker op om denne hensigt.

Dansk Erhverv mener imidlertid, at lovforslaget overimplementerer den politiske aftale og dermed påfører private tilbud krav og administrative byrder, der er ude af proportion med den opgave, der tilsigtes løst politisk. Det forekommer gennemgående ubegrundet, hvorfor kravene udformes så ensidigt bebyrdende for private tilbud og samtidig så uklart, at fortolkningen af reglerne reelt overlades til den enkelte tilsynskonsulent. Det skaber en uholdbar og urimelig retstilstand på området, hvor retssikkerheden for såvel tilbud som ansatte undermineres.

Dansk Erhverv er bekymret for, at lovforslaget får som konsekvens, at private tilbud – kommercielle såvel som ikke-kommercielle – vil få ringere muligheder for at levere tilbud af høj kvalitet og dermed risikerer lovforslaget at skade den kommunale forsyning på det specialiserede socialområde. Det er ikke Dansk Erhvervs indtryk, at dette var intentionen med den politiske aftale, der blev indgået i april 2021.

Dansk Erhvervs generelle kommentarer falder indenfor følgende områder:

- 1) Regulering skal foregå konsekvent på tværs af ejerskabsformer for ikke at stille private leverandører uforholdsmæssigt dårligere end offentlige tilbud
- 2) Lovteksten skal være konkret og hænge sammen med øvrig lovgivning, herunder bl.a. selskabsloven. Hvis der findes krav, begreber og definitioner i gældende lovgivning bør disse uden undtagelse også anvendes i den ny lovgivning. Det skader lovkvaliteten, hvis der er uensartede definitioner og krav i forskellig lovgivning, ligesom det gør det dyrere at både administrere efter og efterleve.
- 3) Socialtilsynet skal have de nødvendige kompetencer for at kunne administrere efter de nye regler.
- 4) Retssikkerheden skal styrkes. Som lovforslaget er formuleret nu, er retssikkerheden ganske enkelt ikke god nok for private virksomheder og deres ansatte.

1) Regulering skal foregå konsekvent på tværs af ejerskabsformer

Lovforslaget leverer ikke på den politiske aftales intention om netop større gennemsigtighed for alle sociale tilbud og dermed på den genopretning af tilliden til indsatserne, der politisk var et ønske om at rette op på. Det skyldes, at mange af de krav indføres i strid med den politiske aftale idet de alene gøres gældende for private tilbud.

Ved at påføre private leverandører ensidigt bebyrdende krav undermineres disses mulighed for at levere sociale indsatser af høj kvalitet på lige fod med offentlige leverandører. Det risikerer at skade den kommunale forsyning på det specialiserede socialområde.

Dansk Erhverv anbefaler, at der igennem hele lovforslaget stilles enslydende krav til private og kommunale tilbud.

2) Lovteksten skal være konkret og hænge sammen med øvrig lovgivning

Udkastet til lovforslaget består af en række nye krav til private tilbud, særligt hvad angår ejerkonstruktioner og økonomisk gennemsigtighed. I disse nye krav gives socialtilsynet mulighed for alt for vide rammer for at foretage individuelle vurderinger og skøn. 3

Når der anvendes vurderinger og skøn i stedet for klare definitioner, får virksomhederne ringere muligheder for at kunne leve op til lovgivningen, da denne ikke er tilstrækkelig klar. Det er ikke en tilfredsstillende situation at stille leverandører til det offentlige i.

Derudover mangler der i lovforslaget flere steder klare definitioner af begreber, mens der andre steder anvendes til lejligheden opfundne definitioner på begreber, der allerede er defineret i f.eks. selskabsloven. Det er u hensigtsmæssigt, at der ikke er klarhed, og konsekvensen bliver, at udmøntningen af aftalen ikke får den i aftalen tilstræbte ensartethed.

Ensartethed skabes med enslydende krav gældende for alle tilbud, og ved at krav er konkrete og let forståelige i praksis for såvel de sociale tilbud og tilsynsmyndighederne. Det bør være et grundlæggende princip, at der altid sikres begrebsmæssig konsistens på tværs af lovgivningen.

I definitionen af selvejende institutioner oprettet som fonde henviser lovforslaget til definitionen i erhvervsfondsloven, hvilket er fornuftigt. Dansk Erhverv savner imidlertid begrundelse for, at definitionerne fra Selskabsloven ikke menes at kunne finde anvendelse for socialområdet.

I bekendtgørelse af lov om aktie- og anpartsselskaber (selskabsloven) § 5 defineres f.eks. følgende begreber – blandt andre:

- 1) Aktieselskab: Et kapital selskab, herunder et partnerselskab, hvor kapitalejernes indskudskapital er fordelt på aktier. Aktier kan udbydes til offentligheden. Kapitalejerne hæfter alene med deres indskud i selskabet.

2) Anpartsselskab: Et kapital selskab, hvor kapitalejernes indskudskapital er fordelt på anparter. Anpartsselskaber kan ikke udbyde deres kapitalandele til offentligheden, jf. § 1, stk. 3. Kapitalejerne hæfter alene med deres indskud i selskabet.

3) Dattervirksomhed: En virksomhed, der er underlagt bestemmende indflydelse af et moderselskab, jf. §§ 6 og 7

18) Koncern: Et moderselskab og dets dattervirksomheder, jf. § 7 i Selskabsloven

19) Ledelsen: Alle de organer, som er nævnt i nr. 4 og 5. Et medlem af ledelsen kan være et medlem af et selskabs tilsynsråd, bestyrelse eller direktion.

25) Reel ejer: En fysisk person, der i sidste ende direkte eller indirekte ejer eller kontrollerer en tilstrækkelig del af ejerandelene eller stemmerettighederne, eller som udøver kontrol ved hjælp af andre midler, bortset fra ejere af selskaber, hvis ejerandele handles på et reguleret marked eller et tilsvarende marked, som er undergivet oplysningspligt i overensstemmelse med EU-retten eller tilsvarende internationale standarder.

Dansk Erhverv anbefaler, at selskabslovens definitioner anvendes i lovforslaget samt at Erhvervsministeriet og Justitsministeriet får lejlighed til igen at vurdere lovforslaget mhp. at sikre sammenhæng mellem den gældende lovgivning, herunder selskabslovgivningen og anden relevant lovgivning og de krav, der introduceres med dette lovforslag.

3) Socialtilsynet skal have nødvendige kompetencer

Lovforslaget fastsætter en række helt nye krav til tilbud, hvad angår virksomhedsstruktur og gennemsigtighed i økonomien. Der lægges op til at lade disse øgede krav ledsage af kompetenceløft i socialtilsynet, dels gennem samling af tilsyn i specialistenheder, dels ved opkvalificering. Dansk Erhverv støtter dette kompetenceløft, men er bekymret for, at der ikke tilføres tilstrækkeligt med ressourcer til at sikre dette, ikke mindst bredden af nye tilsynsområder taget i betragtning.

Dansk Erhverv anbefaler, at der sikres et reelt kompetenceløft gennem tydelig specifikation af kompetenceprofiler samt fokuseret rekruttering af personale med viden indenfor bl.a. selskabsøkonomi, regnskaber, virksomhedsjura, indsigt i offentlig økonomi samt ikke mindst indgående fagligt kendskab til tilbuddets stillede opgave og målgruppernes udfordringer. Dansk Erhverv advarer mod at implementere kompetenceløftet gennem opkvalificering alene. Der er behov for også rekruttere nye specialistprofiler.

4) Retssikkerheden skal styrkes

Lovforslagets nye krav til bestyrelser og ledelser i sociale tilbud samt muligheden for tildeling af 5 års karantæne med tilbagevirkende kraft er fuldstændig ude af proportioner med almindelige retssikkerhedsprincipper og anden lovgivning. Det udfordrer i bekymrende grad retssikkerheden for ledere og bestyrelsesmedlemmer. Bestemmelserne relateret hertil bør i bedste fald bortfalde og vilkår ligestilles med anden lovgivning, herunder konkursloven.

Dertil fremsættes der i lovforslaget en række nye krav til sociale tilbud, hvortil der nødvendigvis skal være de rette ankemuligheder for sociale tilbud, således at retssikkerheden opretholdes.

Dansk Erhverv anbefaler, at kravene til bestyrelsernes sammensætning bortfalder samt at karantænebestemmelserne affattes på en sådan måde, at retssikkerheden for ansatte og bestyrelser sikres, og at bestyrelser og ledere ikke straffes for på lovlig vis at kæmpe for at videreføre udfordrede tilbud til gavn for såvel den kommunale forsyning som medarbejdere og beboere. Sker dette ikke, vil det i realiteten blive umuligt at rekruttere kvalificerede ledere og bestyrelser til private tilbud. Der henvises i øvrigt til de specifikke bemærkninger om bestyrelser og karantæne nedenfor.

* * *

I tillæg til de generelle bemærkninger har Dansk Erhverv følgende specifikke bemærkninger:

Vedr. Styrkelse af socialtilsynet

Det vil utvivlsomt være formålstjenstligt at styrke socialtilsynet både organisatorisk og kompetencemæssigt samtidig med at man giver socialtilsynet de nødvendige – og proportionelle - redskaber til at sanktionere brud på lovgivningen. Dette skal dog ske under skarp hensyntagen til retssikkerhed, proportionalitet og gennemskuelighed og ensartethed i de krav, der stilles til private og offentlige leverandører. Disse hensyn vurderes ikke at være taget i lovforslaget, og Dansk Erhverv har således følgende specifikke bemærkninger:

Oprettelse af specialistfunktioner (2.1.1.3.1.)

Dansk Erhverv stiller sig overordnet positiv over for, at godkendelsen af og tilsynet med visse typer af tilbud samles under specialistfunktioner, såfremt kompetencerne til at varetage de massive nye krav til sociale tilbud er til stede. Specialistfunktionernes opgaver og roller er dog ikke tilstrækkeligt defineret i lovforslaget.

Dansk Erhverv anbefaler, at det specificeres yderligere, hvad specialistfunktionerne mere præcist vil være rettede imod for at skabe klarhed over dette forslags omfang og konsekvenser. Derudover anbefaler Dansk Erhverv, at der indskrives en evaluering af den nye struktur, så aftalekredsen får mulighed for at afgøre om om samlingen i specialistfunktion i et enkelt tilsyn har tjent formålet, eller om der viser sig behov for yderligere samling af tilsynet i en egentlig styrelse, som det er kendt fra andre tilsynsområder.

Indførelse af karenperiode ved skift af adresse (2.1.4)

Intentionen om at sikre imod "tilsynsshopping" kan være sympatisk, men den foreslåede ordning hænger ikke sammen med ønsket om højere specialisering i socialtilsynene. Hvis et tilbud tilknyttes en koncern, vil tilbuddet efter den foreslåede ordning fortsætte i det socialtilsyn, som ikke er gearret til at føre tilsyn med en koncern. Det er ikke hensigtsmæssigt.

Dansk Erhverv anbefaler, at den foreslåede bestemmelse justeres, så karenperioden alene gælder for tilbud, er under skærpet tilsyn eller lignende.

Vedr. styrkelse af det økonomiske tilsyn

Dansk Erhverv støtter ethvert tiltag, der kan øge gennemsigtigheden i pris såvel som kvalitet på tværs af alle velfærdsområder. Et skridt på vejen mod større gennemsigtighed er selvfølgelig, at tilsynet har indsigt i centrale nøgletal, så det sikres, at der ikke finder overbetaling sted eller, at et tilbud er mistænkeligt billigt.

For at kunne sige noget meningsfuldt om dette, er det imidlertid en forudsætning, at der er noget at sammenligne med, ligesom det er væsentligt, at et styrket socialtilsyn har mulighed for at gennemskue, om et tilbuds regnskaber og budgetter står mål med tilbuddets kvalitet.

Dansk Erhverv mener, at der med lovforslaget tages vigtige skridt i retning af større gennemsigtighed, men er samtidig bekymrede for, at lovforslaget ikke i tilstrækkelig grad sikrer gennemsigtighed i særligt offentlige tilbuds økonomi sådan, som den politiske aftale ellers udtrykker som sin klare ambition. Socialtilsynet bør føre et stærkt økonomiske tilsyn på tværs af ejerskabsformer, dvs. også med offentlige tilbud.

Dansk Erhverv mener på denne baggrund ikke, at afsnittet om styrket økonomisk tilsyn lever op til den politiske aftale og det bør gennemskrives, så der stilles ensartede og rimelige krav om gennemsigtighed og ansvarlighed på tilbuds niveau for alle leverandører uanset ejerskabsformer. Det inkluderer også offentlige leverandører.

I denne gennemskrivning bør ministeriet være særligt opmærksomme på følgende specifikke bemærkninger:

Private og offentlige tilbuds regnskaber og budgetter (2.2.1)

Dansk Erhverv vurderer, at der i forhold til nye krav til tilbuds regnskaber og budgetter er behov for en række definitioner, så leverandører har gode forudsætninger for at navigere i nye regler. Følgende punkter fremhæves:

- 1) Det fremgår, at socialtilsynet med lovforslaget skal tage stilling til, *om tilbuddet er økonomisk bæredygtigt*. Her er det afgørende med en definition af, hvad økonomisk bæredygtigt betyder.
- 2) Der er desuden fokus på, *om tilbuddets økonomi giver mulighed for den fornødne kvalitet i tilbuddet*. Her skal det defineres, hvordan økonomien hænger sammen med kvaliteten.
- 3) Det følger endvidere, at socialtilsynet skal forholde sig til, *om der ifølge tilbuddets årsbudget er et rimeligt forhold mellem den forventede omsætning og omkostningerne*. Her savnes der en definition af, hvad der forstås ved et rimeligt forhold.
- 4) Socialtilsynet skal desuden påse, at det private tilbuds soliditetsgrad er 'rimelig' set i forhold til tilbuddets alder og specialiseringsgrad. Her skal det defineres, hvad der forstås ved en 'rimelig soliditetsgrad', og om der eksempelvis påtænkes at etablere trinknæk i krav ved forskellige alders- eller specialiseringstrin.

- 5) Socialtilsynet skal ligeledes vurdere, om private tilbud har *den fornødne økonomiske kvalitet* og vurdere tilbuddets udgifter til løn til ledelsen med offentliggørelse på Tilbudsportalen. Her skal det defineres, hvad der forstås ved økonomisk kvalitet, og om kompetencerne til at vurdere dette er til stede i dag. Desuden skal det defineres, hvem ledelsen af et tilbud er.
- 6) Endelig finder Dansk Erhverv bestemmelserne vedrørende goodwill uhensigtsmæssige og ubegrundede. Årsregnskabsloven har i forvejen tydelige regler omkring goodwill og dette bør være tilstrækkeligt, hvorfor det undrer, at der på socialområdet opstilles særskilte regler. Social- og Ældreministeriet bør afstemme reglerne med Erhvervsministeriet, så der kun eksisterer et regelsæt for goodwill på tværs af myndighedsområder.

Adgang til relevante oplysninger (2.2.1.3.2.)

Det vil ifølge lovforslaget fortsat være gældende, at socialtilsynet vil skulle lægge revisionspåtegningen til grund, medmindre der efter en konkret vurdering ikke er grundlag herfor.

Hvis socialtilsynet ikke vurderer, at indberettede oplysninger er fyldestgørende, eller er i tvivl om, hvorvidt oplysningerne er i overensstemmelse med de faktiske forhold i tilbuddet, vil de foreslåede ændringer imidlertid medføre, at socialtilsynet vil kunne stille spørgsmål til oplysningerne og indhente supplerende oplysninger hos tilbud, revisor eller driftsherre.

Dansk Erhverv finder det problematisk, at det ikke er specificeret, hvad denne konkrete vurdering består af og baseres på. Det skal konkretiseres, hvad der skal til for, at revisionspåtegningen ikke kan lægges til grund, ligesom der bør foreligge dokumentation på, hvad socialtilsynet bruger som begrundelse. Der skal etableres faste holdepunkter, som sociale tilbud kan navigere efter. Ellers overlades det til socialtilsynet at foretage egne undersøgelser og vurderinger, som ellers er omfattet af revisionspåtegningen (side 53 – 4. afsnit).

Udgangspunktet bør altid være, at revisor overholder erklæringsbekendtgørelsen og dermed gør sit arbejde korrekt. Hvis ikke, så er det en anden revisor, der skal til og ikke socialtilsynet, der skal lave revisorarbejde.

Der lægges endvidere op til, at socialtilsynet skal vurdere, om oplysninger er fyldestgørende eller korrekte. Denne bestemmelse giver socialtilsynet mulighed for altid at sige, at de "vurderer", når man af den ene eller anden grund ønsker at modtage yderligere information uden egentlige holdepunkter eller kriterier at tage udgangspunkt i. Det stiller private tilbud i en uklar og usikker situation, der ikke kan begrundes med hensigterne i den politiske aftale.

Dansk Erhverv anbefaler, at det konkretiseres, hvad der skal til for at bruge denne bestemmelse, ligesom der skal foreligge dokumentation på, hvad Socialtilsynet bruger som begrundelse.

Markering af uforholdsmæssigt dyre tilbud (2.2.1.3.4.)

Af Bilag 1 til den politiske aftale (side 2, "større fokus på private og offentlige tilbuds regnskaber og budgetter, 2. sidste punkt) fremgår følgende:

"Hvis socialtilsynet vurderer, at et tilbud er uforholdsmæssigt dyrt sammenlignet med andre tilbud af samme type og til samme målgruppe og sammenholdt med kvaliteten af tilbuddets indsats, skal socialtilsynet bemærke dette i tilsynsrapporten og på Tilbudsportalen."

Denne intention kan ikke genkendes i lovforslagets bemærkninger. Her foreslås det alene, at socialtilsynet skal have særligt fokus på om *private kommercielle tilbud* er uforholdsmæssigt dyre. Det er en mærkværdig tænkning og har den bizarre konsekvens, at offentlige tilbud helt skadesfrit kan levere uforholdsmæssigt dyre tilbud og dermed spilde skatteydernes penge.

Udover at være et udtryk for en helt urimelig favorisering af offentlige tilbud er det en uheldig tendens, at man ikke ønsker opmærksomhed på det offentliges spild af skattekrone. Derudover kan det undre, at socialtilsynet ikke samtidig får til opgave at holde øje med uforholdsmæssigt billige tilbud, hvad der er en selvstændig problemstilling og udtryk for, at udgifter til sociale indsatser på det offentlige område kan placeres i mange forvaltninger og på mange forretningsområder, hvad der skader gennemsigtigheden og socialtilsynets mulighed for at sammenligne pris og kvalitet på tværs af tilbud og ejerskabsformer.

Dansk Erhverv antager, at formuleringerne i bemærkningerne er en finke, der er røget af panden, idet *private kommercielle tilbud* ikke nævnes specifikt i selve lovteksten (punkt 31. forslag til ny §11.a, stk. 5). Her nævnes alene "tilbud", hvad der i Dansk Erhvervs optik må være såvel offentlige som private tilbud.

I tillæg hertil savnes en definition af, hvilke betingelser, der skal være opfyldt for, at noget er "uforholdsmæssigt", så dette ikke overlades til det enkelte tilsyns skøn. Endelig bør der også sikres rimelige ankenmuligheder for tilbuddet.

Dansk Erhverv anbefaler, at der sikres sammenhæng mellem den politiske aftale, lovtekst og bemærkninger, således at ethvert tilbud, der er uforholdsmæssigt dyrt – eller billigt – ud fra klart definerede kriterier bliver markeret som sådan.

Vedr. Private og offentlige sociale tilbuds konkrete omkostninger

Større reparationer og vedligehold (2.2.3.3.1)

Større reparationer og vedligehold bør altid kunne foretages smidigt, så tilbuddets rammer til enhver tid imødekommer borgerens behov for tilbud af høj kvalitet. Dette forhindres med lovforslaget.

Den foreslåede bestemmelse, hvor socialtilsynet skal fungere som en ekstra myndighed og give byggetilladelser på baggrund af ikke nærmere definerede kriterier, er ikke kun unødigt bureaukratisk for tilbuddene og bebyrdende for det enkelte tilsyn, men også udtryk for en bekymrende tendens, hvor socialtilsynet med en skrivebordsmanøvre kan stoppe udviklingen på private tilbud uden, at tilbuddene har reelle handlemuligheder. Det er problematisk, at der hverken er retningslinjer, vejledninger eller sagsbehandlingstider.

Samtidig rejser der sig spørgsmål om hensigtsmæssigheden i, at tilsynet skal være både fagligt tilsyn, økonomisk tilsyn og byggetilladelsesmyndighed. Der skal dels tages højde for den øgede administrative byrde, der pålægges tilbuddene i forbindelse med ansøgninger om tilladelse til at bygge, ligesom der bør være et loft over sagsbehandlingstider for disse godkendelser, så tilbud ikke forsinkes i at bygge til borgerens behov.

Endelig er der en række definitioner i den foreslåede ordning, som skal være meget tydeligere, så tilbud har mulighed for at navigere efter de nye krav. Det er uklart, om istandsættelse reelt eksisterer som revisionsmæssigt begreb. Der skelnes her typisk mellem ombygning eller forbedring og almindelige vedligehold. Der bør således sikres begrebsmæssig og praktisk sammenhæng med eksisterende lovgivning og ikke som det er tilfældet her opfinde nye begreber og processer.

Dansk Erhverv anbefaler som alternativ til den foreslåede ordning en ordning, hvor tilbuddets dispositioner, også ift. reparationer og vedligehold af tilbuddets faste ejendom, fremgår af det revisorpåtegnede regnskab. Her vil eventuelle uhensigtsmæssigheder blive opdaget og kan sanktioneres. Hermed forsinkes tilbud ikke i at bygge til borgerens behov i det daglige, og tilsynet får indsigt og en kontrolmekanisme.

Løn til ledelse (2.2.3.3.2.)

Lønninger er principielt en sag mellem bestyrelse og ledelse og det er ikke hensigtsmæssigt, at der med lovforslaget lægges op til, at socialtilsynet vil skulle offentliggøre vurderingen af ledelsens samlede lønpakke på Tilbudsportalen.

Det er samtidig uklart, ud fra hvilke kriterier socialtilsynets vurdering af lønpakken skal foregå, om kompetencerne hertil er til stede i dag samt, og hvad sagsbehandlerne i kommunerne skal benytte denne information til. Eksempelvis i vægtningen i en situation, hvor et tilbud har det rigtige specialiseringsmatch til borgerens behov, og hvor kvaliteten er høj. Her er det uklart, hvordan vurderingen af ledelsens løn spiller ind i den faglige vurdering og proces. Dette bør specificeres.

Dansk Erhverv anbefaler, at kravene til lederløninger også gøres gældende for det offentlige, da udmøntningen ellers ikke opnår gennemsigtighed på tværs af tilbudsområdet. Endvidere bør der opstilles klare rimelighedskriterier og der bør indskrives overvejelser om lønpakkens betydning for rekruttering af gode ledere og dermed kvaliteten i indsatserne. Er dette ikke muligt, bør kravet bortfalde.

Indhentelse af valuarvurderinger (2.2.3.3.3)

Dansk Erhverv finder det problematisk, at private sociale tilbud bebyrdes ensidigt idet, de kan pålægges at indhente valuarvurderinger til brug for socialtilsynets vurdering af, om udgifterne ved leje af fast ejendom overstiger markedslejen. Hertil foreslås det i udkastet, at private tilbud selv skal afholde udgiften herfor. Dette samt udeladelsen af offentlige tilbud fra betragtninger omkring husleje forekommer ubegrundet.

Dansk Erhverv anbefaler, at der sættes en klar grænse for, hvor ofte valuarvurderinger kan indhentes samt at der ikke stilles krav om indhentning af valuarvurdering i de tilfælde, hvor tilbud

anvender 3. mands-lejemål på det frie marked. Derudover anbefaler Dansk Erhverv at udgiften til indhentning af valuarvurdering afholdes af socialtilsynet og ikke tilbuddet.

Vedr. Koncerner og koncernlignende konstruktioner

Overordnet skaber den selvopfundne definition af koncerner og koncernlignende konstruktioner en række praktiske og fortolkningsmæssige udfordringer, der kunne være løst ved at anvende samme begreber og definitioner som selskabsloven. Derudover savnes betragtninger omkring samhandel mellem forvaltningsgrene i det offentlige, f.eks. hvordan ydelser leveret af en teknik- og miljøforvaltning på et offentligt tilbuds areal skal betragtes og medregnes. Det vil forekomme mærkeligt, hvis ikke man benyttede lejligheden med lovændring og en generel styrkelse af det økonomiske tilsyn til også at få medregnet alle offentlige udgifter korrekt.

Samhandel mellem enheder i en koncern eller koncernlignende konstruktion (2.2.4.3.2.)

Dansk Erhverv anbefaler, at selskabslovens definition af koncerner finder anvendelse på socialområdet for at skabe ensartede vilkår og rammer for erhvervslivet. Definitionen af koncerner og de afledte konsekvenser bør desuden gælde for kommunale såvel som private tilbud.

Det skal endvidere defineres, hvad der præcist menes med, at der er tale om koncernlignende konstruktion, når 'der sker en ikke ubetydelig samhandel mellem et eller flere private tilbud'. Der er behov for konkrete eksempler på niveauer, så det er gennemskueligt for de sociale tilbud at navigere i.

Udarbejdelse af koncernnote med udgangspunkt i tilbuddenes årsregnskaber (2.2.4.3.3.)

Det foreslås, at koncerner eller koncernlignende konstruktioner skal have pligt til at udarbejde en koncernnote med udgangspunkt i de private tilbuds årsregnskab. Koncernnoten skal synliggøre den faktisk foretagne samhandel mellem koncernens eller den koncernlignende konstruktions enkelte enheder, så revisor og socialtilsyn vil kunne sikre, at samhandlen ikke sker til en overpris ift. markedsprisen.

Dansk Erhverv anbefaler, at alle krav rettet mod øget gennemsigtighed på socialområdet, herunder også denne vedrørende åbenhed om handel internt i koncerner, fremsættes for samtlige sociale tilbud, også de offentlige. Det vil i forbindelse med kravet om at private udarbejder koncernnote ligeledes være nødvendigt for gennemsigtigheden og tilliden på socialområdet, at pengestrømme mellem forvaltningsenheder og tilbud samt efterbevillinger til offentlige tilbud på bliver åbent tilgængelig.

Krav til virksomhedsform (2.2.5.3.1.)

Det forekommer ubegrundet, hvorfor der anvendes et selvstændigt format til indberetning af virksomheders ejerforhold på socialområdet.

Dansk Erhverv anbefaler, at den allerede eksisterende vejledning i årsregnskabsloven bliver rettesnor for at indberette oplysninger om virksomhedens ejerforhold på Tilbudsportalen. Dette vil sikre en sammenhæng i forhold til, hvordan øvrige dele af erhvervslivets redegørelse for dette.

Krav til private tilbuds ledelse og bestyrelser (2.2.5.3.2.)

Lovforslaget fremsætter en række krav til private tilbuds ledelser og bestyrelser. Dansk Erhverv mener, at disse krav skal bortfalde. Kravene tilsigter at løse udfordringer med manglende gennemsigthed, som allerede er imødekommet med de øgede krav til økonomi og gennemsigthed i private sociale tilbud og har således som eneste direkte konsekvens, at mulighederne for at sikre faglighed, viden og erfaring i bestyrelser på socialområdet ødelægges.

Dansk Erhverv er dybt bekymret for konsekvensen af de foreslåede krav til bestyrelsessammensætningen. Der er for organisationer, der driver flere tilbud, f.eks. herberger eller bosteder i samme kommune eller på tværs af flere kommuner og som i visse tilfælde også ejer bygningerne, behov for at have føling med og indflydelse på driften i de enkelte tilbud – både ift. værdigrundlaget og i forhold til driften. Har man ansvar for økonomi skal man selvfølgelig også kunne have indflydelse på driften.

Her rejser den valgte definition af, hvem der må sidde i bestyrelser en række problemer. Lovforslaget lægger op til, at tilbuddets leder ikke må have stemmeret i bestyrelsen. Det er uacceptabelt. Dansk Erhverv opfordrer til, at det undersøges, hvorvidt det flugter med reglerne i selskabsloven, at medlemmer af bestyrelsen ikke har stemmeret.

De foreslåede krav er alt for vidtgående og umuliggør den bestyrelsesstruktur, der er i mange organisationer, hvor bestyrelsesmedlemmer eller ledere af enkelttilbud er repræsenteret i en hovedbestyrelse eller repræsentantskab. Denne struktur vil man kunne genkende i store dele af civilsamfundet og de selvejende institutioner, hvor netop forbindelsen mellem den landsdækkende organisation og enkelttilbud er afgørende for at sikre sammenhæng i indsatser og værdier.

Dansk Erhverv finder, at kravene er ude af proportion og udtryk for en klar overimplementering af den politiske aftale. Der opstilles med lovforslaget særdeles omfattende krav om åbenhed og indsigt i tilbuddenes økonomi, som vurderes at være mere end tilstrækkelige til at sikre intentionen i den politiske aftale, hvorfor de foreslåede krav til bestyrelsessammensætning alene vil være ødelæggende for private sociale tilbud, herunder også de tilbud, der er forankret i civilsamfundet og selvejet.

Endelig stiller Dansk Erhverv sig uforstående over for at kravene til bestyrelsens sammensætning alene gælder for private tilbud. Der mangler begrundelse for at man har valgt ikke at stille samme krav til offentlige tilbud al den stund, at der finder en ikke ubetydelig grad af udlån af medarbejdere, biler mv. på tværs af tilbud og driftsgrene sted.

Dansk Erhverv anbefaler, at kravene til bestyrelsessammensætning tages ud af det endelige lovforslag da de vil modvirke ønsket om professionelle og kompetente bestyrelser. Kravene vil i værste fald lede til at mere uigennemskuelige selskabsstrukturer og brug af stråmænd. Det kan næppe være hensigten med den politiske aftale.

Såfremt man ønsker at gøre sig betragtninger omkring bestyrelsessammensætning og selskabsledelse som der lægges op til i den politiske aftale, anbefaler Danske Erhverv, at man benytter sig af

Komitéen for god Selskabsledelses anbefalinger vedr. bestyrelsens sammensætning, samt de tilsvarende anbefalinger for god fondsledelse. Dette vil samtidig skabe den generelt manglende sammenhæng og konsistens med anden erhvervsrettet regulering og således have den positive sideeffekt, at lovkvaliteten højnes.

Vedr. Fem års karantæne

Dansk Erhverv mener, at denne sanktion er fuldstændig ude af proportioner. Der kan være tilfælde, hvor en sanktion kan være begrundet, men den automatik og hårde sanktion, der her foreslås, er uacceptabel og skadelig for rekrutteringen på området.

Forslaget om karantæne for ledere og bestyrelsesmedlemmer i fem år ved lukning af tilbud vil således få store konsekvenser for udviklingen af socialområdet og vil afskrække ledelsestalent fra engagement i området. Det kan blive svært hvis ikke umuligt at tiltrække dygtige ledere og bestyrelsesmedlemmer. Det er desuden problematisk, at karantæneforslaget eksempelvis skaber incitament til, at bestyrelsesmedlemmer søger væk fra et tilbud selv ved mindre problemer i opløbet, da risikoen for lukning kan have store konsekvenser.

Det rejser spørgsmål ift. ansvar og retssikkerhed, eksempelvis, hvis bestyrelsen ikke har været vidende om bestemte forhold på grund af svigt fra ledelsens side, hvor det er nødvendigt at være meget præcis og konkret i lovgivningen. Forslaget er alt for vidtgående, og dets konsekvenser for retssikkerheden for ledere og bestyrelsesmedlemmer vil bidrage til at skræmme fagligt dygtige profiler fra området, konsekvenser i tilfælde af lukning af tilbud er uforholdsmæssigt høje sammenlignet med eksempelvis at have været en del af en konkurs på et andre markedsområde.

Dansk Erhverv anbefaler, at dette forslag bortfalder. Ved fastholdelse af disse vidtgående krav, anbefaler Dansk Erhverv for det første, at sanktionen ændres til at være "op til fem år" i stedet for som i dag at være fastlåst på 5 år, for det andet at ledere og bestyrelsesmedlemmer får mulighed for at afprøve beslutning om udelukkelse ved karantæne ved en domstol, således at der ikke kun lægges en administrativ afgørelse til grund. Udgifterne til eventuelle retssager bør afholdes af den, der taber sagen jf. skatteretsreglerne.

Dansk Erhverv er desuden dybt bekymret for retssikkerheden i og med, at det foreslås, at karantænen skal gælde med tilbagevirkende kraft ved tilbud ophørt før lovens ikrafttræden (jf. s. 76 i lovudkastet).

Dansk Erhverv anbefaler, at også dette krav frafalder, så loven må gælde fremadrettet, som det er praksis i almindelighed. Der bør ved fastholdelse af kravet om fem års karantæne gradueres og sanktioneres ud fra, hvad der ligger til grund for lukningen. Dette nye krav bør desuden gælde på tværs af offentlige og private tilbud, og der bør oprettes klagemuligheder.

Vedr. økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige og erhvervslivet

Lovforslaget medfører en administrativ byrde for private tilbud, hvilket lovforslaget anerkender ift. regnskabsaflæggelse, revisionskrav, skærpet oplysningspligt overfor socialtilsynet m.v. Beløbet opgøres til 4 mio. kr. for private tilbud.

Dansk Erhverv finder beløbet meget lavt sat og opfordrer til at forudsætningerne bag denne beregning lægges tydeligt frem.

Antages det således, at hvert af de ca. 4.000 private tilbud får en merudgift til opfyldelse af de nye krav i lovforslaget på 20.000 kroner (hvad der er et meget lavt estimat de nye administrative byrder taget i betragtning) svarer dette til en merudgift på 80 mio. kroner årligt, mens en måske mere realistisk merudgift på 50.000 kroner per tilbud vil give en samlet meromkostning på 200 mio. kroner – omkostninger, der alene kan finansieres ved salg af pladser til det offentlige.

Dermed bliver konsekvensen af lovforslaget, at skattekroner, der ellers kunne være gået til sociale indsatser i stedet anvendes på at dokumentere ubegrundede administrative byrder. Den anslåede merudgift for det offentlige på 13. mio. kr. kan således ikke genkendes.

Dansk Erhverv forstår den politiske aftale således, at hele formålet har været at sikre at skattekroner kommer borgerne til gavn. Derfor undrer det, at man har valgt at implementere aftalen på en måde, der medfører uforholdsmæssigt store administrative byrder, der ikke kan undgå at medføre flere udgifter til administration og dokumentation frem – midler, der kunne være blevet anvendt på sociale indsatser for de mest udsatte borgere i stedet.

Dansk Erhverv anbefaler, at der foretages en retvisende beregning af de økonomiske og administrative omkostninger for det offentlige og erhvervslivet (private tilbud), samt at private tilbud kompenseres for alle omkostninger, der relateres til efterlevelse af ensidigt bebyrdende krav krone for krone – dvs. for krav, der alene er gældende for private tilbud og ikke for offentlige tilbud.

* * *

Såfremt der er behov for uddybning af ovenstående, står Dansk Erhverv til rådighed for opfølgende kommentarer og dialog.

Med venlig hilsen

Troels Yde Toftdahl
Velfærdspolitisk chef

DANSKE HANDICAPORGANISATIONER

lupe@sm.dk
l1a@sm.dk
i kopi til: jurint@sm.dk

Blekinge Boulevard 2
2630 Taastrup, Danmark
Tlf.: +45 3675 1777
dh@handicap.dk
www.handicap.dk

06. juli 2021 / lkb_dh
Sag 16-2020-00749
Dok. 542967

DH's hørings svar til lovforslag om at styrke socialtilsynet og det økonomiske tilsyn med sociale tilbud

---

Danske Handicaporganisationer (DH) takker for muligheden for at komme med bemærkninger til lovforslag om styrkelse af socialtilsynet og det økonomiske tilsyn med sociale tilbud.

Styrkelse af socialtilsynet

DH er meget positiv over for det fremsatte forslag til styrkelse af socialtilsynet, herunder særligt de forhold, der sigter mod en større ensretning af socialtilsynenes praksis ved bl.a. at oprette en specialistfunktion, forpligtelse til at indgå i tværgående aktiviteter og bemyndigelse til at fastsætte regler for tilsynenes varetagelse af deres opgaver, der vil bidrage til en styrket tværgående anvendelse af specialviden og mere ensartede metoder i tilsynene. DH er tilsvarende positive over for tydeliggørelsen af socialtilsynenes pligt til at samarbejde med andre myndigheder, herunder andre tilsynsmyndigheder. Det er en grundlæggende problemstilling i dag, at oplysninger går tabt fra det ene tilsyn til det andet, og at forskellige tilsyn kommer med modsatrettede anbefalinger eller påbud.

Fokus på borgernes trivsel

DH mener samtidig, at socialtilsynet bør styrkes yderligere end det fremsatte forslag ved i højere grad at have fokus på borgernes trivsel. DH mener, at:

- Der skal indføres underretningspligt for medarbejdere og ledere på tilbuddet til socialtilsynet, hvis de registrerer bekymrende forhold på tilbuddet eller for den enkelte voksne borger på samme måde som gælder for børn og unge i dag.
- Der skal indføres underretningspligt for socialtilsynet af de pårørende, hvis socialtilsynet registrerer bekymrende forhold for den enkelte borger. Tilsynet skal forpligtes til at underrette de pårørende med mindre særlige forhold taler imod dette.
- Det skal være en del af den almindelige vejledningsforpligtelse, at tilsynet skal orientere borgere og pårørende om tilsynets whistleblowerordning.
- Det skal være en pligt for kommunen at gennemføre personrettet tilsyn for borgere, der opholder sig på tilbud, der får kritik af socialtilsynet.

DH mener, at styrkelsen af socialtilsynet, der gennemføres med denne lov, bør følges op af en styrkelse af det personrettede tilsyn. Det er DH og vores medlemsorganisationernes erfaring, at kvaliteten og frekvensen af det personrettede tilsyn er meget ujævn. Det synes, at være særligt udtalt på voksenområdet.

I forhold til det fremsatte lovforslag har DH følgende konkrete bemærkning:

DH mener, at § 10 stk. 3, der bliver affattet stk. 4 skal ændres således, at det bliver et krav (en skal bestemmelse), at socialtilsynet *skal* orientere den pågældende kommune, hvis tilsynet bliver opmærksom på uhensigtsmæssige forhold omkring den enkelte borger, og ikke som i det fremsatte forslag, at tilsynet kan orientere kommunen. Det bør ligeledes tydeliggøres, at pligten, både hvad angår uhensigtsmæssige forhold og bekymrende forhold til at orientere handlekommunen, også skal omfatte voksne og ikke kun børn og unge.

Det økonomiske tilsyn med sociale tilbud

DH er positiv over for, at det økonomiske tilsyn styrkes med det fremstillede lovforslag og har ikke yderligere bemærkninger.

Med venlig hilsen

Thorkild Olesen
Formand

Social- og Ældreministeriet

Dansk Industri
Confederation of Danish Industry

lupe@sm.dk

lla@sm.dk

kopi til jurint@sm.dk

Høringssvar til forslag til lov om ændring af lov om socialtilsyn og lov om social service (Styrkelse af socialtilsynet og styrkelse af det økonomiske tilsyn med sociale tilbud)

Dansk Industri har den 7. juli 2021 modtaget udkast til forslag til lov om ændring af lov om socialtilsyn og lov om social service (Styrkelse af socialtilsynet og styrkelse af det økonomiske tilsyn med sociale tilbud) i høring.

Lovforslaget skal udmønte *Aftale om styrkelse af socialtilsynet og styrkelse af det økonomiske tilsyn med sociale tilbud* mellem Regeringen, Venstre, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Det Konservative Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet.

DI kan ikke støtte forslaget som fremlagt.

Lovforslaget er fremsendt med en kort høringsperiode henover sommerferien, med deraf begrænset mulighed for en ordentlig drøftelse blandt de berørte tilbud, om de praktiske konsekvenser af de foreslåede ændringer. DI er derfor også stærkt bekymret for lovsjusk, utilsigtede virkninger, og de private tilbuds retssikkerhed, som konsekvens af denne proces.

Bekymringen for de private tilbuds retssikkerhed forstærkes yderligere af, at flere centrale paragraffer i lovforslaget er uklart formuleret og lægger op til meget brede skøn. Jævnfør bemærkningerne til lovforslaget enkelte bestemmelser nedenfor er der behov for præciseringer og uddybninger for at sikre ensartet tilsynspraksis.

DI er helt enig i det overordnede formål med aftalen, nemlig at styrke tilsynet med kvaliteten og anvendelsen af offentlige velfærds-kroner på sociale tilbud, til gavn for beboere og brugere af sociale tilbud. Nogle af de dårlige eksempler, som vi har set på både det kommunale og det private område, kan ingen være tjent med. Heldigvis fungerer langt de fleste tilbud godt og blandingen af offentlige, selvejende og private tilbud, sikrer den mangfoldighed og den specialisering, som er helt nødvendig for at udvikle det specialiserede socialområde. Det havde været tæt på katastrofalt for velfærden og socialområdet, hvis Regeringens oprindelige forslag om afvikling af de private tilbud, var blevet til virkelighed.

Den lovmæssige udmøntning af aftalen bør derfor også have som sigte, at sikre ligebehandling af de sociale tilbud uanset ejerskabsform, og sætte fokus på sammenhængen mellem pris og kvalitet. Lovforslaget fremstår skævvredet i forhold til tilsynet af de private tilbud, der pålægges flere administrative byrder end de offentlige. Dette på trods af, at der ikke kan konstateres kvalitetsmæssige forskelle på offentlige og private tilbud.

Styrkelsen af tilsynet, herunder kravet om dokumentation, skal være proportionalt og stå mål med hensigten om at sikre den gode kvalitet til bedste pris. Lovforslaget fremstår flere steder at være en overimplementering af den politiske aftale, som vil fordyre administrationen unødigt gennem dokumentationskrav. Det betyder, at de sociale tilbud bliver dyrere og at der skal bruges flere ressourcer til dokumentation og bureaukrati. DI mener, at det primære fokus bør være på den betalte takst og sammenhængen til den leverede kvalitet.

I forbindelse med at socialtilsynets sanktionsmuligheder styrkes med mulighed for blandt andet skærpet tilsyn uden konkret påbud og med indberetning til Tilbudsportalen, skal DI udtrykke bekymring for de private tilbuds retssikkerhed. DI's bekymring går blandt andet på de bredt formulerede faglige skøn i lovforslaget, som fortsat skal håndteres i forskellige tilsyn. Der bør sikres ordentlige klage- og ankemuligheder i forbindelse med tilsynets afgørelser. En løbende udfordring af tilsynets afgørelser vil skabe større klarhed om, hvorledes lovgivningen skal tolkes, og dermed også bidrage til den politiske målsætning om større ensartethed på tværs af de fem tilsyn. Det er meget vanskeligt at få øje på, hvordan det fremsendte lovforslag reelt bidrager til en større ensartethed i tilsynspraksis på tværs af de fem tilsyn.

En af de væsentligste årsager til brister i tilsynssystemet er mangel på kompetencer til de ofte komplicerede forhold på socialområdet. Der bør stilles krav til, at tilsynskonsulenter besidder de nødvendige kompetencer til at forstå og vurdere eksempelvis økonomien i forskellige selskabskonstruktioner.

Endelig fremlægges en række helt principielle forslag om det at drive virksomhed i Danmark, herunder whistleblowerordning, bestyrelsens sammensætning, koncernkonstruktioner og ledelsens lønoplysninger. Den fulde rækkevidde af disse forslag, og ikke mindst relationen til anden lovgivning på erhvervsområdet, bør fuldt afdækkes før dette kan implementeres.

Bemærkninger til forslagets enkelte bestemmelser

§ 1, nr. 1

Den foreslåede bemyndigelse til ministeren om, at kunne fastsætte regler om ansvarsplaceringen af enkelte opgaver i tilsynet med at godkende og føre tilsyn, er en meget vidtrækkende beføjelse. Det bør være aftaleparterne bag aftalen, der afgør hvordan ansvars- og opgaveplaceringen mellem tilsynene fordeles.

Det vil få vidtrækkende konsekvenser, for de tilbud der i dag er underlagt ét tilsyn, hvis de pludselig skal til at skifte til et andet tilsyn med en ny tilsynsmetode, eller medarbejdere i tilsynene skal afskediges og/eller flyttes rundt mellem landsdelene, som følge af opgaveændringer. Organisatoriske forandringer, som bør have en vis politisk opmærksomhed.

Udfordringerne kunne delvis imødekommes, hvis fem tilsyn blev samlet til ét tilsyn underlagt statslig styring.

§ 1, nr. 5

Samme som under nr. 1.

§ 1, nr. 8

Udover de nævnte punkter, der som minimum bør påføres en godkendelse, bør det anføres hvorvidt der er tale om et offentligt, privat eller selvejende tilbud med driftsaftale, om budget og regnskab (både offentlige, selvejende og private tilbud) er indleveret til tiden, antal påbud og skærpede tilsyn over tid.

§ 1, nr. 20

Det er meget vigtigt og centralt, at det præciseres, at der skal være dialog. Der er desværre tilsyn, som i dag ikke benytter sig særligt meget eller konstruktivt af dialogen, og alene udøver "hård myndighed". Der kunne med fordel indhentes inspiration fra Styrelsen for Patientsikkerhed, som generelt opleves fagligt velfunderede og dialog søgende.

§ 1, nr. 23

I bemærkningerne nævnes "faglig høring". Det vil være endog meget positivt, hvis det skal forstås sådan, at et tilbud i høringsfasen, som en del af den faktuelle høring, kan komme med sine faglige vurderinger af de tilsynsvurderinger et tilsyn har givet. Der er ingen garanti for, at et tilsyn, eller den enkelte tilsynskonsulent, helt har forstået den metode eller faglige tilgang, som et tilbud anvender, og det giver ofte misforståelser mellem tilsyn og tilbud. Med tanke på det skærpede krav om dialog bør et tilbud også kunne afgive sine faglige vurderinger af den bedømmelse, der har fundet sted fra tilsynets side.

§ 1, nr. 24

Det vil udfordre retssikkerheden hvis tilsynet, uden at give påbud, kan iværksætte et skærpet tilsyn, blot ud fra en samlet tilsynsfaglig vurdering. At blive underlagt et skærpet tilsyn er forbundet med meget indgribende og ikke mindst omkostningstunge foranstaltninger. DI mener, at det derfor vil stille endnu større krav til tilsynenes evne til at være skarpe og præcise i deres begrundelser, for at iværksætte et skærpet tilsyn. Et tilbud skal tydeligt kunne orientere sig om, hvad der udløser et skærpet tilsyn. Skærpede tilsyn må ikke blive mere vilkårligt end det allerede opleves.

§ 1, nr. 25

Det er ikke hensigtsmæssigt, at socialtilsynenes årsrapporter alene udkommer hvert 2. år. Det vil fjerne endnu mere politisk fokus fra området i kommuner og regioner, og det er ikke godt for borgerne og kvaliteten generelt.

§ 1, nr. 27

Det er positivt, at socialtilsynenes indberetningspligt i § 10, stk. 3 skærpes. Så længe tilsynene er underlagt kommunal styring gennem KL/KKR, betyder det, at der er en praksis i tilsynene om ikke at være sladrehank i forhold til egne kommuner.

§ 1, nr. 28

Jf. bemærkningen til nr. 27, bør det være en pligt, at tilsynet SKAL underrette om disse forhold.

§ 1, nr. 31

§ 11.a skal også gælde offentlige tilbud. Særligt § 11, a, stk. 2 og frem. Alt for mange offentlige tilbuds økonomi er uigennemsigtige, og det er reelt set umuligt for tilsynene at vurdere, om et offentligt tilbud har den fornødne økonomiske kvalitet. Ligeledes betyder den manglende gennemsigtighed, at sammenligningen mellem offentlige og private tilbud vanskeliggøres. Aktuelt har Socialtilsynene stort set alene fokus på de private tilbuds økonomi, fordi det ikke giver mening at bruge ressourcerne på noget, de alligevel ikke kan få indsigt i. Det giver en retssikkerhedsmæssig skævvridning, og udfordrer ligebehandlingen af offentlige og private tilbud.

De benchmark der lægges op til, som tilsynene skal benytte sig af, bør være baseret på objektive benchmarkmodeller, der sikrer, at f.eks. sammenligning af lønninger, sygefravær, og personalegennemstrømning benchmarkes på sammenlignelige grundlag.

I dag er disse benchmark alene baseret på et subjekt skøn foretaget af den enkelte tilsynskonsulent/team/tilsyn. Det medfører en alt for stor vilkårlighed og understøtter ikke den ensartethed, som efterstræbes i den politiske aftale. Det medfører i praksis mange drøftelser mellem tilbud og tilsyn. Af hensyn til retssikkerheden, bør disse benchmark være baseret på objektive kriterier/modeller, som f.eks. Socialstyrelsen udvikler til ens brug for tilsyn og tilbud, så begge parter kan se, hvad de er og vil blive benchmarket op imod.

Til § 11, a, stk. 5 bør det præciseres, hvad der menes med "forholdsmæssigt dyrt". Det bør ikke overlades til det enkelte tilsyn at foretage dette skøn. Ankestyrelsen har i forvejen en praksis med ikke at tilsidesætte tilsynets skøn. Det betyder, at evt. klagesager som i forvejen tager alt for lang tid i klagesystemet, blot ender med at falde ud til tilsynenes fordel, og dermed opgiver mange på forhånd at klage over selv åbenlyst forkerte skøn/afgørelser. Dette udfordrer retssikkerheden.

Videre bør en evt. markering på Tilbudsportalen fjernes straks en vurdering ikke kan gøres gældende længere. Og selvfølgelig bør der være lighed for loven, hvorfor markeringen bør gælde både offentlige og private tilbud.

§ 1, nr. 34

Det er nødvendigt at præcisere hvad der i § 12 menes med "straksafgivelse af oplysninger". Er det indenfor 24 timer, 48 timer, 7 dage, 14 dage? Igen bør der ens regler for offentlige og private tilbud.

§ 1, nr. 37

Der er behov for en præcisering af bestemmelsen i § 12, stk. 5 om, hvad der skal forstås ved "bekymrende forhold", og der er behov for, at det præciseres hvem, der har definitionsretten til dette. Er det tilbuddet selv, eller i sidste ende tilsynet, som så efterfølgende kan sanktioneres, hvis ikke tilsynet mener at forhold er indberettet som "bekymrende forhold" og inden en bestemt tidshorisont.

§ 1, nr. 38

Det er uklart om oplysningspligten i den foreslåede § 12, stk. 3. gælder tilbuddet og/eller revisor.

I udgangspunktet er revisor selskabets mand og har en loyalitetsforpligtigelse i forhold til selskabet. Anmodning om oplysninger bør altid gå gennem tilbuddets ledelse, og i private tilbud med bestyrelser, gennem bestyrelsen, således at revisor ikke risikerer at komme i en loyalitetskonflikt med hhv. loven og tilbuddet.

Derfor bør det præciseres, at det er tilbuddet, der har oplysningspligten, og det alene er tilbuddet, som kan gøres ansvarlige.

Bestemmelsen bør uanset ordlyden også gælde offentlige tilbuds revisorer, og offentlige tilbud bør i lighed med private tilbud, falde ind under bestemmelsen om, at der kan sanktioneres, hvis der kan stilles spørgsmålstegn ved de enkelte tilbuds økonomi, uanset om det er offentlige eller private.

DI mener, at et tilbud ikke bør kunne sanktioneres uden at socialtilsynet objektivt og faktisk kan godtgøre og begrunde de manglende økonomiske oplysninger.

§ 1, nr. 39+40

DI mener, at der ikke forskelsbehandles mellem offentlige og private tilbud. Offentlige tilbuds overskud og overførsel/tilbageførsel til kommunekassen skal ligeledes opgøres. Videre bør begreber som overskud/underskud og anvendelsen heraf følge de samme regler.

§ 1, nr. 43

Jf. den foreslåede nye bestemmelse i § 14, stk. 3 lægges der op til betydelige stramninger i bestyrelsessammensætningen. Det kan i virkelighedens verden blive svært at finde bestyrelsesmedlemmer, der ikke - i en eller anden forstand - rammer et eller flere af de kriterier, der lægges op til.

Det foreslås at § 14, stk. 3, formuleres således, at disse ikke må udgøre et flertal i bestyrelsen.

Videre bør det ikke være et lovkrav, at der skal være medarbejderrepræsentation. Det bør være helt op til bestyrelsen selv at vurdere, hvem der har kompetencerne til at sidde i en bestyrelse.

§ 1, nr. 44

Det virker ude af proportion, at ledere og bestyrelsesmedlemmer i tilbud, der af den ene eller anden grund lukkes af tilsynene jf. den nye § 14.a., skal idømmes en 5 års karantæne.

Særligt henset til, at en overtrædelse af bestemmelsen vil kunne medføre sanktioner.

Der kan være mange årsager til at et tilbud lukkes. Det kan f.eks. være af rent økonomiske årsager, som følge af en ekstremt dårlig driftsaftale med en kommune, der over tid udsulter et tilbud, og det derfor må lukke.

Såfremt karantænekravet fastholdes, bør karantænekravet reduceres, og det bør kun være i helt særlige og ganske grove tilfælde.

Såfremt bestemmelsen vedtages, bør den alene gælde fremadrettede forhold, og ikke som det er formuleret nu, at det også vil kunne gøres gældende med tilbagevirkende kraft ift. lovens ikrafttræden.

Videre bør en afgørelse, om ophør af et tilbuds godkendelse, samtidigt skulle indeholde en afgørelse om karantæne (med begrundelse) for den eller de personer der måtte blive omfattet, således at der kan klages over denne afgørelse, ligesom en klage over sådan en afgørelse skal have opsættende virkning, da Ankestyrelsens sagsbehandlingstid er lang, med alvorlige private og økonomiske konsekvenser til følge for de involverede.

§ 1, nr. 48

DI mener, at kravet om koncerntnote også bør gælde offentlige tilbud, der indgår i en kommunal centerkonstruktion, hvor der handles mellem. Kontering af udgifter mellem centrets ofte mange tilbud, ledelseslag, aktiviteter m.v. er helt uigennemskuelig for tilsynet. Det er med til at umuliggøre gennemsigtighed i, hvad et tilbud under en centerkonstruktion egentlig har af udgifter og til hvad. Ofte går en stor del af et offentligt tilbuds "administrationsomkostninger" til finansiering af udgifter andre steder, i den kommunale forvaltning, som ikke knytter sig til socialområdet.

§ 1, nr. 49

Denne bestemmelse bør tages ud eller også skal den gælde for både offentlige og private tilbud. Alt andet vil være direkte forskelsbehandling i vilkårene for drift og udvikling af et tilbud. Videre bør der sondres mellem fysiske rammer, hvor tilbuddet lejer hhv. ejer bygningerne.

Det er meget indgribende, hvis tilsynet skal godkende iværksættelsen af større vedligeholdelses- og reparationsarbejder forinden de kan iværksættes. Der vil risikere at gå et betydeligt bureaukrati i denne opgave alene. Videre vil det forventeligt betyde, at tilbuddene vil holde igen med at vedligeholde og forbedre bygningerne, som vil skade beboerne i sidste ende.

Det bør være helt op til tilbuddet selv, at vurdere hvornår og hvor meget der er behov for at iværksætte af sådanne arbejder, under det alm. ansvar for ansvarlig selskabsdrift samt forvaltning af offentlige midler. Socialtilsynet har allerede denne dialog med tilbuddene indenfor nuværende rammer. Der er ingen grund til at gøre tingene mere kompliceret og bureaukratiske.

§ 1, nr. 50

Bestemmelsen bør også omfatte offentlige tilbud, der indgår i centerkonstruktioner, således at det er muligt for tilsynene at følge pengestrømmene i disse. Aktuelt er det umuligt at følge disse. Og det giver en ulighed mellem offentlige og privates muligheder for at drive tilbud på lige vilkår.

§ 1, nr. 51

Bestemmelsen bør også gælde offentlige tilbud.

§ 1, nr. 52

Bestemmelsen bør også gælde offentlige tilbud.

§ 1, nr. 53

DI mnere, at der højst bør kunne blive tale om en henstilling. Alternativt må tilsynet anmelde revisor til Revisornævnet. At kunne sanktionere et tilbud, fordi tilsynet ikke mener revisor gør sit job godt nok, er en meget indgribende foranstaltning. I givet fald, skal bestemmelsen også kunne gøres gældende mod offentlige tilbuds revisorer.

Grundet den forholdsvis korte høringsfrist har vi ikke haft mulighed for at uddybe vores kommentarer til alle dele af lovforslaget, men står selvfølgelig til rådighed for eventuelle spørgsmål og/eller uddybninger.

Med venlig hilsen

Felix Dalker
Fagleder

11-08-2021

EMN-2021-00940

1465943

Høringssvar fra Danske Regioner

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om socialtilsyn og lov om social service (Styrkelse af socialtilsynet og styrkelse af det økonomiske tilsyn med sociale tilbud)

Danske Regioner har følgende kommentarer til udkast til forslag til lov om ændring af lov om socialtilsyn og lov om social service (Styrkelse af socialtilsynet og styrkelse af det økonomiske tilsyn med sociale tilbud).

Danske Regioner kan overordnet bifalde lovforslaget, og at der herved sker en styrkelse af socialtilsynet samt det økonomiske tilsyn. Det er væsentligt, at tilsynet foregår ensartet og med samme systematik på tværs af landet, og at tilsynet har de rette redskaber i forhold til at vurdere et tilbuds kvalitet og økonomi – måske særligt når det gælder de private tilbud.

Danske Regioner er positiv overfor de præciseringer af gældende ret, der er indeholdt i lovforslaget, herunder socialtilsynets forpligtelse til at indgå i dialog med tilbuddene forud for udsendelse af agterskrivelse. Danske Regioner er ligeledes positiv overfor socialtilsynets øgede forpligtelse til at samarbejde med andre tilsyn.

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at Socialtilsynet får mulighed for at sætte et tilbud under skærpet tilsyn, hvis tilbuddets regnskab afviger væsentligt fra budgettet. Danske Regioner går ud fra, at det ikke gælder, hvis forskellen har en relevant forklaring, fx at der i løbet af et år er sket en udvidelse af pladsantallet eller at der i en periode har været lav belægning, som følge af ombygning eller – som det aktuelt har været tilfældet – på grund af Covid19.

Danske Regioner oplever aktuelt forskelle i socialtilsynenes praksis og imødeser en større ensartethed mellem de 5 socialtilsyn. Danske Regioner imødeser, at

der indføres en bemyndigelsesbestemmelse til ministeren om at fastsætte regler, der helt eller delvist fraviger socialtilsynslovens stk. 2 og 3 om den geografiske ansvarsplacering af socialtilsynsopgaven. Danske Regioner bifalder, at bemyndigelsen vil blive anvendt til at fastsætte regler om opgaven med at godkende og føre driftsorienteret tilsyn med bl.a. de sikrede døgninstitutioner og særligt sikrede afdelinger.

Af udkastet fremgår, at socialtilsynet får en øget sanktionsmulighed til at udstede skærpet tilsyn uden samtidig at udstede påbud. Danske Regioner vil gerne understrege vigtigheden af, at socialtilsynet, forud for udstedelse af skærpet tilsyn, indgår i dialog med tilbuddet sammenholdt med et intensiveret tilsynsforløb, samt at socialtilsynet tydeligt formulerer, hvad tilbuddet skal efterleve for, at det skærpede tilsyn bortfalder.

Afslutningsvis vil Danske Regioner – til det rent processuelle i høringsprocessen - gerne bemærke, at det ikke findes hensigtsmæssigt med en høring, hvor hele høringsperioden strækker sig over sommerferieperioden.

Social- og Ældreministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Sendt til: lupe@sm.dk og lla@sm.dk
Cc til: jurint@sm.dk og jm@jm.dk

19. juli 2021

J.nr. 2021-11-0669
Dok.nr. 373953
Sagsbehandler
Anahita Khatam-
Lashgari

Vedrørende udkast til forslag til lov om ændring af lov om socialtilsyn og lov om social service

Ved e-mail af 5. juli 2021 har Social- og Ældreministeriet anmodet om Datatilsynets eventuelle bemærkninger til ovenstående udkast til lovforslag.

Udkastet giver ikke Datatilsynet anledning til konkrete bemærkninger, idet det bemærkes, at tilsynet forudsætter, at enhver behandling af personoplysninger foranlediget af lovforslaget vil ske inden for rammerne af databeskyttelsesreglerne.

Kopi af dette brev sendes til Justitsministeriets Lovafdeling til orientering.

Med venlig hilsen

Anahita Khatam-Lashgari

Datatilsynet
Carl Jacobsens Vej 35
2500 Valby
T 3319 3200
dt@datatilsynet.dk
datatilsynet.dk
CVR 11883729

Social- og Ældreministeriet

Efterskolerne
Farvergade 27H, 2.
sal
1463 København K
+45 33 12 86 80
www.efterskolerne
.dk
Dato 11.08.2021

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om socialtilsyn og lov om social service

Efterskoleforeningen takker for muligheden for at afgive bemærkninger til forslag til lov om ændring af lov om socialtilsyn og lov om social service.

Efterskoleforeningen glæder sig over, at det af lovforslaget fremgår, at efterskoler, der er godkendt af socialtilsynet som anbringelsessted, fordi de har mere end 8 pladser til anbringelse af børn eller unge, ikke længere vil skulle udarbejde årsbudget, som skal godkendes af socialtilsynet. Det begrundes med, at socialtilsynet ikke i øvrigt fører tilsyn med efterskoleorganisation, ledelse og økonomi. Efterskoleforeningen har tidligere argumenteret for det fornuftige i den model, og er glade for, at der er blevet lyttet til vores argumenter.

Med venlig hilsen

Mette Hjort-Madsen
Vicedirektør
Efterskolerne

FADD

Foreningen af **DØGN- OG DAGTILBUD**
for udsatte børn og unge

13. august 2021

Til
Social- og Ældreministeriet
Holmens Kanal 22, 1066 København K

Sendt pr. e-mail til
lupe@sm.dk
l1a@sm.dk
Med kopi til jurint@sm.dk

**Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om socialtilsyn og lov om social service
(Styrkelse af socialtilsynet og styrkelse af det økonomiske tilsyn med sociale tilbud)**

FADD – foreningen af døgn og dagtilbud for udsatte børn og unge takker for invitationen til deltagelse i denne høring.

Vi har fra starten i 2014 givet tilsynskonstruktionen medvind og ser nærværende forslag som en tiltrængt styrkelse af det tilsyn.

Vi er meget enige med Social- og Ældreminister Astrid Krag, der i forbindelse med offentliggørelsen af forslaget, har sagt: *"Når vi overlader det til sociale tilbud at tage sig af vores mest udsatte børn, unge og voksne, skal vi kunne være trygge ved, at de får en ordentlig hjælp."*

Det er vores generelle opfattelse, at anbragte børn og unge får 'en ordentlig hjælp'.

Men vi anerkender behovet for, at aftalen skal give socialtilsynet flere muskler til at gribe ind over for områdets brodne kar.

Vi er dog af den opfattelse, at lovforslaget kun i begrænset omfang har taget højde for at der er betydelige forskelle på at være privat aktør og selvejende aktør.

Hvor de private udbyderes formål er at tjene penge, så er de selvejende aktørers formål at yde en socialpædagogisk, humanistisk eller næstekærlig indsats for borgere, der har det svært.

Dette forhold – sammen med et behov for at socialtilsynenes målgrupper adskilles i lovgivningen fordi forskelligheden kræver anerkendelse af, at tilsynsopgaverne skal passe til målgrupperne - kalder på en revision af forslaget inden det skal behandles politisk i folketingsalen

Mens vi således grundlæggende bifalder forslagets formål og intention (med enkelte forbehold), har vi registreret 4 mangler.

Første mangel er også påpeget af tænketanken Justitia.

1. Socialtilsynene bør være den myndighed, der vurderer magtanvendelser

Det bør være socialtilsynene, som med den ekspertise og de kompetencer, man har opbygget, der træffer beslutning om en magtanvendelse er tilladt eller ikke-tilladt.

Der vil på den måde - udover at man får en second-hand faglig vurdering - være lagt myndighedsautoritet til grund for beslutningen.

Det vil betyde, at klageadgange kan tydeliggøres og beskrives ...

Ledelse og medarbejdere har en særlig forpligtelse til at dele, lære af og gøre oplevelser til faglige erfaringer, så man kan understøtte en kultur, hvor de voksne omsorgsfuldt og med overskud kan håndtere de situationer, hvor lovgivningen tillader anvendelse af magt:

Vi ønsker særskilt - altså uden sammenhæng med ovenstående - at gøre opmærksom på, at den manglende retssikkerhed og behovet for beskyttelse også gælder for de medarbejdere, der er involverede i en magtanvendelse.

2. Én organisation

Vi havde – og har stadig - et ønske om, at man samler de 5 socialtilsyn i én organisation for at opnå den ensartethed som praksisforskellene i den nuværende organisering efter vores opfattelse har understreget behovet for.

Vi anerkender og bifalder dog, at der er i forslaget, er taget initiativer til at give flere muligheder for at denne ensartethed kan opnås.

3. Socialtilsynet som ansvarlig for tilsyn på de interne skoler

For at sikre det helhedssyn på barnet som tager udgangspunkt i en samling af et socialpædagogisk og et skolefagligt spor, anser vi det på samme tid kvalitetsfremmende (for barnet) og rationelt at lade socialtilsynene stå for tilsynet på de interne skoler.

For at understrege dette helhedssyn, bør voksenansvarsloven også gælde på de interne skoler (og på aflastningsinstitutionerne)

4. Omfanget af det materiale tilbuddene ifm et driftsorienteret tilsyn skal indsende til nogle af socialtilsynene er blevet for voldsomt

Forberedelsesprocedurerne ifm det driftsorienterede tilsyn hos nogle tilsyn (praksis vedr. materialeindsendelsesskrav er forskellig) har efterhånden antaget et omfang, der er alt for omfattende og tidskrævende. Hvis det gav mening – set i lyset af tilsynets formål; at sikre den fornødne kvalitet, herunder at der er transparens i tilbuddenes virke for at sikre at borgerne får det, de har brug for, ville vi ikke tøve med at tilvejebringe de nødvendige ressourcer.

Men sådan fungerer det ikke i alle fem tilsyn.

Det er vores indtryk, at informationskravene er vokset i takt med at tilsynene har fundet nye aspekter af praksis på tilbuddene – uden at vurdere om nye informationsbehov har kunnet erstatte gamle.

Problemet er formentligt også initieret af den 'ryggen-fri-tendens' vi også kender fra andre steder i myndighedsverdenen, i den betydning, at man ønsker 'at være sikret mod angreb eller anklager i kraft af, at man har handlet efter reglerne eller har holdt sig fri for ansvar og skyld'.

(Den danske ordbog)

Vi vil foreslå, Social- og Ældreministeriet nedsætter en arbejdsgruppe, der skal udarbejde forslag til nye retningslinjer for, hvordan socialtilsynene får de oplysninger, som gør, at de fortsat kan løse tilsynsopgaven, men uden at belaste socialtilbuddene administrativt unødigt.

OM FORSLAGET GENERELT

Vi er glade for at samarbejdet mellem forskellige tilsynsmyndigheder styrkes, så oplysninger ikke falder mellem to stole, ligesom aftalen styrker ensartetheden på tværs af de fem socialtilsyn via bl.a. en øget national styring af socialtilsynenes praksis.

Herunder finder vi det væsentligt, at opgaven med at godkende og føre tilsyn på områder, som er små eller komplicerede, samles hos de enkelte socialtilsyn.

Også forslaget om at Socialtilsynet skal kunne se på tilbuddenes brug af vikarer, så det fx sikres, at vikarer ikke bruges som pengemaskiner, anerkender vi behovet for. I den sammenhæng må vi også påpege vigtigheden af, at det er det fastansatte personale, der skal sikre kvaliteten af arbejdet.

Vi ser frem til at det økonomiske tilsyn bliver styrket. Herunder at Socialtilsynet får mulighed for at sætte et tilbud under skærpet tilsyn, hvis tilbuddets regnskab afviger væsentligt fra budgettet, og kravene til revisor skærpes betragteligt. Og at alle tilbud fremover skal offentliggøre flere regnskabsnøgletal, bl.a. om hvor meget af tilbuddets overskud, der er udbetalt som udbytte. Vi anser det som vigtigt, at socialtilsynet fremover får bedre indsigt i virksomhedernes pengestrømme og kan opdage, hvis der internt i tilbuddene kanaliseres midler væk fra børnene.

Det er godt for gennemsigtighed og armslængdeprincippet, at et flertal af bestyrelsens medlemmer fremover vil være uafhængige af lederen af tilbuddet.

Derudover har vi fremhævet og kommenteret en række af de tiltag, der indgår i forslaget

1. Generel styrkelse af socialtilsynet

Understøttelse af ensartethed i socialtilsynenes virksomhed

- Etablering af forpligtelse for de fem socialtilsyn til at indgå i auditfunktionens tværgående initiativer og aktiviteter.
- Social- og Ældreministeren får mulighed for at anmode Socialstyrelsens auditfunktion om at udarbejde bindende retningslinjer for socialtilsynenes udførelse af deres opgaver på områder, hvor der er særligt behov for at sætte fokus på en styrkelse af ensartetheden i tilsynspraksis på tværs af de fem socialtilsyn.
- Socialstyrelsens auditfunktion skal i sin årsrapport særligt fokusere på, om de enkelte socialtilsyns praksis er med til at opfylde socialtilsynslovens formål, og om der er områder, hvor socialtilsynene har en uensartet praksis.
- Uklare regler i gældende regler, som kan give grundlag for en uensartet praksis, præciseres, hvilket vil understøtte en fælles forståelse af reglerne og dermed også en ensartet praksis.

FADDs kommentar: I forbindelse med et medlemsrundspørge blandt FADDs 115 medlemsinstitutioner i en undersøgelse fra foråret 2021, gjorde medlemmerne det klart – hvis ikke vi vidste det i forvejen – at tilsynenes forskellige holdninger til eksempelvis magtanvendelser og indskrænkninger ift børns adfærd og handlefrihed, stillede børn og unge forskelligt afhængigt af hvilket tilsyn, man var underlagt.

I det lys er forslagene relevante og afklarende.

Indførelse af karenperiode

- Der indføres en karenperiode, som betyder, at et tilbud, herunder tilbud som indgår i en koncern eller koncernlignende konstruktion, stadig vil være underlagt det oprindelige socialtilsyn i et år, selv om tilbuddet eller koncernen/den koncernlignende konstruktion flytter adresse.

FADDs kommentar: *Enige*

Skærpelse af oplysningspligt

- Alle sociale tilbud omfattet af socialtilsynet forpligtes til af egen drift til at orientere socialtilsynet og anbringende kommune om bekymrende forhold i tilbuddet, herunder om tilsynsmæssige skridt om f.eks. iværksættelse af sanktioner fra andre tilsynsmyndigheder.
- Socialtilsynet forpligtes til at videregive relevante oplysninger om bekymrende forhold i et tilbud og om tilsynsmæssige skridt til andre tilsynsmyndigheder, hvis disse er relevante og nødvendige i den anden myndigheds opgavevaretagelse, og derudover skal samarbejdet mellem forskellige tilsynsmyndigheder styrkes, så det sikres, at oplysninger om bekymrende forhold bliver håndteret.
- Det afsøges, om det er muligt at etablere en tilsvarende forpligtelse hos tilgrænsende tilsyn som f.eks. Styrelsen for Patientsikkerhed, Styrelsen for Uddannelse og Kvalitet samt Arbejdstilsynet.

FADDs kommentar: *VIGTIGT for at kvalificere socialtilsynene ift den del af deres opgave, der handler om kontrol*

- Socialtilsynet får mulighed for at videregive oplysninger om, at de har modtaget et whistleblow, samt de oplysninger, som de har modtaget i den sammenhæng, til en anden myndighed uden whistleblowerens samtykke, hvis disse er relevante og nødvendige for den anden myndigheds opgavevaretagelse. Whistleblowerens anonymitet bevares under videregivelsen.

FADDs kommentar: *VIGTIGT for at forhindre omgåelse af regler*

Fokus på sociale tilbuds brug af vikarer

- Præcisering i kvalitetsmodellen af, at socialtilsynets vurdering af medarbejdernes kompetencer omfatter både fastansatte og vikarer.
- Der fastsættes en ny indikator i kvalitetsmodellen, som skal sikre, at et højt forbrug af vikarer og ikke fastansat personale, bliver et element i socialtilsynets vurdering af tilbuddets kvalitet.

FADDs kommentar: *Enige*

2. Styrkelse af det økonomiske tilsyn

Større fokus på private og offentlige tilbuds regnskaber og budgetter

- Krav om yderligere regnskabsnøgletal for både offentlige og private tilbud: samlede administrationsomkostninger, samlede borgerrelaterede omkostninger og samlede udgifter til kompetenceudvikling. Det eksisterende nøgletal om løn til ledelsen deles op i løn til øverste leder og løn til samlet ledelse.

FADDs kommentar: *Adskillelse af lønforhold, herunder løn til øverste leder, skal naturligvis fremgå.*

Kommunerne skal oplyse størrelse på overhead og hvad overhead'et går til.

Man kunne overveje, at også nøgletal om sund kost/forplejning skulle offentliggøres særskilt.

- Private og offentlige sociale tilbud forpligtes til at indberette og offentliggøre på Tilbudsportalen, hvor meget af tilbuddets overskud, der er udbetalt som udbytte, overført til andre enheder inden for en større selvejekonstruktion eller (fsva offentlige tilbud) overført til andre tilbud.
- Kommercielle, private tilbud forpligtes til at oplyse, hvor meget udbytte, der samlet set er udbetalt de sidste 5 år.
- Mulighed for at socialtilsynet kan sætte et tilbud under skærpet tilsyn ved væsentlig afvigelse mellem budget og regnskab/regnskabsnøgletal.
- Mulighed for at socialtilsynet kan nægte at godkende budgettet på grund af enkeltposter, der skaber tvivl om budgettets legitimitet.
- Præcisering af socialtilsynets ret til indsigt i private og offentlige tilbuds og koncerners/koncernlignende konstruktioners regnskabsoplysninger samt til at stille spørgsmål og indhente supplerende oplysninger hos tilbud, revision eller forvaltningsansvarlig, hvis tilsynet ikke finder, at indberettede oplysninger er fyldestgørende eller har mistanke om, at disse ikke er i overensstemmelse med de faktiske forhold i tilbuddet.
- Hvis socialtilsynet vurderer, at et tilbud er uforholdsmæssigt dyrt sammenlignet med andre tilbud af samme type og til samme målgruppe og sammenholdt med kvaliteten af tilbuddets indsats, skal socialtilsynet bemærke dette i tilsynsrapporten og på Tilbudsportalen.
- Kommercielle private tilbud forpligtes til at oplyse ejerforholdet på Tilbudsportalen, herunder om tilbuddet er helt eller delvist ejet fra udlandet.

FADDs kommentar: Vi forudser visse udfordringer ved, at socialtilsynene skal vurdere – altså fortolke på, hvad 'uforholdsmæssigt dyrt' er og hvordan man knytter pris til kvalitet. Denne opgave skal præciseres, så man undgår synsninger.

Det bør ligeledes præciseres, at kritiske oplysninger der af tilsynet udlægges på tilbudsportalen, skal fjernes hurtigst muligt, når de ikke længere giver anledning til bemærkningen.

Skærpede krav til revisor

Revisors gennemgang af private tilbuds regnskaber skærpes på følgende punkter

- Revisor skal påse, at regnskab ikke afviger væsentligt fra budget
- Udarbejdelse af skema, som revisor skal erklære sig på, så det bliver helt klart, hvad revisor skal forholde sig til, og tydeligt for socialtilsynet, om det er sket.

Styrkede reaktionsmuligheder ift. revisor

- Socialtilsynet får mulighed for at anmode revisor om supplerende oplysninger og vurderinger, hvis socialtilsynet vurderer, at påtegning og protokol ikke opfylder reglerne i efter de særlige regler om revision af sociale tilbuds regnskaber.
- Socialtilsynet kan kræve skift af revisor, f.eks. hvis revisor gentagne gange ikke har opfyldt kravene i revisionsbekendtgørelsen.
- Større fokus på private og offentlige sociale tilbuds konkrete omkostninger
- Socialtilsynet skal godkende private tilbuds istandsættelse/større vedligehold, inden disse iværksættes.
- Socialtilsynet får pligt til at vurdere private tilbuds udgifter til løn til ledelsen og til at offentliggøre deres vurdering på Tilbudsportalen.

- Når løn til ledelsen opgøres og oplyses i årsrapporten på Tilbudsportalen skal der ikke kun ses på ren løn men også på pension, og andre "goder".
- Præcisering af socialtilsynets adgang til at indhente uafhængige valuarvurderinger i forbindelse med vurderingen af markedsleje for at sikre overensstemmelse mellem de oplysninger, der skal indberettes i budgetskeemaet og de regnskabsnøgletal, der skal indberettes, så de giver mulighed for at vurdere budgetoverholdelse.

FADDs kommentar: Vi er enige i, at man skal stille skærpede krav til revisorer. Man bør dog være opmærksomme på, at disse krav vil være et fordyrende led for de private aktører. Disse udgifter kan pålægges taksten, men vil i den sammenhæng være konkurrenceforvridende ift til de kommunale tilbud.

At socialtilsynene skal godkende private tilbuds 'istandsættelse/større vedligehold, inden disse iværksættes, er ikke rimeligt.

Man må kunne sikre sig anstændighed og relevans på andre måder.

Vi enige med Selveje Danmark, der har foreslået, at tilbuddene kan levere drifts- og vedligeholdelsesplaner til godkendelse hos socialtilsynet og som gælder for eksempel en 5-årig periode.

Skærpelse af kravene til koncerner og koncernlignende konstruktioner

- Det præciseres, at samhandel mellem enheder i en koncern eller en koncernlignende konstruktion skal ske "til kostpris og ikke over markedsprisen." Det vil bl.a. sikre, at der ikke inden for en koncernlignende konstruktion kan tages overpris for vikarer fra "eget" vikarbureau.
- Tilbud, der indgår i koncerner eller koncernlignende konstruktioner får pligt til at udarbejde en koncernnote med udgangspunkt i tilbuddenes årsregnskaber, som skal synliggøre den faktisk foretagne samhandel mellem koncernens eller den koncernlignende konstruktions enkelte enheder, så revisor og socialtilsyn kan sikre, at samhandlen er sket til kostpris og ikke over markedspris.
- Begrebet "koncernlignende konstruktion" defineres i socialtilsynsloven.
- Private sociale tilbud forpligtes til at give socialtilsynet de nødvendige oplysninger til brug for vurderingen af, om et tilbud indgår i en koncern eller koncernlignende konstruktion.

FADDs kommentar: Enige: Gennemsigtighed i såvel private som offentlige økonomier er en forudsætning for, at man i et samfundsperspektiv kan gennemskue og evt. træffe forholdsregler ift uregelmæssigheder i driften.

Krav til organisering, ledelse og sammensætningen i private sociale tilbuds bestyrelser

- Forbud mod at bestemte personer med tilknytning til ejerne af den faste ejendom indgår i bestyrelsen for private tilbud.

FADDs kommentar: Denne passus er næppe forenelig med den tradition, der er for foreningsdrift af sociale tilbud i DK. Den foreslåede ordning vil i en lang række tilfælde kræve væsentlige vedtægtsændringer, som vil skulle godkendes af blandt andet Civilstyrelsen. Det er tvivlsomt om disse ændringer vil blive godkendt, da vedtægtsændringerne vil være i strid med stifters intention.

Problemet, at bygningsejere selv kan fastsætte en (for høj) husleje er vi enige i. Men løsningen bør være en anden.

For eksempel, at personer, som ejer den bygning eller større aktiver, som det sociale tilbud anvender, ikke må udgøre et flertal i det sociale tilbuds bestyrelse.

- Krav om at et flertal af bestyrelsens medlemmer skal være uafhængige af lederen af tilbuddet.

FADDs kommentar: *Enige. Såvel afhængighed som uafhængighed bør defineres*

- Krav om medarbejderrepræsentation i bestyrelserne.

FADDs kommentar: *Enige*

- Eksisterende tilbud der drives som personligt drevne virksomheder (ex. enkeltmandsejede virksomheder eller interessentskaber) skal omlægges til selvejende institutioner eller kapitalselskaber inden udgangen af 2024.

FADDs kommentar: *Enige*

- Der stilles krav om, at personer, der inden for de seneste fem år har indgået i ledelse eller bestyrelse af et tilbud, som er blevet lukket af socialtilsynet, ikke må indgå i ledelse eller bestyrelse af tilbud, som er godkendt eller vil godkendes af socialtilsynet.

FADDs kommentar: *Kravet er for unuanceret og dermed for hårdt. Der kan være grunde til en socialtilsynslukning af et tilbud, som IKKE miskrediterer leder og bestyrelsesmedlemmer. Det kan for eksempel ske, hvis en kommune vælger at opsiges samarbejdet med et socialt tilbud og hjemtage egne borgere til eget tilbud. Dermed vil det sociale tilbud ikke være økonomisk bæredygtigt, hvorefter socialtilsynet kan træffe afgørelse om ophør af tilbuddets godkendelse.*

Miskreditering, ulovligheder, snyd eller omgåelse af reglerne kan retfærdiggøre denne form for karantæne.

Andre forhold

Vedr. nr. 12 om ændring af et tilbuds eksisterende godkendelse

Det bør præciseres (som minimum i vejledningen til loven), hvad der forstås ved væsentlige ændringer, så det ikke overlades til det enkelte tilsyn selv at afgøre, hvornår der er tale om væsentlige ændringer.

Vi stiller os gerne til rådighed for uddybninger og drøftelse af forslaget

Med venlig hilsen

Charlotte Møller Pedersen
Formand for FADD

www.fadd.dk
info@fadd.dk
20852560

19. august 2021

Høringssvar til Forslag til Lov om ændring af lov om socialtilsyn og lov om social service (Styrkelse af socialtilsynet og styrkelse af det økonomiske tilsyn med sociale tilbud).

Tilsynet på det specialiserede socialområde er et vigtigt redskab for alle involverede til sikringen af, at tilbud til vores svageste medborgere lever op til de forventninger, som vi bør have både som kommune og som borgere.

Vi har set, at flere private tilbud har kunne trække uforholdsmæssigt store overskud ud af deres institutioner. Det har været muligt på forskellig vis. Men uanset formen mener FOA ikke, det er rimeligt. Derfor har der været behov for at stramme op på området.

Vi havde gerne set en mere gennemgribende ændring af muligheden for at trække profit ud som personlig gevinst på det specialiserede socialområde - I lighed med eksisterende lovgivning på friskoleområdet og som er tilfældet med den nye lovgivning vedr. private dagtilbud. Men generelt vurderer FOA, at lovforslaget i det store og hele indeholder de stramninger, der med det politiske forlig er enighed om.

Indenfor de givne rammer behandler lovforslaget tre niveauer for Tilsynets rolle:

- a. Godkendelse af tilbud.
- b. Sanktioner som følge af tilsynet med godkendte tilbud.
- c. Information vedrørende (fortsat) godkendte tilbud.

I forhold til kvaliteten af tilbuddene vil der nu blive en øget forpligtelse til at forholde sig til den konkrete anvendelse.

Modsat er FOA bekymret for, om der i forhold til det økonomiske tilsyn vil være samme forventning om en konkret vurdering, når tilbuddet i øvrigt er godkendt af tilsynsmyndigheden. Dette trods krav til indholdet af årsrapporterne. Med andre ord er vi tvivlende overfor, om kommunerne vil benytte sig af "bedre mulighed for at vurdere, om de bør have ekstra fokus på, om der i det konkrete tilbud er tilstrækkelig sammenhæng mellem pris og kvalitet, og hvordan offentlige midler anvendes."

FOA anbefaler på den baggrund, at det økonomiske tilsyn i højere grad varetages gennem krav i godkendelsesfasen henholdsvis ved eventuelle sanktioner fra tilsynets side. Der er efter FOAs vurdering af lovforslaget for meget vægt på, at reglerne alene skaber gennemsigtighed om fortsat godkendte tilbud.

FOA har i øvrigt noteret, at stramningen af reglerne medfører:

- At der oprettes specialistfunktioner, så enkelte tilsyn får specialistfunktioner som de skal varetage for alle tilsynene. Det er ministeren der efter inddragelse af Socialstyrelsen fastsætter fordelingen.

- Der indføres en forpligtelse til at indgå i Socialstyrelsens tværgående initiativer og aktiviteter, som fx faglige og praksiskoordinerende netværk, implementering af nye regler, auditforløb, fagkonferencer, praksisbesøg mv.
- I Socialstyrelsens årlige rapport om tilsynene, vil der komme et særligt fokus på, om de fem socialtilsyn opfylder socialtilsynets formål. Fremover skal rapporten også særskilt behandle, om der er ensartethed i fx sanktioner på tværs af de fem tilsyn.
- Socialstyrelsens årlige rapport om Socialtilsynenes virksomhed skal fremover drøftes af den enkelte ansvarlige kommunalbestyrelse på et møde. Dermed er ønsket at sikre lokalpolitisk fokus på og ansvar for kvaliteten i socialtilsynenes opgavevaretagelse.
- Socialtilsynenes sanktionsmuligheder styrkes. De kan med forslaget sætte et tilbud under skærpet tilsyn, uden at det samtidig sker i sammenhæng med et konkret påbud. Det skal samtidig synliggøres på Tilbudsportalen. Hensigten er at kunne sanktionere, hvis tilsynet er bekymret for kvaliteten i sociale tilbud.
- Socialtilsynet skal videregive relevant viden om bekymrende forhold i et tilbud til andre offentlige myndigheder, så fx kommuner har mulighed for at reagere.
- Der indføres karenperiode så tilbud og koncerner ikke kan flygte fra et strengere til et lettere tilsyn, ved blot at flytte adresse. Ved flytning kommer man med forslaget til at høre under 'det gamle tilsyn' i et år efter flytning, så de får minimum ét tilsynsbesøg af det oprindelige socialtilsyn. På den måde skal det undgås, at de kan undslippe en overhængende sanktion.

På baggrund af ovenstående i øvrigt væsentlige ændringer er det i høj grad overladt til den 'anbringende' myndigheds kompetencer og vilje at bruge oplysningerne. Det gælder tilsvarende for oplysninger om tilbuddet økonomi og budget.

Med modellen får kommunerne formodentlig lettere ved at få de relevante oplysninger. Men der er ingen garanti for, at de vil handle på det, når de står i en klemme med en borger, de ikke ellers har et tilbud til – eller kun har et (endnu) dyrere tilbud til. Det er samtidig vanskeligt at vurdere, om kravene vil få tilbuddene til at ændre praksis, inden det er galt, alene som følge af en øget gennemsigtighed.

Særligt om godkendelsen af tilbud har FOA noteret, at der ved vurderingen af kvaliteten anvendes en centralt fastsat kvalitetsmodel, jf. § 14 i bekendtgørelse nr. 617 af 3. maj 2020 om socialtilsyn, som også indeholder oplysninger om økonomien i tilbuddet. Spørgsmålet er dog, om disse krav er tilstrækkelige for en reel vurdering i godkendelsesfasen?

Umiddelbart synes kravene til årsrapporten, der skal danne baggrund for vurdering af (fortsat) godkendte tilbud at indeholde flere krav. Disse krav burde fuldt ud indgå i godkendelses- og eventuelt sanktionsbeslutninger fra tilsynets side. En "bemærkning" i tilsynsrapporten, hvis tilbuddet er "uforholdsmæssigt dyrt" er ikke en tilstrækkelig sanktion i den situation.

Tilsvarende er det næppe tilstrækkelig "sanktion", at man skal offentliggøre, hvordan tilsynet forholder sig til ledelsens samlede lønpakke – igen uden egentlige sanktioner knyttet til vurderingen.

En yderligere præcisering kunne på den baggrund være relevant, bl.a. i forhold til § 11 b, stk. 2 og 3.

Endelig har FOA noteret, at lovforslaget indeholder skærpede krav til sammensætning af bestyrelse og information vedr. koncerner.

De foreslåede bestemmelser giver dog anledning til nogle bekymringer fra FOAs side:

For det første synes det uklart, hvilke relationer, der i praksis vil blive accepteret mellem ejer og bestyrelse, herunder familiemæssige relationer.

For det andet er det uklart, hvorvidt kravene til gennemsigtighed er tilstrækkelige, herunder for placering af den reelle, bestemmende indflydelse på tilbuddet.

Social - og Ældreministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

10. august 2021
Novavi
Peter Bangs Vej 7A,
2 etage
2000 Frederiksberg

Telefon 39 45 54 55
novavi@novavi.dk
novavi.dk

CVR nr. 56753117

Høringssvar

Hermed Fonden Novavis høringssvar på forslag til lov om ændring af lov om socialtilsyn og lov om social service.

Fonden Novavi er positiv over for et styrket socialtilsyn, da det er et vigtigt element i at sikre tillid til de aktører, der er indenfor misbrugsområdet. I dag er det kendt viden, at der er behov for et balanceret udbud af såvel offentlige som private tilbud, for at hjælpe mennesker med misbrug, og for at arbejde på at mindske den underbehandling, der har karakteriseret området i årevis.

Som nævnt er et stærkt socialtilsyn godt, men lovforslaget virker imidlertid præget af den offentlige debat, der har været om de private sociale tilbud og lovforslagets tiltag virker umiddelbart voldsomme i forhold til, at der alene har været udfordringer med få aktører i hvert tilfælde inden for misbrugsbehandlingsområdet.

For Novavi, der er en privat aktør, er det vigtigt at pointere, at kvalitet er uafhængigt af den organisatoriske form, eller om der er tale om et offentligt eller privat tilbud. I henhold til Sundhedsstyrelsens servicetjek fra januar 2020 beskrives, "at man som borger skal kunne opleve den samme sundhedsfaglige kvalitet i alkoholbehandlingen, som i andre dele af sundhedsvæsenet, og at det bør alle misbrugsbehandlingstilbud kunne levere". Det kan vi kun tilslutte os.

Novavi har et par overordnede bemærkninger til lovforslaget. Lovforslaget gør desværre ikke op med den udfordring, at den nuværende kvalitetsmodel ikke "passer" til alkohol- og misbrugsbehandlingsinstitutioner.

Kvalitetsmodellen er bygget op om en række scoringer, men da vi ikke i vore ambulante tilbud arbejder med temaer som f.eks. arbejde og beskæftigelse, bliver

10. august 2021

den samlede bedømmelse skæv og giver ikke det fulde billede af Novavis behandling. For Fonden Novavi er det vigtigt at pointere, at der ikke behøver udarbejdes nye retningslinjer for behandlingsarbejdet i regi af Lov om Socialtilsyn, men et ønske er, at der i stedet i forbindelse med kvalitetssikringen indarbejdes mulighed for, at kvalitetsmodellen i Lov om Socialtilsyn kan rumme de allerede eksisterende tilsyn og gældende retningslinjer, som Novavis behandling er underlagt, og at vi som behandlingstilbud kan bedømmes – også i Lov om Socialtilsyns kvalitetsmodel – efter disse retningslinjer.

Novavi anbefaler, at et samarbejde mellem forskellige tilsyn kan anvendes og indgå positivt i Lov om Socialtilsyn, således, at både private og offentlige leverandører vurderes i forhold til, om de efterlever de sundhedsfaglige retningslinjer for alkohol- og stofmisbrugsbehandling og at dette kvalitetsarbejde skal give sig udslag i en positiv "score" i det såkaldte spindelvæv, der anvendes, når der laves tilsynsrapporter. Vi er på alkohol- og stofmisbrugsområdet underlagt en langt strengere sundhedsfaglig kontrol end langt de fleste både private og offentlige socialpædagogiske døgntilbud.

Det er positivt, at det sociale tilsyn skal sikre koordination og samarbejde med andre tilsyn på området fx tilsyn, der retter sig mod medicinsk behandling. Dette samarbejde kan kun med fordel systematiseres og struktureres.

Tilbud om alkohol- og stofmisbrugsbehandling er på mange områder væsentlig forskellig fra "et socialt tilbud". Lovforslaget foretager ikke denne skelnen, og derfor virker de nye initiativer ikke specifikt målrettede men derimod som noget, der skal ramme alt fra misbrugsbehandling til plejefamilier, sociale tilbud mv.

En stor del af lovforslaget har fokus på sammenhængen mellem pris og kvalitet. For Novavi er det vigtigt, at der både for private og for offentlige leverandører er gennemsigtighed og transparens på dette felt, og at der er ens vilkår for begge parter. Det er naturligt og forståeligt, at der er fokus på at offentlige midler anvendes til deres formål. Denne præmis tænkes dog, at være gældende for både private og offentlige tilbud. Som lovforslaget ligger nu, virker det som om det alene gælder for private virksomheder, hvor der gælder forskellige forhold, når vi taler om opgørelse af løn til ledelse, ekstraordinære udgifter, godkendelse af istandsættelse mv.

I forhold til offentliggørelse af løn til ledelse gælder det allerede for erhvervsdrivende fonde, at dette oplyses i regnskabet, så det er vigtigt at skelne mellem, hvad der allerede sker og hvad der er nyt, og som der skal laves nye regler for.

10 august 2021

Novavi finder det vigtigt at der er gennemsigtighed i forhold til fastsættelse af takster og priser både for private og for offentlige leverandører. Denne åbenhed er nødvendig for at præmisserne for takster kendes, uanset om man køber internt mellem det offentlige, eller der skal betales en udgift til en privat aktør.

Med lovforslaget lægges der udgifter på private aktører, som ikke lægges på de offentlige. Denne forskel bør fremgå tydeligt, når der skal ske sammenligning af takster og kvalitet, hvis forskellen opretholdes.

Det ligger som en forudsætning i lovforslaget, at de offentlige tilbud sætter standarden for god kvalitet, og at man kan anvende dem til at sammenligne pris og kvalitet med. Det er en påstand, der ikke underbygges af Sundhedsstyrelsens servicetjek fra 2020. Det skal være ens og tydeligt, hvad der medtages når pris og kvalitet skal sammenlignes.

Novavi har herudover følgende konkrete bemærkninger:

Det bør fremstå mere tydeligt, hvad der ligger i, at Socialtilsynet skal godkende et årsbudget. Hvordan og hvornår skal godkendelsesprocessen foregå. Er det anderledes end i dag, hvad er tidsrammen for godkendelsen mv. Ligeledes bør det være klart, hvad konsekvenserne er af manglende godkendelse.

Det er positivt med årsrapporter for såvel private som offentlige aktører, men vilkårene bør være ens, således at begge parter skal beskrive de samme nøgletal. Herudover er det ikke tilstrækkelig tydeligt, hvad der forstås ved begreberne "øverste ledelse" og "samlet ledelse". De organisatoriske konstruktioner er meget forskellige, og det bør ikke være overladt til tolkning, hvad der skal medtages.

Socialtilsynet skal som et led i sit virke vurdere, om der fx er afsat tilstrækkelige midler til kompetenceudvikling. Novavi er helt enig i, at der skal være den nødvendige kompetenceudvikling, men opfordrer til, at kompetenceudvikling kan tænkes som andet end en økonomisk post. Hvad hvis kompetenceudvikling sker gennem et internt undervisningsprogram, fra medarbejdere med førende viden inden for et område?

10. august 2021

Det er vigtigt, at man rent selskabsretligt er klar på, hvornår der er tale om udbetaling af udbytte. Udbytte udbetales kun i selskabsformer som anpartsselskaber og aktieselskaber. Fonde kan godt have et uddelingsformål, der er helt legitimt og uddele inden for det formål, der arbejdes efter. Der gælder for så vidt angår erhvervsdrivende fonde meget klare regler for dette. Der skal derfor ikke lovgives om forhold, der allerede er reguleret i anden lovgivning. Hvis man vil begrænse udbetaling af udbytte skal det defineres klart i loven, hvad der er tale om og i hvilke sammenhænge, der skal laves begrænsninger i forhold til eksisterende lovgivning (*lex specialis*). Erhvervsstyrelsen bør i den forbindelse konsulteres både for så vidt angår selskabskonstruktionerne og de erhvervsdrivende fonde. Generelt er det vigtigt, at konsultere de myndigheder, der har ekspertisen og myndighedsbeføjelserne til at vurdere og sanktionere specialområder, som tilbuddene arbejder med. Lov om Socialtilsyn er en meget smal tilsynslovgivning, der alene skal sikre, hvilke andre myndigheder, der har kompetencerne til at vurdere tilbud godkendt efter Lov om Socialtilsyn. Der skal ikke tillægges socialtilsynets kompetencer, der går ind over andres fagområder. Loven skal anvendes til at føre tilsyn og udøve kontrol med kvaliteten i tilbuddene og brugen af offentlige midler uanset organisationsform, og om der er tale om offentligt eller privat tilbud. Derfor også de indledende bemærkninger om anerkendelse af den sundhedsfaglige kvalitet, der er en forudsætning for at kunne arbejde med alkohol- og stofmisbrugsbehandling.

I forhold til vurdering af om et tilbud er "særlig dyrt" bør denne vurdering skulle kunne foretages både i forhold til private som offentlige tilbud. Der handles i dag internt mellem offentlige instanser, hvilket gør, at det inden for dette område også er relevant at have fokus på muligt spild af offentlige kroner må gælde hele vejen rundt.

Herudover bør det fremgå mere tydeligt, at Socialtilsynets sammenligning af tilbud omfatter sammenligning af tilbud, der lever op til de gældende nationale standarder for misbrugsbehandling.

Det angives, at der tilstræbes en objektiv vurdering. Det bør præciseres, at der skal foretages en objektiv vurdering. Endelig bør der fastsættes en frist for fjernelse af en anmærkning på Tilbudsportalen, når den ikke længere er aktuel, da

10. august 2021

det kan have store økonomiske konsekvenser for en aktør, at være markeret som "for dyr".

Der stilles nye krav til revision af private aktører. Dette er en udgift for private tilbud. Det bør derfor fremgå tydeligt, hvor der er pålagt udgifter til private aktører, som ikke gælder for offentlige aktører, når der samtidig skal ske en tværgående sammenligning af takster og kvalitet.

Det er uklart, hvad socialtilsynet skal lægge til grund, når det skal vurderes, om der er tale om "en usædvanlig høj gage". Holdes det op i mod en virksomheds-konstruktion, risiko, ansvar, årsværk, branche, kontraktvilkår eller andet?

Der bør i forbindelse med leje af lokaler skelnes tydeligt mellem 3. mands lejemål eller om der er personsammenfald mellem tilbuds bestyrelser og repræsentanter for udlejer – ellers kommer bestemmelsen til at ramme skævt. Novavi har kun lejemål, der er 3. mands lejemål og i den forbindelse er vi underlagt bestemmelser i erhvervslejeloven. Hvis bestemmelsen om, at der skal ansøges om større istandsættelsesarbejder/vedligehold betyder, at det også gælder for udlejer i 3. mands lejemål kan det blive umuligt at finde egnede lokaler. Socialtilsynet skal ikke godkende istandsættelser/forbedringer i 3. mands lejemål, hvis der er tale om en aftale om at udlejer indretter lejemålet til Novavis brug.

Det samme forhold bør gælde i forhold til Socialtilsynets indhentelse af valuarvurderinger i forbindelse med vurdering af markedsleje. Novavi vil anbefale, at reglen specificeres, så den rammer de forhold, hvor der er nære relationer mellem tilbud og udlejer enten ved person- eller selskabssammenfald og ikke 3. mandslejemål. Det vil være en hindring for og besværliggøre fortsat at finde lejemål til brug for Novavi og i forhold til de lejemål vi indgår aftaler om. Novavis lejemål er alle udbudt til en markedsleje og det vil ikke være realistisk, at afvente, at tilsynet får en markedslejevurdering. Der ud over kan man jo risikere, at markedslejevurderingen er væsentligt højere.

Endelig en bemærkning vedr. de organisatoriske forhold og sammensætning af bestyrelse og ledelse og indførelse af en karantænerregel, hvor både bestyrelsesmedlemmer og ledelse udelukkes fra hhv. at indgå i bestyrelser eller være en del af en ledelse i 5 år, hvis et botilbud lukkes af socialtilsynet. Det er en voldsom

10. august 2021

regel svarende til reglerne om konkurskarantæne. En så voldsom sanktion bør alene iværksættes ud fra en konkret og individuel vurdering af den enkelte leders rolle i forhold til tilbuddets udvikling.

På det sociale område kan det give udfordringer i form af store lønkrav fra ledere, der skal sikres lang opsigelse, hvis de udelukkes fra at udøve deres erhverv. Det kan desuden potentielt give udfordringer med at finde nye bestyrelsesmedlemmer, da det har drastiske konsekvenser for et bestyrelsesmedlem, hvis der er en sådan risiko forbundet med hvervet. Hvordan vil man sikre sig, at steder, der f.eks. sættes under skærpet tilsyn eller får et eller flere påbud kan holde på bestyrelse og ledelse, når der hænger en sådan potentiel udelukkelsesmulighed over bestyrelsesarbejdet og ledelsen. Som minimum skal det derfor sikres, at beslutningen kan prøves ved en domstol og at det ikke er det enkelte bestyrelsesmedlem eller ledelse, der skal have udgifter forbundet med prøvelsen ved domstolen. Det må udredes af tilsynet uanset en doms udfald.

Med venlig hilsen

Mikael Jakshøj
Direktør

Social- og Ældreministeriet
Louise Skovgaard Petersen og Lone Larsen
lupe@sm.dk, lla@sm.dk
jurint@sm.dk

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om socialtilsyn og lov om social service (Styrkelse af socialtilsynet og styrkelse af det økonomiske tilsyn med sociale tilbud)

Handicapbranchen Danmark er brancheforening for virksomheder og foreninger, der leverer ydelser og tilbud til mennesker med fysisk og psykisk handicap og har med stor interesse læst udkast til lovforslag vedrørende styrkelsen af Socialtilsynet og det økonomiske tilsyn.

Handicapbranchen Danmark er bekendt med, at Dansk Erhverv afgiver høringssvar til lovudkastet. Brancheforeningen bakker op om de bekymringer og anbefalinger, der adresseres i Dansk Erhvervs høringssvar. Dertil har Handicapbranchen Danmark følgende specifikke bemærkninger.

Oprettelse af specialistfunktioner (2.1.1.3.1.)

Handicapbranchen Danmark støtter, at godkendelsen af og det driftsorienterede tilsyn med virksomheder og foreninger, der varetager arbejdsgiverfunktioner efter §§ 95 og 96 i serviceloven samles i en specialistfunktion under et tilsyn. Det er desuden hensigtsmæssigt, at der påtænkes en overlevering af opgaver og kompetencer, herunder opkvalificering af tilsynet.

Branchen har fra begyndelsen støttet, at BPA-området blev omfattet af Socialtilsynet og har tidligere argumenteret for, at tilsynet skal samles og være mere ensartet. Dette dog under forudsætning af, at de bekymringer og anbefalinger, der adresseres i Dansk Erhvervs høringssvar imødekommes. Samtidig anbefaler branchen, at ændringen evalueres efter et år med henblik på at afgøre, om samlingen leverer den nødvendige og tilsigtede ensartethed.

Styrkelse af det økonomiske tilsyn (2.2.)

Branchen stiller sig positiv over for, at foreninger og private virksomheder, der varetager arbejdsgiveransvar efter servicelovens §§ 95 og 96 ikke længere vil skulle udarbejde særskilte årsregnskaber for §§ 95 og 96-aktiviteter. Dette forslag vil give mulighed for at lette administrationen for virksomheder og foreninger fsva. årsregnskabet.

Endelig vil Handicapbranchen Danmark opfordre til, at branchen kommer på høringslisten ved fremtidige lovforslag, der har indvirkning for virksomheder og foreninger, der leverer ydelser og tilbud til mennesker med fysisk og psykisk handicap.

Såfremt der er behov for at uddybe ovenstående betragtninger, står branchen til rådighed.

Venlig hilsen

Christian Keller Hansen
Sekretariatschef

13. AUGUST 2021

Slotsholmsgade 1
1216 København K

www.handicapbranchen.dk

Social- og Ældreministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K
E-mail: lupe@sm.dk, lila@sm.dk
Kopi til: jurint@sm.dk

WILDERS PLADS 8K
1403 KØBENHAVN K
TELEFON 3269 8888
MOBIL 91325719
MIKL@HUMANRIGHTS.DK
MENNESKERET.DK

DOK. NR. 21/02089-2

13. AUGUST 2021

HØRINGSSVAR OVER UDKAST TIL FORSLAG TIL LOV OM ÆNDRING AF LOV OM SOCIALTILSYN OG LOV OM SOCIAL SERVICE

Social- og Ældreministeriet har ved e-mail af 5. juli 2021 anmodet om Institut for Menneskerettigheders eventuelle bemærkninger til udkast til forslag til lov om ændring af lov om socialtilsyn og lov om social service (Styrkelse af socialtilsynet og styrkelse af det økonomiske tilsyn med sociale tilbud).

Instituttet har ingen bemærkninger til udkastet.

Med venlig hilsen

Mikkel Lindberg Laursen
SPECIALKONSULENT

Til social- og ældreministeriet

Høringssvar vedr. Forslag til lov om ændring af lov om socialtilsyn og lov om social service, (bek. nr. 1377 af 21. september 2020)

Nedenfor følger bemærkninger fra foreningen Jysk Børneforsorg/Fredshjem (jyskborneforsorg.dk).

Jysk Børneforsorg/Fredshjem er en værdibaseret social forening med over 20 selvejende institutioner under socialt tilsyn tilknyttet.

Foreningen er kendetegnet ved:

- Vi er en non-profit forening
- Vi repræsenterer civilsamfundet og arbejder på kvalificeret at styrke civilsamfundets bidrag og rolle i løsning af sociale opgaver.

Dette har historisk vist sig at kunne supplere de offentlige tilbud med helt særlige løsninger.

- Vi understøtter initiativer om nye tiltag i socialt arbejde - baseret på frivilligt bestyrelsesarbejde
- Vi er kendt for at udvikle og støtte op om oprettelse af nye typer tilbud udspunget af behov og ønsker, også hvor der ikke er offentlige tilbud – herunder at løbe økonomisk risiko ved initiativer
- Vi har en lang tradition for at være i konstruktiv dialog med det offentlige om løsning af sociale opgaver

Vi håber meget, at der i ny lovgivning om tilsyn er opmærksomhed på at sikre rammer, som muliggør fortsat udviklingsorienteret socialt arbejde i private foreninger.

Dette da kvaliteten af foreningens arbejde er betinget af en vis grad af fleksibilitet og smidighed i samarbejdet med offentlige instanser som fx socialtilsyn.

Vi er bekymrede for, dels om en højere grad af bureaukratisering vil begrænse mulighederne for at udvikle nye tiltag til gavn for svagtstillede borgere og samfund som helhed.

Dels om omfanget af både tidsmæssige og økonomiske ressourcer brugt på at skærpe tilsyn (for både tilsyn og tilbudsteder) kommer ud af proportioner - på bekostning af de ressourcer, der netop er tiltænkt svagtstillede og sårbare borgere.

Generelt mener vi dog, at det er relevant at styrke rammerne for socialtilsynets arbejde, herunder at:

- sikre en mere ensartethed i kvalitet og forvaltning af tilsyn.
- have fokus på en forsvarlig brug af offentlige midler – bl.a. ved at sikre god balance mellem kvalitet og pris for ydelser og gennemsigtighed i tilbuddenes økonomi.

Jysk Børneforsorg/Fredehjem har følgende bemærkninger til lovforslaget:

1. Præcisering af begreber - private tilbud og selvejende institutioner

- I forslaget fremgår det ikke tydeligt i formuleringerne, om der er tale om private tilbud eller selvejende institutioner (fx § 1, punkt 3 (§ 2, stk. 3)). Det ser ud som om, at alle tilbud, der ikke er offentlige, dækkes ind under "private tilbud".

Vi mener, det er vigtigt og relevant i lovtæksten at skelne tydeligt mellem, om et tilbud er et privat tilbud eller en selvejende institution.

- Der er afgørende forskelle i driften af hhv. private kommercielle tilbud og selvejende institutioner.
- Den store forskel er, at der ikke er private økonomiske interesser på spil i en selvejende institution.
  - i.Fx er det ikke muligt at tage midler ud til private personer eller formål - evt. overskud bruges udelukkende til institutionens formål
  - ii.Selvejende institutioner har ikke mulighed for at misbruge offentlige midler

Vi mener, denne skelnen bør fremgå i lovtæksten, og at forskellen også afspejles i de retningslinjer, socialtilsynet er underlagt. Fx er det ikke meningsfuldt at bruge ressourcer på at have fokus på lederløn i selvejende institutioner.

2. Bestyrelsesforhold i foreninger som Jysk Børneforsorg/Fredehjem og lignende:

- I forslaget er der opmærksomhed på bestyrelses sammensætning, fx § 14, stk. 3, hvor der lægges op til, at en række personer ikke kan være medlem af bestyrelser.
- I Jysk børneforsorg/Fredehjem er der den praksis, at bestyrelsesmedlemmer i foreningens hovedbestyrelse oftest er repræsenteret i de selvejende institutioners bestyrelser.

Vi ser en helt særlig kvalitet og værdi i dette og mener, at det er vigtigt at fastholde og værne om muligheden for at have sammenfald i bestyrelsesmedlemmer på tværs af niveauer, fordi:

- Arbejdet i hovedbestyrelsen – hvor de overordnede beslutninger træffes - kan gøres mere kvalificeret, hvis medlemmerne har føling med

hverdagspraksis på de selvejende institutioner. Dette sikres bedst ved, at de indgår i bestyrelsesarbejde på de selvejende institutioner.

- Med hovedbestyrelsesmedlemmer repræsenteret i de lokale bestyrelser kan vi omvendt sikre, at foreningens etik og værdier kommer i spil og lever på de selvejende institutioner – det handler fx om menneskesyn - vi har bl.a. stort fokus på at undgå forråelse som tema i foreningen pt. - og syn på samarbejdet med det offentlige/myndighederne, hvor dialogen og det at finde løsninger er en bærende værdi. Dette udgør fundamentet for praksis på institutionerne og har betydning for kvaliteten af det arbejde, der udføres.
- Bestyrelsesmedlemmers deltagelse på begge niveauer er også med til at sikre fællesskab og sammenhængskraft, som er så vigtig for en værdibåret forening og dens videre udvikling som aktør i det sociale arbejde.
- På et mere overordnet samfundsplan kan det frivillige bestyrelsesarbejde ses som et vigtigt bidrag til civilsamfundets engagement i løsning af sociale opgaver. Motivationen for mennesker, der leverer frivilligt arbejde, er også at være involveret på både overordnet foreningsniveau og det udførende niveau, så man får bredde i perspektivet på socialt arbejde.

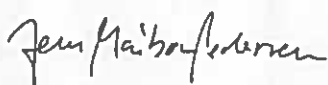
3. Retssikkerhed for sociale tilbud

- I lovforslaget er der meget fokus på at udvide socialtilsynets beføjelser - ved bl.a. at kunne skærpe tilsynet.

Vi mener samtidig, at det er vigtigt at sikre og præcisere tilbuddenes mulighed for anke i tilfælde af uenighed eller tvist

Det fremgår ikke tydeligt udover henvisning til lov om retssikkerhed på det sociale område.

Aarhus, 13. august 2021

Jens Maibom Pedersen

Formand

Poul Erik Clausen

Generalsekretær

Til Social – Ældreministeriet

Specialkonsulent

Louise Skovgaard Petersen - lupe@sm.dk

Chefkonsulent Lone Larsen - lla@sm.dk

C.c.: jurint@sm.dk

Høringssvar vedr. lovforslag til styrkelse af socialtilsynet og det økonomiske tilsyn med sociale tilsyn.

KFUKs Sociale Arbejde deler Social- og Ældreministeriets ønske om overordnet at styrke socialtilsynet og øge retssikkerheden bl.a. i form af en ensartet praksis samt ikke mindst at sikre et privat alternativ til offentlige tilbud på det sociale område til gavn for borgerne. Vi bakker ligeledes op om at sikre en større økonomisk gennemsigtighed i sociale tilbud og for at kunne sammenligne på tværs af private, selvejende og kommunale tilbud.

Vi mener dog at §14 stk. 3, 2) om sammensætning af bestyrelsen rammer skævt og særligt 2) vil have store utilsigtede konsekvenser for mange frivillige og selvejende institutioner og foreninger. Både i forhold til reel ledelsesret, sammenhængskraft og evne til at sikre størst mulig økonomisk styring og bæredygtighed i de enkelte tilbud.

Vi forslår enten

- a) at §14 stk. 3 2) fjernes helt fra lovforslaget eller
- b) at "fonde" og "foreninger" fjernes helt fra §14.

Det vil betyde at bestemmelsen ikke gælder almennyttige fonde og foreninger med at sociale formål, der ikke har til formål at tjene penge på at drive sociale tilbud.

Med denne løsning differentieres mellem selvejende/frivillige foreninger og private aktører i forhold til regler for bestyrelsessammensætning. Det vil betyde, at der godt kan være overlap mellem landsbestyrelsesmedlemmer og lokale

Dato 12.8.2021

KFUKs Sociale Arbejde

Niels Hemmingsens Gade 10,2
1153 København K

Tel +45 35 26 30 33
post@kfuksa.dk

www.kfuks-socialearbejde.dk
Konto 4440 - 817 0037
CVR nr. 27093612

KFUKs Sociale Arbejde er:

Kontaktcentret Vesterbro
Lindevangen
Lærkehøj
Reden Aalborg
Reden Aarhus
Reden Esbjerg
Reden International
Reden København
Reden Odense
Redernes Krisecenter, Odense
Redernes Krisecenter, Midtjylland
KFUKs Sociale Arbejdes Krisecenter
Reden Ung
Reden Genbrug Istedgade
Reden Genbrug Odense
Reden Genbrug Aalborg

bestyrelsesmedlemmer i bl.a. frivillige foreninger, som tilfældet er for mange institutioner i dag.

Vores holdning uddybes i nedenfor

I Danmark har foreninger, diakonale organisationer og selvejende institutioner varetaget sociale velfærdsopgaver på vegne af samfundet og stået for kontinuitet, udvikling, innovation og borgerinddragelse i mere end 150 år, og vi arbejder i KFUKs Sociale Arbejde vedholdende på at styrke kvaliteten, gennemsigtigheden og den økonomiske ansvarlighed. Det har de bl.a. kunne gøre, fordi de også havde en vis bygningsmasse til rådighed. Ejendomsdrift er ikke et mål i sig selv, men muligheden for at kunne huse sociale tilbud i egne bygninger har historisk set været en forudsætning for mange sociale tilbud.

En væsentlig forklaring på vores mulighed for til stadighed at udvise fleksibilitet og målbare resultater i organisationens tilbud til borgerne skyldes sammenhængskraft i form af værdifællesskab, fælles menneskesyn og en klar ansvars- og opgavefordeling på tværs af organisationen og mellem landsorganisationen og institutionerne. Denne opgavefordeling betyder konkret i KFUKs Sociale Arbejde, at det er Landsbestyrelsen, der står for ejendomsdrift, herunder sikrer, at institutionernes lokaler er tidssvarende og løbende vedligeholdes, således at denne opgave ikke tager fokus eller økonomiske ressourcer fra den lokale bestyrelse og ledelse, helt i overensstemmelse med intentionen bag den nye § 16b om udgifter til større reparationer og vedligehold på ejendomme.

Vi må derfor indtrængende anmode om, at § 14 ændres, således at det er muligt for landsbestyrelsesmedlemmer at sidde i de lokale bestyrelser, selv om Landsbestyrelsen samlet via vedtægterne er ejer af de ejendomme, som huser nogle af vore institutioner. Det er netop disse landsbestyrelsesmedlemmers opgave at sikre sammenhængskraft, værdifællesskab, kvalitetstandarder og fælles mål på tværs i organisationen. Landsbestyrelsens opgave – også i forhold til ejendomsdrift - er således at udøve sin virksomhed i overensstemmelse med det formål, der fremgår af institutionens vedtægter.

Hvis lovforslaget gennemføres i sin nuværende form, vil det få store konsekvenser for KFUKs Sociale Arbejde, ikke mindst for den demokratiske og repræsentative bestyrelsesstruktur vi gennem mange årtier har opbygget for at sikre størst mulig sammenhængskraft samt bestyrelseskompetencer i de lokale institutioner.

Med lovforslaget vil der ikke længere kunne være landsbestyrelsesrepræsentanter i de lokale bestyrelser, og dermed vil der ikke længere være muligt for de lokale bestyrelser at få direkte indflydelse i organisationens øverste ledelse. Det vil på sigt true den kvalitet og den

økonomiske stabilitet samt den organisatoriske sammenhængskraft, som KFUKs Sociale Arbejde har opbygget gennem årene. Det er vores overbevisning, at disse scenarier ikke vil være til gavn for de borgerne, som vi efter vores vedtægter har til opgave at støtte, hjælpe og agere som talerør for.

Vi kan støtte op om ønsket i §14 stk. 1 og 2 om at sikre en uafhængighed mellem leder og bestyrelse. Dette er helt i tråd med KFUKs Sociale Arbejdes og mange andre frivillige foreningers nuværende praksis.

Vi kan dog ikke støtte §14 stk. 3 2), der vil have store konsekvenser for den nuværende organisering og ledelser af mange frivillige og selvejende organisationer på socialområdet.

Vi mener allerede, at vi via de økonomiske retningslinjer for tilbud, der er en del af en koncernlignende struktur tydeligt og gennemsigtigt kan redegøre for økonomi mellem den centrale landsorganisation og det enkelte sociale tilbud. Dette burde allerede være viden fuldt tilgængelig for socialtilsynet.

Vi mener endvidere at ønsket om større økonomisk synlighed f.eks. omkring bygningsadministration og udlejning af bygninger og personale fuldt bør kunne løses via det løbende økonomiske tilsyn uden at tæppet trækkes væk under selvejende og frivillige organisationer nuværende organisering.

Vi står naturligvis til rådighed for uddybende kommentarer.

Annette Blynél
Landsformand

Helle Jarlmoose
Generalsekretær

Strib den 12.08.21

Høringssvar vedr. ny lov om socialtilsyn og lov om social service

KFUM's Sociale Arbejde tillader sig hermed at indsende dette høringssvar, selv om vi ikke officielt er invitereret som høringspartner. Vi kan se, at en række andre centrale aktører som Kirkens Korshær, Blå Kors og Livsværk heller ikke er medtaget på listen over høringsberettigede, hvilket undrer os, da lovændringerne potentielt set kan få stor betydning for frivillige sociale organisationer som vores. Alene i KFUM's Sociale Arbejde har vi 16 tilbud med tilsammen et par hundrede pladser, som vil blive påvirket af lovforslaget.

Vores høringssvar indeholder en generel opbakning til intentionerne i lovforslaget, men med to konkrete bekymringspunkter i forhold til sammensætning af bestyrelser og sammenlægning af socialtilsyn samt en mere generel bekymring over den manglende skelnen mellem civilsamfund og den private sektor.

Opbakning til økonomisk åbenhed og ansvarlighed

KFUM's Sociale Arbejde bakker overordnet op om intentionerne i lovforslaget og det politiske ønske om at sikre en høj kvalitet i arbejdet med socialt udsatte, ligesom vi er helt enige i ønsket om gennemsigtighed og økonomisk ansvarlighed i det sociale arbejde, så den størst mulige andel af de givne midler bliver brugt direkte til at hjælpe mennesker i udsatte livspositioner. Dette gælder uanset om arbejdet er drevet af det offentlige, af private aktører eller af civilsamfundet gennem de frivillige sociale organisationer.

Det bemærkes derfor også, at vi i den frivillige sociale sektor længe har arbejdet med at sikre netop åbenhed og transparens omkring vores arbejde. Frivilligrådet udkom ved årsskiftet med "Anbefalinger for god ledelse i den frivillige sociale sektor", der indeholder 17 anbefalinger, som på forskellig vis adresser, hvordan man kan sikre klarhed om bestyrelsens opgaver, sammensætning og ansvar, trivsel og godt arbejdsmiljø, opfyldelse af organisationens formål samt transparens om blandt andet økonomiske forhold. Vi har i KFUM's Sociale Arbejde været direkte involveret i dette arbejde, der skete på opdrag af Folketinget, ligesom vi allerede har implementeret anbefalingerne.

KFUM's Sociale Arbejde

Højskolevej 3, Strib
5500 Middelfart
Tlf. 6440 1888

info@kfumsoc.dk
www.kfumsoc.dk

K F U M ' S
**SOCIALE
ARBEJDE**

Manglende skelnen mellem civilsamfund og den private sektor

Civilsamfundets organisationer har gennem mere end hundrede år spillet en betydelig rolle på det sociale område, hvor vi med afsæt i organisationernes værdigrundlag har været med til at identificere behov og udvikle løsninger, der har medvirket til et stadigt stigende velfærdsniveau i Danmark.

Det gælder også for KFUM's Sociale Arbejde, hvor vi er drevet af et ønske om at skabe værdige kår for mennesker i udsatte livspositioner. Som non-profit organisation geninvesterer vi et eventuelt overskud i nye sociale initiativer, ligesom vi selv bidrager til at øge den samlede økonomiske ramme til sociale indsatser gennem egne indsamlinger og et betydeligt antal frivillige. Vores samlede organisation består af mere end 160 sociale tilbud og indsatser, som beskæftiger ca. 850 ansatte og ca. 2350 frivillige.

I den sammenhæng forstår vi ikke, at vi skal slås i hartkorn private, kommercielle tilbud. Det er vores bekymring, at man i ønsket om at sætte en stopper for, at private tilbud kan trække penge ud til private ejere, får skabt et system, der rammer de frivillige sociale organisationer uhensigtsmæssigt hårdt, og som unødvendigt tilføjer et bureaukratisk lag med deraf følgende udgifter, som ville være bedre brugt direkte på sociale indsatser.

Vi er således helt indforståede med, at der stilles krav om gennemsigtighed og kvalitet i arbejdet – også i forhold til de frivillige sociale organisationer – men vi mener, der bør skelnes mellem den måde, man stiller krav til private firmaer og den måde, man stiller krav til frivillige sociale organisationer. På samme måde som at offentlige tilbud jo heller ikke deler regelsæt med de private tilbud.

Sammensætning af bestyrelser

Blandt de frivillige sociale organisationer er der en lang tradition for at organisere sig som en forening med egen hovedbestyrelse og med selvstændige bestyrelser til at stå i spidsen for de enkelte tilbud. Det gælder også i KFUM's Sociale Arbejde, hvor bestyrelsesarbejdet er en frivillig, ulønnet indsats.

Derfor finder vi det stærkt problematisk, at lovforslaget fjerner muligheden for, at medlemmer af hovedbestyrelsen og centrale personer i landsorganisation kan være repræsenteret i lokale bestyrelser og omvendt, når landsorganisationen er udlejer af bygningerne som tilbuddet benytter.

Det er vores klare opfattelse, at muligheden for repræsentation på tværs af organisationen er et aktiv, som sikrer kompetente bestyrelser, sammenhæng på tværs, kvalitet i beslutningerne og en demokratisk forankring af arbejdet. Vi forstår intentionen med forslaget i forhold til kommercielle virksomheder, men i forhold til civilsamfundets organisationer ødelægger det langt mere end det gavner.

Samme tilsyn for private tilbud og frivillige sociale organisationer

Der er i lovforslaget lagt op til en samling af de sociale tilsyn for koncernlignende konstruktioner for at kunne dæmme op for problematiske pengestrømme mellem et tilbud og den overliggende koncern, hvor tilsynet gives nye muligheder for at rykke tættere på og stille skarpere krav.

Her finder vi det igen problematisk, hvis vi som frivillig social organisation bliver slået i hartkorn med private virksomheder, der kan have et økonomisk incitament for at udtage profit, og derfor skal kontrolleres med et varigt "skærpet tilsyn" omkring økonomien. Vi risikerer at skulle bruge helt unødige ressourcer på at redegøre for problemstillinger, der ikke er relevante hos os.

Vi vil derfor opfordre til, at man adskiller tilsynet med institutioner knyttet til private virksomheder fra tilsynet med institutioner tilknyttet civilsamfundets non-profit organisationer, så de får hver deres fokuserede tilsyn.

Med venlig hilsen

Jens Maibom Pedersen
Formand for KFUM's Sociale Arbejde

Peder Meisner
Generalsekretær KFUM's Sociale Arbejde

KFUM's Sociale Arbejde

Højskolevej 3, Strib
5500 Middelfart
Tlf. 6440 1888

info@kfumsoc.dk
www.kfumsoc.dk

Social- og Ældreministeriet

lupe@sm.dk; lla@sm.dk

cc. jurint@sm.dk

København, 13. august 2021

Hørings svar vedrørende:

Udkast til forslag til lov om ændring af lov om socialtilsyn og lov om social service (Styrkelse af socialtilsynet og styrkelse af det økonomiske tilsyn med sociale tilbud)

Indledningsvist vil vi bifalde styrkelsen af Socialtilsynet i udkastet. Det er vores opfattelse, at et styrket tilsyn fører til en øget kvalitet og dermed bedre tilbud til borgerne. Det bakker vi fuldt og helt op om.

Manglende høringspart og vilkår for samarbejde

Men vi er også nødt til at komme med et par bemærkninger om denne konkrete høring og de vilkår, vi – og andre aktører på socialområdet - skal operere under i samarbejdet om at sikre borgernes muligheder for bedst mulige tilværelser. Det er svært for os at være med til at kvalificere arbejdet, når frister er stramme, høringer foregår over weekender og i ferieperioder, og når vi – som i dette tilfælde – end ikke optræder på høringslisten. Dette til trods for, at vi driver en mængde tilbud med over 700 pladser til forskellige målgrupper.

Kirkens Korshær har stor forståelse for, at den statslige administration også har været og er presset – bl.a. af covid-19 – som det også har været fremme i dagspressen. Så meget desto vigtigere er det – i vores optik – at lovkvaliteten ikke lider; de beslutninger, der udmøntes i lovgivningen, påvirker borgere og aktører langt ud i fremtiden.

Vi vil derfor gerne bede om, at vi for fremtiden anses som høringspart i sager om tilsyn og optræder på listen.

Udkastet opfylder ikke til fulde politiske intentioner

Kirkens Korshær nærer stor sympati for det politiske ønske om at gøre det svært for private erhvervsdrivende at udtage profit fra socialområdet, som det også fremgår af de politiske aftaler, der ligger til grund for forslaget. Men vi mener ikke, at det nuværende udkast til fulde favner de politiske intentioner.

Det gælder eksempelvis selve definitionen på et privat tilbud. I praksis ligestiller den foreslåede definition i udkastet private erhvervsdrivende med almennyttige nonprofitorganisationer som Kirkens Korshær.

Skærm civilsamfundsorganisationer – vi er almennyttige

De foreslåede bestemmelser om sammensætning af bestyrelser får betydning for vores grundlæggende organisering og går imod flere års arbejde med at udvikle vores organisation til at møde de stadigt stigende krav. Derfor er Kirkens Korshær – som mange andre lignende organisationer - bygget op med en koncernlignende struktur. Den struktur sikrer vi bl.a. med gensidig

Kirkens Korshær er 450 ansatte og 9000 frivillige, som blandt andet driver varmestuer, herberger og genbrugsbutikker med glæde. Vores arbejde er baseret på det kristne menneskesyn og støttes af stat og kommuner, men finansieres grundlæggende af private midler, doneret af mennesker, som tror på den store værdi af de små, gode øjeblikke.

**KIRKENS
KORSHÆR**

Nikolaj Plads 15
1067 København K
Tlf. 3312 1600

kk@kirkenskorshaer.dk
www.kirkenskorshaer.dk

repræsentation på bestyrelsesniveau mellem flere enheder. Det gør vi, fordi det betyder, at vi kan koordinere, kvalitetsudvikle og benytte vores ressourcer bedst muligt til glæde og gavn for brugerne. Denne struktur danner grundlag for de af Socialstyrelsen godkendte tilbud og takster i Kirkens Korshær.

Kirkens Korshær har været i gang med denne omfattende organisationsændring som følge af vores godkendelse som almennyttig forening jf. ligningslovens §8a. Aktuelt pågår desuden et indgående arbejde med at implementere Frivilligrådets anbefalinger for ledelse i den frivillige sociale sektor. Og lige på trapperne er formodentlig nye og relevante krav i kommende strategi for civilsamfundet – herunder forslag om ny finansiering af området.

Vi værdsætter disse tiltag, som bl.a. har betydet, at vi nu opererer vi med en organisering, der også danner grundlag for de af Socialtilsynet fastsatte takster for og godkendelse af vores tilbud. Men alle disse modsatrettede krav kræver mange ressourcer, som er en knaphed i en forening som Kirkens Korshær.

Med dette forslag frygter vi, at vi bliver betragtet som en privat koncern med profitmaksimering for øje. Det kunne ikke være længere fra virkeligheden, hvilket en gennemgang af vores regnskaber vil vidne om. Kirkens Korshær har aldrig udtaget profit til personlig eller organisatorisk vinding og kommer aldrig til det. Eventuelle overskud går direkte ind i vores almennyttige og velgørende arbejde for og med socialt udsatte mennesker i Danmark.

Kommuner og civilsamfund måles forskelligt

Dertil kommer, at forslaget intet nævner om tilsyn med og økonomien i andre offentlige tilbud, som drives fx af kommuner. Det stiller os helt ulige, og man kan frygte, at vi hermed bliver målt med – så at sige – to forskellige linealer. Linealen, der måler organisationer som Kirkens Korshær er tydelig og gennemsigtig, mens linealen, der måler kommunale tilbud, er mudret og uklar.

Det understreges af udkastets konsekvens; at organisationer som vores med en koncernlignende struktur vil være under et nyt og særligt skærpet Socialtilsyn. Det vil give os ikke uanseelige og yderligere administrative byrder, der vil forringe såvel vores kvalitet som vores økonomi.

Derfor foreslår Kirkens Korshær, at der indføres bestemmelser, der skærmer almennyttige nonprofitorganisationer fra dette skærpede tilsyn og fastholder den nuværende ordning med et tilsyn til organisationens tilbud.

Samlet set er vi dybt bekymrede for forslagens konsekvenser og administrative byrde for organisationer som vores. Byrder, der vil hæmme vores kvalitet og udvikling og dermed have betydning for borgerne på vores tilbud.

Kirkens Korshær står naturligvis til rådighed for yderligere uddybning.

Med venlig hilsen

Helle Christiansen
Chef for Kirkens Korshær

Social- og Ældreministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Sendt pr. mail til lupe@sm.dk og l1a@sm.dk,
kopi til jurint@sm.dk

Høring forslag om styrkelse af Socialtilsynet

Dato: 16. august 2021

Sags ID: SAG-2021-03745
Dok. ID: 3110132

KL har modtaget udkast til lovforslag om ændring af lov om socialtilsyn og lov om social service (styrkelse af socialtilsynet og styrkelse af det økonomiske tilsyn med sociale tilbud) i høring.

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

KL tager forbehold for de økonomiske konsekvenser af lovforslaget og en efterfølgende politisk behandling af høringen.

www.kl.dk
Side 1 af 13

KL har en række generelle og specifikke kommentarer til ændring af lov om socialtilsynet, som er beskrevet nedenfor.

Generelle kommentarer:

KL er enig i, at der fortsat er behov for at udvikle praksis både med henblik på at styrke en ensartet og systematisk varetagelse af tilsynsopgaven, og med henblik på at sikre kvaliteten i de sociale tilbud. Der bør gælde de samme kriterier for godkendelse og tilsynet med de sociale tilbud, uanset hvor i landet tilbuddet ligger.

KL er også enig i, at der er behov for at styrke socialtilsynenes økonomiske tilsyn med sociale tilbud, herunder både de kommunale, regionale og private tilbud. Det er vigtigt, at tilbuddenes ressourcer kommer borgere og brugere i de sociale tilbud til gavn.

KL mener, at det er positivt, at der skabes mere gennemsigtighed i både offentlige- og private tilbuds økonomi for at fremme et mere velfungerende marked og styrke kommunernes mulighed for at vælge det rigtige tilbud.

KL bakker op om, at der fortsat kan etableres kommunale, regionale og private sociale tilbud, og at der med lovforslaget skabes mere transparens omkring overskud og profit, der trækkes ud til tilbuddenes ejere.

KL mener dog, at det er centralt, at der ikke etableres et stort bureaukratisk system, hvor der stilles unødigt store krav til sociale tilbuds dokumentation og tiltag for at leve op til lovgivningen vedrørende kvalitet og økonomi. Kravene til tilbuddene må ikke blive mere omfattende i forhold til at opnå det, som man politisk ønsker med tiltagene. Dokumentationskravene er allerede store i dag.

Det er afgørende, at det fortsat er attraktivt at drive sociale tilbud, herunder at der er en passende balance mellem dokumentationskrav, og mulighed for at drive og udvikle sociale tilbud, så der fortsat er den tilstrækkelige specialisering og forsyning på området.

Socialstyrelsens nye rolle og ansvar

I lovforslaget lægges op til, at Socialstyrelsen skal have en stærkere rolle og mere ansvar for socialtilsynenes udførelse af godkendelse og tilsyn med sociale tilbud.

KL undres over, at der med lovforslaget indføres en styrket national styring af de fem socialtilsyn, hvor Socialstyrelsen blandt andet får mulighed for at udstede bindende retningslinjer for socialtilsynenes udførelse af deres opgaver på de områder, hvor der konstateres en uensartet praksis. Der lægges også op til, at Socialstyrelsen kan stille krav til socialtilsynene om, at de skal deltage i aktiviteter for at sikre en ensartethed i tilsynenes praksis.

KL undres tillige over, at det bliver et krav i lovgivningen, at hver af de fem socialtilsyns kommunalbestyrelser skal behandle Socialstyrelsens årlige rapport om socialtilsynets virksomhed, senest tre måneder efter, at rapporten er offentliggjort. Kommunalbestyrelsen vil ikke kunne overlade behandlingen til et udvalg eller til den kommunale forvaltning (delegationsforbud).

KL gør opmærksom på, at det i dag er fem kommunalbestyrelser, der har ansvaret for at godkende og føre tilsyn med sociale tilbud indenfor den gældende lovgivning på området. Det mener KL fortsat er den rigtige placering. Det forudsætter dog, at der er en passende balance mellem kommunernes kommunalpolitiske råderum og Socialstyrelsens ansvar og styring af udførelsen af godkendelses- og tilsynsopgaver.

Hvis Socialstyrelsen får kompetence til at udstede bindende retningslinjer for socialtilsynenes udførelse af tilsynsopgaver, må Socialstyrelsen forventes i højere grad at skulle tage ansvar for tilsynenes løsning af tilsynsopgaver. Samtidig kan dette føre til ubalance mellem kompetencer og betalingsansvar, idet socialtilsynene kan pålægges nye opgaver.

KL ser frem til at blive inddraget i en konstruktiv dialog om den fremtidige opgavefordeling mellem staten/socialstyrelsen og de fem socialtilsyn.

Problematisk, at loven allerede skal træde i kraft den 1. januar 2022

KL mener, det er meget problematisk, at lovgivningen allerede skal træde i kraft den 1. januar 2022. Den nye lov bør tidligst træde i kraft den 1. juli 2022.

Det er helt afgørende for at lykkes med implementering af lovgivningen, at de fem socialtilsyn og de kommunale, regionale og private driftsherre får de nødvendige vejledninger, materialer etc., i god tid før loven træder i kraft.

Dato 16. august 2021

Sags ID: SAG-2021-03745
Dok. ID: 3110132

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 2 af 13

KL har meget svært ved at se, hvordan dette er muligt, da lovforslaget først forventes vedtaget til december 2021. Det er meget kort tid før, loven forventes at træde i kraft.

Socialtilsynene vil også kun have få uger til rekruttering af medarbejdere til varetagelse af de udvidede administrative, økonomiske og juridiske opgaver, lovforslaget vil medføre.

Det vurderes heller ikke at være realistisk at nå at tilpasse "Tilsyn.dk" til den 1. januar 2022. Tilsyn.dk er socialtilsynenes it-system til håndtering af godkendelses- og tilsynsopgaver. It-leverandører bør som minimum have 6 måneder til at tilpasse Tilsyn.dk til ændringer i lovgivningen.

KL vil på baggrund af ovenstående på det kraftigste opfordre til, at lovgivningen tidligst kan træde i kraft den 1. juli 2022.

Specifikke kommentarer til lovforslaget:

1. Indførelse af karenperiode for skift af socialtilsyn

Det fremgår af lovforslaget, at der indføres en karenperiode på et år, for at undgå at et socialt tilbud flytter adresse til et andet socialtilsyns område, hvis socialtilsynet er i gang med at følge op på bekymrende forhold i tilbuddet eller for at undgå sanktioner.

KL bakker op om forslaget. KL foreslår endvidere, at det tydeliggøres i lovbemærkningerne, at karenperioden, udover at gælde for tilbud, plejefamilier, koncerner eller de koncernlignende konstruktioner, som skifter adresse/hovedadresse, også gælder for afdelinger i et tilbud, tilbud eller koncerner, som fusionerer med et andet tilbud eller en (anden) koncern og derved skifter hovedadresse.

Derved vil man kunne tage højde for f.eks. den situation, hvor et botilbud undgår en lukning fra et socialtilsyn ved at lade sig optage som en ny afdeling under et selskab, som hører under et andet socialtilsyn.

2. Indføres mulighed for, at specifikke opgaver løses af specifikke socialtilsyn

Det fremgår af forslaget, at social- og ældreministeren får bemyndigelse til i en bekendtgørelse at beslutte, at der oprettes specialistfunktioner i enkelte socialtilsyn, så f.eks. opgaven med at føre tilsyn med sikrede institutioner samles i ét socialtilsyn og opgaven med at føre tilsyn med koncerner og koncernlignende konstruktioner samles i et andet. Der lægges også op til, at BPA-ordningen samles i et tilsyn, og at pladser på efterskoler og kostskoler samles i et tilsyn.

KL er enig i, at der kan være opgaver, hvor det vil give mening, at opgaven samles i et socialtilsyn. Det er dog vigtigt, at det ikke får mærkbare konsekvenser for de øvrige fire tilsyn, når særlige kompetencer samles i et tilsyn. Det er både i forhold de til øvrige tilsyns viden og kompetencer indenfor bl.a. økonomi og jura samt tilsynenes samlede faglige og økonomiske bæredygtighed. KL vurderer, der vil være behov for efteruddannelse og rekruttering af nye kompetencer ifm. den

.Dato: 16. august 2021

Sags ID: SAG-2021-03745
Dok. ID: 3110132

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 3 af 13

yderligere specialisering på de særligt komplekse områder, der lægges op til.

KL gør opmærksom på, at det i lovforslaget fremgår, at social- og ældreministeren kan fastsætte nærmere regler på området i en bekendtgørelse. Det er derfor svært helt konkret at forholde sig til det eksakte indhold i forslaget. Der er behov for, at bekendtgørelsen udarbejdes hurtigst muligt og henset til lovgivers ønske om en hurtig ikrafttræden af de nye regler.

KL og socialtilsynene ser frem til at blive inddraget i en konstruktiv dialog om ønskerne om specialistfunktioner, herunder om meropgaver, som følger af lovforslaget, og hvordan ønskerne kan implementeres på en hensigtsmæssig måde.

Endelig er det vigtigt, at hvis social- og ældreministeren beslutter at flytte opgaver til forskellige socialtilsyn, at der tages højde for principperne i virksomhedsoverdragelsesloven i forhold til tidsfrister mv.

Ifølge principperne i virksomhedsoverdragelsesloven kan der for medarbejdere, der skal overføres til et andet socialtilsyn, først træffes afgørelse om varsling på det tidspunkt, hvor loven er vedtaget. Det vil sige, at der først kan træffes afgørelse om varsling af de berørte medarbejdere november/december 2021. Det betyder, at de medarbejdere, der skal overdrages, og hvor der er væsentlige vilkårsændringer på grund af afstand til den nye arbejdsplads, skal varsles svarende til medarbejderens individuelle opsigelsesvarsel.

Hvis medarbejderens opsigelsesvarsel således er seks måneder, hvilket ikke er usædvanligt, vil medarbejderen ved varsling i december 2021 tidligst kunne overdrages 6 måneder efter.

- Socialtilsynet træffer afgørelse om, hvorvidt private tilbud indgår i en koncernlignende konstruktion*
Det fremgår af lovforslaget, at Socialtilsynet, som noget nyt, skal træffe afgørelse om, hvorvidt private tilbud indgår i koncernlignende konstruktioner.

KL er enig i, at det er vigtigt, at der tages stilling til, om et privat tilbud indgår i en koncern eller en koncernlignende konstruktion.

For at socialtilsynet kan løse denne opgave, er det afgørende, at det private tilbud af egen drift skal orientere socialtilsynet om, at der skal tages stilling til, om tilbuddet indgår i en koncern eller en koncernlignende konstruktion. Ligesom det også bør fremgå af lovforslaget, at tilbuddene har ansvaret for at tilvejebringe socialtilsynet de nødvendige oplysninger til brug for socialtilsynets vurdering af, om et tilbud indgår i en koncern eller en koncernlignende konstruktion.

Endelig vurderer KL, at der med lovforslaget lægges op til, at socialtilsynet har behov for yderligere juridiske kompetencer og ressourcer for at kunne løse opgaven. Det er en vanskelig opgave, som kommer til at

Dato 16. august 2021

Sags ID SAG-2021-03745
Dok. ID 3110132

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 4 af 13

kræve omfattende sagsbehandling for at klarlægge og vurdere tilbudenes virksomhedskonstruktion.

4. *Socialtilsynet kan sætte et tilbud under skærpet tilsyn, uden at der samtidig vil skulle udstedes ét eller flere konkrete påbud*

Det fremgår af lovforslaget, at socialtilsynet vil få mulighed for at sætte et tilbud under skærpet tilsyn, uden at der samtidig vil skulle udstedes ét eller flere konkrete påbud. Samtidig fastholdes bestemmelsen om, at man kan sætte et tilbud under skærpet tilsyn og udstede et eller flere påbud.

KL undrer sig over forslaget. Det må være et krav, at der altid er konkrete forhold, som et tilbud skal rette op på, når det sættes under skærpet tilsyn, af hensyn til tilbuddets retssikkerhed. Det bør endvidere overvejes, om det er hensigtsmæssigt at bruge det samme begreb "skærpet tilsyn" om forskellige slags tilsyn.

Hvis forslaget fastholdes, er det nødvendigt, at forskellen på de to slags skærpede tilsyn og baggrunden for disse to tilsyn, tydeliggøres i lovforslaget.

5. *Krav til beskrivelse af ydelser i godkendelse af sociale tilbud, institutioner og plejefamilier*

Det fremgår af lovforslaget, at det skal indgå i en godkendelse af institutioner og plejefamilier, hvilke ydelser de leverer.

Det er på nuværende tidspunkt ikke et krav, at tilbuddets ydelser skal fremgå af godkendelsen. Hvis tilbuddets ydelser skal fremgå af godkendelsesskrivelsen, kræver det for eksempel en ændring af tilbuddets godkendelse, hver gang der indskrives en borger, som har behov for anden hjælp end de borgere, der allerede er indskrevet på tilbuddet, har.

Det kræver også, at socialtilsynet forholder sig til, hvilke ydelser tilbuddet leverer til de enkelte borgere. Det handler fx om en borger får pædagogisk støtte til rengøring, eller om borgeren får praktisk hjælp i form af rengøring. Det vil kræve betydelige ressourcer at skulle gøre dette.

KL tror ikke, det er lovgivers intention, at tilbuddenes godkendelse løbende skal ændres, når der sker en ændring i tilbuddets ydelser. Det vil kræve betydelige ressourcer at skulle gøre dette. KL foreslår, at det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at godkendelsen ikke løbende skal justeres i forbindelse med ændringer i tilbuddets ydelser.

6. *Socialtilsynet kan træffe afgørelse om ændring af et tilbuds godkendelse, hvis der er tale om væsentlige ændringer*

Det fremgår af lovforslaget, at det præciseres, at socialtilsynet kan træffe afgørelse om ændring af et tilbuds godkendelse, hvis der er tale om væsentlige ændringer eller efter ansøgning fra tilbuddet.

Dato 16 august 2021

Sags ID SAG-2021-03745
Dok. ID 3110132

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 5 af 13

- KL undrer sig over, at det er nødvendigt at præcisere dette i lovgivningen. Et tilbuds godkendelse er netop baseret på en række aktuelle forhold vedrørende tilbuddet. Det er derfor uklart, hvad der med den pågældende bestemmelse reelt gives hjemmel til.

Dato 16. august 2021

Sags ID: SAG-2021-03745
Dok. ID: 3110132

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 6 af 13

Vurdering af kvaliteten

- Socialtilsynet skal indhente oplysninger om borgere, der modtager behandling for alkoholmisbrug i henhold til sundhedsloven*
Det fremgår af lovforslaget, at socialtilsynet også kan indhente oplysninger om tilbud fra de kommuner, hvis borgere modtager behandling for alkoholmisbrug på behandlingsstedet i henhold til sundhedsloven. I dag gælder det kun borgere, der er visiteret til denne type tilbud.

KL bakker op om præciseringen.

- Socialtilsynet skal videregive oplysningerne til denne anden myndighed, herunder oplysninger og om, hvorvidt socialtilsynet har taget tilsynsmæssige skridt.*
Det fremgår af lovforslaget, at hvis socialtilsynet får viden om bekymrende forhold i et tilbud, vil skulle videregive denne viden til andre offentlige myndigheder, herunder kommuner og andre tilsynsmyndigheder. Pligten vil kun omfatte oplysninger, som er relevante og nødvendige for den anden offentlige myndigheds opgavevaretagelse.

KL er enig i, at det kan være hensigtsmæssigt, at socialtilsynene videregiver relevante og nødvendige oplysninger til andre offentlige myndigheds opgavevaretagelse.

Forslaget forudsætter, at socialtilsynenes ledere og medarbejdere har viden om, hvad der er relevante og nødvendige for andre tilsynsmyndigheder. Det har de ikke nødvendigvis i dag. Der vil derfor være behov for kompetenceudvikling af ledere og medarbejdere for at kunne løfte opgaven. Samt at der afsættes den nødvendige tid til opgaven i socialtilsynene.

- Socialtilsynet skal i relevant omfang samarbejde og koordinere med andre myndigheder og tilsyn*
Det fremgår af lovforslaget, at socialtilsynet skal, når det er relevant, samarbejde med andre myndigheder og tilsyn med henblik på koordinering af tilsynet med tilbuddene.

KL bakker op om forslaget. KL og kommunerne har i flere år efterlyst en større koordinering og samarbejde mellem forskellige tilsyn, der er inde over tilbuddene, og hvor flere af tilsynene kommer omkring nogle af de samme temaer. Det gælder arbejdsmiljøloven, medicin håndtering, magtanvendelser mv. Det er dog vigtigt, at der kun skal ske et samarbejde, når det er relevant.

Det er næppe hensigten med forslaget, at socialtilsynene skal have en generelt koordinerende rolle – og således en yderligere administrativ

opgave - og dermed kompetence i forhold til andre myndigheder som f.eks. Arbejdstilsynet og Styrelsen for Patientsikkerhed

KL undrer sig over, at det ikke er præciseret i lovforslaget, at andre offentlige myndigheder ligeledes skal videregive relevante og nødvendige oplysninger til socialtilsynene, samt koordinere og samarbejde med andre tilsynsmyndigheder. KL mener, at der bør gælde samme krav om samarbejde og koordinering for alle offentlige myndigheder for at opnå den politiske intention med lovforslaget.

Forslaget forudsætter, at socialtilsynenes ledere og medarbejdere har viden om, hvornår det er relevant at samarbejde med andre tilsynsmyndigheder. Det har de ikke nødvendigvis i dag. Der vil derfor være behov for kompetenceudvikling af ledere og medarbejdere for at kunne løfte opgaven. Samt at der afsættes den nødvendige tid til opgaven i socialtilsynene

Økonomisk tilsyn

10. Ved vurderingen af, om de sociale tilbud har den fornødne kvalitet, skal socialtilsynet tage stilling til en række forhold

Det fremgår af lovforslaget, at der indsættes en ny § 11a ang. økonomisk tilsyn, hvoraf dele allerede er gældende bestemmelser og dele er nye bestemmelser. Det fremgår af bemærkningerne til §§ 11a og 11b, at ændringerne ikke tilsigter indholdsmæssige ændringer ift. de tidligere paragraffer §§ 6 stk. 2, 16 stk. 1 og stk. 2 i socialtilsynsbekendtgørelsen.

KL bakker generelt op om, at transparensen øges ift. tilbuddenes økonomi.

Af forslag til § 11a stk. 3 fremgår, at socialtilsynet fremover skal vurdere tilbuddets udgifter til løn til ledelse. Af bemærkningerne fremgår det, at lønomkostningerne skal vurderes ift. gennemsnitlige lønomkostninger i sammenlignelige tilbud, fx af samme størrelse og til samme målgruppe.

KL vurderer, at bestemmelsen i sin nuværende udformning ikke giver den tilstrækkelige ramme eller konkrete redskaber til, at socialtilsynene kan vurdere lønudgifterne. Det kan for det enkelte socialtilsyn være en svær og omfattende opgave at afdække sammenlignelige tilbuds løn til ledelse og vurdere niveauet. KL vil derfor kraftigt opfordre lovgiver til at uddybe og konkretisere bestemmelsen samt understøtte vurderingerne med konkrete parametre for lønpakker og lønstatistikker på tværs af sammenlignelige tilbud. Dette vil bidrage til, at bestemmelsen lettere kan anvendes. Det vil også bidrage til, at bestemmelsen anvendes mere ensrettet på tværs af socialtilsynene.

Det fremgår desuden af bemærkningerne til § 11a stk. 3, at oplysningerne om løn til *stadighed* skal være aktuel og retvisende på Tilbudsportalen. KL mener, at det bør præciseres, hvad der ligger i formuleringen til *stadighed*. Desuden opfordrer KL til, at det fremgår klart, om

Dato 16. august 2021

Sags ID SAG-2021-03745
Dok. ID. 3110132

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 7 af 13

det påhviler socialtilsynene eller tilbuddene at opdatere Tilbudsportalen. Skal lønoplysningerne opdateres jævnlige, gør KL opmærksom på, at dette medfører betydeligt administrativt merarbejde.

Af forslaget § 11a stk. 5 fremgår, at socialtilsynet skal foretage en vurdering af, om tilbuddet er uforholdsmæssigt dyrt sammenlignet med andre tilbud af samme type og til samme målgruppe og sammenholdt med tilbuddets kvalitet.

KL vurderer, at denne bestemmelse i sin nuværende udformning ikke giver den tilstrækkelige ramme eller konkrete redskaber til, at socialtilsynene kan vurdere tilbuddets takstniveau som værende uforholdsmæssigt dyrt. Det kan for det enkelte socialtilsyn være en svær og omfattende opgave at afdække sammenlignelige tilbuds takstniveau. KL vil derfor kraftige opfordre lovgiver til at uddybe og konkretisere bestemmelsen samt understøtte vurderingerne med konkrete beskrivelser og eksempler på, hvad der skal forstås som uforholdsmæssigt dyrt. Dette vil bidrage til, at bestemmelsen lettere kan anvendes. Det vil også bidrage til, at bestemmelsen anvendes mere ensrettet på tværs af socialtilsynene.

KL vurderer desuden, at det bør fremgå klarere hvilke tilbud, der er omfattet af bestemmelserne i § 11a.

11. Socialtilsynet skal godkende tilbuddets årsbudget, som led i godkendelsen

Det fremgår af lovforslagets nye § 11b, hvad der skal indgå i socialtilsynenes godkendelse af tilbuddenes årsbudget.

Af den nye § 11b stk. 4 fremgår, at socialtilsynene fremover kan indhente en valuarvurdering til brug for vurdering af, om tilbuddets udgifter til leje af ejendom overstiger markedslejen. KL vurderer, at det bør fremgå klarere i hvilke tilfælde, at det vil være relevant at indhente en valuarvurdering. Det er desuden uklart, om der med bestemmelsen lægges op til, at tilbuddet selv eller socialtilsynet, som står for indhentelsen af valuarvurderingen.

Af bemærkningerne til den nye § 11b stk. 5 fremgår det, at hvis socialtilsynene afviser et tilbuds årsbudget, svarer dette til en afgørelse. KL vurderer, at det udgør en væsentlig bureaukratisering af godkendelsesprocessen, hvis en afvisning af et årsbudget fremover er en afgørelse. Der kan forekomme fejl i årsbudgetterne, og det er KL's vurdering, at det tidligere har været muligt at komme langt med dialog mellem socialtilsynene og tilbuddene. Det er vigtigt, at en afgørelse står mål med forseelsen jf. proportionalitetsprincippet. KL mener, at det er centralt, at godkendelsesprocessen ikke bliver uforholdsmæssigt omfattende. Hvis afvisningen af årsbudgettet er en afgørelse, kan det udgøre en flaskehals i godkendelsesprocessen.

12. Tilbud skal af egen drift give socialtilsynet oplysninger om bekymrende forhold og hændelser i tilbuddet

Det fremgår af lovforslaget, at tilbud af egen drift og uden unødigt ophold skal give socialtilsynet oplysninger om bekymrende forhold og

Dato 16. august 2021

Sags ID SAG-2021-03745
Dok. ID 3110132

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 8 af 13

hændelser i tilbuddet samt om, hvorvidt andre tilsynsyndigheder har foretaget tilsynsmæssige skridt over for tilbuddet.

KL mener, det er rigtigt, at de sociale tilbud har pligten til, af egen drift, at orientere socialtilsynet om bekymrende forhold eller hændelser og om andre tilsynsmyndigheders tilsynsmæssige skridt i forhold til tilbuddet. Det er også godt, at det skal ske i umiddelbar forlængelse af hændelsen. Det vil være til gavn for de børn, unge eller voksne, der er på tilbuddet.

Dato, 16 august 2021

Sags ID: SAG-2021-03745
Dok. ID: 3110132

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 9 af 13

13. Tilbud, tilbuddets revisor og tilbuddets driftsherre skal give socialtilsynet en række relevante og nødvendige oplysninger

Det fremgår af lovforslagets nye § 12 stk. 3, at tilbuddets revisor og tilbuddets driftsherre skal give socialtilsynet de relevante og nødvendige oplysninger om tilbuds samt koncerners og koncernlignende konstruktioners økonomi, og efter anmodning give socialtilsynet supplerende økonomioplysninger for tilbud og koncerner og koncernlignende konstruktioner, hvis socialtilsynet vurderer, at de indberettede oplysninger ikke er fyldestgørende.

KL bakker op om lovændringens indhold. KL gør dog opmærksom på, at socialtilsynets mulighed for at iværksætte sanktioner ved manglende efterlevelse ikke beskrives konkret for bestemmelsen. Det fremgår af de generelle bemærkninger, at socialtilsynene kan give et påbud, sætte et tilbud under skærpet tilsyn samtidig med udstedelse af påbud eller bringe godkendelsen til ophør. KL vurderer, at det er ønskværdigt med lovgivers vurdering af proportionaliteten ift. sanktionerne på denne nye bestemmelse. KL vurderer, at det er uklart, hvilken effekt ændringen vil have ift. tilvejebringelsen af relevante oplysninger.

Krav til virksomhedsform

14. Private tilbud skal have en bestyrelse, der er sammensat efter specifikke kriterier

Det fremgår af lovforslaget, at private tilbud skal have en bestyrelse, der er sammensat ud fra en række kriterier som fx at flertallet af bestyrelsen skal være uafhængig af tilbuddets leder, der skal være mindst én medarbejderrepræsentant, at bestyrelsesmedlemmer ikke samtidig udlejer ejendomme eller personale til tilbuddet.

KL bakker op om, at der stilles krav til sammensætningen af bestyrelsen af hensyn til de børn, unge og voksne, der er på tilbuddet.

15. Personer, der ikke må være leder af eller indgå i en bestyrelse for sociale tilbud – 5-årsreglen

Det fremgår af lovforslaget, at personer, der inden for de seneste fem år har været ansat som leder af eller været medlem af bestyrelsen for et tilbud, hvor socialtilsynet har truffet afgørelse om ophør af godkendelsen, ikke må ansættes som leder af eller indgå i bestyrelsen for tilbud, som er godkendt eller som søger om godkendelse af socialtilsynet. Formålet med bestemmelsen er at sikre en kvalificeret og ansvarsbevidst ledelse og bestyrelse.

KL er enig i, at det er vigtigt at sikre en kvalificeret og ansvarsbevidst ledelse og bestyrelse. KL har dog svært ved at se, hvordan 5-årsreglen kan sikre dette.

KL mener som udgangspunkt, at ejeren og driftsherren, må forventes at have en egen interesse i at ansætte kompetente ledere og rekruttere kompetente bestyrelsesmedlemmer. Hertil kommer, at socialtilsynene allerede i dag, i forbindelse med godkendelse og tilsyn med sociale tilbud, vurderer om tilbuddene har en kompetent ledelse. Endvidere stilles der i lovforslaget nye krav til bestyrelsens sammensætning, som også må forventes at styrke kvaliteten i bestyrelsen. Alle sammen forhold, der er med til at sikre en kvalificeret og ansvarsbevidst ledelse og bestyrelse

KL finder det fx problematisk, at en god leder kan blive ramt af 5-årsreglen i de sager, hvor en kommune placerer en erfaren kommunal leder til at rettet op på problemer i et socialt tilbud. Hvis socialtilsynet senere beslutter at trække tilbuddets godkendelse, vil lederen blive ramt af 5-årsreglen.

KL har svært ved at tro, at det kan være i lovgivers interesse at begrænse kommuner og andre driftsherrers muligheder for at bruge egne ledelsesressourcer bedst muligt. Det kan heller ikke være i lovgivers interesse, at det kan blive svært at rekruttere ledere til tilbud, hvor der er en risiko for, at tilbuddet får trukket sin godkendelse.

KL mener derfor, at det er uhensigtsmæssigt at indføre en 5-årsregel vedrørende ledere og bestyrelsesmedlemmer på sociale tilbud.

Hvis lovgiver fastholder forslaget, forudsætter KL, at Justitsministeriet inddrages i vurderingen af, om det kræver en dom før retten til bestyrelsesposter og stillinger fortabes.

Det er også vigtigt, at det tydeliggøres i lovgivningen, at de sociale tilbud har ansvaret for at leve op til 5-årsreglen vedrørende leder og bestyrelsesmedlemmer. Det må ikke være socialsynets ansvar af sandsynliggøre dette.

Herudover er der behov for at se nærmere på, hvor hvordan bestemmelsen skal implementeres i praksis. Fx, at en kommende leder og bestyrelsesmedlemmer underskriver en tro- og love-erklæring på, at de lever op til 5-årsreglen.

16. *Ud over de indtægts- og omkostningstyper, der indgår i grundlaget for beregning af et tilbuds takster, skal årsbudgettet indeholde oplysninger om andre indtægter.*

Det fremgår af lovforslaget, at tilbuddenes årsbudget, udover de indtægts- og omkostningstyper der indgår i grundlaget for beregningerne af takster, skal indeholde oplysninger om *andre indtægter*.

KL bemærker, at det ikke fremgår af lovforslaget, hvad der definerer *andre indtægter*, og dermed hvilke oplysninger tilbuddene skal rappor-

Dato: 16. august 2021

Sags ID: SAG-2021-03745
Dok. ID: 3110132

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 10 af 13

tere som andre indtægter. Af de indtægtstyper, som fastsættes af beregningsgrundlaget i *finansieringsbekendtgørelsen*, fremgår blot almindelige indtægter, herunder indtægter fra salg af producerede ydelser.

17. *Private tilbud skal inden iværksættelsen af større reparationer og vedligehold af tilbuddets faste ejendom forelægge disse til socialtilsynets godkendelse.*

Det fremgår af lovforslaget, at private tilbud inden iværksættelsen af større reparationer og vedligehold af tilbuddets faste ejendom skal forelægge disse til socialtilsynets godkendelse.

Forslaget har til hensigt at sikre, at offentlige midler først og fremmest kommer beboerne og brugerne af de sociale tilbud til gavn og bl.a. ikke anvendes på større forbedringer af de fysiske rammer, som alene kommer ejerne af den faste ejendom til gode.

KL forstår hensigten med forslaget og deler ambitionen om, at offentlige midler først og fremmest skal komme beboerne og brugerne til gode.

Med den nuværende skrivning er det dog i praksis særdeles svært at vurdere, hvornår vedligehold og reparationer har en sådan karakter og et sådant omfang, at det kan karakteriseres som "større" - både for socialtilsyn og for tilbud. Forslaget forventes derfor at blive en markant administrativ byrde for tilbud og socialtilsyn. Dertil kommer, at forslaget kan medvirke til, at nogle tilbud kan være tilbageholdende ift. at vedligeholde og udvikle tilbuddets fysiske rammer.

Hvis tiltaget bibeholdes, vurderer KL, at det er særdeles nødvendigt, at lovgiver supplerer med en uddybende konkretisering af, hvad der menes med større reparationer og vedligehold, herunder rammer for karakteren, det økonomisk omfang og typen af reparationer og vedligehold samt giver eksempler på samme.

18. *Koncerner og koncernlignende konstruktioner skal udarbejde en koncernnote i årsregnskabet*

Det fremgår af lovforslaget, at der fremover også skal fremgå en koncernnote af årsregnskabet.

Den nye bestemmelse supplerer den eksisterende bestemmelse om koncernnote i budgettet, og KL vurderer, at det er naturligt, at der af årsregnskabet fremgår en koncernnote.

KL påpeger dog, at det fortsat kan være særdeles omfattende og svært at afdække og vurdere koncerner og koncernlignende konstruktioners samhandel og interne forhold.

19. *Ved den afsluttende revision af private tilbuds regnskaber, skal revisor påse en række specifikke forhold i regnskabet*

Det fremgår af lovforslaget, at revisor skal vurdere, om årsregnskabet afviger fra det godkendte budget.

KL bakker op om, at transparensen øges ift. tilbuddenes økonomi.

Dato: 16. august 2021

Sags ID: SAG-2021-03745
Dok. ID: 3110132

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 11 af 13

KL vurderer, at det er positivt, at kravene skærpes til revisors gennemgang af private sociale tilbuds regnskaber ved at indføre en pligt for revisor til at påse en række forhold i regnskabet, herunder at tilbuddets regnskab ikke afviger væsentligt fra tilbuddets budget. Det er en indikator for, om der er noget socialtilsynet bør se nærmere på i forhold til tilbuddets forbrug af midler.

KL vurderer dog, at lovgiver med fordel kan følge op på lovændringen med materiale eller aktiviteter, der kan understøtte implementeringen og fortolkningen af bestemmelsen.

20. Anden revisor kan kræves udpeget

Det fremgår af lovforslaget, at socialtilsynet kan kræve, at tilbuddet udpeger en anden revisor, hvis revisor gentagne gange ikke har opfyldt kravene i gældende regler og standarder.

KL vurderer, at der bør fremgå tydeligere, om skift af revisor betyder et skifte af revisor inden for samme firma eller et skifte af revisorfirma.

21. Revisor skal afgive en erklæring om opfyldelsen af stk. 3 på et særskilt skema, som skal indgå i revisionsprotokollen og fremsendes til socialtilsynet.

Det fremgår af lovforslaget, at revisor pålægges at fremsende et skema til socialtilsynet, som skal indgå i revisionsprotokollen.

KL bakker op om, at transparensen øges ift. tilbuddenes økonomi. KL opfordrer dog til, at erklæringen udformes, så den er står mål med indholdet og understøtter en effektiv arbejdsgang for alle parter.

22. Socialstyrelsen tildeles en række nye beføjelser i forhold til løbende at understøtte socialtilsynene i udførelsen af opgaven med at godkende og føre driftsorienteret tilsyn.

Det fremgår af lovforslaget, at Socialstyrelsen tildeles en række nye beføjelser i forhold til løbende at understøtte socialtilsynene i udførelsen af opgaven med at godkende og føre driftsorienteret tilsyn.

KL mener, at det er vigtigt, at tilsynsopgaven forsat er en kommunal opgave. Der skal derfor fortsat sikres et kommunalpolitisk råderum i de fem ansvarlige tilsynskommuner til fx at videreudvikle en effektiv opgaveløsning, indenfor lovgivningens rammer, jf. KL's bemærkning ovenfor under "Generelle bemærkninger".

Det fremgår ikke af forslaget, hvad det er for en faglighed Socialstyrelsen skal have i forhold til at kunne agere "overdommere" overfor de fem tilsynskommuner.

KL anbefaler derfor, at det kommer til at fremgå af forslagets bemærkninger, hvilken faglighed Socialstyrelsen skal have, for at kunne varetage sine opgaver i forhold til de fem tilsynskommuner. Det bør således fremgå, at Socialstyrelsen akkurat som de personer, der fører tilsyn med tilbuddene, skal have en stærk faglig indsigt i blandt andet økonomi, jura, pædagogik og sociale metoder.

Dato: 16. august 2021

Sags ID: SAG-2021-03745
Dok. ID: 3110132

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 12 af 13

Mangler i lovforslaget

23. *Udvidelse af situationer, hvor der kan opkræves en tillægstakst*
KL bemærker, at der med reformen *ikke* indgår en løsning på problematikker angående opkrævning af tillægstakster, som KL tidligere har rejst overfor Social- og Ældreministeriet.

Ankestyrelsen har i principafgørelse 78-17 fastslået, at der ikke kan kræves en tillægstakst for udgifter til tilsynsbesøg, rapportskrivning og lignende, selvom der er brugt ekstra tid på disse opgaver. Denne bestemmelse giver således alene mulighed for opkrævning af tillægstakst vedrørende de omkostninger, der hidrører fra transporten mellem afdelingerne, hvis tilbuddet består af mere end to afdelinger.

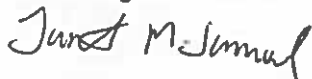
Mange tilbud er imidlertid ikke godkendt med egentlige afdelinger, men har fx en godkendelse til 30 pladser som er fordelt på 7 forskellige fysiske adresser, hvilket indebærer at tilsynsbesøget kommer til at strække sig over flere dage. Socialtilsynet har ikke lovhjemmel til at pålægge tilbuddet, at disse fysiske adresser skal godkendes som egentlige afdelinger. Det betyder, at socialtilsynet ikke har mulighed for at opkræve tillægstakst hos et sådant tilbud. Mange af denne type tilbud har foruden flere fysiske adresser også differentierede målgrupper, eller differentierede indsatser på de forskellige adresser, hvilket gør det til en meget ressourcekrævende opgave at varetage tilsynsopgaven både før, under og efter tilsynsbesøget.

KL anbefaler, at det bliver muligt at træffe afgørelse om opkrævning af tillægstakst i de situationer, hvor tilbuddets samlede godkendelse indebærer, at varetagelsen af tilsynsopgaven kræver ekstraordinære ressourcer fra socialtilsynet.

I dag opkræver socialtilsynet betaling for den ekstra tilsynstid på udvalgte sociale tilbud, hos de øvrige tilbud, der er omfattet af socialtilsynet. Det mener KL ikke er rimeligt.

Generelle kommentarer til forslag om ændring af lov om social service
KL har ingen bemærkninger til de foreslåede ændringer i serviceloven.

Med venlig hilsen

Janet Samuel

Til: Louise Skovgaard Petersen (lupe@sm.dk), Lone Larsen (lla@sm.dk)
Cc: Jura og International (jurint@sm.dk)
Fra: Ole Skovgaard (olsk@FOA.DK)
Titel: Høringssvar til Sagsnr. 2020-12084
Sendt: 23-07-2021 13:01

Hermed fremsendes høringssvar til:

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om socialtilsyn og lov om social service (Styrkelse af socialtilsynet og styrkelse af det økonomiske tilsyn med sociale tilbud)

LFS Fremsender hermed bemærkninger til høringen om ovennævnte forslag.

I det fremsendte forslag er der flere gode takter som LFS samlet set er enige i.

LFS mener at Socialtilsynet er en væsentlig faktor til velfungerende og kvalitetsmæssige gode sociale tilbud. Der er et behov for at styrke Socialtilsynet, for derigennem at fastholde og udbygge kvaliteten af de sociale tilbud.

At Socialtilsynet skal styrkes i forhold til at se på økonomien er godt, da det er en kompleks opgave som ikke nødvendigvis er en spidskompetence for de tilsynsførende. Endvidere er det fornuftigt at der kommer fokus på de meget dyre tilbud. Der kan være forhold der gør at det er rimeligt at tilbuddet er økonomisk tungt, det er noget som der skal være plads til. På den anden side så skal det ikke være muligt at have uforholdsmæssigt dyre anbringelser, hvor prisen ikke er et udtryk for opgavens kompleksitet. Her er forslaget om at løn til ledelsen, inklusiv diverse goder, skal oplyses en god måde at se om der er brodne kar i branchen.

At der skal ske ensretning af de enkelte Socialtilsyn, er godt og nødvendigt, da det også vil give mulighed for at de enkelte sociale tilbud kan sammenligne kvaliteten på landsplan.

At sanktionsmulighederne styrkes er ser LFS som en god udvikling. Det vil gøre Socialtilsynet mere slagkraftigt og give mulighed for at borgere kan beskyttes bedre, at der tages hånd om problemerne tidligere og i sidste ende at der kommer færre skift i borgernes liv. Skærpet tilsyn uden konkret påbud vil, som LFS ser det, have en befordrende virkning i forhold til at se på egen praksis og sørge for at rette eventuelle problemer.

Videregivelse af oplysninger til andre kommuner og tilsynsmyndigheder. Her er LFS enig i at det vil være fornuftigt underrette de relevante myndigheder, dog skal der være en opmærksomhed på de borgere som er på det enkelte tilbud. Det vil ikke være hensigtsmæssigt hvis kommunerne flytter borgere alene på grund af oplysninger fra Socialtilsynet. Det er dog essentielt at der ikke sker brud på borgerens retssikkerhed, i den forbindelse.

At der skal være en karenperiode ved adresseskift, er godt og nødvendigt. Det er nødvendigt således at der ikke kan "shoppes" mellem de enkelte Socialtilsyn, godt således at de sociale tilbud har en større kontinuitet i tilsynet. Der kan endvidere ønskes en "tvungen" overlevering fra det ene Socialtilsyn til det næste. Således at der er krav om at de hidtidige tilsynsførende overleverer til de kommende tilsynsførende. Dette vil sikre at der sker en kvalitetsmæssig overlevering, der yder parterne en så retfærdig overlevering som muligt. Udgangspunktet her er, at der ikke er et stort antal flytning om året.

At der skal være en medarbejderrepræsentant i bestyrelsen, er godt og vil sandsynligvis give en ekstra dimension til bestyrelsens arbejde. Dog skal der være en opmærksomhed på i hvilken grad medarbejderen ansættelsesretligt er beskyttet.

Offentliggørelsen af den samlede lønpakke til lederen, er en god måde at få fokus på aflønningen til ledelsen på institutionen. Endvidere er det godt at der er beskrevet et princip om at Socialtilsynet skal være forsigtige og objektive i vurderingen. Det er rimeligt for den anbringende myndighed at have det fulde overblik ved anbringelsen.

Karensperioden for ledere som har været leder af et tilbud, hvor Socialtilsynet har truffet afgørelse om ophør af godkendelse, er en god løsning. Det kan være svært at se hvordan det konkret skal tjekkes i det enkelte tilfælde. Her er der brug for vejledning til ansættelsesproceduren.

Samlet ser LFS forslaget som en god og fornuftig styrkelse af både det økonomiske tilsyn og af Socialtilsynets kontrolmuligheder i øvrigt.

Med venlig hilsen

Ole Skovgaard

Faglig sekretær

Landsforeningen For Socialpædagoger
Rosenvængets Alle 16
2100 København Ø
Tlf. 3544 4546
Mobil. 30717998
Mail: olsk@foa.dk
Hjemmesiden: www.lfs.dk

OBS LØNAFTALER:

For pædagogisk personale på døgnoverenskomsten skal lønftaler sendes til: lonaftalerspecial004@FOA.DK

**LFS er Hovedstadens største pædagogiske fagforening, med mere end 11.000 medlemmer.
LFS er landets eneste fællespædagogiske fagforening. LFS er en del af FOA**

Social- og Ældreministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Hørings svar sendt til: lupe@sm.dk , lla@sm.dk
Cc.: jurint@sm.dk

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om socialtilsyn og lov om social service (Styrkelse af socialtilsynet og styrkelse af det økonomiske tilsyn med sociale tilbud)

LOS - Landsorganisation for sociale tilbud takker for muligheden for at afgive høringssvar til udkastet.

Social – og Ældreministeriet har ved e-mail af 5. juli 2021 anmodet LOS – landsorganisationen for sociale tilbud (herfra LOS) om eventuelle bemærkninger til udkast til forslag til lov om ændring af lov om socialtilsyn og lov om social service (Styrkelse af socialtilsynet og styrkelse af det økonomiske tilsyn med sociale tilbud). Med lovudkastet foreslås en styrkelse af socialtilsynene og deres generelle tilsynskompetence.

Indholdsfortegnelse

Generelle bemærkninger:	2
<i>Opsummerede kommentarer</i>	2
Specifikke bemærkninger til:	2
<i>Indførelse af karenperiode ved skift af adresse</i>	2
<i>Oprettelse af specialistfunktioner under et socialtilsyn</i>	3
<i>Definition af koncernlignende konstruktioner og koncernnote</i>	4
<i>Socialtilsynets whistleblowerordning (videregivelse af modtagne oplysninger)</i>	4
<i>Vurdering af leders løn og afvisning af budget på grund af enkeltposter</i>	5
<i>Krav til virksomhedsform</i>	5
<i>Krav til private tilbuds ledelse og bestyrelser</i>	6
<i>Organisering, ledelse og bestyrelser i private sociale tilbud (karenperiode på 5 år)</i>	7
<i>Større reparationer og vedligehold</i>	8
<i>Skærpede krav til revisor og skærpet tilsyn med tilbuddenes økonomi</i>	9

Generelle bemærkninger:

LOS - Landsorganisationen for sociale tilbud finder det positivt, at der efter en længere periode med mange meningsudvekslinger, den 14. april 2021 blev indgået en politisk aftale, som har til hensigt at styrke de fem tiltrængte socialtilsyn, sikre større økonomisk gennemsigtighed og ensartethed for offentlige- og private tilbud, som godkendt efter Lov om socialtilsyn. Det er positivt, at der i aftalen samles op på en række uklarheder omkring godkendelsesproceduren for nye sociale tilbud, og at der til socialtilsynene tilføres midler til faglig opkvalificering og kompetenceudvikling.

Opsummerede kommentarer

- Lovforslaget udfordrer retssikkerheden for ledere, og ejere, af ikke-offentlige sociale tilbud.
- Bestyrelses- og ledelsessanktioner i lovforslaget er alt for vidtgående, og uden retssikkerhed.
- Stiftere og virksomhedsejere skal kunne være repræsenteret i bestyrelsen.
- Lovforslaget bør til fulde gælde ligeligt for såvel offentlige og private aktører.
- Koncern og ejerforhold skal defineres klart efter erhvervs- og selskabsretlige regler, som værende ligeligt gældende for alle underleverandører til den offentlige sektor- hvorved den eksisterende lovgivning, til definitionen af koncernkonstruktioner og reelle ejere, skal benyttes.
- Lovforslaget vil blive udgiftsdrivende for kommunerne. Private, såvel offentlige, sociale tilbud pålægges markante øgede udgifter. Udgifterne skal indregnes i tilbuddenes budgetter, hvilket vil føre til markante takstforhøjelser.
- LOS – Landsorganisationen for sociale tilbud foreslår, at Social- og Ældreministeren nedsætter et tilsynsråd, bestående af repræsentanter fra relevante interessenter, som mødes to-tre gange årligt. Det foreslået tilsynsråd skal være et kontrolorgan der understøtter retssikkerheden for aktører på socialområdet. Tilsynsrådet skal sideløbende drøfte principielle afgørelser, truffet af de fem socialtilsyn, med henblik på at komme med forslag til justeringer af tilsynspraksis, og kunne fremlægge en årlig rapport.

Det er LOS' generelle indtryk, at det fremsendte udkast til forslag til lov om ændring af lov om socialtilsyn og lov om social service på en række områder er mere vidtgående, end LOS har forstået intentionerne bag den politiske aftale af 14. april 2021, hvilket LOS vil redegøre for nedenfor.

Specifikke bemærkninger til:

Indførelse af karenperiode ved skift af adresse

Efter nuværende lovgivning er det kun muligt for et socialt tilbud at skifte tilsynsmyndighed, hvis det sociale tilbud fysisk flytter adresse, og for koncerner og koncernlignende konstruktioner hvis der flyttes hovedadresse- hvorved tilbuddet flytter til et andet tilsynsområde.

I lovforslaget lægges der op til at hvis et tilbud flytter adresse vil dette medføre, at tilbuddet, fremfor at blive underlagt et nyt tilsyn med omgående virkning, forsat vil høre under det socialtilsyn som tilbuddet hidtil har været underlagt, en karenperiode på et år fra tidspunktet hvor oplysningen om adresseændringen er blevet tilgængeligt for socialtilsynet/fra det tidspunkt socialtilsynet først blev bekendt med adresseændringen.

- LOS bemærker, at såfremt tilsynspraksis og tilgang var ensartet f.eks., som LOS tidligere har foreslået under en Styrelse, var denne skærpelse ikke relevant. LOS vil fortsat opfordre til en yderligere ensartet tilsynspraksis under ét samlet nationalt socialtilsyn.

- For sociale tilbud vil en adresseændring udgøre en væsentlig ændring i forhold til tilbuddets godkendelse, hvorfor et socialt tilbud er forpligtet til, af egen drift, straks at oplyse socialtilsynet om adresseændringen, ligesom oplysningen skal indberettes til Tilbudsportalen. For koncerner og koncernlignende konstruktioner kan ændring af hovedadressen også udgøre en væsentlig ændring, som socialtilsynet skal orienteres om, hvorefter socialtilsynet vil kunne vurdere, om ændringen af hovedadressen vil medføre en ændring af tilsynsmyndighed.
- LOS foreslog på et møde med Socialministeren i 2018 en lignende model, hvor der indføres en karensperiode, mens en tilsynssag behandles.

Oprettelse af specialistfunktioner under et socialtilsyn

I lovforslaget lægges der op til, at social- og ældreministeren vil kunne fastsætte regler, der helt eller delvist fraviger reglerne om den geografiske ansvarsplacering af socialtilsynsopgaven. Social- og ældreministeren vil endvidere kunne fastsætte regler om ansvaret for varetagelsen af særlige opgaver.

Den foreslåede bemyndigelse vil kunne fastsætte regler på bekendtgørelsesniveau, om ansvarsplaceringen af specifikke opgaver med at godkende og føre driftsorienteret tilsyn med visse typer af tilbud, som er omfattet af lov om socialtilsyn.

Bemyndigelsen vil blive anvendt til at fastsætte regler om opgaven med at godkende og føre driftsorienteret tilsyn med foreninger og private virksomheder, der varetager arbejdsgiverfunktioner i ordninger efter servicelovens §§ 95 og 96, private tilbud, der indgår i koncerner eller koncernlignende konstruktioner, og pladser på efterskoler, frie fagskoler og frie grundskoler med kostafdeling, jf. servicelovens § 66, stk. 1, nr. 8, når skolen har flere end otte pladser til anbringelse. Hvis det senere viser sig hensigtsmæssigt at ændre på eller tilføje yderligere opgaver, vil bekendtgørelsen kunne ændres eller udvides med bestemmelser herom.

Social- og ældreministerens beslutning om, hvilket konkret socialtilsyn som skal varetage specialistfunktionen, vil blive truffet med inddragelse af Socialstyrelsen, som i forlængelse af udvælgelsen skal understøtte og i nødvendigt omfang bidrage til at opkvalificere socialtilsynet med henblik på at opnå de kompetencer, som specialistfunktionen kræver for at kunne føre et kompetent, systematisk og ensartet tilsyn.

De typer af tilbud samt foreninger og private virksomheder, som det er hensigten at undtage fra hovedreglen i § 2, stk. 2 og 3, vil ikke fremadrettet kunne skifte tilsynsmyndighed ved at skifte adresse, da disse tilbud samt foreninger og private virksomheder udelukkende vil være omfattet af godkendelse og tilsyn fra det pågældende socialtilsyn, som social- og ældreministeren beslutter.

- LOS bemærker, at der i den politiske aftale er afsat samlet 14,5 mio. kroner til udmøntningen af lovforslaget, og ser med stor bekymring på, om de afsatte midler står mål med de i lovforslaget fremlagte forventninger. Det er LOS' vurdering, at en stor del af de afsatte økonomiske midler vil skulle øremærkes til faglig opkvalificering, og kompetenceudvikling af tilsynskonsulenter og specialistfunktioner ude i de fem socialtilsyn.
- LOS bemærker, at såfremt tilsynspraksis og tilgang var ensartet f.eks., som LOS tidligere har foreslået under en Styrelse, kan kompetencer og faglighed bedre samles. LOS vil fortsat opfordre til en yderligere ensrettet tilsynspraksis under ét samlet nationalt socialtilsyn.

Definition af koncernlignende konstruktioner og koncernnote

I lovforslaget lægges der op til, at socialtilsynene vil skulle træffe afgørelse om, hvorvidt private tilbud indgår i koncernlignende konstruktioner. Det følger desuden af lovforslaget, at der vil være en koncernlignende konstruktion, hvis:

- 1) der ikke er en koncern i selskabsretlig forstand,
- 2) der mellem et eller flere private tilbud, jf. § 4, stk. 1, nr. 2-4, og andre private juridiske virksomheder sker en ikke ubetydelig samhandel herunder køb, salg, leje og udleje af varer, ydelser, aktiver, fast ejendom m.v., og
- 3) der er én eller flere fysiske personer, der ejer eller på anden måde har økonomisk og driftsmæssig bestemmende indflydelse over flere tilbud og virksomheder nævnt i nr. 2, eller der er sammenfald i bestyrelses-, leder- eller ejerkreds, herunder sammenfald ved nærtstående i tilbud og virksomheder nævnt i nr. 2.

Private tilbud vil skulle give socialtilsynet de nødvendige oplysninger til brug for socialtilsynets vurdering af, om et tilbud indgår i en koncernlignende konstruktion. I lovforslaget tydeliggøres det, at koncernlignende konstruktioner vil have hovedadresse der, hvor det tilbud der først har søgt om godkendelse har adresse.

- LOS bemærker, at der i lovforslaget ikke er søgt en ensartet definitionen for koncernforbindelser i henhold til Kursgevinstloven samt Erhvervs- og Selskabslovens bestemmelser. LOS opfordrer til, at der også på dette område søges en simplificering af reglerne for godkendt erhverv og selskabskonstruktioner i Danmark. LOS – Landsorganisationen for sociale tilbud finder det ikke hensigtsmæssigt, at der i en Lov om socialtilsyn introduceres nye erhvervs- og selskabsformer, der ikke følger en gængs opfattelse og definition.
- LOS bemærker at lovforslaget vil medføre, at socialtilsynet i forbindelse med behandlingen af en ansøgning fra et socialt tilbud der kan tænkes at indgå i en koncernlignende konstruktion, vil skulle vurdere, om tilbuddet er en del af en koncernlignende konstruktion. Til brug herfor vil det konkrete sociale tilbud, og andre private tilbud som i givet fald også kunne tænkes at indgå i den koncernlignende konstruktion, skulle give socialtilsynet de nødvendige og ønskede oplysninger.
- Til en blotlæggelse af koncernlignende konstruktioner, lægges der i lovforslaget op til en for upræcis og subjektiv individuel vurdering af personsammenfald, hvilket kan udfordre retssikkerheden for ejere af private sociale tilbud.

Socialtilsynets whistleblowerordning (videregivelse af modtagne oplysninger)

I lovforslaget lægges der op til, at socialtilsynet vil få mulighed for at videregive oplysninger, om at de har modtaget et whistleblow, samt de oplysninger de i denne sammenhæng har modtaget, til en anden offentlig myndighed uden whistleblowerens samtykke. Formålet er, at oplysningen ikke går tabt, men behandles af den rette myndighed.

Det gælder, at hvis socialtilsynet modtager en henvendelse om bekymrende forhold i et socialt tilbud undergivet Lov om socialtilsyn, der indeholder oplysninger, som socialtilsynet efter anden lovgivning er forpligtet til at videregive til anden myndighed, vil beskyttelsen efter socialtilsynslovens § 11 vige for den videregivelsespligt, socialtilsynet er pålagt efter anden lovgivning.

Videregivelse af oplysninger om identificerbare personer skal ske i overensstemmelse med reglerne i databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven.

- LOS er overordnet enig i intentionen bag en tydeliggørelse af reglerne vedr. whistleblows på socialområdet og andre områder. LOS opfordrer til at der sikres en sammenhæng til gældende og kommende lovgivning. Den 17. december 2021 træder EU-direktivet om beskyttelse af whistleblowere i kraft. Vi opfordrer til at den inddrages tydeligere ligesom til de af Ankestyrelsens beskrevne procedure for skærpet underretningspligt, i stedet for at indføre de i lovforslaget nye beskrevne rammer, der kan karambolere med eksisterende gældende lovgivning, herunder Lov om beskyttelse af whistleblowere af 29/6-2021. LOS opfordrer til, at direktivet inddrages og tydeliggøres, ligesom de af Ankestyrelsens beskrevne procedure for skærpet underretningspligt bør inddrages og tydeliggøres i lovforslaget.

Vurdering af leders løn og afvisning af budget på grund af enkeltposter

I lovforslaget lægges der op til, at socialtilsynet som led i sin vurdering af om private tilbud har den fornødne økonomiske kvalitet, vil skulle vurdere tilbuddets udgifter til løn til ledelsen, ligesom socialtilsynets vurdering offentliggøres Tilbudsportalen til sammenligning med andre lignende sociale tilbud.

Lovforslaget vil medføre at socialtilsynet, som led i sin vurdering af om private tilbud har den fornødne økonomiske kvalitet, også vil skulle vurdere tilbuddets udgifter til løn til ledelsen og offentliggøre denne vurdering som led i offentliggørelsen af temavurderingerne på Tilbudsportalen, så de anbringende og visiterende kommuner kan anvende oplysningen i deres beslutningsgrundlag, når de skal vælge tilbud til den enkelte borger, og således f.eks. i disse overvejelser kan inddrage og overveje lønpakkers betydning og relevans set i forhold til tilbuddets ydelser i øvrigt, herunder kompetencer hos personalet.

- LOS er overordnet enig i, at det sociale område vil have gavn af en generel økonomisk gennemsigtighed. I anerkendelse heraf har LOS foreslået, at der nedsættes en takstkommission til klarlægning af et nyt takstsystem, gældende for alle offentlige og ikke-offentlige sociale tilbud.
- LOS bemærker, at lovforslaget medfører en stor risiko for, at yderligere urimelig konkurrence mellem offentlige og ikke-offentlige sociale tilbud vil opstå. I den politiske aftale af 14. april 2021 fremgik der en tydelig politisk ambition om, at sikre større økonomisk gennemsigtighed og ensartethed. Lovforslag står, på dette emne, i diametral modsætning til den politiske aftale.
- LOS bemærker, at lederens løn, som isoleret budgetpost, ikke kan afspejle det reelle samspil mellem lederens ansvar, arbejdsopgaver og indsats. Det er LOS' opfattelse, at løndannelse i sociale tilbud skal være op til gensidig forhandling, og emnet bør ikke indirekte dikteres af en tilsynsmyndighed.
- LOS er ligeledes af den opfattelse, at offentliggørelse af lederlønnings på Tilbudsportalen ikke bør være en afgørende faktor i en socialfaglig visitationsproces, hvorfor denne del af lovforslaget efter LOS' vurdering bør udgå af et endeligt lovforslag.

Krav til virksomhedsform

Der lægges i lovforslaget op til at det fremover vil være en betingelse for socialtilsynets godkendelse af private tilbud som nævnt i socialtilsynslovens § 4, stk. 1, nr. 2-4, at tilbuddet er oprettet som:

- 1) Selvejende institution,
- 2) Aktieselskab,
- 3) Anpartsselskab,
- 4) Partnerselskab eller

5) Virksomhed med begrænset ansvar omfattet af lov om visse erhvervsdrivende virksomheder

Hermed udfases personligt ejet/enkeltmandsvirksomheder, som en virksomhedsform der kan godkendes som socialt tilbud. Begrundelsen er, at ovenstående virksomhedsformer, i modsætning til personligt ejede virksomheder, er kendetegnet ved at der enten er klar adskillelse mellem ejers og tilbuddets økonomi, eller at der ikke er en ejerkræds, men at tilbuddet er selvejende.

Kravet om oprettelse som selvejende institution, aktieselskab, anpartsselskab, partner- selskab eller virksomhed med begrænset ansvar vil gælde både for tilbud, som godkendes af socialtilsynet efter lovens ikrafttræden, og for tilbud, som ved lovens ikrafttræden allerede er godkendt af socialtilsynet.

Der foreslås i lovforslaget en overgangsfase for sociale tilbud til 31. december 2024, for tilbud der allerede er oprettet som personligt ejet virksomhed. Herefter skal et socialt tilbud, der allerede er oprettet som personligt ejet virksomhed, være overgået til en anden virksomhedsform. Er dette ikke sket vil tilbuddets godkendelse bortfalde pr. 1. januar 2025, uden forudgående afgørelse herom- og uden klagemulighed.

For personligt ejede virksomheder, som inden lovens ikrafttræden den 1. januar 2022 har indgået aftaler med kommuner, hvad end der er tale om generelle aftaler om drift af tilbud eller aftaler om køb af en eller flere enkeltpladser, der har en tidsmæssig udstrækning, så de ikke kan nå at blive opsagt til ophør inden 31. december 2024, fastsættes en undtagelsesordning, som vil betyde, at virksomheden vil skulle omlægges senest på det tidspunkt, hvor aftalerne kan ophøre.

Det følger af lovforslaget i en forlængelse, at private tilbud på Tilbudsportalen skal oplyse om ejerforholdene i tilbuddet, herunder om tilbuddet er helt eller delvist ejet fra udlandet. Dette gælder dog ikke for tilbud oprettet som selvejende institutioner, da disse ikke har en ejerkræds.

- LOS bemærker, at lovforslaget fjerner muligheden for at oprette og drive sociale tilbud, som personligt ejet virksomhed. LOS finder det stærkt bekymrende, da det vil indskrænke mulighederne for iværksættere på socialområdet.
- LOS finder ikke, at indgrebet og begrænsning af virksomhedsformen proportionelt står mål med intentionerne om, at sikre større ensartethed og økonomisk gennemsigtighed.
- LOS foreslår, at dette krav fjernes fra et endeligt lovforslag, og at der i stedet, som før foreslået af LOS, stilles krav om aflæggelse af revisorpåtegnet budgetter og regnskaber for alle velfærdsleverandører, som er godkendt af socialtilsynet. Et krav om aflæggelse af revisorpåtegnet budgetter og regnskaber for alle sikre, sammenhæng mellem budgettal og regnskabstal for såvel offentlige som ikke-offentlige sociale tilbud.

Krav til private tilbuds ledelse og bestyrelser

Efter gældende lovgivning findes reglerne om bestyrelser i lov om socialtilsyn § 14. I lovforslaget lægges der op til, at private tilbud skal have en bestyrelse, der er sammensat på følgende måde:

- 1) Flertallet af bestyrelsens medlemmer skal være uafhængige af tilbuddets leder, og
- 2) tilbuddets medarbejdere skal være repræsenteret med mindst ét medlem i bestyrelsen, som vælges af og blandt tilbuddets medarbejdere.

Med tilbuddets leder menes den øverste ansvarlige for den daglige drift af det samlede tilbud. Vurderingen af bestyrelsesmedlemmernes uafhængighed af lederen vil bl.a. indebære en konkret vurdering af det pågældende bestyrelsesmedlems relation til lederen. Vurderingen vil skulle hvile på en samlet vurdering af

forholdet mellem lederen og bestyrelsesmedlemmerne, og er ikke alene et formelt spørgsmål om familierelationer.

I lovforslaget lægges der op til, at følgende personer ikke vil kunne være medlem af bestyrelsen:

- 1) Personer, der udlejer ejendomme, andre større aktiver eller personale til tilbuddet
- 2) Medlemmer af bestyrelsen i fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder, der udlejer ejendomme, andre større aktiver eller personale til tilbuddet, eller personer med bestemmende indflydelse i disse fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder
- 3) Advokater, revisorer eller lignende rådgivere for personer, jf. nr. 1, eller for fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder, jf. nr. 2
- 4) Ansatte i ledende stillinger hos personer, jf. nr. 1, eller i fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder, jf. nr. 2

I lovforslaget forslås en overgangsperiode, hvor tilbuddene kan indrette sig på den nye praksis. Lovens ikrafttræden er 1. januar 2022, og den samlede bestyrelse i alle private tilbud vil skulle opfylde kravene med virkning fra den 1. januar 2025.

- LOS bemærker, at denne del af lovforslaget vil få vidtgående konsekvenser for en lang række, etablerede sociale tilbud og foreslår i stedet, at denne del af lovforslaget ændres til at følge Fondslovens § 16, således at "udlejere" ikke kan have stemmeflertal i tilbuddets bestyrelse. Det fremgår af Fondslovens § 16, at stifteren, og dennes nærtstående, ikke uden fondsmyndighedens samtykke kan udgøre flertallet i fondens bestyrelse.
- LOS bemærker, at forslaget begrænser ejere fra at sidde i bestyrelsen, og dermed i at være besluttende organ for eget ejet, og etableret, socialt tilbud, og finder forslaget ødelæggende. LOS frygter, at forslaget vil begrænse de sociale iværksættere, som bidrager positivt til udviklingen af de specialiserede sociale indsatser, og til sikringen af den kommunale forsyningsforpligtigelse.
- LOS finder ligeledes, at retssikkerheden generelt er udfordret i forhold til ejere af sociale tilbud.

Organisering, ledelse og bestyrelser i private sociale tilbud (karensperiode på 5 år)

Efter gældende lovgivning er kravene til private tilbuds bestyrelser, at bestyrelsen skal sammensættes, så lederen og dennes nærtstående ikke kan udgøre flertallet i bestyrelsen, og så der er mindst ét medlem, der er uafhængigt af lederen. Lederen må derudover ikke have stemmeret i bestyrelsen. Socialtilsynet kan endvidere kun godkende tilbud oprettet som aktieselskab eller anpartsselskab, hvis selskabet har en bestyrelse, der opfylder disse betingelser.

I lovforslaget lægges der op til at personer, der inden for de seneste fem år har været ansat som leder af/eller været medlem af bestyrelsen for et tilbud, hvor socialtilsynet har truffet afgørelse om ophør af godkendelsen ikke må ansættes som leder af eller indgå i bestyrelsen for tilbud, som er godkendt eller som søger om godkendelse af socialtilsynet. Hvis et tilbud således er ophørt før eller efter lovens ikrafttræden på baggrund af socialtilsynets afgørelse herom, vil den foreslåede bestemmelse medføre, at eksempelvis den tidligere leder af dette tilbud ikke vil kunne opnå ansættelse som leder af et andet tilbud inden for en periode af 5 år fra det tidspunkt, hvor socialtilsynet har truffet afgørelse om ophøret. Det samme vil gælde for det ophørte private tilbuds bestyrelsesmedlemmer.

Bestemmelsen vil gælde for ledere og bestyrelsesmedlemmer i private tilbud, som ansættes i ledelsen eller indtræder i bestyrelsen fra og med lovens ikrafttræden. Bestemmelsen vil f.eks. ikke medføre, at bestyrelsesmedlemmer vil skulle udtræde af andre private tilbuds bestyrelser, som de allerede er indtrådt i, før socialtilsynets afgørelse om ophør af godkendelse.

Det vil være op til det konkrete tilbud, hvor den pågældende person ønsker ansættelse som leder eller indtræden i bestyrelsen, at undersøge, om den pågældende person har været leder af eller har indgået i bestyrelse af et andet privat tilbud, som socialtilsynet har bragt til ophør inden for de seneste fem år. Tilbuddet vil i den forbindelse bl.a. kunne anmode om en tro og love-erklæring fra den pågældende om, hvorvidt personen har været ansat som leder eller været medlem af en bestyrelse i et tilbud, som er bragt til ophør af socialtilsynet inden for de seneste fem år. Tro og love-erklæringen vil herefter kunne indgå i det samlede beslutningsgrundlag.

Den foreslåede lovændring vil udgøre en betingelse for at blive og forblive godkendt. Tilbuddets manglende overholdelse af den foreslåede lovændring vil kunne medføre, at socialtilsynet vil kunne anvende sanktionsmulighederne i lov om socialtilsyn, herunder udstedelse af påbud og ophør af tilbuddets godkendelse.

- LOS finder denne stramning for restriktiv og mener ikke, at stramningen er nødvendig eller hensigtsmæssig i en revideret Lov om socialtilsyn. Der er her tale om afgørelser indenfor straffelovens bestemmelser, og LOS opfordrer til at dette forslag fjernes fra lovforslaget.
- LOS kan ikke gennemskue hvorledes der skabes ensartet praksis, når bestemmelserne alene skal gælde for private sociale tilbud. Den politiske aftale har afsæt i en intention om at styrke en ensartet praksis i forhold til offentlige såvel ikke-offentlige sociale tilbud. Der findes utallige eksempler på kommunale sociale tilbud, der ikke har kunne overholde budgetter og regnskaber, og som er sat under skærpet tilsyn med henblik på fratagelse af godkendelsen. LOS ser med bekymring på at der, også på dette område, ikke indføres lignende restriktioner for ledere og bestyrelser i offentlige tilbud.

Større reparationer og vedligehold

I nugældende lovgivning gælder der jf. socialtilsynsbekendtgørelsens § 19, stk. 2 regler om, at socialtilsynet skal godkende private og offentlige tilbuds årsbudget, hvis budgettet:

- 1) sikrer den nødvendige sammenhæng mellem den faglige indsats og de afsatte økonomiske ressourcer,
- 2) ikke indeholder poster uvedkommende for tilbuddets virksomhed, og
- 3) giver mulighed for ansvarlig forvaltning af offentlige midler.

Der lægges i lovforslaget op til, at private tilbud inden iværksættelsen af større reparationer og/eller vedligeholdelse af tilbuddets faste ejendom vil skulle forelægge disse til godkendelse hos socialtilsynet. Hermed lægges der op til, at socialtilsynet vil skulle forelægges og godkende større vedligeholdelser og reparationer af tilbuddets faste ejendom, inden disse iværksættes.

Afgørelse om at iværksætte større vedligeholdelses- og reparationsopgaver, skal begrundes så der ikke er tvivl om hvad socialtilsynet har lagt til grund i sin vurdering. Afgørelsen vil kunne påklages til Ankestyrelsen, ligesom socialtilsynet forud for afgørelsen skal iagttage gældende forvaltningsretlige regler og grundsætninger om f.eks. proportionalitet og partshøring.

- LOS mener ikke, at lovforslaget på dette punkt forholder sig til proportionalitet. Kompetencen står efter LOS' vurdering ikke mål med det der søges opnået.
- LOS bemærker samtidigt, at der i gældende lovgivninger er retningslinjer for godkendelse af bygge- og vedligehold af private udlejningsejendomme. LOS foreslår således, at der søges en ensartethed jf. disse bestemmelser.

Skærpede krav til revisor og skærpet tilsyn med tilbuddenes økonomi

I gældende lovgivning gælder, at revisionen af tilbuddenes regnskaber skal foretages i overensstemmelse med god offentlig revisionskik, og at revisor skal foretage både finansielrevision og forvaltningsrevision.

Der lægges i lovforslaget op til, at socialtilsynet vil kunne kræve, at et socialt tilbud udpeger en anden revisor, såfremt tilbuddets revisor gentagende gange ikke har opfyldt kravene i revisionsbekendtgørelsen, eller hvis socialtilsynet af andre årsager generelt finder, at revisionspåtegningen ikke kan lægges til grund for socialtilsynets vurdering af tilbuddets økonomi.

- LOS bemærker, at lovændringerne primært har karakter af præciseringer af gældende ret og/eller lovliggørelse af nuværende praksis i socialtilsynene.

Social- og Ældreministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Frederiksberg 12. august 2021

Høringsvar over Lov om ændring af lov om socialtilsyn og lov om social service

Social- og Ældreministeriet har den 5. juli 2021 sendt udkast til lov om ændring af lov om socialtilsyn og lov om social service (Styrkelse af socialtilsynet og styrkelse af det økonomiske tilsyn med sociale tilbud) i høring. Landsforeningen LIVSVÆRK fremgår ikke af høringslisten, hvorfor undertegnede Ebbe Wendt Lorenzen, generalsekretær for LIVSVÆRK, efter telefonisk aftale 9. juli 2021 med Lone Larsen, chefkonsulent i ministeriet, fremsender nærværende høringsvar.

Generelt

Indledningsvist kan det oplyses, at Landsforeningen LIVSVÆRK (LIVSVÆRK) er en selvejende forening og nonprofitorganisation, hvilket betyder, at et eventuelt overskud bruges til udvikling af nye aktiviteter og tilbud, mv. inden for rammerne af formålet i vedtægten, der er at yde bistand til udsatte børn, unge og familier. LIVSVÆRKs menneskesyn bygger på et kristent værdigrundlag, hvor mennesket sættes først. Der henvises til den generelle beskrivelse af LIVSVÆRK sidst i dette høringsvar.

LIVSVÆRK finder det derfor overordnet positivt, at der er politisk enighed om at styrke rammerne for socialtilsynets arbejde. LIVSVÆRK støtter op om, at der gribes ind over for tilbud, hvor kvaliteten ikke lever op til kravene eller hvor de økonomiske midler ikke kommer udsatte børn, unge og voksne med handicap til gavn.

LIVSVÆRK finder det endvidere positivt, at der skabes transparens omkring sammenhæng mellem økonomi og kvalitet, og ser positivt på, at der oprettes specialistfunktioner med viden indenfor de relevante områder. LIVSVÆRK er enig i, at lovændringen kræver den rette specialviden inden for flere komplicerede juridiske områder. LIVSVÆRK bemærker dog, at lovændringen vil medføre en betydelig administrativ og økonomisk byrde i kraft af yderligere regnskabsafregning, afrapportering, opfølgning på tilsyn, ekstra revisor- og valuaromkostninger mv., hvilket vil betyde behov for ansættelse og opnormering af administrativ arbejdskraft og dermed føre til, at der er færre "varme" hænder til at tage sig af kontakten til og omsorgen for udsatte borgere.

Organisering, ledelse og bestyrelser i private sociale tilbud

Jf. punkt 2.2.5 bemærker LIVSVÆRK, at medlemmer af bestyrelser i fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder, der udlejer ejendomme eller stiller andre større aktiver eller personale til rådighed for et selvejende tilbud/institution ikke tillige kan sidde i bestyrelsen for det selvejende tilbud.

For LIVSVÆRK, som udelukkende driver selvejende institutioner og som alene er båret af frivillige og ulønnede bestyrelsesmedlemmer, vil det få alvorlig betydning for foreningens ståsted, professionelle sammenhængskraft og kvalitetssikring.

LIVSVÆRK

BØRN MED VILJE

LIVSVÆRK skal derfor gøre opmærksom på, at forslaget om, at bestyrelsesmedlemmer i LIVSVÆRK ikke længere kan være repræsenteret i selvejende bestyrelser for tilbud tilknyttet foreningen, kan medføre væsentlig forringelse eller tab i forhold til det værdigrundlag LIVSVÆRK står på, og som også ønskes forankret lokalt. En styrke i LIVSVÆRK er netop bestyrelsessammensætningen, der muliggør erfaringsudveksling, professionalisering af bestyrelsesmedlemmerne og større sammenhæng i foreningens mange tilbud. Sammenhængskraften og nærheden omkring den professionelle og faglige kvalitet samt tværgående indsatser vil med lovforslaget svækkes. Som konsekvens heraf, er der risiko for, at de bedste vilkår og rammer for udsatte børn og unge går tabt. LIVSVÆRK opfordrer derfor kraftigt til, at der indsættes en undtagelsesbestemmelse, der respekterer LIVSVÆRK og lignende organisationer med samme konstruktion.

LIVSVÆRK bemærker, at der i forhold til forslaget ubetingede krav om udelukkelse af ledere og bestyrelsesmedlemmer i fem år ved socialtilsynets tilbagekaldelse af en tilladelse, bør indtænkes en dispensationsadgang for socialtilsynet i stil med Finanstilsynets vurdering af ledelsesmedlemmer i finansielle virksomheder som "Fitt & Proper" eller en "ankemulighed", som for eksempel ved konkurskarantæne, hvor kurator kan indstille et ledelsesmedlem til konkurskarantæne, hvorefter en domstol idømmer konkurskarantæne.

Socialtilsyn og specialistfunktioner

Jf. punkt 2.1.1.3.1 omhandlende oprettelse af specialistfunktioner skærper LIVSVÆRK opmærksomheden mod relevansen af at samle viden i ét socialtilsyn. LIVSVÆRK har erfaringer med at anvende ét tilsyn på tværs af foreningens tilbud, hvilket styrker både samarbejde, kvalitet og kommunikation til gavn for målgrupperne.

Jf. punkt 2.1.3 og 2.1.3.3.4 omhandlende mulighed for skærpet tilsyn og samarbejde på tværs af tilsyn og myndigheder retter LIVSVÆRK opmærksomhed mod en præcisering af, hvorledes dialogen forud for et skærpet tilsyn, dokumenteres og forstås.

LIVSVÆRK opfordrer til, at det fremgår tydeligt for tilbuddene, hvad der kræves for at et skærpet tilsyn bortfalder.

Styrkelse af det økonomiske tilsyn

Jf. punkt 2.2.1.1 foreslår LIVSVÆRK en præcisering af formuleringen i lovttekstens § 14b: "Med tilbuddets øverste leder menes den øverste ansvarlige for den daglige drift af det samlede tilbud", idet der for LIVSVÆRK gælder, at alle bestyrelsesmedlemmer, som er øverste ansvarlige, er frivillige og ulønnede. Derfor anser LIVSVÆRK et behov for en præcisering og en konkret indsættelse af en dispensationsadgang eller undtagelsesbestemmelse i lovtteksten.

Større reparationer og vedligehold

Jf. punkt 2.2.3.3.1 gør LIVSVÆRK kraftigt opmærksom på, at det af lovtteksten kan udledes, at både private tilbud og selvejende foreninger og institutioner, slås over en kam, uden nogen former for nuancering af organisationsformen taget i betragtning. Det er vigtigt at understrege, at den juridiske konstruktion ved selvejende institutioner, er, at der ikke er nogen ejer-kreds og den selvejende institution oprettes ikke med overskudsgivende formål for øje. Det er derfor LIVSVÆRKs opfordring, at denne sondring bør præciseres i lovttekst eller bemærkninger.

LIVSVÆRK

BØRN MED VILJE

Det bør endvidere tydeligt fremgå, hvad der må anses som værende "større udgifter" set i forhold til tilbuddets økonomi. Derudover bør socialtilsynets proces fremstå klar, herunder især, hvor i selve planlægningsfasen (f.eks. omkring renovering m.m.), at socialtilsynet træffer beslutning. Dette kan sammenlignes med kommunale byggeansøgningsprocesser, involvering af fonde, entreprenører og eksterne samarbejdspartnere ved større byggeprojekter.

LIVSVÆRK er i den sammenhæng uforstående overfor at blive frataget muligheden for selv at vurdere og tage ansvar for ejendommenes tilstand, f.eks. renovering ved forfald, hvor tilsynet fremadrettet skal godkende større reparationer og vedligehold. LIVSVÆRK påpeger, at der kan være tale om ulige konkurrencevilkår og eventuel konflikt i forhold til udbudsreglerne, hvilket LIVSVÆRK formoder, at aftalepartierne er opmærksom herpå.

LIVSVÆRK finder det derfor relevant og opfordrer til, at socialtilsynets afgørelser også her kan påklages efter reglerne i retssikkerhedslovens kapitel 10, under iagttagelse af gældende forvaltningsretlige regler og grundsætninger, herunder begrundelse, partshøring og proportionalitetsbetragtninger.

Om LIVSVÆRK

Landsforeningen LIVSVÆRK er en over 120 år gammel selvejende forening (Kristelig forening for børn og unge), stiftet i 1898. Foreningens formål var at hjælpe børn ned til 10 år ud af de danske fængsler og anbringe dem i plejefamilier, som kunne drage omsorg for dem. I dag er LIVSVÆRK en af de største, frivillige, sociale foreninger i Danmark med 15 institutioner med tilbud til udsatte børn, unge, voksne og familier, som har brug for ekstra omsorg i en periode i deres liv. Repræsentantskabet er LIVSVÆRKS øverste myndighed og består af medlemmer af bestyrelserne i LIVSVÆRKS institutioner samt enkeltpersoner med særlig tilknytning til foreningen. Repræsentantskabet vælger LIVSVÆRKS hovedbestyrelse, der varetager den overordnede ledelse. Repræsentantskabet, hovedbestyrelsen og de lokale bestyrelser består alle af frivillige og ulønnede kræfter, hvilket er det bærende fundament for foreningen. For at sikre en høj kvalitet i foreningens tilbud og sammenhængskraft på tværs af foreningens tilbud, bestrider alle hovedbestyrelsens medlemmer en formandspost i de lokale bestyrelser. LIVSVÆRK har i dag over 100 frivillige bestyrelsesmedlemmer.

LIVSVÆRK ejer endvidere en stor del af de ejendomme, som foreningens institutioner anvender. Foreningen har til støtte for ejendomsrenovering, udbygninger m.m. nedsat et tværgående ejendomsudvalg, der træffer beslutninger om renoveringsprojekter m.m. Ejendomsudvalget er repræsenteret ved foreningens formandskab for at sikre kvaliteten af de økonomiske beslutningsprocesser. Derudover yder LIVSVÆRK også bistand med løn og administrations af tilbud tilknyttet foreningen.

Alle huslejeindtægter og ethvert overskud fra administration i LIVSVÆRK går til konsolidering og til at understøtte arbejdet med udsatte børn, unge, voksne og deres familier i henhold til foreningens formålsbestemte aktiviteter.

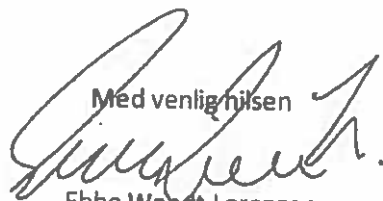
LIVSVÆRK skal afslutningsvis til lovforslaget bemærke, til trods for generel enighed i styrkelse af socialtilsynets rammer, at lovforslaget vil ramme selvejende foreninger som LIVSVÆRK utilstøttet, hvilket ikke nødvendigvis har været hensigten med lovforslaget. Derfor er håbet, at nærværende høringsvar indtænkes i det fremadrettede tilsyn.

1898

LIVSVÆRK

BØRN MED VILJE

Med venlig hilsen

Ebbe Wendt Lorenzen
Generalsekretær

MØLTRUP OPTAGELSESHJEM

Møltrupvej 70 7480 Vildbjerg
Giro Støttefonden 7 33 18 00
tel. 97 13 18 00 fax 97 13 18 80
e-mail: adm@moltrup.dk www.moltrup.dk

Møltrup, den 18-08-2021

Social- og Ældreministeriet
Att.: Specialkonsulent Louise Skovgaard Petersen
E-mail: lupe@sm.dk; lila@sm.dk
Kopi: jurint@sm.dk

Udkast til lov om ændring af lov om socialtilsyn og lov om social Service.

Ved høringsbrev af 5. juli 2021 har Social- og Ældreministeriet udsendt et udkast til forslag til lov om ændring af lov om socialtilsyn og lov om social service (Styrkelse af socialtilsynet og styrkelse af det økonomiske tilsyn med sociale tilbud). Møltrup Optagelseshjem takker for lejligheden til at komme med bemærkninger til dette vigtige og relevante lovinitiativ.

Møltrup Optagelseshjem har i over 100 år som en del af det frivillige folkekirkelige diakonale arbejde dannet rammen for et hjem, hvor udsatte og ofte socialt meget udfordrede mænd, som for kortere eller længere tid har brug for støtte i deres liv, kan finde hjælp til at tage livet op på ny. Idégrundlaget er, at mændene ikke betragtes som klienter, men som mennesker, der kommer til Møltrup for at være med til at drive gården. Enhver, som har brug for den hjælp, Møltrup kan yde, bydes velkommen, så længe der er plads.

Møltrup Optagelseshjem lever – som antageligvis mange andre sociale institutioner – allerede fuldt ud op til intentionerne i lovforslaget om ikke "at trække penge ud til profit". Møltrup Optagelseshjem er således en selvejende, non-profit institution. Det fremgår ydermere af optagelseshjemets vedtægter, at en evt. likvidation af institutionen vil betyde, at institutionens formue i så fald skal gå til velgørende formål. Med andre ord må Møltrup Optagelseshjem anses for lige netop at være en sådan institution, som lovudkastet søger at fremme. Møltrup Optagelseshjems bestyrelse er i overensstemmelse med idégrundlaget ulønnet, men professionel og målrettet mod at skabe grundlaget for at give så mange af samfundets svageste en ny chance.

Lovudkastet fremstår på mange punkter velbalanceret og velgennearbejdet, og Møltrup Optagelseshjem kan fuldt ud tiltræde intentionerne med lovforslaget som gennemgået i forslaget bemærkninger, herunder styrkelse af socialtilsynene blandt andet ved at begrænse profit på sociale tilbud. Møltrup Optagelseshjem har generelt haft stor gavn af sparring med Socialtilsynet og kan derfor også kun bifalde, at tilsynet får øgede muligheder for at gribe ind, når der sker misbrug med de ressourcer, der er tiltænkt socialt udsatte. Ligeledes støtter Møltrup Optagelseshjem op om fuld gennemsigtighed omkring ejerkredsen og eventuelle økonomiske interesser, så privatøkonomiske eller investeringsmæssige interesser ikke får lov at fjerne fokus fra formålet med indsatsen.

Mens Møltrup Optagelseshjem således kun kan tiltræde lovudkastets bestemmelser om øget kontrol og åbenhed, skaber udkastet til § 14 i lov om socialtilsyn bekymring. Således har Møltrup Optagelseshjem siden 1975 været organisatorisk opdelt dels i selve optagelseshjemmet dels i en støttefond, som har til formål at bidrage til at opretholde og bevare optagelseshjemmet som en privat, selvejende institution i overensstemmelse med idégrundlaget. Støttefonden ejer nogle bygninger, som lejes ud til optagelseshjemmet, og støttefonden modtager midler fra gaver og testamenter, som ubeskåret går til optagelseshjemets aktiviteter. Der er selvsagt fuld åbenhed

MØLTRUP OPTAGELSESHJEM

Møltrupvej 70 7480 Vildbjerg
Giro Støttefonden 7 33 18 00
tel. 97 13 18 00 fax 97 13 18 80
e-mail: adm@moltrup.dk www.moltrup.dk

Møltrup, den 18-08-2021

om støttefondens økonomi, og adskillelsen af optagelseshjem og støttefond må af en række forskellige årsager, herunder skatte- og regnskabsmæssige, anses for en optimal opdeling. Ikke desto mindre er det særdeles værdifuldt, at der – som nu – er sammenfald mellem bestyrelsen for optagelseshjemmet og bestyrelsen for støttefonden. Når støttefonden således overfører midler til optagelseshjemmet, er det afgørende, at der er sikkerhed for, at disse midler bliver anvendt til det tiltænkte formål, og det er essentielt, at der generelt er enighed mellem de to enheder. Hertil kommer, at konstruktionen med, at bestyrelsesmedlemmerne går igen i de to bestyrelser, indebærer, at der ikke er to uafhængige bestyrelser, der hver især skal bruge ret betydelige ressourcer på at sætte sin ind i materialet mv., hvad der henset til, at bestyrelsen arbejder ulønnet, er meget hensigtsmæssigt.

Hvis udkastet til § 14, stk. 3, nr. 2, bliver vedtaget, vil dette medføre, at medlemmerne af støttefonden ikke må sidde i optagelseshjemmets bestyrelse og omvendt. Ud over ovenstående bemærkninger vil dette – igen henset til, at der er tale om ulønnet arbejde – kunne være vanskeligt at rekruttere tilstrækkeligt kvalificerede medlemmer til de to bestyrelser.

På denne baggrund skal det foreslås, at udkastet til § 14, stk. 3, nr. 2, nuanceres, således at ulønnede bestyrelsesmedlemmer af non-profit institutioner undtages. Alternativt at der indsættes en dispensationsmulighed, således at ministeren i særlige tilfælde vil kunne undtage non-profit institutioner fra forbuddet, eller at der – f.eks. som et bilag til loven – udarbejdes en liste over undtagede institutioner. Det kan ellers befrygtes, at lovforslaget vil modarbejde lige netop de hensyn, som det har til formål at fremme, og som også kommer til udtryk i den tværpolitiske aftale om styrkelse af socialtilsynet og styrkelse af det økonomiske tilsyn med sociale tilbud. Bestyrelserne for Møltrup Optagelseshjem og støttefonden bistår selvsagt gerne ministeriet ved afgrænsningen heraf, hvis det måtte ønskes. Såfremt ministeriet ønsker yderligere uddybning, herunder om Møltrups Optagelseshjems arbejde og organiseringen, står vi også til rådighed. Eventuelle henvendelser kan i første omgang rettes til bestyrelsesmedlem Jacob Waage på jacobwaage@oestrelandsret.dk eller mobil: 20347043.

Med venlig hilsen

Bestyrelsesformand
Henrik Stubkjær
Biskop over Viborg Stift

Bestyrelsesmedlem
Jacob Waage
Landsdommer, Østre landsret

Vedlagt:

Liste over bestyrelsesmedlemmerne i hhv. Møltrup Optagelseshjem og støttefonden.

MØLTRUP OPTAGELSESHJEM

Møltrupvej 70

7480 Vildbjerg

Giro Støttefonden

7 33 18 00

tel. 97 13 18 00

fax 97 13 18 80

e-mail: adm@moltrup.dk

www.moltrup.dk

Møltrup, den 18-08-2021

Social- og ældreministeriet
lupe@sm.dk
lla@sm.dk

**RÅDET FOR
SOCIALT
UDSATTE**

Dato 13. august 2021

Høringssvar vedr. udkast til forslag til ændring af lov vedr. styrkelse af Socialtilsynet og styrkelse af det økonomiske tilsyn

Rådet takker for høringen.

Forslaget giver Socialtilsynet nye muligheder for at føre kontrol med sociale tilbud og særligt med deres økonomi. Rådet for Socialt Udsatte bakker op om forslaget, fordi det vurderer, at bedre muligheder for kontrol er et vigtigt element i at sikre kvalitet, og sammenhæng mellem prisfastsættelse og ydelser. Rådet forventer dog samtidig, at det faglige tilsyn også prioriteres og kvalificeres, så Regeringen understøtter, at sociale tilbud har en faglig kvalitet, der sikrer løfteevne hos de borgere, der er visiteret til deres tilbud.

For brugere af sociale tilbud er kvaliteten og det faglige niveau afgørende for muligheder for at skabe social forandring. Vi anbefaler et løft af de faglige kompetencer og en generel styrkelse af kvalitetssikringsarbejdet gennem brugerdeltagelse.

For udsatte borgere er det derudover afgørende at blive visiteret til det rigtige tilbud: Vi anbefaler derfor, at rammerne for tilsynet også kan omfatte visitation til tilbud.

Med venlig hilsen

Vibe Klarup
Formand for Rådet for Socialt Udsatte

Social- og Ældreministeriet
Att.:
Louise Skovgaard Petersen
Lone Larsen

De hjemløses landsorganisation

Sundholmsvej 34, st.
2300 København S

Tlf. 8993 7060
CVR. 2926 2403

sand@sandudvalg.dk
www.sandudvalg.dk

København 13. august 2021

Høringssvar til udkast til forslag til lov om ændring af lov om socialtilsyn og lov om social service (Styrkelse af socialtilsynet og styrkelse af det økonomiske tilsyn med sociale tilbud)

SAND ønsker med høringssvaret at sætte fokus på de problematikker, der omfatter hjemløse og udsatte, når de opholder sig på et tilbud omfattet af socialtilsynets godkendelse. Det er problematikker, som er væsentlige i forhold til borgernes generelle retssikkerhed og som vil kunne gøre, at flere hjemløse, fx på forsorgshjem, ikke bliver smidt på gaden igen. Det er SANDs helt grundlæggende holdning, at ingen mennesker skal være tvunget til at leve på gaden.

Til godkendelse af tilbud - ny § 5 stk. 2:

Når godkendelse af tilbuddene skal ske, fremgår det af denne paragraf, hvilke fem faktorer, der som minimum skal opfylde betingelserne.

SAND undrer sig over hvorfor der som et minimum ikke skal godkendes, at tilbuddene kan bevise, at de har de fornødne opdaterede juridiske kompetencer hos personalet, samt fx fremvise arbejdsgange/planer, der sandsynliggør, at de overholder borgernes mulighed for rent faktisk at kunne klage og benytte sig af de rettigheder, som er væsentlige for borgeren, fx opsættende virkning, aktindsigtsreglerne og almindelig vejledningspligt. Der er utroligt meget fokus på den individuelle retssikkerhed på nuværende tidspunkt, hvilket giver en unik mulighed for også at forpligte tilbuddene på det store juridiske område, de opererer under, som en del af den offentlige forvaltning. Hvis ikke man sikrer, at tilbuddene reelt gør sig overvejelser og tiltag for at følge borgernes rettigheder, bliver de overtrådt af interne husregler, hvor borgerne bliver smidt ud uden reelt at kunne udnytte de rettigheder vedkommende har.

En sådan kompetence kunne godt ligge hos socialtilsynet, da det er grundlæggende regler, der er lavet for at sikre borgernes rettigheder og det er tilbuddene, der effektuerer lovgivningen i praksis, uden, på nuværende

tidspunkt, at skele til de regler der giver borgeren en grundlæggende såvel som udvidet rettighed.

I praksis opleves det at tilbuddenes egne husordner/regler " tilsidesætter den individuelle retssikkerhed, som borgeren har, da alle ind- og ud-visiteringer af botilbud skal foretages konkret og individuelt, herunder, at borgeren kan klage og anmode om opsættende virkning. Det er tilbuddets pligt at oplyse om det, men det sker sjældent, da de ansatte ikke kender lovgivningen.

Det kan samtidig tilføjes, at det også ses som et generelt problem at de kontrakter tilbuddene indgår med kommunerne, ikke tager stilling til den lovgivning, der omhandler borgerens retssikkerhed. Dette er et stort problem, hvis et tilbud, der tidligere har vurderet, at de kunne tage sig af en borger, som overtræder en regel fra deres husorden, bliver smidt ud, uden mulighed for fx at klage og anmode om opsættende virkning, fordi der ikke i den kontrakt indgået med kommunen, er nævnt at botilbuddet skal følge lovgivningen på det specialiserede voksenområde så den forpligtelse, der allerede ligger i gældende lovgivning for den offentlige ansatte, også bliver synliggjort i godkendelsen af tilbuddet .

For at komme sådanne fejl/omgåelse af lovgivningen til livs, vil en godkendelse af tilbuddets interne arbejds gange/planer og kontrakter med tredjemand i forbindelse med overholdelse af borgerens individuelle retssikkerhed, være et vigtigt skridt mod bedre retssikkerhed for den enkelte.

Set fra SANDs perspektiv, bør det ikke kun være de fysiske rammer og indhold, der vurderes som et minimum for en godkendelse. Der bør også indeholdes rammer for overholdelse af borgerens retssikkerhed, da det er dem tilbuddet er oprettet til.

Til whistleblowerordningen - § 11

SAND oplever, at der ikke er nogen information omkring muligheden for at rette henvendelse til tilsynet på en del af tilbuddene. Oplysningerne bliver først tilgængelige, når borgeren spørger efter dem og ud fra bestemmelsens ordlyd og den generelle vejledningspligt, må det antages at det ikke er formålet med sådan en oplysningspligt. SAND efterspørger derfor konkrete måder, som tilbuddene skal oplyse borgerne på, fx ved fysisk opslag ved indgangen, så alle kan se det.

Andre bemærkninger

Man bør sikre, at kommunerne ikke kan trække penge ud af stedet og bruge det til et andet formål end de et bevilget til. F.eks. har Københavns Kommune trukket efterforsorgen ud af Gl. Køge landevej og brugt dem til at finansiere §85 støtte. Dvs. de har både taget penge fra en boform til en arbejdsopgave, kun boformen må varetage og brugt den til en ydelse som slet ikke kan bevilges som efterforsorg, og de har frataget forstanderen visitationskompetencen ift. ydelsen "efterforsorg". En klart ulovlig handling,

som retteligt bør politianmeldes. I dag er der ingen, der tager sig af den slags ulovligheder. I fremtiden bør tilsynet opdage og sanktionere sådanne forhold.

På et tilbud er det rigtigt vigtigt med brugerindflydelse. Det bør sikres fx ved tilsyn, om brugerne reelt har mulighed for indflydelse på de ting, der vedrører dagligdagen på tilbuddet. Og hvis der ikke er lavet sådanne tiltag, eller hvis tiltagene ikke virker i praksis, bør det kunne pålægges tilbuddene at lave tiltag, der understøtter brugernes mulighed for at deltage i beslutningsprocesserne.

Med venlig hilsen

Sara Thormar
Juridisk specialkonsulent, SAND

Sammenslutningen af boformer
for hjemløse i Danmark

12. august 2021

Social- og Ældreministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

**Hørings svar vedrørende udkast til lov om ændring af lov om socialtilsyn og lov om social service
(Styrkelse af socialtilsynet og styrkelse af det økonomiske tilsyn med sociale tilbud)**

Overordnede bemærkninger:

SBH har modtaget et udkast til lov om ændring af lov om socialtilsyn og lov om social service i høring. SBH takker for at blive inddraget i høringen.

SBH er enig i den politiske målsætning om at styrke rammerne for socialtilsynets arbejde og skabe forudsætninger for et mere ensartet, koordinerende og effektivt socialtilsyn. Et tilsyn der skal være med til at sikre kvaliteten i sociale tilbud og sikre velfærdskroner ikke trækkes ud af tilbuddene.

Når det er sagt vil vi ikke undlade at bemærke, at lovforslaget er meget vidtgående og bidrager til en urimelig forskelsbehandling i kontrollen af selvejende tilbud kontra offentlige tilbud.

Specifikke bemærkninger til forslaget:

Skærpede krav til private og selvejende tilbuds bestyrelser § 14 stk.3, nr. 2.

Lovforslaget indebærer i dets nuværende form en række krav til et privat/selvejende tilbuds bestyrelse, herunder at bl.a. følgende personer ikke må indgå i bestyrelsen:

"Medlemmer af bestyrelsen i fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder, der udlejer ejendomme, andre større aktiver eller personale til tilbuddet, eller personer med bestemmende indflydelse i disse fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder." Se lovforslagets nr. 43 (§ 14), se også lovforslagets s. 73-75)

For NGO-organisationerne vil det betyde, at den demokratiske opbygning bliver ramt, da der efter forslaget ikke vil kunne indvælges repræsentanter i hovedbestyrelsen, som kommer fra selvejende institutioner, hvor bygningerne ejes af NGO-organisationerne og udlejes til sociale formål. Det vil begrænse det repræsentative demokrati i NGO-organisationerne og den sammenhængskraft og gode koordination, som gennem

mange år er blevet opbygget ved, at der i flere NGO-organisationer er et hovedbestyrelsesmedlem repræsenteret i bestyrelserne i de selvejende institutioner. Den model sikrer en organisatorisk og kvalitativ sammenhæng og kvalificering af beslutninger både centralt og lokalt.

SBH forstår godt intentionen med skærpet fokus på bestyrelsessammensætning for at undgå interessekonflikter, og vi hilser tiltag af den karakter velkommen, dog må lovens intention kunne opnås uden at have en så absolut begrænsning i lovforslaget.

Forskelsbehandling af Offentlige/private tilbud

Det fremgår af lovforslaget, at der skal være større fokus på private og offentlige tilbuds regnskaber og budgetter, og det skal sikres at de offentlige velfærds kroner anvendes forsvarligt og efter hensigten.

I lovforslaget er der fokus på de private tilbuds regnskaber og pengestrømme. Dette er SBH ikke uenige i, men vil sikre at der tilsvarende fokus i offentlige §110 tilbud, hvor nogle kommuner opererer med et stort overhead i §110 tilbuds budgettet, som ikke bliver anvendt direkte i det enkelte tilbud, men er en del af tilbuddets takst

Ledere af tilbud, som socialtilbuddet har lukket, er i karantæne i 5 år

SBH er enig i at Socialtilsynet skal have muligheder for at sanktionere over for en leder eller bestyrelse af et tilbud, hvor Socialtilsynet har truffet afgørelse om ophør af et tilbuds godkendelse.

I forhold til det konkrete lovforslag, så kan vi dog være bekymrede for den enkelte leders/bestyrelses retssikkerhed ud fra proportionalprincippet, da en sanktion på 5 år anses for væsentlig og indgribende.

Udvalgte tilbud samles under socialtilsyn med specialistfunktioner

Det fremgår af lovforslaget, at der oprettes specialistfunktioner i de forskellige socialtilsyn, og som indebærer, at nogle (endnu ikke definerede) tilsyn vil få til opgave at føre tilsyn med bestemt sociale tilbud uanset tilbuddets geografiske placering. Det gælder fx tilsynet med koncerner og koncernlignende konstruktioner, der vil blive placeret hos ét socialtilsyn.

Det er dog uklart hvad specialistfunktionerne præcist vil være rettet mod. Det nævnes blot, at Social- og Ældreministeren vil få bemyndigelse til at fastsætte regler om disse specialistfunktioner, og hvilke tilbud de vil omfatte. Kan tilbud i den forbindelse risikere, at være omfattet af flere tilsyn?

Vi stiller os gerne til rådighed for yderligere drøftelser.

Med venlig hilsen

Bestyrelsen for SBH
Mads Edwards
Formand

Direkte mail: me@kfumsoc.dk
Tlf.: 21 33 99 19

Social- og Ældreministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Att: Louise Skovgaard Petersen (lupe@sm.dk) og Lone Larsen (lla@sm.dk) kopi til jurint@sm.dk

12. august 2021

Høringssvar vedrørende udkast til forslag til lov om ændring af lov om socialtilsyn og lov om social service (Styrkelse af socialtilsynet og styrkelse af det økonomiske tilsyn med sociale tilbud)

Overordnede bemærkninger

Selveje Danmark har den 5. juli modtaget et udkast til forslag til lov om ændring af lov om socialtilsyn og lov om social service (Styrkelse af socialtilsynet og styrkelse af det økonomiske tilsyn med sociale tilbud) i høring. Selveje Danmark har med interesse læst udkastet og har i den forbindelse følgende bemærkninger.

Selveje Danmark har gennem flere år kæmpet for en styrkelse af socialtilsynet og ikke mindst en styrkelse af det økonomiske tilsyn med sociale tilbud. Selveje Danmark glæder sig derfor over, at det lykkedes at indgå en politisk aftale om netop styrkelse af socialtilsynet og det økonomiske tilsyn. Selveje Danmark er imidlertid stærkt bekymret over den vinkling af den politiske aftale, der er foretaget med udkastet til lovforslaget, som på en række punkter ikke stemmer overens med indehold eller ånd i den politiske aftale. Vores hovedbekymringer fremgår af nedenstående og er efterfulgt af en række specifikke bemærkninger.

Lovforslaget har fatale konsekvenser for selvejende og civilsamfundsorganisationer

Lovforslaget udelukker, at personer, der ejer eller er medejer af den bygning, som et konkret tilbud holder til i, kan indgå i bestyrelsen for samme tilbud. Desværre fortolker lovforslaget den politiske aftale så snævert, at medlemmer af selv en selvejende eller en civilsamfundsorganisationes hovedbestyrelse ikke kan sidde i det lokale sociale tilbuds bestyrelse, hvis hovedorganisationen ejer den ejendom, som det sociale tilbud bor til leje i. Heller ikke selvom bestyrelsesmedlemmer i hovedorganisationen hverken kan siges at "eje" eller profitere økonomisk af den bygning, hvor det sociale tilbud holder til i.

Dermed sprænges den governance-struktur stykker, som sikrer demokratisk sammenhæng, kvalitetsudvikling og kontinuitet i de selvejendeorganisationer og civilsamfundsorganisationer. Strukturer der har fungeret og har understøttet deres udvikling i årtier og i nogle tilfælde århundreder.

Lovforslaget vil for eksempel konkret betyde, at lederen af et af KFUMs Sociale Arbejdes herberger ikke må sidde i KFUMs Sociale Arbejdes hovedbestyrelse, blot fordi herberget bor til leje i en bygning ejet af KFUMs Sociale Arbejde. En bestyrelsesmedlemskab som ikke blot sikrer det repræsentative demokrati men også, at det lokale tilbud og hovedorganisation kan udvikle det sociale arbejde på tværs og i fællesskab.

Lovforslaget forringer de ikke-offentlige tilbuds retsstilling fundamentalt

Selveje Danmark er stærkt bekymret over, at lovforslaget indeholder en række initiativer, som svækker de ikke-offentlige tilbuds retsstilling grundlæggende, og som stiller dem og deres bestyrelser uhørt dårligere end de offentlige tilbud. Det gør sig for eksempel gældende med kravet om at Socialtilsynet skal godkende større reparationer og vedligehold inden de iværksættes, hvilket i realiteten betyder at en ejer af en ejendom i Danmark ikke må foranstalte nødvendige reparationer på sin ejendom f.eks. efter en storm, før tilsynet har godkendt det.

Med kravet om, at personer, der inden for de seneste fem år har indgået i ledelse eller bestyrelse af et ikke-offentligt tilbud, og som er blevet lukket af socialtilsynet, ikke må indgå i ledelse eller bestyrelse af et andet tilbud, noget der vil betyde at såvel ledelse som bestyrelse af frygt for 5 års karentæne vil forsvinde fra tilbud allerede når den trussel opstår, også selvom tilbuddet er helt uden skyld i den bagvedliggende årsag.

Med kravet om at Socialtilsynet skal foretage en vurdering af hvorvidt et tilbud er uforholdsmæssigt dyrt og offentliggøre den vurdering når vi samtidig ved at det er ekstremt vanskeligt at sammenligne kvalitet på tværs og at særligt offentlige tilbud ofte viser sig at være prissat alt for lavt.

Alle tre er voldsomt indgribende forslag som dels synes helt at mangle proportionalitet i forhold til det problem man søger at løse dels markerer sig ved kun at være rettede mod de ikke offentlige tilbud.

Udkastet flugter ikke med den politiske aftale

Selveje Danmark må desværre konstatere, at nærværende udkast om styrkelse af socialtilsynet på en række punkter ikke flugter med den politiske aftale om en styrkelse af det økonomiske tilsyn med både ikke-offentlige og offentlige tilbud. Ifølge den politiske aftale er partierne "enige om at styrke socialtilsynets tilsyn med offentlige og private tilbuds økonomi, så det sikrer, at de offentlige velfærds-kroner anvender forsvarligt og efter hensigten". Alligevel er der i nærværende lovforslag lagt et fokus næsten udelukkende på ikke-offentlige tilbuds økonomi.

Selveje Danmark mener derfor ikke, at udkastet lever op til den politiske aftale om at sikre at styrke tilsynet med både offentlige og ikke-offentlige tilbuds økonomi. Det er afgørende for en forsvarlig og effektiv anvendelse af offentlige velfærds-kroner, at de offentlige tilbud underlægges et tilsyn tilsvarende ikke-offentlige tilbud, så der skabes gennemsigtighed også i de offentlige tilbuds økonomi.

Uden økonomisk gennemsigthed er det ikke muligt at sammenligne indsatser på tværs af offentlige og ikke-offentlige tilbud og dermed sikre, at borgerne får den mest kvalificerede indsats til prisen.

Lovforslaget slår alle ikke-offentlige tilbud over en kam

Lovforslaget skelner ikke mellem de forskellige ikke-offentlige organisationsformer men slår alle over en kam som private tilbud. Selveje Danmark påpeger, at det er væsentligt at skelne mellem private virksomheder, som har til formål at tjene penge på at drive sociale tilbud og selvejende organisationer som arbejder non-profit, og som alene har til formål at gøre en forskel for de borgere, som anvender det sociale tilbud. Det var en væsentlig intention bag den politiske aftale at begrænse private virksomheders muligheder for at tjene penge på sociale tilbud. Alligevel bliver selvejende organisationer slået over samme kam som private virksomheder i lovforslaget. En tilgang som er direkte skadelig for de selvejende non-profit organisationer.

Forslaget overlader for stort skøn til tilsynet og presser retssikkerheden

Samtidig stiller Selveje Danmark sig kritisk i forhold til den store grad af skøn, som lovforslaget på en række områder tildeler socialtilsynet. Et skøn som indebærer usikkerhed og manglende retssikkerhed for det enkelte sociale tilbud.

Der har i årevis været betydelige problemer med manglende ensartethed på tværs af socialtilsynene til skade for de berørte sociale tilbud og tilbuddenes indbyrdes konkurrence. En problemstilling som bliver forstærket med de mange og betydelige skøn, som socialtilsynene bliver tildelt i lovforslaget. Lovforslaget indebærer godt nok initiativer, der har til hensigt at sikre større ensartethed på tværs af tilsynene, men med de mange nye skøn, som lovforslaget samtidig tildeler socialtilsynet på en række nye områder, vil ensartetheden komme under pres og dermed forringe de ikke-offentlige tilbuds retssikkerhed og skabe yderligere konkurreceforvridning mellem offentlige og ikke-offentlige tilbud.

Videre pålægger lovforslaget de ikke-offentlige en lang række administrative og økonomiske byrder, som de offentlige tilbud er undtaget. Vel at mærke uden at kompensere de ikke-offentlige tilbud. Lovforslaget medvirker med andre ord til en betydelig forskelsbehandling og konkurreceforvridning mellem offentlige og ikke-offentlige tilbud, som hverken gavner borgerne eller samfundsøkonomien.

Konklusion: Lovforslaget bør revideres kraftigt inden fremsættelse

Selveje Danmark opfordrer på den baggrund til, at lovforslaget i dets nuværende udformning trækkes tilbage og udarbejdes i en udgave, der i højere grad flugter med den politiske aftale og tager hensyn til blandt andet bemærkningerne i dette høringsvar.

Specifikke bemærkninger

Vedr. nr. 3 koncerner og koncernlignende konstruktioner placering under socialtilsynene

Selveje Danmark mener, at koncernlignende konstruktioner skal høre under det tilsyn, hvor den

koncernlignende konstruktion har sin hovedadresse med undtagelse af de tilfælde, hvor den koncernlignende konstruktions beliggenhedskommune også er en af de fem kommuner, der huser socialtilsynet.

Selveje Danmark skal samtidig henvise til nr. 6, hvor det anføres at koncernlignende konstruktioner har hovedsæde "der hvor der først er søgt om godkendelse". Det virker helt absurd, at en koncernlignende organisation ikke selv kan beslutte, hvor organisationens hovedadresse skal ligge.

Vedr. nr. 5 om bemyndigelse af Social- og Indenrigsministeren til fravigelse af forslag nr. 3

Bestemmelsen indfører en markant ændring, nemlig at tilsynet på nogle specifikke områder samles i et socialtilsyn, der herefter varetager tilsynet med de omfattede tilbud i hele landet. Helt overordnet skal det bemærkes, at bestemmelsen kun giver mening, fordi man fortsat vælger at fastholde tilsynet i fem af hinanden uafhængige tilsynsenheder. Selveje Danmark skal derfor endnu engang foreslå, at man samler hele tilsynet under en samlet ledelse, hvorefter det vil være op til ledelsen af tilsynet at sikre, at alle områder i forhold til tilsyn bemannes med de rigtige ressourcer. Når det vil være en langt mere hensigtsmæssig model, så skyldes det, at der – med den definition af begrebet "koncernlignende konstruktion" der lægges op til i § 2a – vil være et stort antal "koncernlignende konstruktion", der i realiteten ikke dækker over mere end to eller tre tilbud. I de situationer synes den model, man nu lægger op til at være både unødvendig og ganske omkostningsdrivende.

Når det er sagt, finder Selveje Danmark det positivt, at social- og indenrigsministeren med lovforslaget får bemyndigelse til at udpege socialtilsynene til at varetage specialistfunktioner, så det enkelte socialtilsyn kan oparbejde specialistkompetencer på udpegede områder.

Vedr. nr. 6 om socialtilsynets kompetence til at vurdere koncernlignende konstruktion

Selveje Danmark mener det bør præciseres i §2 a stk. 1 punkt 3, at der først i tilfælde af et sammenfaldende flertal i bestyrelsen eller ledelsen mellem de to tilbud, at der er tale om en koncernlignende konstruktion.

Samtidig er det helt uklart hvad der ligger i "ikke ubetydelig samhandel", både for så vidt angår omfanget i økonomi og omfanget i tid. Man kan forestille sig to af hinanden uafhængige organisationer A og B. Lederen for A sidder i B's bestyrelse. B har en høj faglighed og underviser i denne, hvorfor A køber et udviklingsforløb over 6 måneder i B. Hermed er kriterierne for at være en koncernlignende konstruktion opfyldt – men ingen kan jo på forhånd vide om det vil være tilfældet og hvad sker der efter de 6 måneder? Det virker helt urimeligt at noget, der kan have så voldsomme konsekvenser skal bygge på et så uklart grundlag.

Vedr. nr. 12 om ændring af et tilbuds eksisterende godkendelse

Det bør præciseres (som minimum i vejledningen til loven), hvad der forstås ved væsentlige ændringer, så det ikke overlades til det enkelte tilsyn selv at afgøre, hvornår der er tale om væsentlige ændringer. Det bør af hensyn til de sociale tilbuds retssikkerhed fremgå klart, hvad der er en væsentlig ændring, og hvilke konkrete forhold, der kan medføre et ophør af tilbuddets godkendelse, så tilbuddet

kan tage hensyn til dette. Ikke mindst fordi nærværende lovforslag samtidigt indebærer, at et ophør af det sociale tilbuds godkendelse vil medføre fem års karantæne for leder såvel som bestyrelse (se nedenstående vedr. punkt 44).

Samtidig rejser bestemmelsen også mere generelt et spørgsmål om den takstmodel, der knytter sig til ændring af væsentlige ændringer. Når tilsynet skal godkende en væsentlig ændring, så opkræver tilsynet en takst for dette arbejde. Den takst kan være endog meget høj, også selvom der alene er tale om en ændring i antallet af pladser fra 32 til 33 eller omvendt. Denne uklarhed kombineret med en meget høj takst betyder, at et ikke ubetydeligt beløb trækkes bort fra det sociale arbejde og over i betaling af administration.

Selveje Danmark vil foreslå, at man i forlængelse af denne ændring også ser på takstmodellen, og ændre den, således at taksten for væsentlige ændringer ændres fra en fast takst til en timesats.

Vedr. nr. 20 om socialtilsynets forpligtelse til at indgå i dialog

Selveje Danmark finder det positivt, at det med forslaget understreges, at tilsynet skal indgå i en dialog. Det er dog ikke helt tydeligt, hvad der konstituerer en sådan dialog, og hvornår den skal finde sted. Selveje Danmark foreslår derfor, at det tydeliggøres, hvad en sådan dialog skal indeholde.

Vedr. nr. 30 om videregivelse af oplysninger

Selveje Danmark forstår pointen, men vil helt generelt bemærke, at bestemmelsen udgør et voldsomt indgreb i forhold til behandling af oplysninger. Her er vel konkret tale om oplysninger, der på den ene eller anden måde er relaterede til det sociale område (misbrug, vold mv.). Der bør i en sådan bestemmelse være en grænse for, hvilke oplysninger der skal videregives.

Vedr. nr. 31 om økonomisk tilsyn

Selveje Danmark finder den positivt, at bestemmelserne om det økonomiske tilsyn med sociale tilbud samles i to paragraffer for sig.

Selveje Danmark mener til gengæld ikke, at lovforslaget i tilstrækkeligt omfang øger den økonomiske gennemsigtighed eller sammenlignelighed, så længe der stilles forskellige krav til de offentlige og de ikke-offentlige tilbud. Som tidligere nævnt pointerer den politiske aftale netop, at der skal ske en styrkelse af både offentlige og ikke-offentlige tilbuds økonomi. Kravene i §11 a burde derfor i lige så stort omfang gælde de offentlige tilbud. Det gør sig for eksempel gældende i forhold til socialtilsynets vurdering af udgifter til tilbuddets ledelse (stk. 3).

Det snævre fokus på tilsyn med ikke-offentlige tilbud betyder, at de ikke-offentlige tilbud bliver pålagt en række ekstra udgifter og byrder i forhold til regnskabsaflæggelse, revisionskrav, skærpet oplysningspligt over for socialtilsynet, indhentning af alternative valuarvurdering af lejemaal m.v., som de offentlige tilbud ikke pålægges. Lovforslaget anerkender, at ændringerne vil medføre ekstraudgifter for ikke-offentlige tilbud, og vurderer de samlede administrative omkostninger for erhvervslivet til at

være 4 mio. kr. årligt. Selveje Danmark mener, at denne vurdering er urealistisk lav, og vurderer omkostningerne til at mange gange større. Lovforslaget forslår, at de udgifter lægges på de ikke-offentlige tilbuds takst. Lovforslaget demonstrerer dermed sin mangel på indsigt i den konkurrencesituation, som ikke-offentlige tilbud befinder sig i. At øge taksten vil have betydelige negative konsekvenser for de ikke-offentlige tilbud. Lovforslaget i dets nuværende form skaber dermed en yderligere konkurrenceforvridning, da offentlige tilbud ikke bliver underlagt de samme krav, og dermed ikke vil være tvunget til en takstforhøjelse.

Vedr. §11 a stk. 3

Bestemmelsen i §11 a stk. 3, indebærer, at tilsynet skal vurdere udgifter til ledelsens løn. Det virker på mange måder helt urimeligt i det der konkret vil være tale om et ekstremt skøn. Løn skal ses i forhold til en lang række faktorer: kvalifikationer, anciennitet, uddannelse, ledeleskompetencer, pædagogisk indsigt, organisationens størrelse, rekruteringsituationen på ansættelsestidspunktet osv. At gøre det til et tema for socialtilsynet, der står stort set uden indblik i nogle af de forhold, må betragtes som retssikkerhedsmæssigt ganske problematisk. Både i forhold til det tilbud, der måske helt urimeligt stemples som givende en høj løn og for den leder, der på den måde vil opleve at blive stillet offentligt til skue.

Vedr. §11 a stk. 5

Tilsvarende indebærer § 11 a stk. 5, at socialtilsynet skal vurdere, om et tilbud er uforholdsmæssigt dyrt i forhold til andre tilbud. Selveje Danmark stiller sig stærkt kritisk i forhold til denne bestemmelse. Såfremt den vurdering skal gennemføres, så forudsætter det som minimum et nøje kendskab til kvaliteten af såvel det konkrete som de sammenlignelige tilbud, for det andet forudsætter det at de priser der sammenlignes er 100 procent korrekte.

Ingen af delene er aktuelt tilstede på det sociale område. Evalueringen af det specialiserede socialområde kan måske i et vist omfang understøtte det første, men så længe man friholder særligt de kommunale tilbud fra at skulle fremsende årsregnskaber på institutionsniveau, så vil Socialtilsynets mulighed for at gennemføre et kvalitets tilsyn af økonomien i kommunale tilbud være strækt begrænsede. Konsekvensen er at prissætningen af kommunale tilbud alt for ofte er helt vilkårlig og ofte alt for lav.

Med det udgangspunkt vil § 11a, stk. 5, kunne blive ødelæggende for ikke offentlige kvalitetstilbud, og på den måde være med til at trække faglighed og kvalitet ud af området

Såfremt bestemmelsen fastholdes efterlyser Selveje Danmark desuden, at det defineres, hvad der defineres som uforholdsmæssigt dyrt, ligesom lovforslaget med fordel kunne omfatte tilbud, som er uforholdsmæssigt billige. Her kunne socialtilsynene med fordel se nærmere på de offentlige tilbud, der har helt urimeligt lave takster.

Selveje Danmark finder det dog positivt, at det i bemærkningerne er noteret, "at socialtilsynet i deres vurdering indrømmer det konkrete tilbud en vis margin og tilstræber en så objektiv vurdering som muligt.

Det bør være et absolut krav, at markeringen på Tilbudsportalen fjernes så hurtigt som muligt, når det ikke længere er socialtilsynets vurdering, at tilbuddet er uforholdsmæssigt dyrt."

Vedr. § 11 b. stk. 4

Selveje Danmark mener, det bør præciseres i § 11 b. stk. 4, at socialtilsynets mulighed for at indhente alternative valuarvurderinger i forbindelse med vurdering af markedsleje, kun skal gælde i de situationer, hvor der er et person sammenfald mellem lejer og udlejer, for i de situationer vil udlejer samtidig kunne handle på konklusionen. Øvrige lejemål vil typisk være indgået med 3. mand og være reguleret af reglerne omkring erhvervsleje, med de rettigheder og pligter der følger heraf.

I den forbindelse skal det i øvrigt bemærkes, at en række selvejende organisationer har til huse i bygninger i "lejer" af den stedlige kommune. Her taler man om at kommunen stiller bygningerne "til rådighed", men naturligvis betales også her en husleje (nogen gange i form af modregning i taksten). De lejemål er imidlertid slet ikke omfattet af nogle regler, hvorfor lejer, når udlejer er kommunen ikke har ret til en lejekontrakt, og derfor står helt uden rettigheder.

Vedr. § 11 b stk. 5

Selveje Danmark er bekymret over lovforslagets § 11 b stk. 5, som indebærer, at socialtilsynet kan "afvise at godkende budgettet med henvisning til, at budgettet på baggrund af enkelte poster ikke opfylder kravene i stk. 2." Forslaget indebærer en meget høj grad af skøn, hvorved de sociale tilbuds retssikkerhed risikerer at blive svækket tilsvarende, hvilke Selveje Danmark i sig selv ser som et problem. Der er samtidig brug, at det nærmere præciseres, hvad der skal til for at de i § 11 b stk. 2 nævnte kriterier er opfyldt, så de sociale tilbud klart ved, hvornår de er inden for den tilladte ramme.

Vedr. nr. 39 og 40 om økonomiske nøgletal og tilbuddenes årsrapport

Det er afgørende, at det er helt klart, hvornår der selskabsretligt er tale om udlodning eller udbetaling af udbytte. Fonde kan godt have et uddelingsformål, som det er legitimt at uddele inden for. Der gælder for så vidt angår erhvervsdrivende fonde allerede regler for dette. Erhvervsstyrelsen bør konsulteres i den forbindelse.

Vedr. nr. 43 om tilbuddenes bestyrelser (udvidelse og reformulering af § 14)

Som nævnt i de overordnede bemærkninger har forslaget fatale konsekvenser for selvejende organisationer og civilsamfundsorganisationer. Disse organisationer er typisk kendetegnet ved at have en hovedorganisation, hvoraf der er udsprunget en række lokale selvejende institutioner, som holder til i bygninger, som hovedorganisationen ejer, og ofte på favorable vilkår for det lokale sociale tilbud.

For at sikre sammenhæng, demokratisk repræsentation og udvikling i på tværs af hovedorganisation og det enkelte tilbud, har hovedorganisationen ofte et eller flere hovedbestyrelsesmedlemmer siddende i det lokale tilbuds bestyrelse. I andre tilfælde har den lokale tilbudsleder eller bestyrelsesformand sæde i hovedorganisationens bestyrelse. Repræsentation på tværs af lokalt tilbud og hovedorganisation er med andre ord livsnerven for et stort antal selvejende og civilsamfundsorganisationer. Det er denne livsnerve, som nærværende lovforslag skærer over på organisationer som for eksempel Kirkens Korshær, KFUMs Sociale Arbejde, Livsværk, Frelsens Hær, KFUKs Sociale Arbejde, Blå Kors og KFUKs Sociale Arbejde, blot for at nævne nogle af de berørte.

Samtidig vil lovforslaget ekskludere de mange bestyrelsesmedlemmer i selvejende organisationer og civilsamfundsorganisationer, som sidder i flere forskellige bestyrelser på kryds og tværs af hinanden, og hvor det ene tilbud måske lejer sig ind i en bygning, som den anden organisation ejer. Bestyrelsesmedlemmer der i den grad bærer de selvejende og civilsamfundsorganisationer, som driver udviklingen frem på tværs af og som gør en kæmpe indsats, stort set uden at få noget for det.

Intentionen bag den politiske aftale var at begrænse muligheden for at udtage profit på sociale tilbud, men med nærværende lovforslag bliver non-profit organisationerne ramt i selve hjertet af deres governance-struktur. Det på trods af, at hverken bestyrelsesmedlemmer i hovedorganisation eller i det lokale tilbud kan siges at eje eller profitere personligt økonomisk af, at det lokale tilbud bor til leje i hovedorganisationens bygning. I mange tilfælde lejer det lokale tilbud sig ind i hovedorganisationens bygning på vilkår, der er favorable for det lokale tilbud, simpelthen fordi hovedorganisationen har en direkte interesse i at det lokale tilbud lykkes med dets opgave. Samtidig er både hovedorganisation og lokale tilbuds bundet af deres formålsparagraf, der for selvejende og civilsamfundsorganisationer netop ikke består i at genere overskud men at gøre størst mulig forskel for den målgruppe, som organisationen arbejder med.

Den foreslåede ordning vil i en lang række tilfælde kræve væsentlige vedtægtsændringer, som vil skulle godkendes af blandt andet Civilstyrelsen. Det er dog tvivlsomt om disse ændringer vil blive godkendt, da vedtægtsændringerne vil være åbentlyst i strid med stifters intention.

Lovforslaget vil i sin nuværende form desuden vanskeliggøre stiftelsen af nye selvejende organisationer. Det skyldes, at det er nærmest umuligt for nye selvejende organisationer at finansiere køb af ejendomme via banker og realkreditinstitutter, som typisk afviser at finansiere fondsdrevne tilbud inden for det sociale område. Eneste alternativ er således at rejse finansieringen privat. Det er i realiteten ofte kun muligt at gøre gennem personer eller organisationer, som i forvejen har en relation til ledelse og/eller bestyrelse i botilbuddet, idet disse personer eller organisationer med deres passion og engagement i forhold til målgruppen, som de eneste er villige til at skyde kapital i ejendomme, som er egnet til målgruppen.

Selveje Danmark opfordrer derfor på det kraftigste til, at lovforslaget revideres. Enten således at bestemmelsen ikke omfatter selvejende organisationer, og medlemmer udpeget af selvejende organisationer, eller således at bestemmelsen alene omhandler personer, der har en personlige økonomiske interesser i forhold til den bygning eller andre større aktiver, som et socialt tilbud benytter.

Endelig bør det defineres, hvad betegnelsen ledende stilling i den foreslåede § 14 stk. 3 dækker over.

Vedr. punkt 44 om karantæne på fem år for ledere og bestyrelsesmedlemmer

Lovforslaget er uhyre vidtrækkende og mangler proportionalitet mellem evt. forseelse og sanktion. Lovforslaget forringer desuden de ikke-offentlige tilbuds retsstilling, stiller dem markant dårligere end de offentlige tilbud og har tilmed tilbagevirkende kraft.

Lovforslaget er uproportionelt og strider mod almene retsprincipper om sammenhæng mellem forseelse, ansvar og straf. Lovforslaget angiver ingen vurdering af den enkelte leders/bestyrelsesmedlems rolle og ansvar i den evt. forseelse, der ligger til grund for ophævelsen af tilbuddets godkendelse. Lovforslaget angiver heller ikke nogen form for dispensation for eksempel i tilfælde af, at en medarbejder har begået svig, overgreb eller andre kriminelle forhold, som leder eller bestyrelse er uden kendskab til, og som medfører socialtilsynets lukning af tilbuddet.

Det er afgørende at bemærke, at der ikke nødvendigvis ligger en forseelse til grund for, at socialtilsynet ophæver et tilbuds godkendelse. Der kan være en række saglige grunde til at et ikke-offentligt tilbud ikke kan opretholde socialtilsynets godkendelse. Det kan blandt andet skyldes en presset økonomi, når en kommune for eksempel hjemtager en gruppe borgere til egne tilbud, som gør, at det ikke-offentlige tilbud (for en periode) ikke kan opretholde den fornødne kvalitet, eller betragtes som for "økonomisk ustabil", og dermed mister sin godkendelse.

Lovforslaget i dets nuværende form må forventes at medføre, at ledelse og bestyrelse i et tilbud, som kommer i en kritisk situation, vil forlade tilbuddet før tilsynets træffer beslutning om ophæve tilbuddets godkendelse, det vil de gøre for at undgå at stå i den situation, at de i 5 år ikke kan arbejde med det de måske er uddannet til. Samtidig vil det blive ekstremt vanskeligt at finde det kvalificerede alternativ, den der skal gå ind med høj faglighed og i dialog med Socialtilsynet redde situationen, for hvem vil tage et job, der kan betyde at du sendes 5 år i karentæne? Konsekvensen vil være, at i stedet for at tilbuddet gennemgår en kontrolleret nedlukning, vil afviklingen være kaotisk og ske på bekostning af borgere, personale og andre.

Lovforslaget vil betyde, at det bliver vanskeligere at rekruttere ledere og bestyrelsesmedlemmer til ikke-offentlige tilbud. Ligesom ledere og bestyrelsesmedlemmer må forventes at stille større løn-/honorarkrav for at kompensere for den risiko, de løber ved at tage et job/en bestyrelsespost i et ikke-

offentlig socialtilbud. Et forhold der forøger konkurrenceforvridning mellem offentlige og ikke-offentlige tilbud, og som efterlader ikke-offentlige tilbud og deres ledere med en ringere retsstilling og retssikkerhed end ledere i de offentlige tilbud.

I henhold til bemærkningerne til lovforslaget er det op til socialtilsynet at indgå i en dialog med lederen eller bestyrelsen, før afgørelsen. Socialtilsynet bør som minimum forpligtes på at have en dialog med begge parter.

Ifølge lovforslaget bliver det enkelte tilbud pålagt at sikre sig, at en ny leder eller et nyt bestyrelsesmedlem ikke har været ansat i et tilbud, som er bragt til ophør inden for de seneste fem år. Selveje Danmark foreslår, at socialtilsynet forpligtes til at føre en oversigt over, hvilke ledere og bestyrelsesmedlemmer, der er i karantæne, og som de ikke-offentlige tilbud kan få krydstjekket deres kandidater i forhold til, så dette krav ikke medføre en unødigt ekstra byrde for ikke-offentlige tilbud. Selveje Danmark skal dog samtidig erkende, at det vil kunne udgøre en alvorlig krænkelse af de berørtes retssikkerhed, særligt hvis karentænen kan iværksættes uden at den berørte har muligheder for at anke beslutningen.

Selveje Danmark opfordrer til, at denne del af lovforslaget revideres, da det i sin nuværende form, vil have uoverskuelige store konsekvenser for ikke blot de ikke-offentlige sociale tilbud med for socialområdet bredt. Der er behov for at definere, præcisere og indsnævre, hvilke omstændigheder der skal være til stede i forbindelse med socialtilsynets afgørelse om ophør af godkendelse, for at lovforslaget ikke skal ramme socialområdet med spreddehagl.

Såfremt lovforslaget fastholdes i sin nuværende form, foreslår Selveje Danmark for at værne om bestyrelsens og ledelsens retssikkerhed i forbindelse med socialtilsynets afgørelse om at ophæve et tilbuds godkendelse, at socialtilsynets afgørelse skal kunne prøves ved en domstol, og at det er socialtilsynet, der skal afholde udgifterne i forbindelse med prøvelsen ved domstolen, uanset dommens udfald.

Vedr. nr. 49: Krav om socialtilsynets godkendelse af reparationer og vedligehold af ejendom
Forslaget griber urimelig langt ind i de ikke-offentlige tilbuds selvbestemmelses- og ledelsesret med kravet om, at socialtilsynet skal godkende større reparationer og vedligehold af bygninger, som tilbuddet selv ejer. Selveje Danmark finder det problematisk, at en bestyrelse i en selvejende organisation med forslaget fratages retten til selvstændigt at beslutte, hvilke initiativer den vil tage i forhold til at vedligeholde bygningerne, som den selvejende organisations selv ejer. Selveje Danmark ser lovforslaget som en udhulning af selvejende organisationers selvbestemmelse og advarer med at indsnævre selvejende organisationers ledelsesrum, som netop er et af de væsentlige forhold, der har været med til at skabe en række unikke selvejende sociale tilbud.

Selveje Danmark undrer sig samtidig over, hvorfor lovforslaget alene er rettet mod ikke-offentlige tilbud alene, da offentlige tilbud naturligt også anvender midler til istandsættelse. Selveje Danmark ser forslag nr. 49 som et klart eksempel på en urimelig forskelsbehandling mellem offentlige og ikke-offentlige tilbud og en svækkelse af ikke-offentlige tilbuds retsstilling. Selveje Danmark er samtidig bekymret over den udprægede grad af skøn, som lovforslaget indebærer for eksempel i forhold til vurderingen af, hvad der er "større reparation og vedligehold". Et skøn, der i vid omfang overlades til det enkelte tilsyn, og som alt andet lige vil give udfordringer med ensartet på tværs af tilsynene.

Socialtilsynet må desuden skulle udvides med betydelige bygningsmæssige fagkompetencer for at kunne varetage denne nye opgave, sker det ikke mister forslaget enhver rimelighed, da det så vil være lægmænd der skal foretage den byggetekniske vurdering af vedligeholdelsens nødvendighed.

Selveje Danmark mener, at der som minimum er behov for at præcisere, at kravet om socialtilsynets godkendelse af større reparations- og vedligeholdelsesopgaver ikke gælder for 3. mands lejemål, hvor der ikke er personsammenfald mellem tilbudets bestyrelser og repræsentanter for udlejer. Ellers kan det blive særdeles vanskeligt for ikkat at sige umuligt at finde egnede lokaler.

Med løbende behov for at tilpasse af de selvejende organisationers bygningsmasse til brugernes behov samt en løbende sikring af, at tilbuddene har fysiske rammer, der modsvarer gældende krav og forventninger til fx energioptimering og æstetiske rammer for beboerne m.v., mener Selveje Danmark, at forslaget vil medføre en unødigt administrativ byrde både for de ikke-offentlige tilbud. Forslaget vil samtidig medføre administrative byrder i Socialtilsynene – og dermed bremse en optimal udnyttelse af de offentlige skatte kroner.

Sidst med ikke mindst bør det – såfremt forslaget fastholdes – i bemærkningerne understreges at det sociale tilbud kan anlægge en erstatningssag mod Socialtilsynet, såfremt tilsynet ubegrundet eller på et fejlagtigt byggeteknisk grundlag har forhindret en ellers nødvendig reparation eller vedligeholdelsesarbejde og dermed forringet værdien af tilbuddets bygninger.

Vedr. nr. 51 revisors forpligtelse til at vurdere afvigelser mellem budget og regnskab

Selveje Danmark mener, at det bør defineres nærmere, hvad der konstituerer en væsentlig afvigelse mellem budget og regnskab, så de ikke-offentlige tilbuds retssikkerhed respekteres, og det ikke endnu en gang overlades til det enkelte socialtilsyns vurdering.

En lov bør formuleres således at man som subjekt for loven med afsæt i loven kan overholde loven, de mange uklare definitioner og skøn, vil gøre det næsten umuligt at sikre en sådan overholdelse. I forhold til relationen mellem budget og regnskab, vil der jo stort set altid være afvigelser – så hvordan stiller det det enkelte tilbud?

Bestemmelsen understreger også blot endnu engang hvor vanskeligt det er at føre tilsyn med det offentlige tilbud, da de slet ikke skal fremkomme med et regnskab.

For at illustrere hvor problematisk det er indsættes nedenfor et konkret eksempel taget fra et af Socialtilsynet godkendt budget, knyttet til et kommunalt tilbud 2021. Af budgettet kan man se, at der stort set ikke gives nogen informationer som kan forklare, hverken indtægter eller udgifter. Og ser man på nøgletallene, der for de offentlige tilbud bør gøre det ud for et årsregnskab, så ser man at de blot er en kopi af budgettallene. Med andre ord et fuldstændig ubrugligt – men godkendt - materiale.

ÅRSBUDGET		BUDGET DKK	
INDTÆGTER	Antal	Takst	Delsum
Indtægter på ydeiser godkendt efter SEL			
Takstfinansierede og abonnementsfinansierede ydeiser:			
[Beskrivelse af ydeiser]			
SEL 5101	å		23.640.547
[Indsæt ydelse OG angiv hvilken § i SEL, som denne er godkendt efter]	å		0
[Indsæt ydelse OG angiv hvilken § i SEL, som denne er godkendt efter]	å		0
[Indsæt ydelse OG angiv hvilken § i SEL, som denne er godkendt efter]	å		0
[Indsæt ydelse OG angiv hvilken § i SEL, som denne er godkendt efter]	å		0
Andre indtægter (Almindelige indtægter):			
[Beskrivelse af andre indtægter]			
[Indtægtstype]			0
[Indsæt ydelse OG angiv hvilken § i SEL, som denne er godkendt efter]	å		0
Indtægter i alt			23.640.547
Akkumulerede indtægter i alt (Delsum og Sum i alt)			23.640.547
DIREKTE OG INDIREKTE DRIFTSOMKOSTNINGER			
		Antal	
		årsværk	
PERSONALEOMKOSTNINGER			
Øverste ledelse		0,00	885.550
Borgerrelateret personale		0,00	15.940.347
Vikarer/vikarbureau		0,00	0
Administrativt og teknisk personale (TAP-personale)		0,00	901.003
PERSONALEOMKOSTNINGER I ALT		0,00	17.726.900

ØKONOMISKE NØGLETAL		
a) Omsætning		23.640.547
b) Soliditetsgrad	(Kan ikke beregnes i budgettet og gælder ikke offentlige tilbud)	
c) Overskud/underskud		0
d) Overskud/underskud opgjort i procent i forhold til omsætning		0,00
e) Lønomsatninger til øverste ledelse	0,34	885.550
f) Lønomsatninger til borgerrelateret personale	35,18	15.940.347
g) Lønomsatninger til vikarer/vikarbureau		0
h) Lønomsatninger til teknisk-administrativt personale	3	901.003
i) Samlede lønomsatninger opgjort i procent i forhold til omsætning		74,99
j) Omkostninger til bestyrelseshonorar	(gælder ikke offentlige tilbud)	
k) Omkostninger til kompetenceudvikling opgjort i procent i forhold til omsætning		1,33
l) Ejendomsomkostninger opgjort i procent i forhold til omsætning		6,66

Vedr. 53 om socitilsynets mulighed for at udpege ny revisor

Selveje Danmark er positiv i forhold til forslaget om at socialtilsynet kan udpege en ny revisor, hvis revisor ikke gentagende ikke har opfyldt gældende regler og standarder. Selveje Danmark håber, at initiativet vil være med til at afsløre evt. brodne kar.

Vedr. nr. 54 om krav til revisorerklæring om opfyldelse af § 18 stk. 3

Selveje Danmark mener, at forslaget er unødvendigt, da revisor til hver en tid er forpligtet til at udføre sin revision i henhold til gældende lovgivning, regler og standarder.

Vedr. nr. 65 om Sociastyrelsens driftsorienterede tilsyn med socialtilsynene

Selveje Danmark finder det særdeles positivt og tiltrængt, at der med forslaget tages initiativ til at styrke en ensartet, systematisk, uvildig og fagligt kompetent godkendelses- og tilsynspraksis. Der har, som tidligere nævnt, været betydelige problemer i de socialtilsynens tilgang til tilsynsopgaven men også til fortolkning af loven for eksempel i forhold til, hvor en selvejende institution er en fond.

Afsluttende bemærkninger

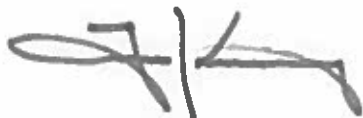
Selveje Danmark opfordrer, som nævnt, til, at lovforslaget i dets nuværende udformning revideres og udarbejdes i en udgave, der i højere grad er tro med den politiske aftale og tager hensyn til blandt andet bemærkningerne i dette høringsvar.

Selveje Danmark kan ikke genfinde den del af den politiske aftale, der handler om styrket tilsyn med overførsler mellem offentlige tilbud og offentlige tilbuds administrationsomkostninger, i nærværende lovforslag. Selveje Danmark opfordrer på den baggrund til at disse forhold indgår i det endelige lovforslag.

Samtidig så viser den ofte forekommende sammenblanding mellem ”private” og ”selvejende” at der er et stort behov for at man politiske sætter fokus på den del af den politiske aftale, der handler om at få undersøgt hvad de selvejende organisationer dækker over. Selveje Danmark vil påpege, at en del usikkerhed kunne have været undgået, såfremt vi i Danmark havde haft en tydelig definition af den selvejende organisation, f.eks gennem en lov om selvejende organisationer, således at den organisationsform er klar og defineret med samme tydelighed som der gælder for andre lovligt etablerede organisationer.

Selveje Danmark påpeger afslutningsvis, at der er behov for et betydeligt løft og udvidelse af socialtilsynens kompetencer og økonomi for kunne indfri lovforslagets krav.

Med venlig hilsen

Jon Krog
Branchedirektør, Selveje Danmark

SOCIALT LEDERFORUM

Kochsgade 31A, 5000 Odense C

df: 2388 5995

mail@socialtlederforum.dk

www.socialtlederforum.dk

Social- og Ældreministeriet

Holmens Kanal 22
1060 København K

13. august 2021

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om socialtilsyn og lov om social service (Styrkelse af socialtilsynet og styrkelse af det økonomiske tilsyn med sociale tilbud)

Ministeriets sagsnr.: 2020-12084

Social- og Ældreministeriet har ved mail af 5. juli 2021 anmodet om Socialt Lederforums eventuelle bemærkninger til udkast til forslag til lov om ændring af lov om socialtilsyn og lov om social service (Styrkelse af socialtilsynet og styrkelse af det økonomiske tilsyn med sociale tilbud).

Socialt Lederforum takker for muligheden for at afgive høringssvar.

Vi ønsker at knytte den overordnede kommentar til det fremsendte forslagsmateriale, at vi finder det positivt - og vigtigt - at der i lovforslaget ses en lang række relevante og efterspurgte ændringer som vil kunne være med til at skabe bedre rammer for socialtilsynenes opgavevaretagelse. Samlet set forventer vi at forslagene ikke kun vil kunne medvirke til en styrkelse af socialtilsynet og en styrkelse af det økonomiske tilsyn med sociale tilbud. Det vil også kunne medvirke til et (tiltrængt) kvalitetsløft i forhold til måden, der føres tilsyn på.

Prioriteringen og understregningen af betydningen af ensartetheden socialtilsynene imellem ser vi også hos Socialt Lederforum som et positivt, fremadrettet (og nødvendigt) redskab i forhold til at understøtte socialtilsynenes overordnede formål. Det bakker vi op om. Små lokale forskelle er ikke til at komme udenom, når man taler om fem forskellige organisationer i fem forskellige kommuner med hver sin kultur. Men markante forskelle, både i forhold til lovfortolkninger og i forhold til

udmøntningen af tilsynsopgaven, er primært med til at forvirre. Ligesom det på længere sigt kan være med til at svække det samlede socialtilsyns styrke og legitimitet.

Med hensyn til styrkelsen af det økonomiske tilsyn finder vi det overordnet positivt med et forslag, der kan være med til at sikre mest mulig transparens i forhold til økonomiske forhold.

Vi finder det dog relevant at påpege, at lovarbejdet ikke kan sige sig fri for at bære præg af at være en del af en mere ideologisk diskussion for eller imod private tilbud. På samme måde som der findes gode og mindre gode offentlige tilbud, så findes der gode og mindre gode private tilbud. Blandt Socialt Lederforums medlemmer er der en stor overvægt af offentlige tilbud, men de seneste år har vi oplevet en tilgang af private tilbud. Så vi ved, hvad vi taler om.

Der er i det fremsendte forslagsmateriale en del steder, hvor det bliver meget tydeligt, at det her reelt kun handler om private tilbud. Eksempelvis foreslås det (som en skærpende opfølgning), at et tilbud, der er underlagt skærpet tilsyn, af socialtilsynet kan blive pålagt at skifte revisor. Det vil vi gerne se ført ud i livet i forhold til et kommunalt tilbud, der er underlagt skærpet tilsyn.

Socialt Lederforum vil kraftigt opfordre til at der arbejdes for, at der bliver gennemsigtighed og tydelighed i forhold til ledelsesstruktur, kompetence, personalesammensætning, økonomi og virksomhedsmæssig konstruktion, på en måde så de enkelte tilbud reelt kan sammenlignes, vurderes og føres tilsyn med. For på samme måde som der er brug for et stærkt Socialtilsyn, er der bestemt fortsat brug for gode offentlige og private tilbud, når de sociale opgaver skal løftes. Dette understøttes bedst af en lovgivning, der giver lige mulighed for udvikling, opmærksomhed og sanktioner, når dette er nødvendigt.

Med venlig hilsen

Bo Møllerup

Direktør Socialt Lederforum

Mobil: 4045 6242

Email: bomo@socialtlederforum.dk

Kontakt:
Sofie Thal Fisker
son@sl.dk
Dok.nr.
6168774
Sagsnr.
2020-SLCP-01230

10-08-2021

Høringssvar – lovforslag om styrkelse af socialtilsynet og det økonomiske tilsyn med sociale tilbud

---

Socialpædagogerne har modtaget høring over lovforslaget, der udmønter den politiske aftale fra april 2021 om styrkelse af socialtilsynet og af det økonomiske tilsyn med sociale tilbud.

Socialpædagogerne takker for muligheden for at afgive bemærkninger. Socialpædagogerne er enige i den politiske aftales og lovforslagets understregning af, at de offentlige midler, som kommunerne anvender på sociale tilbud, først og fremmest skal gå til indsatsen over for de udsatte børn, unge og voksne, som har behov for støtte. Overordnet er det vores vurdering, at de foreslåede ændringer vil styrke Socialtilsynet og kunne medføre forbedringer på socialområdet.

Vi finder det dog stærkt beklageligt, at den politiske aftale ikke indeholder et regulært forbud mod profit, og at der ikke med aftalen sættes en stopper for, at udenlandske koncerner kan fortsætte deres opkøb og ekspansion på socialområdet. Vores opgørelse af afgørelser fra Socialtilsynene viser, at de kommercielle private tilbud får langt flere påbud og frakendelser af godkendelser end de burde, hvis det skulle svare til deres "markedsandel". Lukningsgrunden er meget ofte for få medarbejdere med relevant faglig viden og/eller en inkompetent ledelse uden forstand hverken de sårbare målgrupper eller på drift af sociale tilbud. Det er vores klare opfattelse, at adgangen til at trække overskud ud giver en indbygget risiko for dumpning af kvalitet – bl.a. ved at de kommercielle private tilbud har meget stærke incitamenter til at tage borgere ind, der ikke passer i målgruppen, til at ansætte ufaglært personale uden faglig indsigt. Vi er der for bekymrede for, at aftalen og lovforslaget ikke vil afhjælpe de reelle problemer, når man ikke grundlæggende gør noget ved profit-muligheden, ejerkonstruktionerne og selskabsformerne.

Det er desuden vores klare opfattelse, at de største udfordringer med kvaliteten på de socialpædagogiske tilbud bunder i en alt for stor andel af ufaglærte medarbejdere og vikarer. Der er derfor et meget stort behov for at kravene til socialpædagogiske uddannet personale skærpes i loven og i kvalitetsmodellen.

Socialpædagogerne vil herudover gerne bemærke følgende i forhold til de konkrete forslag i høringsmaterialet:

Vedr. tilbuddenes oplysningspligt:

Det fremgår af den politiske aftale, at de sociale tilbud skal have pligt til af egen drift at orientere både socialtilsynet og den anbringende kommune om bekymrende forhold i tilbuddet, herunder tilsynsmæssige skridt fra andre tilsynsmyndigheder. Vi kan ikke se, at denne pligt i forhold til de anbringende kommuner er indført med lovforslaget, der - som vi læser det - alene behandler tilbuddenes pligt til at orientere socialtilsynet. Socialpædagogerne finder det hensigtsmæssigt, at tilbuddene forpligtes til at orientere de anbringende kommuner direkte, så kommunerne ansvarliggøres mest muligt og kan reagere hurtigt på bekymrende forhold i ft. den/de konkrete borger(e), de har ansvar for.

Vedr. socialtilsynets videregivelse af oplysninger til anbringende kommune:

Det fremgår af lovforslaget, at socialtilsynet med en ny § 10, stk. 4, får mulighed for at orientere den anbringende kommune om bekymrende forhold vedrørende kommunens opgaver i forhold til den enkelte borger, fx at borgeren ikke er visiteret korrekt. Socialpædagogerne finder det yderst hensigtsmæssigt, at dette ikke bare bliver en mulighed, men en forpligtelse (en "skal"-bestemmelse), og at grænsen mellem socialtilsynets ansvar og myndighed i ft. de visiterende myndigheders ansvar og myndighed beskrives tydeligt i bemærkningerne. Vi har særligt gennem de seneste år hørt om indtil flere plejefamilier, hvor socialtilsynet kræver, at plejefamilien skal opsiges deres kontrakt, fordi tilsynet har en bekymring omkring uoverensstemmelse mellem barnets udfordringer og godkendelsen – og hvor socialtilsynet truer med at trække godkendelsen, hvis det ikke sker. Det er vores klare opfattelse, at socialtilsynet altid skal rette henvendelse til den anbringende kommune ved "fejlanbringelser" – men at tilsynet ikke i disse tilfælde kan trække godkendelsen eller kræve barnet flyttet.

Vedr. bemyndigelsen til at fastsætte regler om socialtilsynenes godkendelse- og tilsynsopgave

Det er vores klare opfattelse, at særligt tre forhold medfører store udfordringer i forhold til kvaliteten af indsatserne på de sociale tilbud, der er underlagt Socialtilsynet: For lav faglighed, for højt vikarforbrug og en uhensigtsmæssig sammenblanding af målgrupper. Desværre tager den politiske aftale kun i minimalt omfang højde for dette. Med aftalen er det vores forventning, at der fremadrettet vil blive skærpet fokus på vikarforbruget som en del af kvalitetsmodellen, men faglighed og kvalitet figurerer kun i meget begrænset omfang af lovforslaget. Vi vil hermed gerne kraftigt opfordre til, at det også skrives tydeligt frem i bemærkningerne til bemyndigelsesbestemmelsen, at netop tilsynet med faglighed, vikarforbrug og målgruppesammenblanding kan være forhold, som ministeren kan fastsætte regler for i medfør af bemyndigelsesbestemmelsen.

Vedr. vurderingen af sammenhæng mellem pris og kvalitet

Det fremgår af den politiske aftale, at store overskud og store udbetalinger af udbytte blandt et tilbuds økonomiske nøgletal bør være et signal til socialtilsynet om,

at der er grund til at have ekstra fokus på, om der i det konkrete tilbud er tilstrækkelig sammenhæng mellem pris og kvalitet. Socialpædagerne finder, at denne formulering bør fremgå ordret af bemærkningerne til lovforslaget, så den kan bidrage til fortolkningen af loven i overensstemmelse med de politiske intentioner bag bestemmelserne.

Vedr. Socialstyrelsens auditfunktion:

Ifølge den politiske aftale vil aftaleparterne følge udviklingen i det samlede tilbuds-billede. Socialpædagerne vil opfordre til, at det bliver en del af Socialstyrelsens årsrapport at følge og beskrive udviklingen i de respektive tilsyns kvalitetsvurderinger, anvendelse af sanktioner, mv. fordelt på tilbuddenes ejerforhold. Derudover vil vi opfordre til, at de analyser, som aftaleparterne modtager om udviklingen i tilbuds-billedet, udbytteudlodning, formueophobning, mv. deles og drøftes med offentligheden.

Med venlig hilsen

Verne Pedersen
Forbunds næstformand

Social- og Ældreministeriet

Att.: Lone Larsen og Louise S. Petersen

Alene fremsendt via elektronisk post til:

lla@sm.dk, lupe@sm.dk og jurint@sm.dk

13. august 2021

Høringssvar til udkast til forslag til lov om ændring af lov om socialtilsyn og lov om social service – jeres sagsnr. 2020-12084

Social- og Ældreministeriet har den 5. juli 2021 fremsendt udkast til forslag om ændring af lov om socialtilsyn og lov om social service i høring. På baggrund heraf har Socialtilsyn Hovedstaden følgende bemærkninger. De følgende paragraffer henviser til lovforslagets bemærkninger til de enkelte bestemmelser.

Ad § 1, nr. 2

Det følger af den foreslåede ændring af § 2, stk. 3, nr. 1-5, at den type aftaler mellem kommuner og tilbud om køb af samtlige pladser fremover vil skulle betegnes "driftsaftaler". Det er Socialtilsyn Hovedstadens opfattelse af praksis, at driftsaftaler kan have forskellig karakter og ikke nødvendigvis omfatter køb af alle pladser. Det foreslås derfor præciseret, om begrebet driftsaftaler omfatter de tilfælde, hvor 1) kommunen stiller garanti om anvendelse af alle pladser, som kommunen anvender og betaler for, 2) kommunen stiller garanti om anvendelse af alle pladser, men kommunen videreformidler kontakt til andre handlekommuner om køb af de pladser, som kommunen ikke selv anvender, og 3) kommunen alene køber en andel af pladserne, hvorfor det private tilbud selv visiterer borgere til de ledige pladser i tilbuddet.

Ad § 1, nr. 3

Socialtilsyn Hovedstaden bemærker, at der kan være tekniske og praktiske udfordringer forbundet med den korte ikrafttrædelsesperiode ift. de foreslåede ændringer i § 1, nr. 4.

Ad § 1, nr. 4

Det følger af den foreslåede § 2, stk. 4, at: "*det* medfører, at tilbuddet, plejefamilien, koncernen eller den koncernlignende konstruktion bliver underlagt driftsorienteret tilsyn af et andet socialtilsyn, vil tilbuddet, plejefamilien, koncernen eller den koncernlignende konstruktion fortsat høre under det socialtilsyn, som det hidtil har været underlagt". Som lovteksten er formuleret nu, er den

egnet til at skabe tvivl om, hvorvidt socialtilsynet fører tilsyn med koncerner og koncernlignende konstruktioner i sig selv. Teksten foreslås ændret til *"dette medfører, at tilbuddet og plejefamilien, bliver underlagt driftsorienteret tilsyn af et andet socialtilsyn, vil tilbuddet og plejefamilien, fortsat høre under det socialtilsyn, som det hidtil har været underlagt"*.

Socialtilsyn Hovedstaden bemærker i øvrigt, at Tilbudsportalen forventes at understøtte ændringen for så vidt angår ansvarligt socialtilsyn, således at der først sker et skift af tilsynsmyndighed et år efter, at der er sket adresseændring for koncernen/den koncernlignende konstruktion.

Det fremgår videre, at reglen gælder *"i et år fra det tidspunkt, hvor oplysningen om adresseændringen er tilgængelig for socialtilsynet"*. Socialtilsyn Hovedstaden er i tvivl om, hvorvidt tilgængelig skal forstås som det tidspunkt, hvor tilbuddet i kraft af deres oplysningspligt, orienterer socialtilsynet om adresseændring, eller fra det tidspunkt hvor ændringen fremgår af CVR, da der kan være forskel på disse tidspunkter. Dette foreslås præciseret til det tidspunkt socialtilsynet oplyses om adresseændringen.

Socialtilsyn Hovedstaden bemærker i øvrigt, at udfordringer med den såkaldte "tilsynsshopping" efter vores opfattelse kun har været gældende i forhold til sociale tilbud midt i en kritisk sagsproces, og vi finder det derfor ikke nødvendigt, at plejefamilier omfattes af karenperioden i § 2, stk. 4.

Ad § 1, nr. 5

Socialtilsyn Hovedstaden ser flere potentielle udfordringer ved, at specialistfunktionen ift. tilbud under koncerner og koncernlignende konstruktioner samles i ét socialtilsyn. Det er vores opfattelse, at tilbud under koncerner og koncernlignende konstruktioner er så mangeartede, at der ikke er tale om behov for at oparbejde en specialistviden eller en egentlig specialistfunktion. Socialtilsynet har ikke tilsyn med selve koncernen, men alene med de sociale tilbud, der drives i en koncern eller koncernlignende konstruktion, og som er omfattet af lov om socialtilsyn. For Socialtilsyn Hovedstadens vedkommende drejer det sig om flere end 100 tilbud af ganske forskellig karakter.

Det er vores opfattelse af det økonomiske tilsyn med samhandel imellem enhederne i koncernen eller den koncernlignende konstruktion, vil blive styrket af lovforslagets øvrige bestemmelser om bl.a. bestyrelsens sammensætning, karenperiode ved afgørelser om ophør af godkendelse og øgede krav til afrapportering for revisor.

Socialtilsyn Hovedstaden bemærker derudover, at en flytning af et stort antal tilbud imellem socialtilsynene til ét socialtilsyn vil medføre øget transporttid og transportomkostninger for dette socialtilsyn og dermed få betydning for tilsynstaksterne. Dertil kommer, at viden om det enkelte tilbud risikerer at gå tabt i en overgangsperiode.

Samtidig er det vores opfattelse, at udfordringen med "tilsynsshopping" efter vores bedste overbevisning vil blive imødekommet med lovforslagets § 1, nr. 4, om karenperioden. Såfremt det fastholdes, at specialistfunktionen skal oprettes, foreslår Socialtilsyn Hovedstaden, at specialistfunktionen fordeles på to socialtilsyn for at fordele tilbuddene mere jævnt imellem socialtilsynene og for at mindske transportafstande mv.

Ad § 1, nr. 6

Det følger af bestemmelsens stk. 1, at socialtilsynet skal træffe *afgørelse* om hvorvidt private tilbud indgår i en koncern eller koncernlignende konstruktion. Socialtilsyn Hovedstaden bemærker, at dette medfører en ændring af praksis. Socialtilsynene træffer efter nuværende praksis en procesledende beslutning om koncernforhold. Der henvises til vejledning til lov om Socialtilsyn pkt. 39. Socialtilsyn Hovedstaden foreslår, at lovgiver tager stilling til, om det er ønsket med ændringen af loven, at socialtilsynet fremover skal træffe afgørelse om koncernforhold, der vil kunne påklages til Ankestyrelsen.

Det fremgår af den foreslåede bestemmelses stk. 2, at denne medfører en oplysningspligt for private tilbud til at give socialtilsynet de nødvendige oplysninger, som socialtilsynet har behov for til at kunne vurdere, om det enkelte tilbud indgår i en koncern eller koncernlignende konstruktion. Det foreslås præciseret, at konsekvensen af, at tilbuddet nægter at give de nødvendige oplysninger eller der gives mangelfulde oplysninger, kan være et mere intensiveret tilsyn eller at tilbuddet ikke kan godkendes. Desuden foreslås det præciseret, at det er det ansvarlige socialtilsyns vurdering at tage stilling til om oplysningerne er fyldestgørende.

Desuden bemærkes, at vi finder det positivt, at begrebet "hovedadresse" specificeres og læner sig op ad selskabslovens regler.

Endelig fremgår af bestemmelsens stk. 3, at "*Koncernlignende konstruktioner har hovedadresse, der hvor det tilbud, jf. § 4, stk. 1, nr. 2-4, der først har søgt om godkendelse, jf. § 5, har adresse.*" Dette foreslås præciseret til det *eksisterende* tilbud, der først er godkendt, jf. § 5, da der kan være tvivl om tidspunktet for *ansøgning* om godkendelse.

Ad § 1, nr. 8

Der er i bestemmelsens stk. 2 og 3 oplistet fire/fem forhold, der som minimum skal beskrives i socialtilsynets godkendelse af tilbud og plejefamilier. Socialtilsyn Hovedstaden foreslår tilføjet, at socialtilsynets begrundelse for godkendelsen inden for disse forhold skal angives.

Desuden foreslår Socialtilsyn Hovedstaden det præciseret, hvordan socialtilsynet skal behandle en ændring af tilbuddets ejerforhold, eksempelvis ved sammenlægning af tilbud.

Ad § 1, nr. 20

Socialtilsynet skal indgå i dialog med tilbuddet. Det følger af bestemmelsen, at dialogen skal føres *"forud for der træffes afgørelser"*. Af bemærkningerne (side 29) fremgår, at dialogen skal finde sted *"inden, at socialtilsynet varsler et tilbud om en forestående afgørelse, som f.eks. varsles i form af en agterskrivelse til tilbuddet"*. Socialtilsyn Hovedstaden skal for god ordens skyld bemærke, at dialogen forud for en agterskrivelse, i modsætning til dialog om en agterskrivelse og indholdet af en påtænkt afgørelse, kan medføre et længere sagsforløb, inden socialtilsynet træffer eventuel afgørelse i sagen. Det er Socialtilsyn Hovedstadens oplevelse, at visse sager i forvejen trækker meget langt ud. Vi foreslår derfor, at der skabes muligheder for, at dialogen undtagelsesvist finder sted på et partshøringsmøde om en agterskrivelse, når forholdene i den konkrete sag tilsiger det.

Ad § 1, nr. 23

Det følger af den foreslåede § 7, stk. 5, i socialtilsynsloven, at socialtilsynet udarbejder en tilsynsrapport *"efter hvert gennemførte tilsyn"*, og at tilsynsrapporten indeholder *"vurdering af kvaliteten inden for alle temaer, kriterier og indikatorer"*. Socialtilsyn Hovedstaden foreslår, at der skabes mulighed for, at selve tilsynsrapporten alene indeholder en afrapportering af de temaer, jfr. kvalitetsmodellen, der har været i fokus i det aktuelle tilsyn, men at de øvrige vurderinger og bedømmelser vedlægges rapporten som bilag. Det er Socialtilsyn Hovedstadens oplevelse, at tilbudslederne er yderst tilfredse med den nuværende ordning, som praktiseres af flere socialtilsyn, hvor det med de fokuserede rapporter bliver tydeligt, hvad der er nye vurderinger, og hvad der fortsat gælder fra tidligere tilsynsbesøg.

Ad § 1, nr. 24

Socialtilsyn Hovedstaden anser det som positivt, at socialtilsynet vil kunne træffe afgørelse om at der iværksættes skærpet tilsyn over for et tilbud, uden at der som led heri skal træffes afgørelse om udstedelse af ét eller flere påbud.

Socialtilsynet foreslår, at der bliver mulighed for, at et skærpet tilsyn kan løbe i længere tid end de nuværende tre måneder, idet en stor del af nødvendige udviklingstiltag – eksempelvis opkvalificering, tilpasning af ressourcer, mv. – ofte tager længere tid end 3 måneder.

Ad § 1, nr. 25

Socialtilsyn Hovedstaden forstår ændringen således, at Socialtilsynet fremover skal udarbejde en årsrapport *"hvert andet år"*. Socialtilsyn Hovedstaden finder det derfor nødvendigt, at det præciseres, om rapporten skal indeholde data og vurderinger for to år eller alene det forgangene år.

Socialtilsyn Hovedstaden finder tillige, at det bør præciseres om rapporten skal udarbejdes i lige eller ulige år for at sikre ensartethed på tværs af socialtilsynene.

Ad § 1, nr. 26 og 27

Socialtilsyn Hovedstaden foreslår det præciseret, hvornår i processen der er underretningspligt/videregivelsespligt.

Ad § 1, nr. 29

Socialtilsyn Hovedstaden bemærker, at socialtilsynene ikke har en e-mailadresse specifikt til modtagelse af whistleblows. Vi har derimod en elektronisk webformular, der opfylder alle krav i forhold til opretholdelse af anonymitet. Ordet "e-mail" foreslår erstattet med "webformular" eller "elektronisk kontaktformular".

Ad § 1, nr. 30

Socialtilsyn Hovedstaden finder det positivt, at socialtilsynet kan videregive whistleblows uden samtykke, når oplysningerne er relevante for anden myndighed. Socialtilsyn Hovedstaden foreslår det præciseret, om videregivelsen også omfatter identiteten på henvender, såfremt identiteten kendes, eller om det alene er indholdet af whistleblowet og oplysninger om tilbuddet/plejefamilien, der må videregives.

Ad § 1, nr. 31

§ 11 a, stk. 2:

Socialtilsynet foreslår tilføjet til § 11a, stk. 2, nr. 2, "sat i relation til den forventede belægning"

§ 11 a, stk. 3:

Socialtilsyn Hovedstaden finder, at bestemmelsen giver anledning til tvivl om, hvorvidt socialtilsynet også forholder sig til den økonomiske kvalitet i offentlige tilbud. Socialtilsyn Hovedstaden foreslår det præciseret, om bestemmelsen også gælder for offentlige tilbud, herunder om socialtilsynet skal foretage en vurdering af løn til ledelse i offentlige tilbud, da vi undrer os over, hvis der ikke skal føres tilsvarende økonomisk tilsyn med offentlige tilbud, så offentlige og private tilbud stilles lige i lovgivningen.

Socialtilsyn Hovedstaden finder det i øvrigt nødvendigt, at det præciseres, hvad der udgør "ledelse", og dermed hvad der skal medtages i vurderingen af omkostninger til ledelse.

Socialtilsyn Hovedstaden finder det desuden nødvendigt, at Tilbudsportalen og/eller Socialstyrelsen teknisk vil understøtte vurderingen i forhold til at kunne sammenligne tilbud på tværs. Socialtilsynene har i dag ikke mulighed for at lave et datatræk fra Tilbudsportalen i forhold til budgetter og budgettal, og det forudsætter derfor et stort manuelt arbejde at indtaste oplysninger og sammenligne tilbud på tværs.

§ 11 a, stk. 5:

Socialtilsyn Hovedstaden forudsætter, at der kommer en teknisk understøttelse af, at socialtilsynet skal bemærke sammenholdelsen i tilbuddets tilsynsrapport.

"Hvis socialtilsynet vurderer, at et tilbud er uforholdsmæssigt dyrt sammenlignet med andre tilbud af samme type og til samme målgruppe og...". Socialtilsynet anbefaler, at bestemmelserne i § 11 a, stk. 5, gælder både private og kommunale tilbud, og at kriterier for sammenligning af samme type og samme målgruppe bliver præciseret i Socialtilsynsbekendtgørelsen.

Desuden foreslår socialtilsynet, at det præciseres, hvad der forstås ved *" uforholdsmæssigt dyrt"*.

11 b, stk. 3, nr. 4:

Det fremgår af den foreståede § 11, stk. 3, nr. 4, at *"at afregninger mellem enkelte enheder i en koncern eller en koncernlignende konstruktion sker på markedsvilkår i overensstemmelse med, hvad der kunne være opnået, hvis afregningerne var sket mellem uafhængige parter"*. Socialtilsynet foreslår, at ordlyden i den politiske aftale af april 2021 (side 4) fastholdes, således at *'markedsvilkår'* ændres til *'kostpris og ikke over markedspris'*.

Ad § 1, nr. 35

Socialtilsyn Hovedstaden anser det som positivt, at bestemmelsens stk. 2, nr. 3, ændres med det formål at sikre, at tilbud, der er godkendt efter § 5, efter anmodning vil skulle give socialtilsynet oplysninger om, hvilke kommuner der har borgere i behandling på behandlingsstedet. Socialtilsyn Hovedstaden henviser til, at socialtilsynet tidligere har oplevet, at et tilbud ikke fandt, at der var hjemmel til at fremsende ovenstående dokumentation.

Ad § 1, nr. 37

Socialtilsynet foreslår tilføjet til den foreslåede § 12, stk. 2, nr. 5, at tilbud *" og plejefamilier"*.

Desuden foreslås det i socialtilsynsvejledningen præciseret, hvad der menes med *"bekymrende forhold og hændelser"* og andre myndigheders *"tilsynsmæssige skridt"*.

Ad § 1, nr. 39

I § 12, stk. 5, indsættes, at tilbuddets årsrapport skal "*indeholde økonomiske nøgletal fra tilbuddets seneste årsregnskab*". Socialtilsynet anbefaler, at det i bekendtgørelse til lov om socialtilsyn præciseres, at nøgletallene skal fremgå af årsregnskabet, for at socialtilsynet kan holde oplysninger på Tilbudsportalen op i mod oplysningerne i regnskabet.

Ad § 1, nr. 41

Socialtilsyn Hovedstaden skal gøre opmærksom på, at det af servicelovens § 66, stk. 3, fremgår, at "*døgninstitutioner kan oprettes eller drives af kommuner, jf. § 4, eller af regioner, jf. § 5, stk. 1, nr. 3 og 4, og stk. 7, eller som selvejende institutioner, som kommunalbestyrelsen eller regionsrådet indgår aftale med*". Begrebet '*driftsaftale*' fremgår ikke. Socialtilsyn Hovedstaden kender eksempler på, at selvejende institutioner godkendt som døgninstitutioner har aftaler og ikke driftsaftaler i den forstand, som Social- og Ældreministeriet har anvendt, jf. den foreslåede ændring af § 2, stk. 3, nr. 1-5. Dette gælder f.eks. døgninstitutionen Godhavn.

Ad § 1, nr. 42

Socialtilsyn Hovedstaden tager til efterretning, at tilbud ikke længere vil kunne drive tilbud, hvis de er oprettet som enkeltmandsvirksomhed, og at tilbud drevet som enkeltmandsvirksomhed skal omdannes til anden selskabsform inden 31. december 2024.

Ad § 1, nr. 43

Socialtilsyn Hovedstaden tager til efterretning, hvordan tilbuds bestyrelser fremover skal sammensættes. Socialtilsyn Hovedstaden finder det unødvendigt, at bestyrelserne skal have to år til at indrette sig på de nye krav og foreslår derfor, at de nye krav til bestyrelsessammensætning skal gælde allerede fra 1. januar 2023.

Ad § 1, nr. 44

Socialtilsyn Hovedstaden foreslår, at tro- og loveerklæringen skal fremsendes til socialtilsynet.

Ad § 1, nr. 48

Det følger af den foreslåede ændring af socialtilsynslovens § 16, stk. 2, at der for koncerner og koncernlignende konstruktioner vil skulle udarbejdes en koncernnote med udgangspunkt i de 'enkelte enheders' budgetter, hvoraf bl.a. pengestrømmene mellem koncernens eller den koncernlignende konstruktions enkelte enheder vil skulle fremgå. Socialtilsyn Hovedstaden foreslår, at der gives eksempler på, hvad begrebet '*enkelte enheder*' dækker over".

Ad § 1, nr. 49

Socialtilsynet finder det nødvendigt, at det præciseres, at tilsynets vurdering ikke er en byggesagkyndig vurdering af behovet for vedligeholdelses- eller reparationsopgaver, men alene en vurdering af dispositionen i forhold til tilbuddets økonomiske situation, tilbuddets konstruktion og kvaliteten af de fysiske rammer.

Ad § 1, nr. 51

Socialtilsynet tager ændringerne til efterretning og finder, at de styrker socialtilsynets vurdering af tilbuddets økonomiske kvalitet.

Ad § 1, nr. 52

Socialtilsynet finder det positivt, at socialtilsynet vil kunne kræve, at tilbuddet udpeger en anden revisor.

Socialtilsyn Hovedstaden finder bemærkningen om, at socialtilsynet bør "gå i dialog" er overflødig, da socialtilsynet som følge af dialogforpligtigelsen allerede vil være i dialog med tilbuddet, jf. de foreslåede ændringer til § 7, stk. 2.

Ad § 1, nr. 59

Socialtilsyn Hovedstaden tager ændringen til efterretning.

Ad § 1, nr. 65

Socialtilsyn Hovedstaden tager til ændringen til efterretning.

Afsluttende bemærkninger

STH bemærker afslutningsvis, at højere grad af ensartet tilsynspraksis på tværs af landet i øvrigt kan understøttes bedre ved, at socialtilsynene hurtigt får svar på de spørgsmål, der bliver stillet til Socialstyrelsen og Social- og Ældreministeriet ved konstaterede uklarheder i lovgivningen.

Aktuelt har socialtilsynene følgende ubesvarede henvendelser til departementets besvarelse:

- Spørgsmål af 17. marts 2020 til socialtilsynets driftsorienterede tilsyn med BPA-virksomheder og snitflade til arbejdsmiljøretlige forhold
- Spørgsmål af 24. marts 2020 til selvvisiterende tilbuds brug af akuttilbud
- Spørgsmål af 19. juni 2020 til integrerede ydelser og aflastning

- Spørgsmål af 6. januar 2021 om godkendelse af målgrupper i plejefamilier

Socialtilsynet står til rådighed, såfremt ministeriet skulle have spørgsmål til ovenstående eller ønsker bemærkninger uddybet.

Med venlig hilsen

Kristina Vang Jensen
Konstitueret tilsynschef
Socialtilsyn Hovedstaden

Social- og Ældreministeriet
Sendt som mail til lla@sm.dk og
jurint@sm.dk

13. august 2021

Høringsvar vedrørende Lov om ændring af lov om socialtilsyn og lov om social service

Indledningsvist takker Socialtilsyn Midt for muligheden for at kommentere på lovforslaget.

Grundlæggende er Socialtilsyn Midt meget positive overfor lovforslaget, som vi synes skaber rigtig god mulighed for at højne kvaliteten på området.

Vi har følgende kommentarer:

Vedr. punkt. 2.1.1.3.1 side 22:

Der er tilbud/efterskoler, der både er godkendt til § 66, stk. 1, nr. 8 og § 107. Der er også efterskoler, der kun er godkendt til § 107, da de har under 9 pladser godkendt efter § 66, stk. 1, nr. 8, og derved ikke er omfattet af socialtilsynets kompetence. Socialtilsyn Midt har også haft efterskoler med fleksible § 66, stk. 1, nr. 8 og § 107.

Der er behov for en præcisering af, hvilket socialtilsyn, der har tilsyn med § 107 pladser på efterskolerne, både på efterskoler, hvor der samtidig er tilsyn med § 66, stk. 1, nr. 8 pladserne, og på efterskoler hvor der ikke er tilsyn med § 66, stk. 1, nr. 8, da der er 8 eller færre pladser. Der er yderligere behov for en præcisering af, hvorledes der er økonomisk tilsyn med § 107 pladser på en efterskole.

Vedr. punkt. 2.1.1.3.5 side 26-27:

Det fremgår at godkendelserne fremover skal indeholde, hvilke ydelser tilbuddet/plejefamilien leverer.

Socialtilsyn Midt ønsker præciseret, hvilke ydelser der menes. Menes der med "ydelser" samtlige ydelser, leveret i tilbuddet, eller alene de ydelser, der er omfattet af socialtilsynets godkendelses- og tilsynskompetence?

Der henvises i den forbindelse til vores henvendelse til ministeriet af den 19.6.2020:

1. Hvis et tilbud, der er omfattet af lov om socialtilsyn § 4, stk. 1, leverer en ydelse jf. servicelovens § 84, er det så et krav, at ydelsen leveres på en godkendt plads? Eksempelvis på en plads godkendt efter servicelovens § 66 stk. 1, nr. 6-7 eller § 107? Med andre ord, kan man levere § 84 aflastning i en fysisk ramme, der ikke er godkendt efter lov om socialtilsyn?
2. Gælder der et krav om en eksplicit godkendelse til aflastning, eller kan tilbuddet som det mindre i det mere levere aflastning på en døgnplads, der er godkendt efter § 66, stk.1 nr. 6-7 eller § 107, uden særskilt godkendelse til aflastning?
3. Det fremgår af lovforarbejderne, at alle ydelser efter serviceloven, der er integreret i et tilbud jf. lov om socialtilsyn § 4, stk. 1, fremover skal være omfattet af socialtilsynets godkendelse og tilsynskompetence. Betyder dette, at hver gang et tilbud leverer en ydelse efter serviceloven, skal socialtilsynet foretage en konkret vurdering af, hvorvidt denne ydelse er omfattet af tilsynet som en integreret ydelse? Eksempelvis hvis et tilbud leverer efterværn eller støtte efter §§ 83 og 85 til en borger, der har været indskrevet i tilbuddet, men nu er flyttet i egen bolig?

Vedr. punkt. 2.1.1.3.5 side 29:

Det fremgår, at socialtilsynet skal lade en godkendelse bortfalde, hvis et tilbud eller en plejefamilie konkret anmoder om det. Betyder dette, at socialtilsynet ikke må træffe afgørelse om at inddrage en godkendelse, såfremt tilbuddet eller plejefamilien selv anmoder om at blive lukket ned?

I tilfælde af, at socialtilsynet afskæres fra at træffe afgørelse om inddragelse af godkendelsen, når tilbuddet selv anmoder om lukning, vil lovforslagets hensigt med at afskære ledelse og bestyrelse i at indgå som ledelse og bestyrelse i et nyt tilbud kunne omgås ved, at tilbuddet selv anmoder om nedlukning, i de tilfælde, hvor socialtilsynet har varslet inddragelse af godkendelsen.

Vedr. punkt. 2.1.1.3.5 side 29:

Det fremgår, at socialtilsynet skal gå i dialog med tilbuddet inden, der varsles sanktion. Ankestyrelsen har tidligere præciseret, at agterskrivelsen betragtes som tilstrækkelig dialog. Socialtilsynet ønsker derfor en præcisering af, hvornår der er tale om dialog, og om der med lovændringen bliver stillet krav om, hvordan dialogen skal foregå, f.eks. i form af afholdelse af flere dialogmøder. Dette vil efter vores opfattelse kunne skabe usikkerhed for tilbuddene, der så skal deltage i et dialogmøde uden at have set en

agterskrivelse eller tilsynsrapport, og således ikke er vidende om, hvad socialtilsynet påtænker at gøre.

Vedr. punkt. 2.1.1.3.5 side 29:

Det fremgår, at der skal udarbejdes en tilsynsrapport efter hvert gennemført tilsyn. Socialtilsyn Midt ønsker defineret, hvad der menes med et "gennemført tilsyn"? Menes der, at der skal udarbejdes en tilsynsrapport ved det årlige tilsynsbesøg, eller også hvis der fx aflægges ekstra tilsynsbesøg med henblik på at se nye fysiske rammer, eller økonomisk tilsyn i form af budgetgodkendelse eller gennemgang af årsrapport med videre, hvor der i den forbindelse ikke aflægges et fysisk besøg.

Vedr. punkt. 2.1.4.3 side 43:

Socialtilsyn Midt ønsker at fremhæve, at karenperioden for tilbud, der skifter adresse og dermed skifter socialtilsyn, med fordel kan ændres til løbende år + 1 år. Dette skal ses i lyset af, at der lægges op til, at det oprindelige socialtilsyn skal udføre et tilsynsbesøg inden overgangen. Ifølge lovens regler om hyppigheden af tilsynsbesøg, kan der principielt gå væsentlig mere end 12 måneder fra adresseskiftet til næste tilsynsbesøg. Ligeledes vil socialtilsynsskift midt i et kalenderår medføre, at der skal ske regulering af tilsynstakster mellem socialtilsyn.

En karenperiode på løbende år + 1 år, vil medføre at ovenstående problemstillinger undgås, da skiftet dermed altid vil ske pr. 1 januar.

Det fremgår desuden, at karenperioden på 1 år, også skal gælde for plejefamilier. Socialtilsyn Midt ser ikke, at det er nødvendigt, da vi ikke har set eksempler på, at plejefamilier flytter adresse grundet kvalitetsmæssige problemer, herunder varslede sanktioner.

Det fremgår endvidere, at det ved koncernlignende konstruktioner er hovedadressen der er afgørende i forhold til, hvilket tilsyn, der har tilsynskompetencen. Socialtilsyn Midt ønsker defineret, hvordan en hovedadresse i en koncernlignende konstruktion fastlægges, i de tilfælde, hvor der ikke er tale om en nygodkendelse. Det ønskes nærmere bestemt afklaret, om det er koncernen, der via registrering i CVR-register selv definerer sin hovedadresse, eller om det er der, hvor den fysiske/juridiske person med bestemmende indflydelse er bosat.

Vedr. punkt. 2.2.1.3.4 side 51:

Det fremgår, at der fremover vil være et særligt fokus på, om private kommercielle tilbud leverer ydelser til borgerne, som står mål med kvaliteten af de ydelser, der leveres til

borgerne i sammenlignelige offentlige og selvejende tilbud. Socialtilsyn Midt ønsker forklaret, hvorfor der udelukkende står "selvejende tilbud" og ikke "private tilbud"? Socialtilsyn Midt ønsker at påpege, at et selvejende tilbud godt kan oparbejde et økonomisk overskud, samt at denne konstruktion ikke er underlagt særlige regler i forhold til vedtægtsændringer, herunder ændringer af vedtægtens formål. Den selvejende institution kan således ændre sit forhold, og derigennem udlodde til andet og andre end hvad det oprindelige formål foreskrev, uden at socialtilsynet har indflydelse herpå. Det betyder, at et overskud ikke nødvendigvis anvendes til det formål, som midlerne er indbetalt til den selvejende institution til.

Vedr. punkt. 2.2.2.3 side 54:

Der ønskes en præcisering af, om socialtilsynet kan anmode om udskiftning af underskrivende (godkendte) revisor eller om skift af revisionsfirma. Såfremt det er hensigten, at det alene er ansvarlig revisor, der skal ændres, kan udskiftningen være illusorisk henset til, at revisionsvirksomheder blot skifter underskrivende revisor internt, mens det reelt er revisionsfirmaets personale, der fortsat udfører revisionsopgaverne.

Vedr. punkt. 2.2.3.3 side 58:

Det fremgår ikke klart af hverken lovteksten i § 16b eller i bemærkningerne til lovforslaget, om også de tilfælde, hvor der er tale om indretning/ombygning af tilbuddets lejede lokaler er omfattet. Socialtilsyn Midt finder, at det er yderst relevant, at disse tilfælde også omfattes, og det bør præciseres.

Retningslinjer for vurdering af, hvornår reparationer og vedligehold af tilbuddets faste ejendom kan betragtes som "større", bør i øvrigt præciseres yderligere. Socialtilsyn Midt er i øvrigt undrende over for, hvorfor offentlige tilbud ikke er omfattet af denne ændring.

Vedr. punkt. 2.2.3.3.2 side 59:

Socialtilsyn Midt ønsker defineret nærmere, hvem "ledelsen" omfatter, idet der ofte ses flere ledelseslag og også sidestillede ledelsespersoner, men med forskellige ansvarsområder. Derudover ønsker socialtilsynet forklaret, hvorfor det udelukkende er ledelsen i private tilbud, der er omfattet, og ikke ledelsen i offentlige tilbud?

Øvrige bemærkninger vedrørende punktet:

Det anføres i lovforslagets almindelige bemærkninger pkt. 2.2.1.3.3., at nøgletallet "Lønoms-kostninger til øverste ledelse" vil blive opdelt i 2 nye nøgletal: lønoms-kostninger til hhv. øverste leder og samlet ledelse og vil skulle omfatte den samlede løn-pakke (jf. bemærkninger til lovforslaget nr. 31 side 111 skal nøgletallene omfatte både løn, pensioner og goder).

Socialtilsyn Midt finder, at opdeling i overensstemmelse med forslaget vil medvirke til manglende gennemsigtighed for socialtilsynene og forvirring hos de indberettende tilbud omkring nøgletallene. Den manglende gennemsigtighed for socialtilsynene vil opstå som følge af, at eksempelvis personalegoder skal medtages i de 2 nøgletal omkring lønomkostninger.

Opmærksomheden skal i den forbindelse henledes på, at eksempelvis personalegoderne fri bil og fri telefon indgår i lønnen på baggrund af en beregnet skattepligtig værdi for modtageren og IKKE i form af tilbuddets udgift til personalegodet. Tilbuddets udgift til personalegodet beror på driftsudgifter til det pågældende gode. Det er ikke præciseret i lovforslaget, om det er den skattepligtige værdi for modtageren, der skal lægges til grund for opgørelse af nøgletallet, eller det er tilbuddets driftsudgifter til det leverede personalegode? Såfremt det er tilbuddets driftsudgifter til eksempelvis en fri bil til lederen, så vil det endvidere være nødvendigt med en præcisering af, om det er de samlede driftsudgifter for bilen eller kun den andel af driftsudgifterne, der vedrører lederens private anvendelse af den frie bil, der skal indgå i nøgletallet?

En anden problemstilling ift. de foreslåede nøgletal er, at der vil opstå asymmetri i de indberettede nøgletal, da eksempelvis driftsudgifter til personalegoder ofte optræder i andre af de indberettede nøgletal. Eksempelvis vil driftsudgifter til en bil typisk indgå i tilbuddets transportudgifter, ligesom telefonudgifter typisk også indgår i administrationsudgifter. Dermed vil nogle omkostninger indgå i beregningen af flere nøgletal, hvilket umuliggør en direkte teknisk beregningsmæssig sammenligning mellem budgetnøgletal og regnskabsnøgletal, da det ikke vil være muligt at opstille et retvisende budget, hvor de samme omkostninger indgår i flere poster.

Henset til at hensigten med ændringen jf. pkt. 2.2.3.3.2. (side 60, 1. afsnit) er at socialtilsynene skal vurdere *tilbuddets udgifter til løn til ledelsen* samt ovenstående problemstillinger kunne det være hensigtsmæssigt, at man i stedet fastholder det eksisterende nøgletal ("*Lønomkostninger til øverste ledelse*") med en mindre ændring, så "*øverste*" udelades: *Lønomkostninger til ledelse* og tilføjer et særskilt nøgletal med *Tilbuddets samlede udgifter til øverste ledelses lønpakke*. Dermed vil der med det oprindelige nøgletal fortsat være symmetri og sammenlignelighed til budgettet i de øvrige nøgletal, mens det nye nøgletal blot vil være oplysende uden beregningsmæssig sammenhæng til de øvrige nøgletal.

Det vil samtidig være hensigtsmæssigt, at nøgletallet også indarbejdes i budgetskeemaet, hvor der i forvejen er behov for tilretninger, så der er sammenlignelighed mellem budgetnøgletal og regnskabsnøgletal.

Socialtilsyn Midt vil desuden anbefale, at der indberettes yderligere et regnskabsnøgletal for alle tilbud: "*Realiseret belægning på godkendte pladser*". Dette nøgletal vil være yderst relevant for socialtilsynet ved vurdering af afvigelser mellem budget og regnskab,

ligeledes vil det give mulighed for vurdering af, om budgetafvigelser skyldes belægningsafvigelser eller tillægsbevillinger.

Vedr. punkt. 2.2.3.3.3 side 60:

Socialtilsyn Midt ønsker at fremhæve, at det efter vores opfattelse er mere hensigtsmæssigt, at det er tilbuddet, der bestiller en valuarvurdering på socialtilsynets anmodning. Socialtilsynet kan derved anmode tilbuddet om at fremskaffe en valuarvurdering, men socialtilsynet bestiller ikke en valuarvurdering på vegne af tilbuddet. Dette vil medføre en mere smidig håndtering af betalingen for vurderingen for alle parter, da regningen så sendes direkte fra valuaren til tilbuddet.

Vedr. punkt. 2.2.5.1 side 69:

Socialtilsyn Midt ønsker at fremhæve, at en selvejende institution frit kan ændre sit formål uden godkendelse fra socialtilsynet, da der ikke er tale om en fond. Derfor kan det formål, som midlerne udleveres til, også frit ændres. Der henvises til bemærkningerne ovenfor s. 3 (punkt. 2.2.1.3.4 side 51)

Vedr. punkt. 2.2.5.2 side 71:

Socialtilsyn Midt ønsker præciseret, hvilke virksomhedsformer, sociale tilbud må drives i. Socialtilsynet forstår lovforslaget således, at virksomhedsformer med personlig hæftelse ikke må drive tilbud, men det er ønskværdigt med en nærmere beskrivelse af, hvilke virksomhedstyper, tilbud må drives i.

Vedr. punkt. 2.2.5.2 side 71:

Socialtilsynet forstår fem års reglen således, at den kun gælder, når socialtilsynet træffer afgørelse om at lukke tilbuddet. Ikke når tilbuddet selv lukker ned. Dette er efter vores opfattelse uhensigtsmæssigt, da det lægger op til, at tilbuddets ledelse og bestyrelse kan omgå reglen ved eksempelvis selv at lukke ned, når socialtilsynet har varslet inddragelse.

Socialtilsyn Midt ønsker defineret, om fem års reglen gælder fra det tidspunkt, hvor et tilbud ansøger om ny-godkendelse – eller fra det tidspunkt, hvor socialtilsynet træffer afgørelse om at ny-godkende tilbuddet. Dette er relevant i forhold til de tilbud, der søger om ny-godkendelse, inden loven træder i kraft, men hvor der først træffes endelig afgørelse om godkendelse efter, at loven er trådt i kraft.

Socialtilsyn Midt ønsker forklaret, hvorfor forslaget udelukkende gælder for ledere af private tilbud og ikke offentlige tilbud. Herunder, om en leder af et privat tilbud, der er blevet lukket ned, således frit kan blive ansat som leder i et offentligt tilbud efterfølgende?

STM påpeger desuden, at fem års reglen har store konsekvenser i forhold til at skaffe kompetente ledere og bestyrelsesmedlemmer i tilbuddene, da lukningen ikke nødvendigvis skyldes ledelsen eller bestyrelsen.

Socialtilsynet oplever i praksis, at tilbud, ved varsling af inddragelse, indsætter en eller flere nye bestyrelsesmedlemmer, eller konstituerer en ny ledelse, for på den måde at forsøge at højne kvaliteten. Disse nyindsatte personer vil blive ramt af forbuddet mod at indgå som ledelse eller bestyrelse, til trods for, at de kun har været en del af tilbuddet i en kortere periode, måske i et forsøg på at højne kvaliteten.

Vedr. punkt. 2.2.5.3.1 side 73:

Socialtilsyn Midt er af den opfattelse, at der er tale om en ny-godkendelse, når et tilbud skifter virksomhedsform, og ikke en væsentlig ændring af en eksisterende godkendelse.

Vedr. punkt. 2.2.5.3.4 side 77:

Det fremgår, at "Aftale med tilbuddet om køb af samtlige pladser" erstattes med "driftsaftale med tilbuddet"

Det oplyses, at ændringen ikke har indholdsmæssige ændringer, men modsat fremgår det, at en driftsaftale kan være en aftale om at anvende/have råderet over en del af tilbuddets pladser.

Denne påtænkte ændring vil medføre et behov for en præcisering af reglerne omkring regnskabsaflæggelse for private tilbud med driftsaftale efter undtagelsesbestemmelsen i § 17, stk. 2.

Vedr. 3.2 side 81 afsnit 2:

Socialtilsyn Midt ønsker en nærmere definition af "personoplysninger". Vi forudser, at det vil kompromittere anonymiteten, hvis vi skal orientere de personer, der omtales i en whistleblowerhenvendelse. Vi forudser også, at vi vil få langt færre henvendelser via whistleblowerordningen, såfremt vi skal orientere de personer, der omtales, eftersom folk derved ikke vil føle sig trygge ved at rette henvendelse til os.

Vedr. nr. 57 side 135:

Det samlede regnskab er nødvendigt for at kunne vurdere virksomhedens soliditet. Men regnskabet bruges også i forbindelse med vurderingen af om det indsendte budget er realistisk. Socialtilsyn Midt vil anbefale, at der som en del af det samlede regnskab, evt. i en note skal indsendes en delresultatopgørelse i virksomhedens aktiviteter i forhold til varetagelsen af arbejdsgiverfunktioner i ordninger med kontant tilskud til ansættelse af hjælpere og borgerstyret personlig assistance efter §§ 95 og 96 i serviceloven. Tilsvarende modtager tilsynet som en del af det samlede regnskab for en virksomhed, der har

opholdssted og en intern skole, en delresultatopgørelse for opholdsstedet. En sammenligning af virksomhedens budget for aktiviteten underlagt tilsyn med virksomhedens samlede resultatopgørelse vil være som en sammenligning af pære og bananer, hvis virksomheden har andre aktiviteter.

Øvrige generelle bemærkninger omkring ændringer i det økonomiske tilsyn:

Socialtilsyn Midt har desuden følgende generelle bemærkninger til lovforslagets punkter om styrkelse af tilsynet med tilbuddenes økonomi:

I forhold til den påtænkte præcisering i § 12, stk. 3, af socialtilsynets ret til at indhente supplerende oplysninger omkring tilbuddets økonomi; vil det være hensigtsmæssigt, at det også præciseres, at der kan være tale om supplerende oplysninger i form af afdelingsbudgetter og afdelingsopdelte regnskabstal for både kommunale, regionale og private tilbud, såfremt der er tale om komplekse tilbud med flere afdelinger eller målgrupper. Således bør det som minimum fremgå, at socialtilsynene efter en konkret vurdering kan indhente afdelingsbudgetter udarbejdet i socialstyrelsens budgetskema og afdelingsopdelte regnskabstal i tilfælde, hvor et tilbud er godkendt med flere afdelinger, som leverer flere indsatser eller er godkendt til flere målgrupper.

Baggrunden for ovenstående er bl.a., at det ikke vil være muligt for socialtilsynene at foretage vurdering af sammenhængen mellem pris og kvalitet i overensstemmelse med lovforslagets almindelige bemærkninger pkt. 2.2.1.2, i de tilfælde, hvor kommunale centerkonstruktioner eller store private tilbud er godkendt som et samlet tilbud med flere afdelinger, herunder afdelinger med forskellige målgrupper eller indsatser, da økonomien vil være sammenblandet for målgrupperne eller indsatserne. I de tilfælde, hvor en centerkonstruktion eller et stort tilbud har én samlet godkendelse efter lov om socialtilsyn vil det alene være muligt for socialtilsynene at vurdere sammenhængen mellem pris og kvalitet på overordnet tilbudsniveau for centerkonstruktionen, da et samlet budgetskema ikke kan danne grundlag for en vurdering på eksempelvis målgruppeniveau.

Desuden vil store private tilbud med flere afdelinger og kommunale centerkonstruktioner godkendt som et tilbud kunne overføre over-/underskud afdelingerne imellem uden at skulle oplyse dette på Tilbudsportalen jf. lovforslagets almindelige bemærkninger pkt. 2.2.1.2., mens kommuner med særskilte godkendte tilbud ikke har mulighed for at lave disse overførsler mellem tilbud uden at skulle oplyse det på Tilbudsportalen. Således vil tilbuddets selvdefinerede organisation på Tilbudsportalen være afgørende for, hvornår overførsel af over-/underskud mellem tilbud indenfor et center eller et stort privat tilbud skal offentliggøres, ligesom der vil ske en forskelsbehandling mellem ensartede tilbud alt efter, om de er godkendt efter lov om socialtilsyn som et samlet tilbud (centerkonstruktion) eller særskilt godkendte tilbud i en centerkonstruktion, da socialtilsynet fortsat alene har et samlet budget for tilbuddet som grundlag for det økonomiske tilsyn. Det kan ligeledes formodes, at ovenstående vil medføre et øget fokus

fra tilbudssiden på at sammenlægge godkendte enkelttilbud og i stedet danne centerkonstruktioner.

Endvidere vil det ikke være muligt for socialtilsynene at vurdere, om et tilbud med flere afdelinger er uforholdsmæssigt dyrt sammenlignet med andre tilbud af samme type og til samme målgruppe, jf. lovforslagets § 11 a, stk. 5, da det samlede budgetskema kan indeholde flere målgrupper. I tillæg hertil bemærkes, at såfremt der ikke gives mulighed for differentiering af økonomien på forskellige målgrupper i form af afdelingsbudgetter i store tilbud og centerkonstruktioner, vil det indirekte medføre en lavere datakvalitet i socialtilsynets sammenligningsgrundlag for alle målgrupper.

Med venlig hilsen

Ulla B. Andersen
Tilsynschef

Social- og Ældreministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Socialtilsyn Nord
Postadresse:
Springvandspladsen 5
9800 Hjørring
Telefon 7233 6930
socialtilsynnord@hjoerring.dk
www.socialtilsynnord.hjoerring.dk

Sendt pr. mail til:
lupe@sm.dk, lla@sm.dk og jurint@sm.dk

Den 13-08-2021
Sagsnr.: 00.01.00-A50-4-14

Sagsnummer 2020-12084 – Høring over udkast til forslag om lov om ændring af lov om socialtilsyn og lov om social service (Styrkelse af socialtilsynet og styrkelse af det økonomiske tilsyn med sociale tilbud)

Social- og Ældreministeriet sendte den 5. juli 2020 udkast til forslag om lov om ændring af lov om socialtilsyn og lov om social service i høring hos blandt andre Socialtilsyn Nord, Hjørring Kommune.

Socialtilsyn Nord takker for denne lejlighed til at afgive hørings svar til udkastet.

Socialtilsyn Nord's kommentarer til udkast til forslag om lov om ændring af lov om socialtilsyn og lov om social service følger nedenfor.

Indholdsfortegnelse

1. Ændring af tilsynsmyndighed
2. Ændring af adresser
3. Oprettelse af specialistfunktioner
4. Krav til godkendelser fra andre myndigheder
5. Krav til godkendelse – virksomhed
6. Krav til godkendelse - tilbuddets ydelser
7. Fastsættelse af vilkår
8. Fravigelse af godkendelse
9. Ændring af godkendelse
10. Ledige pladser
11. Skærpet tilsyn – begreb
12. Krav til udstedelse af skærpet tilsyn
13. Whistleblowerordning – e-postkasse
14. Whistleblowerordning – oplysningspligt
15. Uforholdsmæssigt dyre tilbud
16. Afvisning af budget
17. Løn til ledelse
18. Indhentelse af valuarvurderinger
19. Orienteringspligt
20. Nøgletal
21. Virksomhedsform
22. Bestyrelse

23. Koncernlignende konstruktioner
24. Ophør af godkendelse
25. Større reparationer og vedligehold
26. Revisor
27. Påbud om revisor
28. Udpegning af ny revisor
29. Tilbudsportalen
30. Øvrige kommentarer

1. Ændring af tilsynsmyndighed

Det fremgår i § 1, nr. 4, at hvis et tilbud eller en plejefamilie skifter adresse, eller en koncern eller koncernlignende konstruktion skifter hovedadresse, er der en karensperiode.

Socialtilsyn Nord bemærker hertil, at det ikke fremgår af høringsmaterialet, hvordan det skal håndteres, hvis to tilbud, fra forskellige regioner, går sammen og bliver en ny koncern, eller hvis et tilbud laver en aftale om at indgå i en koncernlignende konstruktion uden at skifte adresse. Dette opstår jævnligt i praksis, og vi mener derfor, at ny lov med fordel kan tage højde for disse tilfælde. I udkastet er der udelukkende taget højde for ændringer i adresse.

For eksempel hvis et tilbud sælger alle anparter i et ApS, til en virksomhed/koncern i en anden region. Så vil tilbuddet blive en del af en større koncern, uden at tilbuddet skifter adresse.

Socialtilsyn Nord bemærker derudover, at problemstillingen i praksis alene er oplevet i forhold til tilbud, koncerner og koncernlignende konstruktioner, og dermed ikke plejefamilier.

Forslag

Socialtilsyn Nord foreslår, at § 1, nr. 4, tager højde for de tilfælde, hvor tilbud fusionerer eller indgår i koncernlignende konstruktion på tværs af regionsgrænser uden, at tilbuddet skifter adresse.

Socialtilsyn Nord foreslår, at plejefamilier ikke omfattes af bestemmelsen om en karensperiode ved flytning.

2. Ændring af adresser

Det fremgår i § 1, nr. 4, at hvis en koncern eller koncernlignende konstruktion skifter hovedadresse, er der en karensperiode.

Socialtilsyn Nord bemærker hertil, at der ikke fremgår konkrete krav til, hvornår noget kan være en hovedadresse.

For eksempel kan man have hovedadresse i et sommerhus, kontorhotel, lagerbygning eller for eksempel et sted, hvor man har lejet sig ind og blot opsat et skrivebord. Det fremgår ikke konkret, hvilke krav der er til en hovedadresse i forhold til, om det skal være en adresse, som reelt benyttes af tilbuddet eller tilbuddets medarbejdere/administration.

Forslag

Socialtilsyn Nord foreslår, at de adresser som tilbuddet kan vælge imellem som hovedadresse, skal være tilbuddets administrationsadresse eller adressen på et tilbud og at socialtilsynet skal kunne føre tilsyn på adressen.

3. Oprettelse af specialistfunktioner

Det fremgår i § 1, nr. 5, af bemærkningerne, at der skal oprettes specialistfunktioner i enkelte socialtilsyn.

Koncerner og koncernlignende konstruktioner

For så vidt angår forslaget om at samle koncerner, mener Socialtilsyn Nord ikke der reelt er tale om en specialistfunktion. Det skyldes det samlede antal koncerner og koncernlignende konstruktioner i de fem socialtilsyn og at alle fem socialtilsyn derfor har kendskab til kompleksiteten for disse. De problemer der er oplevet i praksis i de senere år, har handlet om to ting. Den ene om, at det har været muligt for tilbuddene straks at flytte tilsyn ved blot at skifte adresse. Det andet om at socialtilsynene har manglet de fornødne redskaber til at handle på økonomiske forhold. De to ting løses med de øvrige forslag, der er i dette lovforslag.

For så vidt angår forslaget vedrørende koncerner og samlingen af disse under et socialtilsyn mener Socialtilsyn Nord, omfanget af hvilke tilbud, der indgår i denne specialistfunktion, bør begrænses.

Det skyldes, at der blandt koncernerne er adskillige selskabskonstruktioner, der er såkaldt "simple koncerner"; hvor koncernen alene udgøres af tilbuddet (et selskab) og et holdingselskab, der ejer tilbuddet. Tilsynet med denne type koncerner er ikke nævneværdigt anderledes end tilsynet med øvrige selvstændige tilbud, og det fordrer ikke en særlig viden eller særlig indsats. Socialtilsyn Nord mener derfor, at denne type koncerner med fordel kan undtages fra specialistfunktionen.

Skibsprojekter

Socialtilsyn Nord foreslår, at tilsyn med skibsprojekter medtages som en

selvstændig specialistfunktion.

Det er Socialtilsyn Nords vurdering, at tilsynet med skibsprojekter kræver specialiseret viden om forhold, der ligger ud over lov om socialtilsyn. Det gælder blandt andet i forhold til indhentelse af dokumenter fra Søfartsstyrelsen i form af farttilladelse, nationalitetsbevis, målebrev og besætningsfastsættelser for skibene samt kendskab til center for det maritime sundhedsvæsen, som har tilsyn med medicinkister ombord på skibene.

Socialtilsyn Nord bemærker, at der aktuelt er under 10 skibsprojekter på landsplan.

Forslag

Socialtilsyn Nord foreslår, at koncerner og koncernlignende tilbud udgår som en specialistfunktion.

Hvis koncerner fastholdes som en specialistfunktion foreslår Socialtilsyn Nord at specialistfunktionen begrænses til de komplekse koncerner.

Socialtilsyn Nord foreslår, at tilsyn med skibsprojekter samles i en specialistfunktion.

4. Krav til godkendelser fra andre myndigheder

Det fremgår af § 1, nr. 7, i bemærkningerne, at socialtilsynet ikke skal gennemgå forhold, der hører under andre tilsyn, men som led i godkendelsen skal påse, om tilbuddet har opnået, eller er i gang med at opnå, de nødvendige tilladelser fra andre myndigheder.

Det er uklart, hvilke tilladelser fra andre myndigheder, som socialtilsynet skal påse.

Det er uklart, om det kun er i forbindelse med godkendelse eller også det løbende driftsorienteret tilsyn, hvor der skal påses godkendelser fra andre myndigheder.

Ifølge kvalitetsmodellen skal socialtilsynet ikke særskilt påse tilladelser fra andre myndigheder. Tilbuddene skal dog uploade tilladelser på Tilbudsportalen i forhold til bygge- og planlægningslovgivningen. Socialtilsyn Nord modtager som udgangspunkt ikke oplysninger om tilladelser angående for eksempel arbejdsmiljø og fødevarer, og det er på nuværende tidspunkt uklart, om socialtilsynet har den fornødne hjemmel hertil.

Forslag

Socialtilsyn Nord foreslår, at det tydeliggøres, hvilke tilladelser socialtilsynet skal påse.

Socialtilsyn Nord foreslår, at det tydeliggøres, om det både er i forbindelse med godkendelse og det driftsorienteret tilsyn, det skal påses.

Socialtilsyn Nord foreslår, at bekendtgørelsen om Tilbudsportalen ændres, så det fremgår af denne, at det er et krav, at tilbuddene uploader tilladelserne der, som socialtilsynet skal påse.

5. Krav til godkendelse - virksomhed

Det fremgår ikke af § 1, nr. 8, for tilbud, at der skal fremgå navn på virksomhed og CVR-nummer.

Socialtilsyn Nord mener, dette bør tilføjes. Det vil tydeliggøre, at godkendelsen kun gives til en bestemt virksomhed. Dermed undgår man tvivl om, hvorvidt en godkendelse kan sælges til en anden virksomhed, hvis man fortsætter tilbuddet med samme adresse, fysiske rammer, antal pladser, målgruppe, tilbudstype og ydelser.

Forslag

Socialtilsyn Nord foreslår, at det specificeres, at en godkendelse fra socialtilsynet ikke kan overdrages fra én juridisk person til en anden.

Socialtilsyn Nord foreslår, det løses ved, at navn og CVR-nummer på virksomhed tilføjes i § 1, stk. 8, i ændringsloven, jævnfør § 5, stk. 2, i lov om socialtilsyn.

6. Krav til godkendelse - tilbuddets ydelser

Det fremgår af § 1, nr. 8, at det skal fremgå af godkendelsen, hvilke ydelser tilbuddet leverer.

På Tilbudsportalen er ydelserne for voksne for eksempel:

- Personlig pleje og hjælp (§ 83)
- Praktisk hjælp (§ 83)
- Socialpædagogisk støtte (§ 85)
- Genoptræning (for eksempel § 86, stk. 1)
- Vedligeholdelsestræning (for eksempel § 86, stk. 2)

På Tilbudsportalen er af ydelserne for børn for eksempel:

- Psykologisk behandling (for eksempel §§ 11, 52)
- Socialpædagogisk behandling (for eksempel §§ 11, 52)

- Talepædagogisk behandling (for eksempel FSL §§ 3, 4)
- Kontaktperson (§ 52)
- Personlig hjælp og pleje (§§ 44, 83)
- Praktisk hjælp (§§ 44, 83)
- Praktisk/pædagogisk støtte (§ 52)
- Rådgivning (§ 11, § 52)

Det er på nuværende tidspunkt ikke et krav, at ydelserne fremgår af godkendelsen og Socialtilsyn Nord har ikke haft praksis for, at tilbuddets ydelser fremgår direkte af godkendelsesskrivelsen.

Det skyldes, at hvis tilbuddets ydelser skal fremgå af godkendelsesskrivelsen, kræver det for eksempel en ændring af tilbuddets godkendelse, hver gang der indskrives en borger, som har behov for anden hjælp end de borgere, der allerede er indskrevet på tilbuddet, har. Det kræver også, at socialtilsynet forholder sig til, hvilke ydelser tilbuddet leverer til de enkelte borgere. Der kan der for eksempel være tale om, hvorvidt en borger får pædagogisk støtte til rengøring, eller om borgeren får praktisk hjælp i form af rengøring. Socialtilsyn Nord mener, det kræver betydelige ressourcer at skulle gøre dette. Ressourcer som kan bruges bedre.

Forslag

Socialtilsyn Nord foreslår, at det ikke er et krav, at tilbuddets ydelser skal fremgå af tilbuddets godkendelse.

7. Fastsættelse af vilkår

Det fremgår i § 1, nr. 10, i bemærkningerne, at det med den forslåede ændring præciseres, at vilkår alene kan fastsættes i forbindelse med godkendelse af et tilbud.

Socialtilsyn Nord forstår denne ændring som, at der ikke længere kan gives vilkår i forbindelse med godkendelse af en væsentlig ændring.

Socialtilsyn Nord mener, at det vil være uhensigtsmæssigt, da der ofte i praksis er brug for at kunne fastsætte vilkår i forbindelse med godkendelse af væsentlige ændringer. Vilkår gives i dag for eksempel ved igangværende byggeri eller renovering, hvor der gives vilkår om, at der ikke må flytte borgere ind, før socialtilsynet har beset det endelige byggeri.

Forslag

Socialtilsyn Nord foreslår, at aktuel praksis, hvor der er mulighed for at give vilkår i forbindelse med væsentlig ændring, fastholdes.

8. Fravigelse af godkendelse

Det angives i § 1, nr. 11, at en afgørelse om fravigelse af godkendelse (dispensation) ikke forudsætter, at der forinden har været ansøgt om en væsentlig ændring af tilbuddets eller plejefamiliens godkendelse.

Sammenholdt med den foreslåede ændring i § 2, nr. 1 om ændring af akutbestemmelsens anvendelsesområde lægger Socialtilsyn Nord til grund, at dette vil medføre væsentligt flere ansøgninger om dispensation.

Socialtilsyn Nord bemærker, at det følger af lov om socialtilsyn § 5, at socialtilsynet skal godkende tilbud og plejefamilier som "generelt egnede", ligesom socialtilsynet skal føre et driftsorienteret tilsyn, imens kommunerne skal føre det personrettede tilsyn. For socialtilsynet er tilbuddene part og modtager for afgørelserne; for anbringende kommuner er det borger, der er part og modtager for afgørelserne. Socialtilsyn Nord lægger til grund, at lovgiver ikke ønsker at gøre op med denne fordeling.

Muligheden for dispensation er en fravigelse fra dette princip: En dispensation er per definition en konkret vurdering foretaget ud fra en konkret borgers behov og forudsætninger og med afsæt i borgerens matchning til et konkret tilbud.

Dermed bliver socialtilsynets afgørelser om dispensation til myndighedsafgørelser, der ligger hos det driftsorienterede tilsyn, men som materielt befinder sig meget tæt op ad det personrettede tilsyn. Det åbner også for, at borgere i tilbuddet, som dispensationen vedrører, i langt højere grad vil have en så konkret, væsentlig og individuel retlig interesse, og dermed bliver part for socialtilsynets afgørelser. Socialtilsyn Nord mener, at denne forskydning af socialtilsynet, fra et generelt driftsorienteret tilsyn over imod et mere personrettet tilsyn, er uhensigtsmæssig.

Socialtilsyn Nord mener, at de generelle godkendelser udvandes, hvis de reelt kun er vejledende, fordi der som udgangspunkt altid vil kunne ske en fravigelse, hvis et tilbud ønsker det.

Endeligt er der et væsentligt ressourceperspektiv at tage i betragtning; Socialtilsynet kan opkræve tillægstakst for behandling af væsentlige ændringer af tilbuds generelle godkendelse. Der er ikke hjemmel til at kræve takst for dispensationer. Dette på trods af, at opgaven i praksis kræver ressourcer, fordi der skal ske en konkret vurdering af den enkelte dispensation, blandt andet i forhold til hvordan en dispensation vil påvirke øvrige borgere i tilbuddet og hvordan det vil påvirke tilbuddets generelle godkendelse. Når der ikke opkræves takst for dispensationer, betyder det, at alle tilbud kommer til at betale for de tilbud, der søger om dispensationer, da

de ressourcer det kræver i så fald må indgå i den årlige grundtakst, som alle tilbud skal betale.

Socialtilsyn Nord bemærker endelig, at det ikke fremgår specifikt, hvordan en eventuel forlængelse af en fravigelse af godkendelsen skal håndteres: Er der tale om en ny afgørelse, der skal træffes, eller om der alene kan træffes afgørelse om forlængelse

Forslag

Socialtilsyn Nord foreslår, at aktuel praksis fastholdes, hvor en forudgående ansøgning og behandling af væsentlig ændring er en forudsætning for afgørelse om dispensation.

Hvis der gives hjemmel til at søge dispensation, foreslår Socialtilsyn Nord, at der kan opkræves takst for ansøgninger om dispensation og at det tydeliggøres, hvordan forlængelsen af en dispensation håndteres.

9. Ændring af godkendelse

Det angives i § 1, nr. 12, at der indsættes en ny bestemmelse om, at socialtilsynet kan træffe afgørelse om ændring af godkendelsen, når der er sket væsentlige ændringer i forhold til tilbuddets eksisterende godkendelse eller ved ansøgning.

Det er i høringsloven og kommentarerne hertil uklart, hvad der med den pågældende tilføjelse reelt gives hjemmel til.

Det er blandt andet uklart, om socialtilsynet af egen drift kan udvide en godkendelse, uden tilbuddet har ansøgt om det.

Det er desuden uklart om socialtilsynet kan opkræve takst, som når tilbuddet selv har sendt en ansøgning om en væsentlig ændring.

Endelig vurderes det ikke tilstrækkeligt præciseret i forhold til plejefamilier, hvornår der skal laves en ny godkendelse eller ændring af godkendelse. Det gælder for eksempel i forhold til, når der flytter en ny partner ind.

Forslag

Socialtilsyn Nord foreslår, at det tydeliggøres, hvad der gives hjemmel til i forhold til:

- Om socialtilsynene af egen drift kan udvide en godkendelse
- Om der kan kræves takst
- Om ændringer i forhold i plejefamilier skal behandles som en væsentlig ændring eller ny godkendelse.

- Derudover vil det være hensigtsmæssigt med eksempler på, hvad der menes med *grundlæggende og omfattende ændringer* for plejefamilier i forhold til hvornår der skal laves en ændring af en godkendelse og hvornår der skal laves en ny godkendelse.

10. Ledige pladser

Det angives i § 1, nr. 12, i bemærkningerne, at tilbud, i stedet for at ophøre, kan ønske, at pladserne står ledige i en periode, uden godkendelsen bringes til ophør.

Af nuværende lovgivning fremgår, at en godkendelse kan eksistere for tilbud i 2 år og plejefamilier 3 år, selvom der ikke er indskrevet borgere, jævnfør § 5, stk. 8. Tilbuddet vil uanset, at der ikke er borgere i denne periode fortsat modtage tilsynsbesøg og stå angivet på Tilbudsportalen med ledige pladser, således at oplysningerne her stemmer overens med de faktiske forhold.

Det er altså allerede en mulighed for tilbud og plejefamilier, at være godkendt i en længere periode med tomme pladser og det er derfor uklart, hvad der følger af forslaget. Betyder forslaget for eksempel, at hvis plejefamilien ønsker tomme pladser, vil de selv kunne angive dette på Tilbudsportalen og betyder det, at når tilbuddet ønsker det, kan fritages de fra tilsynsbesøg og fra at leve op til kravene i kvalitetsmodellen?

Det er for tilbud muligt at angive på Tilbudsportalen, om de ønsker henvendelser vedrørende ledige pladser. Der er ikke samme mulighed for plejefamilier. I forhold til plejefamilier oplever Socialtilsyn Nord, at plejefamilierne angiver, at de ingen ledige pladser har, trods de reelt har det. Det kan for eksempel skyldes, at de synes, de har meget at se til i en periode og ønsker ro om familien.

Forslag

Socialtilsyn Nord foreslår, at det tydeliggøres, hvad ændringen betyder.

Socialtilsyn Nord foreslår, at det for plejefamilier bliver muligt at angive på Tilbudsportalen, at man ikke ønsker henvendelser om nye børn.

11. Skærpet tilsyn – begreb

Det fremgår af § 1, nr. 24, 3. pkt., i bemærkningerne, at skærpet tilsyn ikke nødvendigvis vil have konsekvenser for tilbuddet eller plejefamiliens mulighed for at bevare godkendelsen.

Socialtilsyn Nord mener i så fald, at det skaber en begrebsforvirring i forhold til sanktioner at betegne det som "skærpet tilsyn".

Med gældende regler er der følgende sanktioner:

- Vilkår – ved mindre forhold, som skal rettes op for at opnå godkendelsen.
- Påbud – ved forhold, der skal rettes op for at bevare godkendelsen.
- Skærpet tilsyn med påbud – ved alvorlige forhold.
- Ophør – ved forhold, der ikke forventes at kunne rettes op på.

Ved at lave mulighed for skærpet tilsyn, som ikke har konsekvens for godkendelsen, er der umiddelbart tale om en sanktion, der er mildere end vilkår. Skærpet tilsyn som foreslået vil dermed reelt kunne være den mildeste sanktion, men lyder som den alvorligste inden et ophør.

Socialtilsyn Nord foreslår derfor, at der i stedet benyttes en anden betegnelse for den nye form for sanktion. Det kunne for eksempel være at kalde det "intensiveret tilsyn".

Det bemærkes i øvrigt, at Socialtilsyn Nord finder det positivt, at det bliver muligt at lave et sådant intensiveret tilsyn uden udstedelse af påbud.

Forslag

Socialtilsyn Nord foreslår, at "skærpet tilsyn" i § 1, nr. 24, i stedet benævnes "intensiveret tilsyn".

12. Krav til udstedelse af skærpet tilsyn

Det fremgår af § 1, nr. 24, 3. pkt., i bemærkningerne, at den nye form for skærpet tilsyn fortsat følger de tidligere bestemmelser omkring dialog, takst og begrundelse for afgørelse.

Socialtilsyn Nord mener disse krav, vil gøre det svært at benytte bestemmelsen i praksis.

Hvis for eksempel bestemmelsen anvendes i forlængelse af en proces med varsling eller udstedelse af påbud, mener Socialtilsyn Nord, at det bør være nok at begrunde denne afgørelse med, at socialtilsynet skal sikre, at der sker en tilstrækkelig implementering af de tiltag, tilbuddet har sagt, de vil sætte i værk på baggrund af varslingen eller udstedelsen af påbuddene.

Hvis det er tanken, at bestemmelsen også skal kunne anvendes i en undersøgende fase, hvor der er bekymringer for et tilbud, men endnu ikke så konkrete bekymringer, der gør, at det vurderes, at der kan udstedes påbud, vil det i praksis ligeledes være svært at bruge, hvis der er krav svarende til nuværende krav om dialog, takst og begrundelse.

Hvis det skal have effekt i sager, hvor der er åbenlys bekymring for eksempel vold eller seksuelle overgreb, bør det være muligt at udstede skærpet tilsyn allerede ved eksempelvis modtagelsen af en underretning og efter første tilsynsbesøg. Altså inden der har været tid til at indhente yderligere oplysninger og mens afrapporteringen foregår.

Forslag

Socialtilsyn Nord foreslår, at anvendelsen af bestemmelsen i forlængelse af en tidligere proces alene kræver, at den begrundes med, at socialtilsynet skal have mulighed for at påse, at der sker en implementering.

Socialtilsyn Nord foreslår, at hvis bestemmelsen også skal kunne bruges i en undersøgende fase, så skal der være lempeligere krav for udstedelsen af det skærpede tilsyn, hvis det skal kunne anvendes i praksis.

13. Whistleblowerordning – e-postadresse

Det angives i § 1, nr. 29, at socialtilsynet i hver region skal have en whistleblowerordning med et telefonnummer og en e-postadresse, hvortil et tilbuds personale, beboere, pårørende og andre kan henvende sig anonymt om bekymrende forhold i tilbuddet.

Det er i den forbindelse uklart for Socialtilsyn Nord, om der er krav om, at socialtilsynene skal have en e-postadresse til at sende e-mails, eller om socialtilsynets webformular er tilstrækkelig. Socialtilsyn Nord mener på baggrund af erfaringerne med webformularen, at denne er tilstrækkelig.

Det bemærkes, at praksis siden 2014 har været, at socialtilsynet har en særlig telefon og en webformular, der kan udfyldes og indsendes, men ikke en e-mailadresse, der kan sendes e-mail til.

Forslag

Socialtilsyn Nord foreslår, at § 1, stk. 29, tilpasses, så der er mulighed for fortsat at anvende webformularen.

14. Whistleblowerordning – oplysningspligt

Det fremgår af § 1, nr. 29, at socialtilsynet skal oplyse beboere, ansatte m.fl. i de enkelte tilbud om muligheden for at rette henvendelse via whistleblowerordningen. Det bemærkes at "m.fl." tilføjes til den tidligere ordlyd af bestemmelsen.

Det er uklart, hvad der forventes, at socialtilsynet gør yderligere end i dag og over for hvem.

Forslag

Socialtilsyn Nord foreslår, at det tydeliggøres, hvad "m.fl." dækker over og om det har betydning for socialtilsynet nuværende praksis.

15. Uforholdsmæssigt dyre tilbud

Det fremgår af § 1, nr. 31, at socialtilsynet skal bemærke det i tilsynsrapporten og på Tilbudsportalen, når et tilbud vurderes uforholdsmæssigt dyrt.

Det er Socialtilsyn Nord vurdering, at der med fordel kan udarbejdes en guideline, som socialtilsynene kan benytte til vurderingen af, hvornår tilbud er "uforholdsmæssige dyrt". Dette for at sikre en ensartet forståelse og vurdering af dette på tværs af landet.

Det er desuden uklart, om bemærkninger om det, skal anføres selvstændigt på Tilbudsportalen, eller om det er nok at denne fremgår af rapporten, der uploades på Tilbudsportalen.

Da det formodentligt er ønsket med forslaget, at det skal være tydeligt for anbringende kommuner, at socialtilsynet mener, tilbuddet vurderes uforholdsmæssigt dyrt og det samtidigt er ønsket, at bemærkningen skal kunne fjernes hurtigt, hvis tilbuddet ikke længere vurderes uforholdsmæssigt dyrt, foreslår Socialtilsyn Nord, at der oprettes et selvstændigt felt på Tilbudsportalen, hvor det kan angives.

Forslag

Socialtilsyn Nord foreslår, at der udarbejdes en guideline eller anden indikation af, hvad der udgør "uforholdsmæssig dyr".

Socialtilsyn Nord foreslår, at det afklares om det skal anføres selvstændigt på Tilbudsportalen, at et tilbud er uforholdsmæssigt dyrt, eller om det er nok at dette fremgår af rapporten, der uploades på Tilbudsportalen.

Socialtilsyn Nord foreslår, at der oprettes et selvstændigt felt på Tilbudsportalen, hvor der kan angives, hvis socialtilsynet vurderer et tilbud som uforholdsmæssigt dyrt.

16. Afvisning af budget

Det fremgår af § 1, nr. 31, i bemærkningerne, at Socialtilsynets afvisning af at godkende et budget, er en afgørelse.

Det bemærkes, at det er uklart, hvordan det skal håndteres i praksis, og om en afvisning på Tilbudsportalen derfor også vurderes at være en afgørelse.

I nuværende praksis bliver en del budgetter afvist på Tilbudsportalen, og i forlængelse heraf er der dialog med tilbuddene om at tilrette for eksempel fejl. Det er derfor ikke socialtilsynets vurdering, at en afvisning af et budget på Tilbudsportalen, er en afgørelse.

I nuværende praksis træffes der først afgørelse om afvisning af budget, efter der har været dialog med tilbuddet, og efter budgettet er afvist på Tilbudsportalen. På den måde sikres det, at tilbuddet har haft mulighed for at tilrette budgettet, herunder for eksempel fejl på Tilbudsportalen, inden det træffes afgørelse om at afvise.

Det er Socialtilsyn Nord vurdering, at det vil blive meget omfattende og en u hensigtsmæssig arbejdsgang, hvis der skal træffes en afgørelse ved afvisning af budgetter på Tilbudsportalen. Dette gælder særligt i sager, hvor der pågår dialog med tilbuddet og der er enighed om, at der skal tilrettes oplysninger i budgettet.

Forslag

Socialtilsyn Nord foreslår, at det, at afvisning af et budget på Tilbudsportalen ikke udgør en forvaltningsafgørelse og at dette fremgår af loven.

17. Løn til ledelse

Det fremgår af § 1, nr. 31, at socialtilsynet skal vurdere tilbuddets udgifter til løn til ledelsen og offentliggøre denne vurdering på Tilbudsportalen.

Socialtilsyn Nord bemærker, at der bør udarbejdes et sammenligningsgrundlag for at sikre ensartethed i vurderingerne. Det er for eksempel en mulighed at anvende data fra Kommunernes og Regionernes Løndatakontor, KRL. KRL fører lønstatistik over lønningerne til blandt andre forstandere, leder og ansatte i sociale tilbud. Lønstatistikken er alene baseret på offentlige tilbud, men det er Socialtilsyn Nord's vurdering, at offentlige og private tilbud sælger sammenlignelige ydelser, og derfor bør lønningerne ikke afvige væsentligt.

Forslag

Socialtilsyn Nord foreslår, at der på landsplan laves et vurderingsgrundlag for løn til ledelse for at sikre ensartet behandling.

18. Indhentelse af valuarvurderinger

Det fremgår i § 1, nr. 31, at socialtilsynet kan indhente uafhængige valuarvurderinger for at vurdere, om tilbuddets udgifter til leje af fast ejendom overstiger markedslejen. Valuarvurderingen betales af tilbuddet.

Socialtilsyn Nord bemærker, at hidtidige praksis har været at anmode tilbuddet om at indhente en valuarvurdering, som tilbuddet selv har betalt.

Socialtilsyn Nord mener, at det er uklart af lovforslagets bemærkninger, hvorvidt det, uafhængigt af tilbuddet, er muligt for socialtilsynet at indhente en uafhængig valuarvurdering og efterfølgende fakturere tilbuddet. Socialtilsyn Nord mener en sådan mulighed, vil være hensigtsmæssig.

Forslag

Socialtilsyn Nord foreslår, at socialtilsynet får og at der specifikt fremgår af loven, at socialtilsynet har hjemmel til, uafhængigt af tilbuddet, at indhente en valuarvurdering og fakturere tilbuddet for dette.

19. Orienteringspligt

Det fremgår af § 1, nr. 34 og nr. 37, at tilbuddene i forhold til deres orienteringspligt i visse tilfælde skal orientere "straks" eller "uden unødigt ophold". I bemærkningerne er "uden unødigt ophold" beskrevet som "*så hurtigt som det er praktisk muligt*".

Det bemærkes, at der benyttes to forskellige ord for tidsfristen, men kun det ene er nærmere uddybet. Socialtilsyn Nord mener desuden, at der er forskel på, om et tilbud er forpligtet til at orientere "straks" eller "uden unødigt ophold". Det er derfor uklart, hvad der kan forventes af tilbuddene.

Det bemærkes, at ordet "straks" også er tilføjet, jævnfør § 2, nr. 1, i forhold til kommunens orienteringspligt ved brug akutanbringelse i et ikke godkendt tilbud.

Forslag

Socialtilsyn Nord foreslår, at det tydeliggøres, om tilbuddenes orienteringspligt er "straks" eller "uden unødigt ophold" og hvad forskellen er.

20. Nøgletal

Det fremgår af § 1, nr. 39, at tilbud skal udarbejde en årlig rapport om tilbuddets virksomhed, som blandt andet skal indeholde økonomiske nøgletal fra tilbuddets seneste årsregnskab.

Udbytte

Socialtilsyn Nord bemærker, at følgende nøgletal fremstår uklart:

"Hvor meget, der er udbetalt i udbytte fra kommercielle private tilbud, overført til andre enheder inden for en større selvejekonstruktion eller fsva. offentlige tilbud er overført til andre tilbud"

Det er ikke tydeligt, hvad der menes, og dermed er der risiko for fejlindberetninger, især for offentlige tilbud.

Differentierede nøgletal

Socialtilsyn Nord mener, at nøgletal, som har fokus på overskud og udbytte, bør differentieres i nøgletal, som vedrører private tilbud og nøgletal, som vedrører offentlige tilbud. Differentieringen giver mening, fordi offentlige tilbud er underlagt et krav om indregning af over/underskud i taksten 2 år efter, resultatet er realiseret.

I den sammenhæng vil det give mening at have et nøgletal for overhead på offentlige tilbud, således det fremgår, hvad tilbuddet betaler til administration til kommunen, af hensyn til gennemskuelighed i økonomien.

For at kunne sammenligne nøgletal for ejendomme på tværs af offentlige og private tilbud, bør offentlige tilbud også medtage omkostninger til drift, kapitalforrentning af ejendommens værdi og afskrivninger i nøgletallet for ejendomsomkostninger.

Nøgletal for ledelse

Socialtilsyn Nord bemærker, at der skal være nøgletal for øverste leder og nøgletal for ledelsen samlet. Socialtilsyn Nord mener, det er mere hensigtsmæssigt at have et nøgletal for øverste leder og et nøgletal for den øvrige ledelse, så løn for øverste leders løn ikke indgår i begge nøgletal.

Vikarer

I den politiske aftale fremhæves stillingskategorien "vikarer" og disses betydning for tilbuddets kvalitet, men der er ikke forslag om yderligere nøgletal herom til støtte for den nye indikator i kvalitetsmodellen.

Socialtilsyn Nord mener, at der med fordel kan tilføjes et nøgletal omhandlende *"Tilbuddets omkostninger til vikarer/vikarbureau"*.

Derudover mener Socialtilsyn Nord, at det skal præciseres, hvordan man forholder sig til fastansatte vikarer. For eksempel har flere store tilbud eller offentlige tilbud fastansatte vikarer, som arbejder fuld tid for arbejdsgiver, men som bliver rykket rundt mellem flere afdelinger eller tilbud. Vi vurderer,

at det er væsentligt at forholde sig til, om de indgår som fastansatte eller vikarer.

Forklaringsfelt

Endeligt mener Socialtilsyn Nord, at der er behov for et tekstfelt i årsrapporten, hvor tilbud har mulighed for at forklare afvigelser mellem nøgletal i årsrapport og budget.

Forslag

Socialtilsyn Nord foreslår, at der kommer yderligere nøgletal i tilbuddenes årsrapporter.

Socialtilsyn Nord foreslår, præcisering af nøgletal for udbytte, samt differentiering af nøgletal for offentlige og private tilbud.

Konkret foreslås nøgletal for overhead, omkostninger til ejendomme, ledelse og vikarer. Derudover foreslås mulighed for et tekstfelt, hvor afvigelser kan forklares.

21. Virksomhedsform

Det fremgår af § 1, nr. 41, at der er krav til virksomhedsform. Det betyder, at enkeltmandsvirksomheder og interentskaber skal have ændret virksomhedsform, hvis de ønsker at fortsætte driften. Det er angivet i bemærkningerne, at det vil udgøre en væsentlig ændring af tilbuddets godkendelse.

Socialtilsyn Nord konstaterer, at det ikke er angivet, om socialtilsynet har mulighed for at opkræve takst for ændringen.

Socialtilsyn Nord bemærker desuden, at man på Tilbudsportalen ikke teknisk kan ændre et tilbuds CVR-nummer og dermed virksomhedstype. Det vil derfor i praksis skulle behandles som en ny godkendelse. Det betyder også, at tilbuddenes historik på Tilbudsportalen, indberetninger og tilsynsrapporter vil forsvinde.

Forslag

Socialtilsyn Nord foreslår, at regler for ændring af virksomhedsform på baggrund af ændring i lov om socialtilsyn præciseres i forhold til:

- Om der er tale om en ny godkendelse
- Om det er ønsket at historikken på Tilbudsportalen forsvinder
- Om Socialtilsynet kan opkræve takstfor behandling af ændring af virksomhedsform.

22. Bestyrelse

Det fremgår af § 1, nr. 43, at der opsættes krav til sammensætningen af tilbuddets bestyrelse.

Bestyrelsens uafhængighed

Socialtilsyn Nord bemærker, at der ikke fremgår krav til fondsbestyrelses uafhængighed af stifter. Det følger dog af fondsretten, at bestyrelsen skal være uafhængige af stifter. Socialtilsyn Nord mener derfor, at det vil være hensigtsmæssigt at medtage krav om uafhængighed i bestemmelsen om krav til bestyrelsen.

Der fremgår heller ikke krav om, at stifter ikke må udpege flertallet af bestyrelsen for fonde. Dette følger dog af de fondsretlige grundsætninger, og det kunne være hensigtsmæssigt, at det fremgår direkte.

Vedtægtsændring

Det fremgår af § 13, at regler for bestyrelsessammensætningen skal fremgå af tilbuddenes vedtægt. Det må forventes, at en del tilbud vil være nødt til at ændre tilbuddets vedtægt på baggrund af de nye krav til bestyrelsen. Det vil derfor være hensigtsmæssigt at fastsætte en tidsfrist for, hvornår tilbuddet skal have ansøgt om vedtægtsændringen.

Dette med henblik på at sikre, at alle tilbud, der er oprettet som fonde, og som måtte ønske det, kan få behandlet og godkendt en vedtægtsændring, inden den 1. januar 2025. Det vil ikke være muligt, hvis alle tilbud søger kort tid før udløb af fristen.

Forslag

Socialtilsyn Nord foreslår, at krav til bestyrelsen der følger af fondsretten indskrives og at der fastsættes tidsfrist for ansøgning om vedtægtsændring i forhold til ændring i bestyrelsessammensætningen.

23. Koncernlignende konstruktioner

Det fremgår af § 1, nr. 43, at der opsættes krav til tilbuddets bestyrelse omkring sammensætningen, herunder, at personer, der udlejer bygninger til tilbuddet, ikke kan sidde i bestyrelsen.

Socialtilsynet bemærker, at ændringerne vil få betydning for vurderingen af koncernlignende konstruktioner, hvoraf en del af de nuværende koncernlignende konstruktioner har personsammenfald mellem bestyrelsen for udlejer og tilbuddet. Derfor vil flere eksisterende koncernlignende konstruktioner forventeligt ændres til ikke længere at være koncernlignende konstruktioner, når de har fået rettet til i forhold til det nye krav til bestyrelsen.

Af hensyn til at færrest mulige tilbud skal flyttes mellem socialtilsyn, vurderes det hensigtsmæssigt at tage højde for, at tilbuddet efterlever bestemmelsen forud for en eventuel flytning på baggrund af en specialistfunktion – således at tilbuddet ikke skal flyttes tilbage igen, lige så snart de efterlever bestemmelsen om, at personer, der udlejer bygninger til tilbuddet, ikke kan sidde i bestyrelsen.

Forslag

Socialtilsyn Nord foreslår, at overholdelse af nye regler og efterfølgende vurdering af, om man fortsat er koncernlignende, foretages inden flytning af tilbud i forhold til bestemmelsen om specialistfunktioner.

24. Ophør af godkendelse

Det fremgår af § 1, nr. 44, at personer, der har været leder eller i bestyrelsen for et tilbud, hvor socialtilsynet har truffet afgørelse om ophør, ikke kan indgå i en ny bestyrelse i 5 år.

Socialtilsyn Nord mener, at det er positivt, at man ikke kan starte op igen med det samme efter en afgørelse om ophør.

I praksis

Det er dog Socialtilsyn Nord vurdering, at det i praksis reelt ikke er muligt at følge op på, om bestemmelsen overholdes. Der er ikke en måde, man kan slå det op på, hvilket betyder at hverken socialtilsynet eller privatpersoner kan vide, hvem der har været i en bestyrelse eller ledelse for et tilbud, da der er blevet truffet afgørelse om ophør.

Udskiftning

Socialtilsyn Nord bemærker, at Socialtilsyn Nord i flere tilfælde har oplevet, at leder eller en samlet bestyrelse træder tilbage i forsøget på at rette op på tilbuddets kvalitet. Dette sker typisk indenfor de sidste seks måneder, inden socialtilsynet træffer en afgørelse om ophør.

Det er derfor ikke nødvendigvis den bestyrelse, der har drevet tilbuddet på en måde, så der var grundlag for at varsle ophør af godkendelse, som denne bestemmelse vil komme til at ramme.

Forslag

Socialtilsyn Nord foreslår, at der på Tilbudsportalen laves en mulighed for, at fonde kan indtaste, hvem der er i bestyrelsen. Dette kan de ikke på nuværende tidspunkt, da oplysningerne skal trækkes fra CVR, og fonde ikke

indberetter bestyrelser til CVR. Fonde står derfor angivet som om, de ikke har en bestyrelse.

Socialtilsyn Nord foreslår, at Tilbudsportalen indrettes på en måde, så de enkelte socialtilsyn automatisk får besked, hvis der indtastes en person, som har siddet i bestyrelsen eller været leder for et tilbud, hvor socialtilsynet indenfor fem år har truffet afgørelse om ophør af godkendelsen.

Socialtilsyn Nord foreslår, at bestemmelsen udvides til at omfatte personer, der har siddet i bestyrelsen eller været leder af et tilbud seks måneder op til, socialtilsynet har truffet afgørelse om ophør af godkendelsen.

25. Større reparationer og vedligehold

Det angives i § 1, nr. 49, at private tilbud – inden iværksættelsen af større reparationer og vedligehold af tilbuddets faste ejendom – skal forelægge disse reparationer til socialtilsynets godkendelse.

Det er uklart, hvad der menes med "større" reparationer og istandsættelser. Socialtilsyn Nord foreslår derfor, at størrelsen af udgifter til såvel indvendig som udvendig vedligeholdelse kan fastsættes efter et normtal/kvm, så der opnås en sammenlignelig vurdering af, hvornår der er tale om større reparationer.

Endeligt bemærker Socialtilsyn Nord, at socialtilsynet ikke har nogle sanktionsmuligheder, hvis tilbuddet ikke forelægger ovenstående for socialtilsynet inden iværksættelse, eller at tilbuddet iværksætter reparation eller vedligehold, selvom socialtilsynet har givet afslag på det.

Takst

Socialtilsyn Nord bemærker, at der ikke kan opkræves takst for afgørelser om fondes ekstraordinære dispositioner eller for afgørelse om større reparationer eller vedligehold. Dermed kommer øvrige tilbud til at finansiere behandlingen af disse over grundtaksten.

Forslag

Socialtilsyn Nord foreslår, at det præciseres, hvornår der er tale om større reparationer og istandsættelser og hvilken sanktion der kan benyttes hvis de ikke ansøger samt om de tilbud der søger om godkendelse, selv skal betale for det.

26. Revisor

Det fremgår af § 1, nr. 52, i bemærkningerne, at socialtilsynet kan kræve, at tilbuddet udpeger en anden revisor, hvis revisor gentagne gange ikke har

opfyldt kravene i gældende regler om revisionen af de sociale tilbuds regnskaber.

Socialtilsyn Nord bemærker, at sociale tilbud står i flertal. Som Socialtilsyn Nord læser det, kan det betyde, at socialtilsynet både kan kræve, at der bliver udpeget en ny revisor på baggrund af, at en revisor gentagne gange har lavet fejl i revisionen af et tilbuds regnskaber eller når en revisor overfor flere tilbud har begået enkeltstående fejl.

Forslag

Socialtilsyn Nord foreslår, at bestemmelsen bør præciseres i forhold til, om socialtilsynet kan kræve en ny revisor udpeget både ved gentagne fejl i et tilbud og når en revisor har begået enkeltstående fejl overfor flere tilbud.

27. Påbud om revisor

Det fremgår af § 1, nr. 53, i bemærkningerne, at hvis private tilbud tilsidesætter socialtilsynets afgørelse eller ikke ønsker at efterkomme socialtilsynets påbud om at udpege en anden revisor, skal socialtilsynet overveje skærpet tilsyn eller ophør af godkendelse.

Socialtilsyn Nord bemærker, at der henvises til, at socialtilsynet har udstedt påbud om at udpege en anden revisor.

Socialtilsyn Nord mener ikke, at det er tilstrækkeligt præciseret, om en sådan afgørelse om at udpege en anden revisor, altid vil være en afgørelse om udstedelse af påbud eller en særskilt afgørelse, som ikke offentliggøres på Tilbudsportalen.

Forslag

Socialtilsyn Nord foreslår, at det præciseres, om der skal udstedes påbud eller træffes en særskilt afgørelse om at udpege en anden revisor.

28. Udpegning af ny revisor

Det fremgår af § 1, nr. 53, at socialtilsynet kan kræve, at tilbuddet udpeger en anden revisor.

Socialtilsynet foreslår, at der sker en præcisering af, om det kan kræves, at en ny revisor skal være fra et andet revisionsfirma.

For nogle revisionsfirmaer vil det for eksempel være en revisorassistent/Revisor Cand.Merc, som udfører arbejdet, og en statsautoriseret revisor, som står for at underskrive regnskabet. Ved blot at ændre den underskrivende revisor, vil samme revisor derfor fortsat kunne udarbejde selve regnskabet.

Forslag

Socialtilsyn Nord foreslår, at det præciseres, om det er revisor eller revisionsfirma, der kan kræves udskiftet.

29. Tilbudsportalen

Det fremgår af § 2, nr. 3 og 4, at tilbud skal indberette de nødvendige oplysninger på Tilbudsportalen. Socialstyrelsen laver stikprøvekontrol med, at det sker.

Socialtilsyn Nord bemærker, at der ikke er specifik mulighed for, at socialtilsynet kan orientere Socialstyrelsen om manglende indberetninger til Socialstyrelsens stikprøvekontrol.

Socialtilsyn Nord bemærker også, at socialtilsynet ikke har en specifik mulighed for sanktion eller orienteringsmulighed, der gør, at tilbuddene bliver tvunget til at indberette.

Forslag

Socialtilsyn Nord foreslår, at der kommer en hjemmel til orientering eller sanktionsmulighed for socialtilsynene.

30. Øvrige kommentarer

Ud over de ændringer som fremgår af lovforslaget, mener Socialtilsyn Nord at der er en række problematikker, som ikke indgår i lovforslaget, men som fylder i praksis. Socialtilsyn Nord følger derfor dette høringssvar op med en særskilt skrivelse om disse problematikker i denne måned. Dette i håb om, at de kan indgå i enten den nuværende lovproces eller i en snarlig efterfølgende proces.

-o0o-

Har I spørgsmål til ovenstående, er I velkomne til at kontakte jurist Katrine Normann Sørensen på telefon 41 22 69 92 eller på mail kat@hjoerring.dk.

I er også velkomne til at kontakte jurist Lene Skougaard Magle på telefon 72 33 69 38 eller på mail lene.skougaard.magle@hjoerring.dk.

Med venlig hilsen

Sigrød Fleckner
Tilsynschef

Social- og Ældreministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Socialtilsyn Nord
Postadresse:
Springvandspladsen 5
9800 Hjørring
Telefon 7233 6930
socialtilsynnord@hjoerring.dk
www.socialtilsynnord.hjoerring.dk

Sendt pr. mail til:
lupe@sm.dk, lla@sm.dk og jurint@sm-dk

Den 26-08-2021

Sagsnr.: 00.01.00-A50-4-14

Sagsnummer 2020-12084 – Høring over udkast til forslag om lov om ændring af lov om socialtilsyn og lov om social service (Styrkelse af socialtilsynet og styrkelse af det økonomiske tilsyn med sociale tilbud)

Social- og Ældreministeriet sendte den 5. juli 2020 udkast til forslag om lov om ændring af lov om socialtilsyn og lov om social service i høring hos blandt andre Socialtilsyn Nord, Hjørring Kommune.

Socialtilsyn Nord sendte den 13. august 2021 et høringssvar i forhold til de forhold, der er ændret i forslaget.

Som tillæg til ovenstående høringssvar af den 13. august 2021 afgiver Socialtilsyn Nord hermed supplerende høringssvar med kommentarer til den øvrige lovgivning, som ikke er ændret med lovforslaget.

Indholdsfortegnelse

1. Ophør af alkoholtilbud
2. Opgørelse af pladser på misbrugstilbud
3. Ekstraordinære dispositioner for fonde
4. Akutanbringelse i selvvisiterende tilbud
5. Akutanbringelse i ikke godkendte fysiske rammer
6. Målgrupper på Tilbudsportalen
7. Målgrupper for plejefamilier
8. Lov om social service § 84
9. Ydelser efter serviceloven
10. Socialtilsynets ansvar ved påklaget afgørelse om ophør af godkendelse
11. Budgetskema
12. Regnskab
13. Tilbuds overskud
14. Behov for styrket tilsyn af offentlige tilbud
15. Vederlag til bestyrelsesmedlemmer
16. Bestyrelsesansvar
17. Efterforsorg
18. Vågen nattevagt
19. Takster på Tilbudsportalen
20. Selvejende institutioner

1. Ophør af alkoholtilbud

Det fremgår af sundhedslovens § 141, stk. 6, 2. pkt., at behandlingssteder, som en kommunalbestyrelse ikke selv har etableret, skal have en aftale med minimum én kommune for at kunne indgå i kommunalbestyrelsens tilbud om alkoholbehandling.

Socialtilsyn Nord bemærker, at hvis det er lovgivers hensigt, at det skal være en betingelse for fortsat godkendelse efter lov om socialtilsyn, at private tilbud har mindst én løbende aftale med en kommune, er det Socialtilsyn Nord's vurdering, at der skal ske en ændring af lov om socialtilsyns § 5, stk. 1, således at der tilføjes en henvisning til sundhedslovens § 141, stk. 6.

Det bemærkes også, at der i det aktuelle regelgrundlag alene er krav om, at der eksisterer en aftale med minimum én kommune på godkendelsestidspunktet og dermed ikke løbende, jævnfør bemærkningerne til sundhedslovens § 141, stk. 6. Det betyder, at der aktuelt ikke er hjemmel til at træffe afgørelse om ophør af godkendelsen for private tilbud, som ikke har en aftale med en kommune, fordi den for eksempel er udløbet.

Det fremgår af bekendtgørelsen om Tilbudsportalen, som trådte i kraft 1. juli 2021, at det nu er obligatorisk at uploade en samarbejdsaftale. Det fremgår dog ikke eksplicit, at kommunale tilbud er undtaget denne bestemmelse.

Forslag

Socialtilsyn Nord foreslår, at lov om socialtilsyns § 5, stk. 1, ændres, så der tilføjes en henvisning til sundhedslovens § 141, stk. 6.

Socialtilsyn Nord foreslår også, at der hjemles adgang til at træffe afgørelse om ophør af godkendelsen for private alkoholtilbud, der ikke har en løbende driftsaftale.

Socialtilsyn Nord foreslår, at det tydeliggøres, hvad kravene er i forhold til at uploade samarbejdsaftaler på Tilbudsportalen.

2. Opgørelse af pladser på misbrugstilbud

Det fremgår af bekendtgørelsen om socialtilsyn § 32, stk. 2, at for tilbud efter §§ 101 og 101 a i lov om social service og § 141 i sundhedsloven fastsættes pladstallet, jævnfør stk. 1, som det samlede antal borgere, tilbuddet forventer at kunne behandle i det kommende år, divideret med 10 i relation til, når der beregnes takst for tilbuddet.

Udover det tal regner Socialtilsyn Nord med et andet tal for antal godkendte pladser, som tilbuddet højest må indskrive. Det er som regel det samlede antal borgere, tilbuddet forventer at behandle årligt, divideret med 12 måneder. Dette for at sikre, at tilbuddet ikke må indskrive flere borgere, end de har personale til.

Det er Socialtilsyn Nord's vurdering, at der er forskellige praksis og tvivl om, hvordan man reelt bør beregne pladsantallet.

Forslag

Socialtilsyn Nord foreslår, at det præciseres, hvordan godkendte pladser på misbrugstilbud opgøres.

3. Ekstraordinære dispositioner for fonde

Det fremgår af nugældende lov om socialtilsyns § 15, stk. 5, at bestyrelsen for tilbud etableret som fonde, der er godkendt af socialtilsynet, kun med socialtilsynets samtykke må foretage eller medvirke til ekstraordinære dispositioner, som kan medføre en risiko for, at vedtægten ikke kan overholdes, eller at fonden ikke fortsat vil kunne eksistere.

Socialtilsyn Nord bemærker hertil, at det er uhensigtsmæssigt, at der ikke er mulighed for at reagere og/eller sanktionere i tilfælde, hvor fonde, uden socialtilsynets samtykke, alligevel foretager eller medvirker til ekstraordinære dispositioner.

Forslag

Socialtilsyn Nord foreslår, at der hjemles adgang til at reagere og/eller sanktionere, hvis fonde foretager eller medvirker til ekstraordinære dispositioner uden socialtilsynets samtykke.

4. Akutanbringelse i selvvisiterende tilbud

Det fremgår af nugældende lov om social service § 4, stk. 4, 1. pkt., at i tilfælde, hvor der er et akut behov for at placere en borger, og der ikke kan findes et egnet godkendt tilbud, kan et tilbud i op til 3 uger indgå i den kommunale forsyning uden godkendelse.

Socialtilsyn Nord bemærker i den sammenhæng, at det er uklart, om det for selvvisiterende tilbud efter lov om social service §§ 109 og 110 er tilbudslederen, der kan visitere borgere efter bestemmelsen i lov om social service § 4, stk. 4, eller om det er kommunalbestyrelsen, der har denne bemyndigelse.

Hvis det er tilfældet, at tilbudslederen af selvvisiterende tilbud efter lov om social service §§ 109 og 110 har bemyndigelse til visitering efter lov om social service § 4, stk. 4, fremgår det ikke tydeligt, hvem der har ansvar for at orientere socialtilsynet, når bestemmelsen anvendes.

Der er også tvivl om, hvorvidt det overhovedet er hensigten med bestemmelsen, at den benyttes på selvvisiterende tilbud.

Forslag

Socialtilsyn Nord foreslår, at det præciseres, hvem der for selvvisiterende tilbud efter lov om social service §§ 109 og 110 kan visitere borgere efter bestemmelsen i lov om social service § 4, stk. 4.

Socialtilsyn Nord foreslår, at det tydeliggøres, hvem der skal orientere socialtilsynet ved anvendelsen af bestemmelsen i lov om social service § 4, stk. 4, hvis tilfældet er, at det er tilbudslederen, der kan visitere borgere efter bestemmelsen for selvvisiterende tilbud efter lov om social service §§ 109 og 110.

5. Akutanbringelse i ikke godkendte fysiske rammer

Det fremgår af nugældende lov om social service § 4, stk. 4, 1. pkt., at i tilfælde, hvor der er et akut behov for at placere en borger, og der ikke kan findes et egnet godkendt tilbud, kan et tilbud i op til 3 uger indgå i den kommunale forsyning uden godkendelse.

Det har været praksis, at der eksempelvis benyttes et sommerhus til en akutanbringelse. Det fremgår dog af planlægningslovgivningen, at sommerhuse ikke må benyttes til erhverv. I tilfælde hvor en virksomhed får betaling for en anbringelse, må det være erhverv.

Socialtilsyn Nord har også oplevet, at der i praksis er benyttet bygninger, som ikke er godkendt til beboelse til anbringelsen – for eksempel kælderværelser, der ikke er godkendt til beboelse.

Forslag

Socialtilsyn Nord foreslår, at det præciseres, hvorvidt socialtilsynet kan afvise forlængelse af akutanbringelsen i tilfælde, hvor denne ikke overholder reglerne i bygge- og planlægningslovgivningen.

Socialtilsyn Nord foreslår også, at det præciseres, hvilke forpligtelser socialtilsynet har til at følge op på ovenstående.

6. Målgrupper på Tilbudsportalen

Det er Socialtilsyn Nords vurdering, at måden målgrupper på Tilbudsportalen behandles for tilbud og plejefamilier ikke er ens.

Plejefamilierne bliver godkendt til forskellige typologier, for eksempel specialiseret, og kan dermed tage et plejebarn med svære støttebehov. Der er i godkendelsen ikke taget højde for, om plejebarnet har svære støttebehov grundet eksempelvis autismespektrumforstyrrelser eller en anden diagnose.

Et tilbud bliver godkendt til konkrete målgrupper, eksempelvis børn med autismespektrumforstyrrelser.

Når der for tilbud er angivet en målgruppe, vil det derfor betyde, at hvis tilbuddet tager en borger ind fra en anden målgruppe, arbejder de udenfor deres godkendelse.

Hvis det angives, at en plejefamilie godkendes til målgruppen autismespektrumforstyrrelser – vil det så modsat betyde at andre plejefamilier ikke er godkendt og ikke kan tage børn i den målgruppe, hvis reglerne tolkes ens.

Forslag

Socialtilsyn Nord foreslår, at det præciseres, om målgrupperne skal tolkes ens på Tilbudsportalen.

Socialtilsyn Nord foreslår, at målgrupper for plejefamilier fjernes, og der udelukkende fremgår støttebehov.

7. Målgrupper for plejefamilier

Det er Socialtilsyn Nords vurdering, at en plejefamilies kompetencer, og hermed også hvilke støttebehov deres plejebørn kan have, som udgangspunkt er indeholdt i deres godkendelse som almen, forstærket eller specialiseret plejefamilie, jævnfør punkt 6.

Plejefamilierne skal selv vælge de målgrupper de ønsker at være godkendt til på Tilbudsportalen. Det er Socialtilsyn Nords vurdering, at nogle plejefamilier vælger målgrupper, ud fra hvilke børn de ønsker at tage ind i plejefamilien, og nogle vælger målgrupper ud fra hvor de har særlige kompetencer i form af erfaring eller kurser. Det er derfor behov for at det præciseres hvad socialtilsynet skal vægte når målgrupperne godkendes.

Det er Socialtilsyn Nords vurdering, at tildeling/godkendelse af målgrupper på Tilbudsportalen udover målgruppen "omsorgssvigt" kun kan ske, såfremt

plejefamilien har *særlig* stor erfaring eller faglig viden omkring målgruppen, for eksempel særlig viden og erfaring inden for autismespektrumsforstyrrelser.

Det er gældende praksis hos Socialtilsyn Nord, at plejefamilier godt kan tage børn ind med vanskeligheder og diagnoser, for eksempel Autismespektrumsforstyrrelser, *uden* de står anført på Tilbudsportalen med målgruppen. Dette naturligvis under forudsætning af, at de er godkendt til at varetage barnets støttebehov.

Forslag

Socialtilsyn Nord foreslår, at det præciseres, hvad der er gældende praksis for tildeling af målgrupper på plejefamilieområdet, således der kommer en ensartet praksis for angivelsen af målgrupper for plejefamilier.

8. Lov om social service § 84

Det fremgår af nugældende lov om socialtilsyn § 4, stk. 3, at godkendelse af og tilsyn med tilbud omfatter den samlede indsats efter lov om social service, som leveres i tilbuddet.

Socialtilsyn Nord bemærker hertil, at der i praksis opstår nogle uklarheder i forhold til indsats efter lov om social service § 84, hvor kommunalbestyrelsen skal tilbyde afløsning eller aflastning til ægtefælle, forældre eller andre nære pårørende, der passer en person med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne.

Det er uklart for Socialtilsyn Nord, om det er et krav for tilbud, der er omfattet af lov om socialtilsyn § 4, stk. 1, og som leverer en indsats efter lov om social service § 84, at indsatsen leveres på en plads godkendt af socialtilsynet, herunder om en indsats efter lov om social service § 84 kan leveres i fysiske rammer, som ikke er godkendt til en tilbudstype som godkendes efter lov om socialtilsyn.

Det er endvidere uklart for Socialtilsyn Nord, om levering af indsats efter lov om social service § 84 kræver en eksplicit godkendelse til aflastning, eller om indsats efter lov om social service § 84 godt kan leveres på en døgnplads godkendt efter lov om social service § 66, stk. 1, nr. 6-7 eller § 107.

Derudover kan § 84 indberettes som en ydelse på Tilbudsportalen. Der er tvivl, om det skal fremgå af Tilbudsportalen hvis Socialtilsynet har godkendt et tilbud til at levere aflastning efter § 84.

Forslag

Socialtilsyn Nord foreslår, at det præciseres, hvorvidt et tilbud efter lov om socialtilsyn § 4, stk. 1, der leverer en indsats efter lov om social service § 84, skal levere indsatsen på en plads, der er godkendt af socialtilsynet.

Socialtilsyn Nord foreslår desuden, at det præciseres, om en indsats efter lov om social service § 84 kan leveres i fysiske rammer, som ikke er godkendt efter lov om socialtilsyn.

Socialtilsyn Nord foreslår også, at det præciseres, om det kræver en eksplicit kendelse til aflastning at levere en indsats efter lov om social service § 84, eller om indsatsen kan leveres på en døgnplads, der er godkendt efter lov om social service § 66, stk. 1, nr. 6-7 eller § 107.

Endelig foreslår Socialtilsyn Nord, at det præciseres om § 84 skal indberettes på Tilbudsportalen.

9. Ydelser efter serviceloven

Det fremgår af lovforarbejder, at alle ydelser efter lov om social service, der er integreret i et tilbud, jævnfør lov om socialtilsyn § 4, stk. 1, skal være omfattet af socialtilsynets godkendelse og tilsynskompetence.

Det er i den forbindelse uklart for Socialtilsyn Nord, om dette betyder, at socialtilsynet skal foretage en konkret vurdering af, hvorvidt en ydelse er omfattet af tilsynet som en integreret ydelse, hver gang et tilbud leverer en ydelse efter lov om social service. Hvis et tilbud for eksempel leverer efterværn efter lov om social service § 76, støtte efter lov om social service §§ 83 og 85 eller psykologtimer efter § 102 til en borger, der har været indskrevet i tilbuddet, men som nu er flyttet i egen bolig.

Forslag

Socialtilsyn Nord foreslår, at det præciseres, hvad kravet i lovforarbejderne konkret betyder herunder om det betyder, at socialtilsynet skal foretage en konkret vurdering af, hvorvidt en ydelse er omfattet af tilsynet som en integreret ydelse, hver gang et tilbud leverer en ydelse efter lov om social service.

10. Socialtilsynets ansvar ved påklaget afgørelse om ophør af godkendelse

Det fremgår af lov om socialtilsyn § 19, stk. 2, at klage over socialtilsynets afgørelse om ophør af godkendelsen af et tilbud har opsættende virkning.

I den forbindelse er det Socialtilsyn Nord opfattelse, at så længe en klage over ophør af godkendelsen behandles i Ankestyrelsen, skal der ikke føres et decideret tilsyn med det ophørte tilbud. Socialtilsynet skal blot vurdere, om

der er grundlag for at inddrage den opsættende virkning. I praksis betyder det, at tilbuddene drives videre uden reelt tilsyn og til tider meget længe, fordi der kan være lange sagsbehandlingstider.

Forslag

Socialtilsyn Nord foreslår, at socialtilsynets ansvar i perioden, hvor en sag med opsættende virkning behandles i Ankestyrelsen, præciseres i lovgivningen.

11. Budgetskema

Budgetskabelonen udgør grundlaget for stillingtagen til et tilbuds økonomi og vurdering af, om der er sammenhæng mellem pris og kvalitet. Detaljeringsgraden i skabelonen er flere gange blevet ændret med færre budgetlinjer til følge. Budgetskabelonens udformning har betydning for indsigt i den påtænkte anvendelse af offentlige midler på væsentlige udgiftsområder. Den nuværende budgetskabelon samler relevante økonomiske oplysninger i store omkostningsgrupper, hvilket bevirker, at det er økonomisk mindre gennemskueligt at udarbejde præcise nøgletal og sammenligninger af tilbuddenes økonomi. Derudover er det ud fra det nuværende budgetskema svært at vurdere, hvilke omkostninger tilbuddene budgetterer med.

En gennemgående revidering af budgetskemaet vil medvirke til i større omfang end hidtil at forstærke og tydeliggøre grundlaget for vurdering af sammenhængen mellem pris og kvalitet. Det vil endvidere medvirke til yderligere indblik i et tilbuds økonomiske forhold, såfremt detaljeringsgraden i budgetskemaet bliver afstemt med relevante trin på Tilbudsportalen.

Forslag

Socialtilsyn Nord foreslår, at der under "*Personaleomkostninger*" tilføjes flere stillingskategorier og, hvis muligt, en opdeling, der svarer til "*Faggrupper*" på Tilbudsportalen og nye/ændrede nøgletal i årsrapporten. Derudover foreslår Socialtilsyn Nord, at "*Borgerrelaterede omkostninger*" opdeles yderligere, således der opnås en større gennemsigtighed i udgifter, der relaterer sig til levering af kerneydelsen.

12. Regnskab

Socialtilsyn Nord bemærker, at oplysningerne i et tilbuds årsregnskab alene kan anvendes i grundlaget for vurderingen af tilbuddets økonomiske kvalitet. Socialtilsynet modtager blot regnskabet for private tilbud til orientering. Derudover godkendes årsrapporter med nøgletal fra regnskabet på Tilbudsportalen.

Socialtilsyn Nord kan konstatere, at tilbud opstiller regnskabet forskelligt. Nogle tilbud følger samme gruppering af omkostninger som angivet i budgetskaemaet, således at det kan sammenlignes. Andre tilbud vælger at lave andre grupperinger af udgifter end i budgettet, således det ikke kan sammenlignes.

Forslag

Socialtilsyn Nord foreslår, at der hjemles afgang til, at socialtilsynet foretager en vurdering og kvalitetssikring i tilbuds regnskaber.

Socialtilsyn Nord foreslår, at der bliver udarbejdet en regnskabsinstruks med krav om regnskabets opbygning og udformning. Som udgangspunkt således at regnskabet opstilles med samme hovedomkostningsgrupper som i budgettet samt mulighed for at forklare afvigelser.

13. Tilbuds overskud

Socialtilsyn Nord bemærker, at hvis et privat tilbuds overskud er væsentligt større end det budgetgodkendte overskud, kan dette tages som udtryk for, at sammenhængen mellem pris og kvalitet er blevet forskudt. Enten har prisen været for høj, eller også har kvaliteten været for lav. Socialtilsynet har begrænsede reaktionsmuligheder i forhold til denne situation.

Socialtilsyn Nord foreslår, at det hjemles, at socialtilsynet skal godkende endelig disponering af overskud og hensatte midler. Dette for at sikre at anbringende kommuners betaling anvendes efter hensigten til sikring af sammenhængen mellem tilbuddets pris og kvaliteten i tilbuddet opretholdes.

Forslag

Socialtilsyn Nord foreslår, at det hjemles, at socialtilsynet skal godkende anvendelsen af private tilbuds overskud.

Socialtilsyn Nord foreslår også, at det hjemles, at socialtilsynet skal godkende endelig disponering af midler.

14. Behov for styrket tilsyn af offentlige tilbud

Socialtilsyn Nord bemærker, at offentlige tilbud ikke er underlagt krav om særskilt revision.

Derudover bemærker Socialtilsyn Nord, at for offentlige tilbud, som er organiseret i en centerstruktur, er overførsel af over- og/eller underskud mellem regnskabsårene ikke gennemskuelig.

Forslag

Socialtilsyn Nord foreslår, at det hjemles, at de enkelte nøgletal i tilbuds årsrapporter revideres af en godkendt revisor.

15. Vederlag til bestyrelsesmedlemmer

Det følger af bekendtgørelsen om socialtilsyn § 19, stk. 3, at socialtilsynet, i forbindelse med godkendelse af årsbudgettet, skal påse, at vederlaget til bestyrelsesmedlemmer ikke overstiger, hvad der anses at være sædvanligt.

Kørsel og diæter

Socialtilsyn Nord bemærker, at bestyrelsesmedlemmer ud over vederlaget også modtager betaling for kørsel og diæter. Det betyder, at bestyrelsesvederlaget bliver væsentligt højere, fordi det indeholder både det pågældende vederlag samt kørsel og diæter. Socialtilsyn Nord mener, det med fordel kan præciseres og tydeliggøres, hvilket samlet beløb bestyrelsen modtager.

Andet arbejde i tilbuddet

Socialtilsyn Nord bemærker, at bestyrelsesmedlemmer i nogle tilfælde også har arbejde for tilbuddet. Dette kan være som ansat i tilbuddet, konsulent eller ved fakturering fra et firma, hvor bestyrelsesmedlemmet arbejder. Det er Socialtilsyn Nord's vurdering, at det bør præciseres og tydeliggøres, hvad bestyrelsesmedlemmer også modtager fra tilbuddet for udførte arbejdsopgaver ud over bestyrelseshonoraret.

Forslag

Socialtilsyn Nord foreslår, at det præciseres, hvilket samlet beløb bestyrelsen modtager.

Socialtilsyn Nord foreslår også, at det præciseres, hvilket beløb bestyrelsesmedlemmer modtager fra tilbuddet for udførte arbejdsopgaver ud over bestyrelseshonoraret.

16. Bestyrelsesansvar

Det bemærkes, at socialtilsynet ikke har fået yderligere kompetencer i forhold til, at socialtilsynet er fondsmyndighed for de fonde, der er undtaget af fondsloven.

Civilstyrelsen har eksempelvis kompetence til at afsætte en bestyrelse eller påtale bestyrelsesansvaret for en fondsbestyrelse.

Forslag

Socialtilsyn Nord foreslår, at det hjemles, at socialtilsynet får samme beføjelser som fondsmyndighed efter lov om socialtilsyn, som Civilstyrelsen har som fondsmyndighed efter fondsloven.

17. Efterforsorg

Socialtilsynet har efter lov om socialtilsyn § 4, stk. 1, nr. 2, tilsyn med forsorgshjem efter servicelovens § 110. Efter § 110 kan forsorgshjem derudover levere efterforsorg til borgere, der har været indskrevet.

Det er uklart, om pladser til efterforsorg skal fremgå af Tilbudsportalen, og om tilbuddet derfor skal være godkendt til et bestemt antal pladser til efterforsorg.

Det er uklart, om det skal fremgå af socialtilsynets godkendelse, at tilbuddet må levere efterforsorg, eller om tilbuddet, allerede fordi de leverer hjælp på forsorgshjemmet og er godkendt til det, kan levere efterforsorg til det antal borgere, de selv ønsker.

Forslag

Socialtilsyn Nord foreslår, at det præciseres, hvad socialtilsynet har tilsyn med på tilbud, der er godkendt efter lov om social service § 110, og hvilke krav der er til driften af det.

18. Vågen nattevagt

Vi kan konstatere, at der ikke er specifikke krav i lovgivningen til hvorvidt der skal være en nattevagt og hvorvidt denne skal være vågen eller ej.

Det er Socialtilsyn Nord vurdering, at flere institutioner (både private og kommunale) har problemer med, at de unge står op om natten og opholder sig på hinandens værelser eller udenfor institutionen.

Socialtilsyn Nord har for eksempel oplevet tilbud med sovende nattevagt, hvor tilbuddene var udfordret af, at børn eller unge stod op om natten og krænkede andre børn og unge, misbrugte stoffer eller alkohol, blev udsat for digitale krænkelser eller prostituerede sig selv/sugardatede.

Anbragte børn og unge er i særlig risiko for at blive udsat for overgreb eller begå overgreb, samt i øvrigt at skade sig selv på forskellige måder jævnfør ovenstående. En vågen nattevagt vil kunne være med til at forhindre dette.

En vågen nattevagt vil også være med til, at tilbuddet kan levere en indsats, som kan fastholde, at børnene og de unge får en almindelig døgnrytme og

derved i højere grad kan have et stabilt fremmøde i deres skole-, uddannelses- eller beskæftigelsestilbud.

Mange børn er utrygge, savner deres familie og tænker på deres liv, når de ligger alene om natten. En vågen nattevagt vil kunne bidrage med, at børnene og de unge har mulighed for at opnå større tryghed og altid have adgang til en voksen, som de kan tale med og søge trøst hos.

Forslag

Socialtilsyn Nord foreslår, at der hjemles et krav om vågen nattevagt for tilbud til børn og unge.

19. Takster på Tilbudsportalen

Vi kan konstatere, at der ikke er specifikke krav i lovgivningen til indberetning af takster på Tilbudsportalen.

Socialtilsyn Nord har vægtet Tilbudsportalens "Vejledning i specifikke oplysninger", hvor der blandt andet står "For at sikre sammenlignelighed og gennemskuelse omkring udgifterne til indsatser skal du indberette takster for de ydelser, som er takstfinansieret."

På den baggrund har alle tilbud oprettet takster, der er opdelt i en opholdsdel og en pædagogisk indsats. Derved kan man ud fra en takst for eksempel se, hvor meget der går til opholdet i en længere varende bolig efter § 108 og til støtte efter lov om social service § 85.

Nogle tilbud vælger at angive en ydelse men skriver 0 kr. som takst, og så indberetter de en samlet takst for ophold og støtte under en anden ydelse.

Derudover bemærkes det, at der ikke har været praksis for at indberette taksten særskilt for eksempelvis ydelser efter lov om social service § 83 – dette er som udgangspunkt dog indregnet i taksten for støtten efter § 85.

Forslag

Socialtilsyn Nord foreslår, at det præciseres, hvordan taksterne skal indberettes, og hvilken opdeling der skal være.

20. Selvejende institutioner

Socialtilsyn Nord kan konstatere, at der ikke er specifikke krav i lovgivningen til behandlingen af selvejende institutioner uden egenkapital ved opstart.

Socialtilsynet har tilsyn med nogle selvejende institutioner, som er fonde eller foreninger samt selvejende institutioner uden egenkapital ved opstart, som drives med driftsaftale med en kommune.

Men socialtilsynet har også selvejende institutioner uden egenkapital ved opstart og uden driftsaftale, hvor der ikke er specifikke krav i lovgivningen.

Hvis en selvejende institution uden egenkapital ved opstart ønsker en ny godkendelse af et tilbud, og ikke har nogen kapital, kan det så reelt godkendes, hvis ikke de har en form for økonomi til daglig drift? Hvis en selvejende institution uden egenkapital ved opstart ønsker en ny godkendelse af et tilbud, og de har penge til opstart og drift, er de så fortsat en selvejende institution uden egenkapital ved opstart, eller er de så reelt set en fond?

Det fremgår af lov om socialtilsyn § 13, at der i vedtægten for et tilbud skal angives egenkapitalens størrelse ved oprettelsen. Det er uklart, om det er tilstrækkeligt, når tilbud blot angiver, at egenkapitalen er 0 kr. ved opstart.

Det er generelt uklart, hvordan og i hvilket omfang der skal føres tilsyn med selvejende institutioner, når de ikke er fonde.

Forslag

Socialtilsyn Nord foreslår, at det præciseres, hvordan selvejende institutioner uden egenkapital ved oprettelsen skal behandles i praksis.

-o0o-

Har I spørgsmål til ovenstående, er I velkomne til at kontakte jurist Katrine Normann Sørensen på telefon 41 22 69 92 eller på mail kat@hjoerring.dk.

I er også velkomne til at kontakte jurist Lene Skougaard Magle på telefon 72 33 69 38 eller på mail lene.skougaard.magle@hjoerring.dk.

Med venlig hilsen

Sigrid Fleckner
Tilsynschef

Social- og Ældreministeriet
Att. Louise Skovgaard Petersen
Holmens Kanal 22
1060 København K

Fremsendes alene pr. e-mail til lupe@sm.dk og lla@sm.dk

Socialtilsyn Syds høringsvar til udkast til forslag til lov om ændring af lov om socialtilsyn og lov om social service

Social- og Ældreministeriet fremsendte den 5. juli 2021 udkast til forslag til lov om ændring af lov om socialtilsyn og lov om social service i høring hos bl.a. Socialtilsyn Syd, som har følgende bemærkninger til forslaget:

Proportionalitet og mere administration

Socialtilsyn Syd finder generelt, at lovforslaget medfører betydelige administrative byrder, som savner proportional sammenhæng med de i praksis meget få eller ikke eksisterende problemstillinger, man ønsker at løse.

Samtidig indeholder forslaget ændringer, som pålægger socialtilsynene opgaver, der allerede løses af andre regelsæt og myndigheder.

F.eks. foreslås der en række ændringer vedrørende det økonomiske tilsyn og tilsynet med private tilbuds organisering mv., hvor flere forhold allerede påses gennem forvaltningsrevision og af revisornævnet.

Hvis reglerne herom er utilstrækkelige, er det disse, der må styrkes, frem for at samme opgave gøres administrativt tungere ved at skulle løses af flere instanser, hvilket Socialtilsyn Syd i øvrigt har påpeget i sin årsrapport for 2020 (s. 39).

I forhold til proportionalitet foreslås det f.eks. i § 2, stk. 4, at der indføres en karenperiode på et år for tilbud og plejefamilier, der flytter adresse, så tilbuddet eller plejefamilien ikke vil kunne "undslippe en overhængende sanktion, f.eks. påbud eller skærpet tilsyn, ved at skifte adresse."

Socialtilsyn Syd bekendt har der ikke været tilbud eller plejefamilier, der har flyttet fysiske rammer og dermed borgere til andre regioner på baggrund af en forestående sanktion.

Videre foreslås det f.eks. i § 16 b, at større reparationer og vedligehold af fast ejendom skal forelægges for socialtilsynene til godkendelse. Socialtilsyn Syd bekendt er der kun få eksempler på, at midler ikke anvendes efter formålet.

Henset til, hvad bestemmelsen vil medføre af administrative opgaver for tilbud og socialtilsyn, og at der vil komme uklarheder om, hvad "større reparationer og vedligehold" er, herunder f.eks. hvis der sker opsplitting af entrepriser, forekommer forslaget særdeles administrativt byrdefuldt for de mange, som skal bære, at der forsøges løst en problemstilling, der vedrører de særdeles få.

Den foreslåede § 7, stk. 5 vil ligeledes medføre betydelig administration for tilbud og socialtilsyn, da bemærkningernes definition af "tilsyn" betyder, at alle

Socialtilsyn Syd

Lindevej 5A
5750 Ringe
Tlf. 7253 1900
socialtilsynsyd@fmk.dk
www.socialtilsynsyd.dk
13-08-2021

Kontakt
Sissel Schmidt (sschm)

sschm@fmk.dk

+4572531964

tilsynsaktiviteter, herunder f.eks. budgetgodkendelse, vil kræve en tilsynsrapport, hvilket anslået vil være ikke under 5-10 årlige rapporter for mange tilbud.

Definitionen synes heller ikke at være i overensstemmelse med Socialstyrelsens publikation fra april 2018 vedrørende det risikobaserede tilsyn, som definerer "tilsyn" som en fortløbende proces (s. 5), og som i øvrigt er materiale, der har understøttet og inspireret Socialtilsyn Syd i forbindelse med tilrettelæggelse af og særligt afrapportering fra det driftsorienterede tilsyn.

Præciseringsbehov

Det er næppe hensigten med den foreslåede § 20 b, jf. henvisningen til det oprindelige lovforslag, at socialtilsynene skal have en generelt koordinerende rolle – og således en yderligere administrativ opgave – og dermed kompetence i forhold til andre myndigheder som f.eks. Arbejdstilsynet.

Det er derfor uklart for Socialtilsyn Syd, om den foreslåede bestemmelse ændrer på allerede eksisterende principper for god forvaltningskik om gensidige orienteringer og almindelige sagsbehandlingsprincipper, hvorefter sager skal tilrettelægges, så de oplyses bedst muligt.

Det er ligeledes uklart, om den foreslåede § 11 a, stk. 5, omfatter alle tilbud eller alene private tilbud, da det i modsætning til f.eks. stk. 3 ikke er præciseret, samtidig med, at det fremgår af bemærkningerne, at bestemmelsen vedrører private tilbud.

Tillægstakster

I forlængelse af notat om tillægstakster fremsendt fra Socialtilsyn Hovedstaden på vegne af alle fem socialtilsyn til ministeriet imødeses fortsat en revision af reglerne.

Ikrafttræden

Det fremgår af lovforslagets § 3, stk. 1, at loven træder i kraft 1. januar 2022. Hvis lovforslaget fremsættes i oktober og 3. behandles i december vil socialtilsynene kun have få uger til rekruttering af medarbejdere til varetagelse af de udvidede administrative, økonomiske og juridiske opgaver, lovforslaget medfører.

Socialtilsyn Syd foreslår derfor, at ikrafttrædelsestidspunktet udsættes til tidligst 1. juli 2022.

Bemyndigelsesbestemmelse

Det fremgår af forslaget § 2, stk. 6, at ministeren bemyndiges til at fastsætte regler om fravigelse af stedlige kompetenceregler og ansvar for varetagelse af særlige opgaver.

Der lægges dermed op til, at ministeren uden Folketingets medvirken kan beslutte, at tilsynet med tilbud i f.eks. Fredericia Kommune varetages af Socialtilsyn Øst.

Bemyndigelsesbestemmelsen er dermed så bredt formuleret, at ministeren kan beslutte helt andre kompetenceforhold end dem, Folketinget har vedtaget med § 2 i lov om socialtilsyn.

Venlig hilsen

Peter Bjerregaard Andersen
Tilsynschef

Social- og Ældreministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Fremsendt pr. mail til lupe@sm.dk og lla@sm.dk
(m. kopi til jurint@sm.dk)

Dato: 13. august 2021
Sagsnummer: 21-015644
Sagsansvarlig: malvi
Telefon: 72361452
E-mail: socialtilsynost@holb.dk

Høringsvar vedr. udkast til forslag til ændring af lov om socialtilsyn og lov om social service (Styrkelse af socialtilsynet og styrkelse af det økonomiske tilsyn med sociale tilbud) - ministeriets sags-nr. 2020-12084

Socialtilsyn Øst kvitterer hermed for modtagelsen af høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om socialtilsyn.

Overordnet vil vi bemærke, at det er positivt, at der i lovforslaget ses en lang række relevante og efterspurgte ændringer som vil skabe bedre rammer for socialtilsynenes opgavevaretagelse. Styrkelsen af ensartetheden socialtilsynene imellem ses også som et positivt redskab i forhold til at understøtte socialtilsynenes overordnede formål.

Vi finder det dog ærgerligt at lovforslaget stort set alene er en udmøntning af den politiske aftale fra april 2021, og at der ikke i lovforslaget er fundet anledning til at adressere de udestående forhold, der er i forhold til lov om socialtilsyn. Der savnes således fortsat en afklaring af seneste lovændring fra 2020 omkring tilsyn med "den samlede indsats", herunder aflastning efter § 84, ligesom der savnes en præcisering af rammerne for godkendelse af ambulante tilbud, særligt rusmiddeltilbud og alkoholbehandlingssteder. I forhold til sidstnævnte tilbud savnes en regulering af, hvordan de ambulante pladser skal opgøres, idet dette alene er beskrevet i loven i forhold til beregningen af tilsynstakst. Derudover kunne det være hensigtsmæssigt at kravene i forhold til godkendelse af alkoholbehandlingstilbud præciseres i forhold til, om kravene i sundhedslovens § 141 skal være opfyldt, for at oppebære en godkendelse i medfør af lov om socialtilsyn § 5.

I forhold til udkastet til lovforslag, har vi følgende bemærkninger til de foreslåede ændringer:

Specialistfunktioner

Der er i lovforslaget lagt op til en hjemmel til, at visse specialistfunktioner placeres ved andre socialtilsyn end den hovedregel, som fremgår i lovens § 2. Der er lagt op til, at hjemlen i bekendtgørelsen i første omgang vil omfatte opgaverne i forhold til BPA, koncerner og koncernlignende konstruktioner, sikrede døgninstitutioner og særligt sikrede afdelinger samt anbringelsespladser på efterskoler, frie dagskoler og frie grundskoler.

Vi er enige i, at der i forhold til de opgaver, hvor der findes et mindre antal tilbud kan give mening at samle opgaven i ét socialtilsyn, med henblik på at styrke oparbejdelsen af specialistviden, både praktisk og teoretisk.

I forhold til de udpegede områder ser vi at der er andre områder, end de udvalgte fire opgaver, der for nuværende er nævnt. Skibsprojekter ser vi for eksempel som en oplagt specialistfunktion, idet der i

forhold til denne opgave, netop er tale om en opgave kendetegnet ved et mindre antal godkendte tilbud og stor faglig kompleksitet, henset til blandt andet de mange særregler i søfartslovgivningen, som spiller ind i socialtilsynets tilsynsopgave.

Baggrunden for oprettelsen af specialistfunktioner er at kvalificere opgaveløsningen og skabe grundlag for specialiseret viden i forhold til den enkelte opgave. Set i det lys kan det undre, at en så betydelig opgave som koncerner og koncernlignende konstruktioner foreslås placeret som en specialistfunktion.

Det fremhæves i den politiske aftale og i lovforslaget, at der er tale om en særlig kompleks opgave som kræver særlige kompetencer. Vi er bekymrede for at såfremt opgaven med koncerner og koncernlignende konstruktioner alene placeres i et socialtilsyn, vil det ene socialtilsyn risikere at stå uden muligheder for at have relevant faglig sparring med andre, idet de øvrige fire socialtilsyn ikke vil have noget incitament til at bruge ressourcer på faglige drøftelser og refleksioner i forhold til en opgave, som de ikke selv varetager. Det må i den forbindelse nævnes, at netop området omkring økonomisk tilsyn og koncerner og koncernlignende konstruktioner, har været meget vanskeligt at få noget faglig afklaring omkring fra Socialstyrelsen, Ankestyrelsen og andre relevante aktører. Placeres opgaven med koncerner og koncernlignende konstruktioner ved blot et enkelt tilsyn, vil dette kunne få den modsatte effekt af det ønskede, idet dette kan betyde, at opgaven vil blive varetaget med ringere faglig kvalificering og deraf følgende forringelse af retssikkerheden for de berørte tilbud.

Som Socialtilsyn Øst tidligere har anført i brev af 4. maj 2021 og under det efterfølgende møde med Social- og Ældreministeriet, omkring bilag 1 til den politiske aftale, anses det ikke for hensigtsmæssigt at opgaven med koncerner og koncernlignende konstruktioner samles som en specialisopgave, idet dette vil have betydelige u hensigtsmæssige konsekvenser for både socialtilsynene og ikke mindst de hundredvis af private tilbud, som uden fagligt relevant grund, vil skulle skifte socialtilsyn. Henset til, at langt størstedelen af de tilbud, som er omfattet af en koncern eller koncernlignende konstruktion, ikke er særlig uigennemskuelige eller komplekse, hverken i forhold til deres økonomi, faglige kvalitet eller juridisk, vurderer vi, at det ikke er hensigtsmæssigt, at disse tilbud skal underlægges et nyt socialtilsyn. Det skal i samme moment nævnes, at overdragelsen af tilsynskompetencen med hundredevis af private tilbud vil indebære videnstab i forhold til tilsynet med de enkelte tilbud, idet der i forbindelse med en overdragelse går ganske lang tid, før et det overtagende socialtilsyn får oparbejdet egen viden om de berørte tilbud.

Vi anbefaler, at opgaven med koncerner og koncernlignende konstruktioner vedbliver at være fordelt på alle 5 socialtilsyn, og at opgavevaretagelsen så understøttes med fagligt samarbejde og faglig sparring m.v. mellem socialtilsynene. Et sådant samarbejde var etableret tilbage i 2014 i form af den landsdækkende koncerngruppe, som fungerede godt, og som var en væsentlig aktør i forhold til at få opgaven med koncerner og koncernlignende konstruktioner afklaret og skabe grundlag for en ensartet tilgang til opgaven.

Hvis opgaven med koncerner og koncernlignende konstruktioner skal være en specialistfunktion, anbefaler vi, at opgaven placeres ved mindst to socialtilsyn, fx øst og vest for Storebælt. Det må i forhold hertil bemærkes, at en deling af opgaven på to socialtilsyn vil give mulighed for fælles faglig udvikling og kvalificering af opgavevaretagelsen. En placering af opgaven med koncerner og koncernlignende konstruktioner på minimum to socialtilsyn, vil i øvrigt være i overensstemmelse med den foreslåede § 2, stk. 4, om karensperiode, hvilket i forhold til koncerner og koncernlignende konstruktioner, ellers ikke vil give mening, hvis opgaven alene ligger i ét socialtilsyn.

I forhold til økonomiske konsekvenser af placeringen af koncerner og koncernlignende konstruktioner, henviser vi til nedenstående afsnit om økonomiske konsekvenser.

Karensperiode - § 2, stk. 4

Vi finder den foreslåede ordning hensigtsmæssig og har ikke nogen bemærkninger til selve forslaget herom.

Vi vil dog gøre opmærksom på, at der i bemærkningerne til lovforslaget i afsnit 2.1.4.3 står følgende: *"Det betyder bl.a. at tilbuddet, plejefamilien, koncernen eller den koncernlignende konstruktion uagtet adresseflytningen bl.a. vil skulle have minimum ét tilsynsbesøg af det oprindelige socialtilsyn, ..."*.

Vi skal hertil præcisere, at socialtilsynene ikke fører tilsyn med koncernen eller den koncernlignende konstruktion, men derimod med de enkelte godkendte tilbud, som er omfattet af afgørelsen om koncernforhold. Der kan således være tale om adskillige tilbud under en koncern eller koncernlignende konstruktion, som der løbende føres individuelle tilsyn med, hvorfor disse driftstilsyn kan være placeret over hele året.

Derudover ser vi en uoverensstemmelse mellem formuleringen i forslaget og pkt. 218 i Vejledning om socialtilsyn. Af vejledningen fremgår det, at tilbud og plejefamilier skal have minimum et tilsynsbesøg pr. kalenderår efter det første tilsyn efter godkendelse. Hvis et tilbud har haft tilsyn i februar 2022 og derefter i april 2022, meddeler adresseflytning af moderselskabet og dermed den koncern, som tilbuddet er den del af, vil der ikke nødvendigvis være grund til, at der skal gennemføres et nyt tilsyn i karensperioden, idet der i henhold til pkt. 218 alene er krav om at det efterfølgende driftsorienterede tilsyn skal afvikles inden udgangen af kalenderåret 2023. Vi anbefaler på denne baggrund, at formuleringen i forarbejderne enten udgår eller ændres jf. ovenstående.

Vilkår i forbindelse med godkendelse - § 5, stk. 7

Vi anbefaler, at det præciseres, at vilkår ikke alene kan udstedes i forbindelse med ny-godkendelse i medfør af lovens § 5, men at muligheden også kan anvendes i forbindelse med behandlingen af ansøgninger om væsentlig ændring i tilbuddets eller plejefamiliens godkendelsesgrundlag. Dette begrundet i at det i praksis ofte opleves at der ved godkendelse af væsentlige ændringer er behov for udstedelse af vilkår om fx endelig færdiggørelse af fysiske rammer eller ansættelse af yderligere personale.

Socialstyrelsens årlige rapport om socialtilsynenes virksomhed - § 24, stk. 4

Det fremgår af forarbejderne til § 24 at: *"Endvidere kan socialstyrelsen i sin vurdering inddrage veldokumenterede og efterprøvede eksempler på en uensartet praksis fra anden side, eksempelvis fra tilbuds/plejefamiliers interesseorganisationer, andre tilsynsmyndigheder, fagcentre i Socialstyrelsen, Ombudsmanden eller andre relevante organisationer."*

Vi ønsker det præciseret, at der forud for anvendelsen af sådanne data, bør ske en inddragelse af socialtilsynene i form af, at oplysningerne sendes i høring hos socialtilsynene, således at socialtilsynene har mulighed for at bidrage med deres perspektiv på oplysningerne som Socialstyrelsen så kan inddrage i deres videre arbejde.

Minimumskrav til godkendelse af plejefamilier, § 5, stk. 3

Vi bemærker, at der i forhold til den foreslåede bestemmelse om minimumsindhold i godkendelsen af plejefamilier, alene nævnes adresse og fysiske rammer, antal pladser, plejefamilietyper og ydelser.

Vi anbefaler, at der også stilles krav om, at godkendelsen indeholder målgrupper. Dette vil eksplicit tydeliggøre, at det enkelte socialtilsyn har identificeret særlige kvaliteter eller kompetencer i den konkrete plejefamilie. Eksempler på disse målgrupper, som i øvrigt allerede nu skal markeres på Tilbudsportalen, er fx spiseforstyrrelse, autisme eller tilknytningsforstyrrelse. Det er erfaringen, at denne del af socialtilsynenes kvalitetsvurdering er relevant for de anbringende kommuner i deres matchningsarbejde.

Styrkelse af det økonomiske tilsyn

Samhandel mellem enheder i en koncern eller koncernlignende konstruktion - § 11 b, stk. 3, nr. 4 m.fl.

Der er i den foreslåede bestemmelse omkring samhandel mellem enheder i en koncern eller koncernlignende konstruktion beskrevet, at markedsvilkår defineres som den pris, der kunne være opnået ved afregning mellem uafhængige parter.

Vi finder, at den foreslåede definition ikke er i overensstemmelse med den politiske aftale fra april 2021, hvor det defineres, at samhandelen skal ske til kostprisen. En fastholdelse af den nuværende praksis, hvor samhandel i koncerner og koncernlignende konstruktioner skal ske til markedsprisen, vil betyde, at det fortsat vil være muligt for disse tilbud at føre betydelige summer fra de sociale tilbud, over i andre dele af koncernen eller den koncernlignende konstruktion, ved at betale væsentligt mere for ydelserne end den udgift, som koncernparten afholder.

I praksis oplever vi koncerner og koncernlignende konstruktioner, der opnår betydelig økonomisk gevinst ved at sælge forskellige tjenesteydelser som fx juridisk eller økonomisk bistand, psykologer eller tilsynsbistand til tilbuddene omfattet af koncernen. Disse ydelser sælges til tilbuddene til en pris, der er betydeligt højere end den faktiske omkostning som koncernen har til opgaven. Den avance koncernen har på salget af ydelserne kan så kanaliseres ud i ejerkredsen ved udlodning fra selskabet. Også i forhold til fast ejendom oplever vi i praksis, at der i koncerner og koncernlignende konstruktioner laves overskud i koncernen, selvom det særligt er reguleret i lovgivningen at socialtilsynene i budgetgodkendelsen skal påse at omkostningen til fast ejendom udgør markedsleje. Dette sker i praksis ved at koncernen eller den koncernlignende konstruktion, lejer en ejendom, som så videreudlejes til det sociale tilbud og hvor der fremlægges en markedslejevurdering på huslejens størrelse.

Vi har i disse situationer, i praksis oplevet, at vi ved en gennemgang af lejekontrakten mellem moderselskabet i koncernen og den uvildige udlejer af ejendommen, har konstateret at selskabets udgift til leje af ejendommen ligger mere end 30 % under den pris, som tilbuddet betaler i husleje til moderselskabet i fremlejeforholdet. Denne betydelige avance betales af offentlige skattekrone og kanaliseres direkte over i et selskab, som fx kan udlodde overskuddet til ejerkredsen.

Hvis den foreslåede ramme for vurdering af samhandel i koncerner og koncernlignende konstruktioner fastholdes, vil dette betyde, at der også fremadrettet vil være mulighed for, at offentlige midler lovligt kan kanaliseres ud af de sociale tilbud til private aktører, uden at disse offentlige midler medfører en kvalitet for borgerne. Vi anbefaler på baggrund af ovenstående, at man anvender den definition af rammerne for samhandel, som fremgår af den politiske aftale fra april 2021.

Sammenligning med andre tilbud - § 11 a, stk. 5 og 11 b, stk. 3, nr. 2

Det fremgår af den foreslåede bestemmelse i § 11 a, at der skal foretages en vurdering af, om tilbuddet er uforholdsmæssigt dyrt sammenlignet med andre tilsvarende tilbud. Vi anbefaler, at det præciseres, hvor stort et datagrundlag, der skal lægges til grund for denne sammenligning.

Socialtilsynene er allerede i bekendtgørelse om socialtilsyn § 19, stk. 3, nr. 2, pålagt at påse, at vederlag til bestyrelsesmedlemmer ikke overstiger, hvad der må anses for sædvanligt efter hvervets art og arbejdets omfang. Denne bestemmelse er foreslået indskrevet direkte i loven i den foreslåede § 11 b, stk. 3, nr. 2 med samme formulering som den nuværende.

I forhold til vederlag for bestyrelsesmedlemmer, har Ankestyrelsen i to konkrete klagesager truffet afgørelser, som indebærer, at der stilles krav om så omfattende datagrundlag for sammenligningen med

tilsvarende tilbud, at det i praksis er umuligt for socialtilsynene at træffe afgørelse om afvisning af budgettet grundet høje vederlag til bestyrelsesmedlemmer.

Vi anbefaler derfor, i forhold til begge bestemmelser, at det præciseres, hvor stort et datagrundlag sammenligningen med andre tilbud skal bero på, idet den nuværende praksis fra Ankestyrelsen vil betyde, at socialtilsynene ikke vil kunne løfte opgaven i de to bestemmelser, da det ikke er muligt at imødekomme de krav, Ankestyrelsen har opsat i forhold til sammenligningsgrundlaget jf. ovenfor.

Manglende sammenhæng mellem krav til økonomisk vurdering og godkendelse af budget

Det fremgår af § 11 a, stk. 5, at hvis socialtilsynet vurderer, at et tilbud er uforholdsmæssigt dyrt sammenlignet med andre tilbud af samme type og til samme målgruppe og sammenholdt med tilbuddets kvalitet, skal socialtilsynet bemærke dette i tilsynsrapporten, jf. § 7, stk. 5, og på Tilbudsportalen, jf. § 22, stk. 2.

Samtidig fremgår det af § 11 b, stk. 2, at socialtilsynet skal godkende tilbuddets årsbudget, hvis budgettet sikrer den nødvendige sammenhæng mellem den faglige indsats og de afsatte økonomiske ressourcer og giver mulighed for ansvarlig forvaltning af offentlige midler. Dernæst fremgår det af § 11 a, stk. 2, nr. 2, at socialtilsynet som led i vurderingen af, om de tilbud, som er nævnt i § 4, stk. 1, nr. 2-4, har den fornødne kvalitet, jf. § 6, stk. 2, nr. 7, skal sikre sig, at der ifølge tilbuddets årsbudget er et rimeligt forhold mellem den forventede omsætning og omkostningerne.

Vi savner en afklaring og præcisering i forhold til ovenstående, da de foreslåede regler opleves modsatrettede. Hvis et tilbud er uforholdsmæssigt dyrt sammenlignet med andre tilbud af samme type og til samme målgruppe og sammenholdt med tilbuddets kvalitet, vil socialtilsynet ikke samtidig med kunne godkende tilbuddets budget, idet budgettet ikke sikrer den nødvendige sammenhæng mellem den faglige indsats og de afsatte økonomiske ressourcer og giver mulighed for ansvarlig forvaltning af offentlige midler. Dermed oplever vi, at § 11 a, stk. 5 ikke er konsistent med § 11 b, stk. 2. For at § 11 a, stk. 5 skal være konsistent med § 11 b, stk. 2 anbefaler vi at det præciseres at § 11 a, stk. 5 er et supplement til § 11 b, stk. 2.

Driftsaftaler

Vi vil i forhold til præciseringen omkring driftsaftaler gøre opmærksom på, at der er behov for at der skabes den fornødne klarhed over, hvilke forpligtelser private tilbud med driftsaftaler har i forhold til regnskabsaflæggelse overfor socialtilsynet.

Det fremgår af Vejledning om socialtilsyn pkt. 181, at private tilbud, organiseret som fond eller selvejende institution, som har en driftsaftale med kommune eller region om anvendelse af alle pladser, fritages for pligten til at aflægge selvstændigt regnskab efter lovens § 17. Der har i praksis vist sig uklarhed omkring regnskabsforpligtelsen for private tilbud med driftsaftaler, hvorfor spørgsmålet er indbragt til afklaring og præcisering i Social- og ældreministeriet tilbage i januar 2019. Vi skal på den baggrund opfordre til, at regnskabspligten præciseres i lovforslaget.

Ønske om yderligere regnskabsnøgletal

Til brug for understøttelse af det økonomiske tilsyn, ser vi behov for, at der i årsrapporten tilføjes et nøgletal, der hedder "Gennemsnitlig faktisk belægning". Baggrunden herfor er, at socialtilsynet ud fra tilbuddets årsrapport på Tilbudsportalen, ikke har nogen mulighed for at vurdere, om tilbuddets økonomi giver mulighed for den fornødne kvalitet i forhold til prisen og tilbuddets målgruppe.

Oplysninger om omsætning og omkostninger i årsrapporten giver ikke nogen mening, med mindre de kan sættes i forhold til kvaliteten i forhold til målgruppen. For at kunne gøre dette, er vi nødt til at få oplysninger om, hvor mange borgere, som omsætning og omkostninger vedrører. Der er endvidere ikke mulighed for at vurdere, hvorvidt afvigelser i omsætning og omkostninger, og sammenhængen imellem disse og imellem budget og årsrapport, skyldes divergens mellem antal borgere i henholdsvis budget og

årsrapport. Den gennemsnitlige faktiske belægning, er enkelt for tilbuddene at oplyse, da de allerede har oplysningerne. Det vil samtidig være et væsentligt og afgørende nøgletal for socialtilsynet og de visiterende kommuner at kende, for at kunne perspektivere oplysninger om omsætning og omkostninger i forhold til målgruppen.

Skærpet tilsyn

Det fremgår af forslaget, at længden af et skærpet tilsyn maksimalt kan være 3 måneder med mulighed for forlængelse. Som eksempel på skærpet tilsyn beskrives det tilfælde, at der er væsentlige afvigelser imellem budget og det reviderede årsregnskab. Udfordringen i forhold til denne situation er dog, at socialtilsynet kun 1 gang årligt modtager et revideret årsregnskab for tilbuddet. Hvis der har været væsentlige afvigelser imellem budget og årsregnskab, vil der dermed gå 1 år før socialtilsynet får tilsendt et nyt årsregnskab for tilbuddet, og dermed kan bekræfte eller afkræfte, om forholdet stadigvæk er aktuelt. Dermed vil redskabet om 3 måneders skærpet tilsyn ikke være brugbart i forhold til det eksempel som illustrerer anvendelsen af skærpet tilsyn.

Udpegning af ny revisor - § 18, stk. 7

Det fremgår af lovforslaget, at socialtilsynet skal kunne træffe afgørelse om, at tilbuddet skal udpege en anden revisor. I forhold hertil anbefaler vi, at det præciseres, om det kun er udpegning af ny godkendt revisor, afdeling i revisionsfirma eller hele revisionsfirmaet der er hjemmel til.

Der kan være mange godkendte revisorer i et revisionsfirma og såfremt det kun er den enkelte godkendte revisor muligheden retter sig mod, vil tilbuddet stadigvæk kunne benytte det samme revisionsfirma i mange år, blot med en ny godkendt revisor hvert år, selvom socialtilsynet hver år træffer afgørelse om at tilbuddet skal udpege en anden revisor.

Større reparationer og vedligehold - § 16 b

I den foreslåede § 16 b anvendes ordet "faste ejendom", mens der i bemærkningerne i forarbejdernes afsnit 2.2.3.3.1 anvendes ordet "fysiske rammer". Vi foreslår at ordet "fysiske rammer" anvendes kontinuerligt, og at § 16 b tilrettes i forhold hertil.

Vi anbefaler desuden, at formuleringen ændres så der i stedet stilles krav om socialtilsynets forudgående godkendelse ved "Væsentlige økonomiske dispositioner, herunder større reparationer, vedligehold, forbedringer og ombygninger".

Udfordringen med den nuværende formulering er, at den alene omhandler større reparationer og vedligehold, men ikke de situationer, hvor tilbuddet foretager forbedringer og ombygninger af ejendommen, hvilket ved lejede ejendomme kan være en måde at tilgodese udlejer ved at ejendommens værdi forøges med offentlige midler.

Køb og salg af fast ejendom, forbedringer og indretning af lejede lokaler er ikke omfattet af reparation og vedligehold, hvorfor den nuværende formulering ikke ses at begrænse mulighederne for spekulation i forhold til berigelse af udlejer. Dette er u hensigtsmæssigt idet det i praksis opleves, at leder af et tilbud, som også er ejer af ejendommen, spekulerer i at tilbuddet afholder omkostninger til forbedringer i form af indretning af lejede lokaler, da værdiforøgelsen tilfalder lederen som ejer af ejendommen. Dernæst oplever vi i praksis, at leder som ejer ejendommen, sælger ejendommen til tilbuddet til en meget høj pris samt tilfælde, hvor tilbuddet sælger ejendommen til leder til en meget lav pris. Ved at anvende definitionen *væsentlige økonomiske dispositioner* vil disse og andre tilfælde blive omfattet af bestemmelsen.

Den foreslåede ændring af bestemmelsen vil endvidere indebære, at private tilbud ejet i selskaber, erhvervsdrivende fonde, selvejende institutioner som ikke er fonde m.v. vil blive underlagt tilsvarende bestemmelser som de, der i medfør af § 15 gælder for fonde undtaget fra fondsloven.

Indhentelse af valuarvurderinger - § 11 b, stk. 4

Der gives i lovforslaget hjemmel til at socialtilsynet på tilbuddets regning kan indhente uafhængig valuarvurdering. Det fremgår dog samtidigt, at denne adgang alene kan anvendes til brug for vurderingen af budgettet i forhold til om omkostningerne til den faste ejendom overstiger markedsløjen.

Vi anbefaler, at det tilføjes, at adgangen også kan anvendes ved indhentelse af valuarvurderinger ved køb og salg af ejendom. Årsagen hertil er, som ovenfor beskrevet, at vi i praksis ser tilfælde, hvor leder af et privat tilbud, som også ejer ejendommen hvori tilbuddet drives, sælger ejendommen til tilbuddet til en meget høj pris samt tilfælde, hvor tilbuddet sælger ejendommen til lederen til en meget lav pris. For at kunne imødegå disse situationer, er der behov for, at lovhjemlen også omfatter situationer ved køb og salg af fast ejendom.

Økonomiske konsekvenser

Forslaget om at placere opgaven med koncerner og koncernlignende konstruktioner ved et enkelt socialtilsyn vurderes at have betydelig negativ indvirkning på socialtilsynenes tilsynstakster. For det socialtilsyn, som måtte få opgaven, vil der ske en markant øgning i udgifter til rejsetid, overnatning, transport m.v. idet det pågældende socialtilsyn vil skulle varetage tilsyn med et betydeligt antal tilbud, med en større fordeling over hele landet. Derudover vil det pågældende socialtilsyn også skulle rekruttere yderligere medarbejdere, herunder til specialistfunktioner indenfor primært økonomi og jura, hvilket også vil medføre øgede omkostninger.

For de socialtilsyn, som vil skulle overdrage alle de tilbud, som er omfattet af koncerner og koncernlignende konstruktioner, vil der fortsat skulle være medarbejdere med stærke faglige kompetencer til fx at varetage det styrkede økonomiske tilsyn, men samtidig vil der være betydeligt færre tilbud at fordele omkostningerne på, hvilket vil også vil betyde en stigning i tilsynstaksten. En samling af opgaven med koncerner og koncernlignende konstruktioner vurderes derfor at have risiko for at medføre en negativ indvirkning på tilsynstaksten i alle socialtilsynene, hvorfor det må anses for tvivlsomt om de beskrevne økonomiske konsekvenser af lovforslaget reelt afspejler de reelle økonomiske konsekvenser.

I forhold til økonomiske konsekvenser vil vi bemærke, at præciseringen af kommunernes anvendelse af ikke-godkendte tilbud i medfør af servicelovens § 4, stk. 4, og socialtilsynets opgaver i forlængelse heraf, med altovervejende sandsynlighed vil betyde, at socialtilsynene fremadrettet vil modtage betydeligt flere ansøgninger om dispensationer fra tilbud og plejefamilier. Dette vil kræve yderligere ressourcetræk i socialtilsynene, hvor der ikke er mulighed for indtægtsdækning heraf, idet der ikke er hjemmel til opkrævning af takst for behandling af denne type ansøgninger.

---o0o---

Afslutningsvist skal vi henvise til at Socialtilsyn Øst tidligere, ved brev af 4. maj 2021, har fremsendt vores bemærkninger til den politiske aftale om styrelse af socialtilsynet, og at de deri fremførte bemærkninger fortsat ses relevante i forhold til det nu fremsendte lovforslag.

Hvis der måtte være nogle spørgsmål til dette brev, er I velkomne til at kontakte os.

Med venlig hilsen

Trine Stokholm
Tilsynschef

Social- og ældreministeriet
Louise Skovgaard Petersen og Lone Larsen
lupe@sm.dk
lla@sm.dk
jurint@sm.dk

Den 13. august 2021

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om socialtilsyn og lov om social service (Styrkelse af socialtilsynet og styrkelse af det økonomiske tilsyn med sociale tilbud)

Sundhed Danmark, foreningen af danske sundhedsvirksomheder, har modtaget høring over udkast til lovforslag om ændring af lov om socialtilsyn og lov om social service, der udmønter *Aftale om styrkelse af socialtilsynet og styrkelse af det økonomiske tilsyn med sociale tilbud* fra april 2021.

Sundhed Danmark repræsenterer små og store privathospitaler-, klinikker indenfor både somatik og psykiatri, samt bosteder med misbrugs- og alkoholbehandling i Danmark.

Sundhed Danmark har følgende bemærkninger til lovforslaget:

Krav bør sættes tilsvarende for alle ejerskabsformer

Sundhed Danmark stiller sig uforstående overfor, at de krav, der indføres, alene er gældende for private tilbud, og der ikke stilles enslydende krav til offentlige tilbud. Kun at stille kravene til private tilbud løser ikke i sig selv de udfordringer, der er på tværs af området. Sundhed Danmark mener, at alle krav der stilles på området, bør gælde alle ejerskabsformer.

Konkretisering af lovttekst og sammenhæng med øvrig lovgivning

Sundhed Danmark ser det som problematisk, at der i de mange nye krav i lovforslaget, indenfor bl.a. ejerkonstruktioner og økonomisk gennemsigtighed, lægges op til 'vurderinger' og 'skøn', samt mangler klare definitioner på en lang række bestemmelser.

Konsekvensen af dette bliver mangel på ensartethed og tilsynets kvalitet således kommer til at afhænge af den enkelte tilsynsførende og dennes personlige holdninger, hvilket vil påvirke retssikkerheden.

Endvidere vil Sundhed Danmark opfordre ministeriet til at overveje, om flere af i de i lovforslaget listede nye krav kontrollerer samme oplysninger flere gange og dermed blot er dobbeltregulering.

Socialtilsynet skal have nødvendige kompetencer

Lovforslaget lægger op til en opkvalificering af socialtilsynet, hvilket Sundhed Danmark ser meget positivt på. Det drejer sig både om godkendelsen af, samt udførelse af tilsynet, hvor visse typer af tilbud samles under specialistfunktioner.

Endvidere ser Sundhed Danmark i denne forbindelse gerne en yderligere styrkelse af socialtilsynet, så tilsynet, som det gør sig gældende for §109 og §110, også kan godkende steder til forsyning af anonym alkoholbehandling (selvhenvendelser §141) til kommunerne.

Det er dog i forbindelse med denne opkvalificering vigtigt, at ressourcerne følger med, da tilsynet i forbindelse med de mange nye krav, der i lovforslaget stilles, i fremtiden både forventes at skulle være et fagligt tilsyn, økonomisk tilsyn og byggetilladelsesmyndighed på en og samme tid.

Stærkere retssikkerhed

Sundhed Danmark ser med stor bekymring på lovforslagets nye krav til bestyrelser og ledelser om mulighed for sanktionering af 5 års karantæne ved lukning med tilbagevirkende kraft. Det udfordrer i bekymrende grad retssikkerheden for ledere og bestyrelsesmedlemmer og er dermed problematisk ift. almindelige retssikkerhedsprincipper og anden lovgivning.

Endvidere vil det gøre det svært at tiltrække ledelsestalent til området og dermed få store konsekvenser for udviklingen af området. Ligesom karantæneforslaget skaber incitament til, at bestyrelsesmedlemmer søger væk fra tilbud, allerede ved opståelsen af mindre problemer, da risikoen for lukning kan have store konsekvenser for det enkelte bestyrelsesmedlem.

Forslaget bør bortfalde og vilkår bør ligestilles med anden lovgivning, herunder konkursloven.

Dertil fremsættes der i lovforslaget en række nye krav til sociale tilbud, hvortil der nødvendigvis skal være de rette anke- og klagemuligheder for sociale tilbud, således at retssikkerheden opretholdes.

Whistleblower-ordning

Sundhed Danmark ser positivt på whistleblower-ordningen, da tilsynets kendskab til eventuelle problematiske forhold i offentlige, samt private tilbud, er vigtigt for både tillid og tryghed på socialområdet. Der savnes dog en vejledning til, hvordan retssikkerheden for det enkelte tilbud sikres med mulighed for at blive hørt som part og kommentere på den givne påstand.

Ledelseslønninger

Sundhed Danmark mener principielt, at lønninger må være en sag mellem bestyrelse og ledelse. Lovforslaget lægger op til, at Socialtilsynet skal offentliggøre vurderingen af ledelsens samlede lønpakke på Tilbudsportalen. Sundhed Danmark undrer sig over, hvad denne information skal bruges til i den faglige vurdering og proces, og desuden hvorfor samme krav ikke ligeledes stilles i forhold til lederlønninger i det offentlige.

Vedr. Koncerner og koncernlignende konstruktioner

Sundhed Danmark mener, at selskabslovens definition af koncerner ligeledes bør anvendes på socialområdet, således at der skabes ensartede vilkår og rammer for erhvervslivet. Endvidere

bør de gældende definitioner og heraf afledte konsekvenser, gælde for offentlige såvel som private tilbud.

Krav til virksomhedsform

Sundhed Danmark mener, at der ved indberetning af oplysninger om virksomhedens ejerforhold på Tilbudsportalen, bør anvendes den allerede eksisterende årsregnskabslovsvejledning, således at der skabes ensartede vilkår og rammer for erhvervslivet.

Krav til private tilbuds ledelse og bestyrelser

Lovforslaget fremsætter en række krav til private tilbuds ledelser og bestyrelser, hvilke Sundhed Danmark mener er unødvendige. Kravene tilstræber at løse udfordringer med manglende gennemsigtighed, som allerede er imødekommet med de øgede krav til økonomi og gennemsigtighed i private sociale tilbud.

Vedr. økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige og erhvervslivet

Lovforslaget anerkender den administrative byrde som pålægges eksisterende tilbud. Beløbet opgøres dog blot til 4 mio. kr. for private tilbud, hvilket Sundhed Danmark ikke anser for realistisk. Sundhed Danmark opfordrer ministeriet til at gennemgå og udspecificere denne beregning, hvor udgifter til imødekommelse af samtlige af de nye krav i detaljerne lægges frem, samt at private tilbud kompenseres for meromkostninger krone til krone i stedet for at indregne disse i taksterne.

Afslutningsvis vil Sundhed Danmark henvise til Dansk Erhvervs hørings svar, for en mere konkret specificering af de mange problematikker listet ovenfor.

Sundhed Danmark beder venligst Ministeriet forholde sig til ovenstående bekymringer. Såfremt der er behov for uddybning af ovenstående, står undertegnede til rådighed.

Med venlig hilsen

Mette Nord
Branchedirektør, Sundhed Danmark